

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

AT 124

GRUNT

00838

Αρ. 6Σ

418

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΓΡΑΦΑΣΘΕΙΣΑ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΚΑΤΑΛΗΚΤΩΣ

ΣΤΙΧΟΥΡΓΗΘΕΙΣΑ

ὑπὸ Πρυσθῆκης ἀναγκαίου καὶ ἐπωφελῶν ὑποσημασί-
ων, καὶ ἀναρτήσεως τῆς Μυθολογίας, Ἀλληγορίας
καὶ ἀληθοῦς Ἱστορίας πάντων τῶν ἐν αὐτῇ
ἐπιπέτυτων

ΩΝ, ΗΜΙΘΕΩΝ, ΚΑΙ ΕΝΔΟΣΕΩΝ ΤΠΟΒΕΜΜΕΝΩΝ

πρὸς χρῆσιν τῆς Νεολαίας, καὶ τῶν πρὸς κατάληψιν
τῆ Ὀμηρικῆ καλὰμυ ἀδυνατών.

ΚΑΙ ΝΥΝ ΠΡΩΤΟΝ ΤΥΠΟΙΣ ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ

μετὰ διαφόρων Χαλκογραφικῶν Εἰκόνων
εἰς δέκα τρία τμήματα
παρὰ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΟΥΣΙΑΔΟΥ

ΤΟΥ ΕΚ ΚΟΖΑΝΗΣ.

προκαταβολῆ τοῦ, ἐξ Ἀνδριανουπόλεως, εὐγεννοῦς καὶ φιλο-
γενεστάτῃ Βαρόνι κυρίου

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΑΚΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

καὶ φιλοκάλλῃ συνδρομῇ

ΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ Θ'.

EN BIENNII 1819.

Ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Τυπογραφείου δὲ Χέρσφελδ.

ΔΗΜΟΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΥΤΙΝΗΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

175/1938

ΛΩΡΕΑ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΒΥΤΙΝΑΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ

Τ Η Σ Ο Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ.

Εγερθεῖς τῷ ὕπνῳ ὁ Ζεὺς καὶ ἰδὼν τὰς Τρῶας νιζη-
 ζέντας καὶ διωκομένους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ὀδηγούμενων
 ὑπὸ τῷ Ποσειδῶνος, καταλαμβάνει τὴν πανουργίαν τῆς
 Ἥρας καὶ ὀργίζεται μεγάλως κατ' αὐτῆς· ἡ ὁποία ὀ-
 ρως κατέπαυσε τὴν ὀργὴν αὐτῆ δια τῆς ἠδύτης καὶ
 αποκλίσεως γεμύσης ἀποκρίσεώς της· καὶ οὕτω ὁ Ζεὺς
 πέμπει αὐτὴν εἰς τὸν Οὐραϊὸν προσάξας ἵνα πέμψῃ
 πρὸς αὐτὸν τὴν Ἴριν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα. Ἐλθῶσα ἡ
 Ἥρα δὲ εἰς τὴν συνάθροισιν τῶν Θεῶν, πρῶτον μὲν ἐ-
 παγγιώνει τὴν καρδίαν τῆ Ἄριος διὰ τινος εὐφρασίας
 ἡμιλίας· (ὅστις ἐγείρεται εὐθέως μετ' ὀργῆς μεγάλης καὶ
 λαμβάνει τὰ ὄπλα αὐτῆ δια τὰ ἔλθῃ κατὰ Τρωαδιδῶν·
 ἀλλ' ἡ Ἀθηνα κωλύει τὴν ὀρμὴν αὐτοῦ)· καὶ ἔπειτα
 κοινοποιεῖ τὴν προσαγὴν τῷ Διὸς πρὸς τὴν Ἴριν καὶ
 πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα· οἵ τινες ἀπῆλθον ἀμέσως ἐκεῖθεν.
 Καὶ τὴν μὲν Ἴριν πέμπει ὁ Ζεὺς ἵνα εἰπῆ ἕξ αὐτοῦ τῷ
 Ποσειδῶνι ν' ἀναχωρήσῃ τῆς μάχης· τὸν δὲ Ἀπόλ-
 λωνα διορίζει νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸν Ἔκτορα ἵνα τὸν ἐγ-
 καρδιώσῃ καὶ ὀδηγήσῃ κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ μὲν Ἴ-
 ρις ὡν ἀναγγέλλει τῷ Ποσειδῶνι τὴν προσαγὴν τῆ Διὸς,

οἷς μ' ὄλον ὅπῃ τῇ ἀπεκρίθη μὲ ἔπαρσιν λέγων, ὅτι εἶ-
ναι ἰσότιμος καὶ ἰσοδύναμος μὲ τὸν Δία, κατεκείσθη μ'
ὄλον τοῦτο ἐν τέλει ν' ἀπολυθῆσθαι τὴν συνετήν αὐτῆς συμβε-
λήν. Ο' δ' Ἄ' πόλλων εὐρῶν τὸν Ἐ' ἵκτορα ἀναλαβόντα ἤδη ἀ-
πὸ τὴν λειποθυμίαν τυ, ἐμπνέει αὐτῷ νέας δυνάμεις, προπο-
ρεύεται αὐτοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἔδαφίζει ἐν μέγα
μέρος τῷ Ἑλληνικῷ τείχους· καὶ ὁπῶ οἱ Τρῶες διώκοντες τὸν
Ἑλληνας πέραν τῆς πρώτης σειρᾶς τῶν πλοίων αὐτῶν
καὶ ἐπιμελῆνται νὰ βάλλουν πῦρ εἰς αὐτά, Ο' δὲ Δίας
ἀνδραγαθῶν μεγάλως φρονεῖει πολλὰς τῶν Τρῶων καὶ
κωλύει αὐτὰς τῷ νὰ πλησιάσων εἰς τὸ ἐδικόν του πλοῖον.

ΣΟΔΑΙΑ ΤΟΥΤΟ

Ο ΔΙΑΣΤΑ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

ΜΕΤΑ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΩΝ.

Τ Η Σ
Ο Μ Η Ρ Ο Υ Ι Λ Ι Α Δ Ο Σ

Ρ Α Ψ Ω , Δ Ι Α Ο΄.

Αὐτὰρ ἐπεὶ διὰ τε σκόλοπας καὶ τάρφρον ἔβησαν
 Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσίν,
 Οἱ μὲν δὲ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
 Χλωροὶ ὑπαὶ δαίους, πεφοβημένοι· ἔγρετο δὲ Ζεὺς
 Ἰδῆς ἐν κορυφῇσι παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης· 5
 Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
 Τοὺς μὲν ὀραομένους, τοὺς δὲ κλονίοντας ὀπίσθην
 Ἀργείους· μετὰ δέ σφιν Ποσειδάωνα ἄνακτα.
 Ἔκτορα δ' ἐν πεδίῳ ἴδε κείμενον· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 Ἔϊαθ'· ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι, κῆρ ἀπινύσσων, 10
 Αἰμ' ἐμέων· ἐπεὶ οὐ μιν ἀφανρότατος βάλ' Ἀχαιῶν·

(1) Καθὼς ὁ Πολυδάμας προεῖδε καὶ προεῖπε τῆτο εἰς τὸν Ἔκτορα.

Τ Η Σ
Ο Μ Η Ρ Ο Υ Ι Λ Ι Α Δ Ο Σ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Ο΄

Ὄταν δὲ ξύλα τὰ ὀρθὰ καὶ τάφρον τὴν βαθεῖαν
Φεύγων διέβη ὁ κρατὸς Τρώων, πολλὴν ζημίαν
Ἀφ' οὗ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ὑπέφερε· (1) καὶ φθάσας
Ὅπου τοὺς ἔππους εἶχ' αὐτοῦ, καὶ τὰς ἀμάξας πάσας,
Ἔμειν' ἐν τέλει νὰ σταθῇ καταπεπτοημένος,
Ὅπως ὠχρὸς κ' ὑπὸ σκληροῦ φόβου κυριευμένος·
Τότε σ' τὰς Γῆης κορυφάς, κ' ὁ Ζεὺς υἱὸς τοῦ Κρόνου
Ἐύπνησε, κείμενος ἐγγὺς Ἥρας τῆς χρυσοθρόνου·
Ἐγερθεὶς ἑσθλή δέ, κ' εὐθύς τὸ ὄμμ' αὐτοῦ εὐθύνων
Πρὸς τε τοὺς τῶν Τρωαδῶν πολεμιστὰς, κ' Ἑλλήνων,
Τοὺς Τρώας κλονομένους μὲν εἶδεν, ἀκολουθοῦντας
Τοὺς Ἀχαιοὺς δέ, καὶ σκληρῶς αὐτοὺς καταπονοῦντας
Τ'φ' ὀδηγίας τοῦ Θεοῦ τῶν θαλασσῶν, θαρρόντως
Ν' ἀκολουθοῦν τὸν δῖον αὐτοῦ παρακινούντος.
Ἐπὶ τὴν πεδιάδα δὲ εἶδε κατεκταμμένον
Τοῦ Ἐκτορ' ἅμα, ὑπ' αὐτοῦ τῶν φίλων κυκλωμένον,
Θλιβόμενόν τ' ἀπὸ δεινῶν ἄσθημα, παραφρονοῦντα
καὶ μέλαν αἷμα ἐνταύτῳ ἐκ σώματος ἔμοῦντα·

Τὸν δὲ ἰδὼν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε.

Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼν Ἡΐρην πρὸς μῦθον ἔειπεν.

„Ἡ μάλα δὴ κακότεχνος, ἀμύχανε, σὺς ὄλος, Ἡΐρη,

„Ἡ κτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς. 15

„Οὐ μὰν αἰδ', εἰ αὐτε κακοῦρραφίης ἀλεγανίης

„Πρώτη ἔπαύρηαι, καί σε πληγῆσιν ἱμάσσω.

„Ἡ οὐ μέμνη, ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖν

„Ἄκμονας ἤκα δῖω, περὶ χεραὶ δὲ δεσμὸν ἔηλα

„Χρῦσσον, ἄρρηκτον; σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν 20

(2) Καθ' ἓνα τρόπον μὲν φαίνεται ἐνταῦθα ὅτι ὁ κερσός, τῷ ὁποίῳ ἡ δύναμις ἐκτείνεται μόνον εἰς τὰ τῷ ἐρωτός, ἔπαυσεν ἐνεργῶν* κατ' ἄλλον ὁμοίως ἠμποροῦμεν νὰ εἰπῶμεν τὸ ἐναντίον, διότι ἡ ἐνέργεια αὐτῷ εἶναι ἡ μόνη τὸν οὐτῶ παρωργισθέντα Δία ἐμποδίζουσα τῷ νὰ πράξῃ μεγαλητέρας ἀτοπίας.

(3) Ἡ φυσικὴ τῆς περιόδου ταύτης Ἀλληγορία εἶναι τοιαύτη* (κατὰ τὴν γνώμην τῶν σοφῶν Κριτικῶν), Ὁ Ποιητὴς ἐξηγεῖ μουσικῶς ἐνταῦθα τοῦ ἀέρος τὴν φύσιν, τὸν ὁποῖον παριστάνει ἡ Ἑρα* οἱ δύο ἀπὸ τῆς πόδας αὐτῆς κρεμάμενοι ἄκμονες εἶναι τὰ δύο σοιχεῖα, Γῆ καὶ Τ'δωρ* καὶ ἡ τὰς χεῖρας τῆς συνδέουσα χρυσοῦ ἄλυσσος, ὁ αἰθὴρ ἦτε τὸ εἰς τὴν ἄνω ἀτμοσφαιραν ἐμφωλεύον πῦρ. Τὰ δύο χονδρὰ ταῦτα σοιχεῖα ὀνομάζει δὲ ὁ Ποιητὴς ἄκμονας, πρὸς παράτασιν ὅτι δι' αὐτῶν ἐκτελεῖνται αἰτέχναι. Ἐκτὸς ταύτης τῆς φυσικῆς ἀλληγορίας ἠμποροῦμεν νὰ εἰπῶμεν ὅτι ἡ περίοδος αὕτη ἐκρηγύπεται καὶ ἡ διήγησιν τινὰ διδασκαλίαν διότι τίς οἶδεν ἂν ὁ Ποιητὴς διὰ τῶν

Διότ' ἡ χεὶρ τοῦ Δ'χαιοῦ ἐκείνου, ἣ ὅποια
 Ἐπίφερε τῷ τὴν πληγὴν, ἦταν πολλὰ ἀνδρεία.
 Ἡλέγησε δὲ αὐτὸν ἔχοντα θεωρήσας
 Ο' Ἀθανάτων καὶ θνητῶν πατὴρ, καὶ ἐκφωνήσας
 Μὲ δεινὸν βλέμμα (2) πρὸς θεῶν τὴν Ἥραν παρευθίως,
 „Ἡ' ἐδοκίμ' ἐπίβουλήν ἢ πονηρὰ βεβαίως,
 „Ἥρα δολία (εἰπ' αὐτῇ) ἔφθασε ν' ἐνεργήσῃ,
 „Ἴνα τῆς μάχης ὁ λαμπρὸς Ἔκτωρ ἀναχωρήσῃ,
 „Καὶ ὁ στρατὸς, ὑπὸ σκληροῦ φόβου κυριευμένος
 „Νὰ τραπῇ ἅμα εἰς φυγὴν καταθροῦνημένος.
 „Πλὴν δὲν ἰξεύρ' αὖν, πρώτη σὺ πάλιν, κακοβουλίας
 „Ταύτης σου τῆς ὀδυνηρᾶς τοσαύτου καὶ δολίας,
 „Δὲν ἀπολαύσῃς τοὺς καρπούς, κ' ἵνα σὲ τιμωρήσω,
 „Μὲ μασιγμῶν ἐὰν πληγὰς δὲν σὲ ἐπιφορτίσω.
 „Λησμώνησας ὅταν ποτὲ ἄκμους ἔδησά σοι (3)
 „Σ' τοὺς δύο πόδας, καὶ δεσμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἤρμασά σοι
 „Ἄλυτον ὄντα καὶ χρυσοῦν· καὶ οὕτω δεδεμένη,
 „Μέσῳ αἰθέρος καὶ νεφῶν ἐκτέθης κρεμαμμένη;

ἀπὸ τὰς πόδας τῆς Ἥρας κρεμαμμένων ἀμμώνων, καὶ
 τῆς τὰς χεῖρας αὐτῆς δεύσης χρυσοῦς ἀλύσου δὲν ἠθέλησε
 νὰ παρασίδη ἐκ τῆ ἐνὸς μέρους τὰς οἰκίαιας φροντίδας,
 αἱ ὅποιαί ὡς πέδαι (κινεῖα κοινῶς συνηθιζόμενα)
 πρέπει νὰ κρατῶν τὰς γυναῖκας εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ
 τὰς ἐμποδίζων τῆ νὰ τρέχων τῇδε κἀκεῖσε· καὶ ἐκ τῆ
 ἑτέρας τὰς ὡραίας χειρουργασίας αὐτῶν, αἱ ὅποιαί ὡς
 χρυσοῦ ἀλύσσος πρέπει νὰ κατέχων τὰς χεῖρας των εἰς
 ἀσχολίαν.

„Εὐκρέμω· ἠλάσσειν δὲ Θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλύμπου·
 „Λῦσαι δ' οὐκ ἐδύνατο παρασάδον· ἔν δὲ λάθαιμι,
 „Ρίπτασκου τεταγῶν ἀπὸ βηλαῦ, ἔφρ' ἂν ἴκηται
 „Γῆν ὀλεγιπελέων· ἐμὲ δ' οὐδ' ὡς θυμὸς ἀνίει
 „Δ' ἕχνης ὀδύνη Ἡρακλῆος Θείοιο, 25
 „Τὸν σὺ ξὺν Βορῆν ἀνέμω, πεπιθούσα θυέλλας,
 „Πέμψας ἐπ' ἀτρυγέτου πόντου, κακὰ μητίωσα,
 „Καί μιν ἔπειτα Κόϊονδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας.
 „Τὸν μὲν ἐγὼν ἔνθεν ῥυσάμην, καὶ ἀνήγαγον αὐτίς
 „Ἄργος ἐς ἱππόδοτον, καὶ πολλὰ περ ἀθλήσαντα. 30
 „Πρὶν γ' ὅτε δῆσ' ἀπέλυσα ποδῶν, μύθρους δ' ἐνὶ Τροίῃ
 „Κάσθαλον, ἄφρα πέλοιτο καὶ ἐστομένοισι πυθίσθαι.

(4) Τὸν Ἥφαιστον ἐννοεῖ ἐνταῦθα, ὡς παρετηρήθη καὶ περὶ τὰ τέλη τῆς Α. Ῥαφωδίας, καὶ εἰς τὰ προλεγόμενα ἐρρήθη διεξοδικώτερον ἢ ἀλληγορία.

(5) Ἡ Ἥρα ἰδῆσα ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ βυθίσῃ εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς θαλάσσης τὸν Ἡρακλέα, διεύθυνε τὸ πλοῖον εἰς τὴν Κῶν διὰ νὰ τὸν ἐκθέσῃ εἰς μεγαλύτερον κίνδυνον· διότι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ταύτης ζῶντες μὲ ἀκραν εὐδαιμονίαν ἀπέφευγον ἐκάστην ποιωνίαν ξένων ὡς φοβόμενοι ἵνα μὴν ὑποπέσῃν εἰς δουλείαν τινα· ὅθεν ὡς ἐφάνε τις ἐπὶ τὴν νῆσον τῶν κατεπολεμῶν αὐτὸν σκληρότατα· τὸ ὅποῖον ἐποίησαν καὶ κατὰ τῆς Ἡρακλέους, ὅστις διὰ ν' ἀποκρίσῃ τὴν ὀργὴν τῶν, ἔλαβε χρεῖαν ὄλων αὐτῆ τῶν δυνάμεων ("Ἰδε Α' πολλδρ. Βιβλ. 11).

(6) Οἱ ἐν τῷ Κειμένῳ δύο εἰχοὶ 31. καὶ 32. δὲν εὐρίσκονται εἰς καμίαν ἐκδοσιν. Ὁ Εὐστάθιος ὁμοῦς βεβαιῶσι, ὅτι εὗρεν αὐτὸς εἰς κάποια ἀρχαιότατα χειρό-

„Καὶ ἐν Οὐλύμπῳ οἱ Θεοὶ πολὺ δεινοπαθοῦσαν·
 „Νὰ λύπουν σε ἐκ τῶν δεσμῶν ὅμως δὲν ἐτολμοῦσαν·
 „Ἐκείνου δ' ἐξ αὐτῶν, ὅπου εἶχεν ἀθάδιάσῃ
 „Διὰ νὰ σοὶ παρασαθῇ, καὶ νὰ σὲ πλησιάσῃ,
 „Λαβῶν, ἐκτὸς τοῦ οὐρανοῦ ἔρριψα, ὠργισμένος,
 „Κ' εἰὸς νὰ φθάσῃ ἐπὶ γῆν, ἣν μισαποθαιμένος· (4)
 „Καὶ μ' ὄλον ταῦτο ὁ σκληρὸς θυμὸς δὲν ἄφησέ με,
 „Διὰ τῆς λύπης τὸ πολὺ, ἥτις ἑκρέυσέ με,
 „Δι' Ἡρακλέα τὸν λαμπρῖν· ὃν σὺ μετὰ Βορέος
 „Πείσασ', ἀνέμων τὰς πνοὰς νὰ πνέωσι βιαίως,
 „Ἐξώθησας εἰς τὸν πλατὺν πύτον, βουλευομένη
 „Δεινὰ αὐτῷ, καὶ τὴν φθορὰν αὐτοῦ ἐφειμένη·
 „Καὶ ἔπειτα ἐπὶ τὴν Κῶν, τὸ εὐκτιστον νησίον
 „Νὸ καταντήσ' ἐν τέλ', αὐτοῦ, ἐποίησας, τὸ πλοῖον. (5)
 „Ἀλλὰ ἐγὼ καὶ ἐξ αὐτῆς πάλιν ἄλευθ' ἔρωσά του,
 „Ἄν καὶ ὑπέφερε πολλὰ, κ' εἰς Ἄργος ἰκόμισά του
 „Τὸ ἵπποτροφον· τῶν δεσμῶν πρὶν νὰ σὲ ἀπολύσω,
 „Καὶ ἄκμονας πρὶν τοὺς χαλκοῦς ἐκ τῶν ποδῶν σου λύσω·
 „Οὓς ἔρριψα Τρωαδῶν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα γένη
 „Καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας θνητοὺς ἡ σὴ ποιὴν γνωστὴ μένη. (6)

γραφα· ὅθεν ἐγοχάσθην ὡς μὴ περιττὴν, ἀλλὰ καὶ ἀ-
 γαγκαίαν μάλιγα τὴν προσθήκην αὐτῶν εἰς τὴν ἐκδο-
 σίνμου· διότι δι' αὐτῶν θέλει νὰ παραστήσῃ ὁ Ποιητὴς
 ὅτι ὅσα λέγει ἐνταῦθα περὶ τῆς Ἡρας δὲν εἶναι ἐδι-
 κή τι ἐφεύρεσις ἀλλ' ἐπιτηρίζονται εἰς τινὰ ἀρχαιοτάτην
 μαρτυρίαν. Καθὼς φαίνεται δὲ πρέπει νὰ ὑπῆρξε κἀνέν
 ἄγαλμα τῆς Ἡρας παριστανομένης μὲ ἄκμονας εἰς τοὺς

„Τῶν σ' αὖτις μνήτω, ἴν' ἀπολλήξεης ἀπατάων·
 „Ὅφρ' εἰδῆς ἦντοι χραίσμη φιλότης καὶ εὐνή,
 „Ἦν ἐμήγης ἔλθοῦσα Θεῶν ἄπο, καὶ μ' ἀπάτησας. 35
 Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότινα Ἥρη,
 Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
 „Ἰζώ νῦν τόδε Γαῖα, καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθευ,
 „καὶ τὸ κατειδόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
 „Ὅρκος, δεινότητός τε πέλει μακάρεσσι Θεοῖσι· 40

πόδας καὶ ἄλυσσον εἰς τὰς χεῖρας, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐ-
 σώζοντο μόνον οἱ ἄκμηνας καὶ ἡ ἄλυσσος· ὁ δὲ δεισι-
 δαιμων λαὸς ἔπλασε τὸν τοιῦτον περὶ "Ἡρας μῦθον·
 καὶ οὕτω ὁ Ποιητὴς ἠκολούθησεν κατὰ τοῦτο τὴν κοι-
 νὴν φήμην. Οὗτος ὁ συμπερασμὸς ὑποσηρίζεται μᾶλλον
 ἀπὸ τῆς λόγους τῆ Εὐσταθίου λέγοντος, ὅτι τὸν ἐβεβαί-
 ωσαν ὅτι ἀκόμι ἐσώζοντο εἰς Τρωάδα οἱ δύο ἄκμηνας·
 εἰς τὸ ὅποιον δὲν ἠμπορεῖ νὰ δυσκολευθῆ τις διὰ νὰ
 δώσῃ πίσιν ὡς καλῶς ἰξεύρων, ὅτι ἐν παντὶ καιρῷ καὶ
 τόπῳ ὁ ποιητὸς λαὸς ἦτον καθὼς εἶναι καὶ τὴν σήμερον
 ἀκόμι.

(7) Ὁ Ἡρόδοτος Βιβλ. "Ἐκτῷ λέγει. „Ἐν δὲ
 ταύτῃ τῇ πόλει (Νόνακρῖ) λέγεται εἶναι ὑπὸ
 τῶν Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ· καὶ δὴ καὶ
 ἔστι τοιόνδε τι· ὕδωρ ὀλίγον φαινόμενον
 ἐκ πέτρης γάζει εἰς ἄγκος· τὸ δὲ ἄγκος αἰ-
 μιαιῆς τις περιθέει κύκλος“ κτλ. Οἱ δὲ Παν-
 σανίας, ὅστις περιῆλθε τὰ μέρη ἐκεῖνα ἐξηγεῖ τὴν περίο-
 δον τῆ Ἡροδοτῆ ταύτην λέγων· εἰς τὰ Ἀρκδ. Βιβλ.
 η. κεφ. 17. καὶ 18. „Ἐκ Φεγεῖ δὲ ἰόντι ἐπί

„Ταῦτ' εὐθυμίζω σε καὶ νῦν πάλιν, ἵνα ἀφήσῃς
 „Τῶν ἀπατηῶν σου τοὺς σκοπούς, καὶ διὰ τὰ γνωρίστῃς,
 „Ὅτι ὁ ἔρωσ κ' ἡ ερωμνὴ, δι' ἧς ἠπάτησάς με
 „Μακρὰν ἐλθούσα τῶν Θεῶν, καὶ ἀπεκοίμισάς με,
 „Δὲν θέλει εἶναι ἱκανὰ νὰ σὲ παραμυθήσουν
 „Μὲ τὴν ἐλπίδ', ὅτ' ἠμποροῦν ἵνα σοὶ βοηθήσουν.
 Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Διὸς, μεγάλως ἐφοδύθη
 Π' μεγαλόφθαλμος Θεὰ Ἥρα, καὶ ἀπεκρίθη
 „Εἰς Γῆν ὀμνύω κ' οὐρανὸν ἀνωθεν τὸν ὠραίου·
 „Εἶς τε τὸ ὕδωρ τῆς πηγῆς Στυγὸς τὸ καταόρειον· (7)
 „(Ὅς τις ὁ πλέον φοβερός ὄρκος ἐστὶ κυρίως
 „Μεταξὺ πάντων τῶν Θεῶν τῶν ζώντων ἀειδαίως.)

ἐσπέρας καὶ ἡλίῳ δεσμῶν, ἡ μὲν ἀριστερὰ
 τῶν ὁδῶν ἐς πόλιν ἄγει Κλεῖτορα, ἐν δε-
 ξιά δέ ἐπὶ Νῶνακριν καὶ τὸ ὕδωρ τῆς
 Στυγὸς· τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τῆς κρημνῆς τῆς
 παρὰ τὴν Νῶνακριν γάζον ἐμπίπτει μὲν
 πρῶτον εἰς πέτραν ὑψηλὴν, διεξελθὸν δὲ
 διὰ τῆς πέτρας εἰς τὸν Κραῆσιν ποταμὸν
 κάτεισι· θάνατον δὲ τὸ ὕδωρ φέρει τοῦτο
 καὶ ἀνθρώπῳ καὶ ἄλλῳ ζῶῳ παντί. Μά-
 λιστα δὲ τῆς Στυγὸς τὸ ὄνομα εἰς τὴν ποιή-
 σιν ἐπεισηγάγετο Ὀμηρος· ἐν μὲν γε Ἥρας
 ἐποίησεν ὄρκῳ.

Ἰσωνῶν τόδε γαῖα καὶ ἕρανός·

ταῦτα μὲν δὴ ἐποίησεν ὡς ἂν ἰδὼν ἐς τὸ ὕ-
 δωρ τῆς Στυγὸς γάζον.

„Σὴ θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωίτερον λέχος αὐτῶν
 „Κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ ποτε μάψ ὀμόσαίμην·
 „Μὴ δὲ ἐμὴν ἰζήτητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 „Πημαίνει Τρῴας τε καὶ Ἑκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει·
 „Ἀλλὰ που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει· 45
 „Τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιοὺς·
 „Δυτάρ τοι κἀκείνῳ ἐγὼ παραμυθήσασίμην,
 „Ἴ ἢ ἴμεν, ἢ κεν δὴ σὺ, Κελαϊνεφεῖς, ἠγεμονεύοις.
 ὧς φάτο· μείδῃσεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε,
 Καί μιν ἀμειδόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. 50
 „Εἰ μὲν δὴ σὺγ' ἔπειτα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
 „Ἰσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' Ἀθανάτοισι καθίζοις,
 „Τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλη,
 „Ἄψα μεταστρέψειε νόον, μετὰ σὺν καὶ ἐμὸν κῆρ.
 „Ἄλλ' εἰ δὴ ῥ' ἔτεόν γε ἀτρεκέως ἀγορεύεις, 55
 „Ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα Θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
 „Ἄρῦν τ' ἐλθέμεναι, καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,

(8) Ἡ Ἥρα ὀρκίζεται εἰς τὴν νομφικὴν αὐτῆς εὐνὴν ὡς ἱερὰν ἔσαν, καὶ διὰ τῆ ἔρκου αὐτῆς τῆτι ποιεῖ αὐτὴν ἱερωτέραν καὶ σεβασμιωτέραν.

(9) Ἡ ἀπολογία τῆς Ἥρας αὕτη εἶναι εὐφρεσάτη· δὲν δύναται νὰ ὀρκισθῇ ὅτι δὲν ἠπάτησέ τὸν Δία, διότι ὁ ἔρκος αὐτῆς ἦθελεν εἶναι ψευδής· (καὶ ὁ Ποιητὴς δὲν θέλει νὰ δώσῃ ἰσχὺν διὰ τοιῦτου μεγάλου παραδείγματος εἰς τὴν ψευδορκίαν)· ἀλλὰ ῥίπτει τὸ σφάλμα ἐπὶ τὸν Ποσειδῶνα προσποιουμένη ὅτι δὲν ἦτον πρὸς τῆτι ὀμόφρων αὐτῶ.

- „Σ' τὴν ἑραῦν σου κεφαλὴν ἔτι, καὶ εἴ τὴν ἰδίαν
 „Ἐκ παρθενίας μας εὐνήν (8) ὠσαύτως, εἴ τὴν ὁποῖαν
 „Δέν ἤθελα κυταδέχθῃ ἔγωγ ἵνα ἐνδώσω
 „Ἐπὶ ματαίῳ καὶ ψευδίῳ πώποτε νὰ ὁμόσω·
 „Διὰ βουλήν μ' ὁ Ποσειδῶν, τὴν γῆν ὁ συταραάτων,
 Δέν πράττει ταῦτα (9) τὸν κρατὸν τῶν Τρώων οὕτω βλάπτω
 „Κ' Ἐκτορα ἄμα· βοηθὸς γενόμενος Ἑλλήνων,
 „Καὶ κατὰ Τρώων ὀδηγῶν αὐτοὺς καὶ ἐνθαρρύνων·
 „Ἀλλὰ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ μόνος παρεκινήθη,
 „Διότι περὶ Ἀχαιῶν μεγάλως ἐλυπήθη,
 „Ἰπὸ τῶν Τρώων τοῦ κρατοῦ αὐτοὺς πιεζόμενους,
 „Κ' ἕως ἐπὶ τὰς ναῦς αὐτῶν ἰδῶν διακομένους.
 „Ἐγὼ δὲ, ὡς βροντοποιεῖ, θέλει ἀποτολήσω,
 „Σέ τε κ' ἐκείνον ἐνταῦτ' ὁδὸν νὰ ρουθετήσω,
 „Νὰ μὴ διχογνωμητ'· ἀλλὰ κείνος ν' ἀκολουθεῖ σε,
 „Ἄπαντα πράττω, ὅσα Σὺ θέλεις καὶ προθυμεῖσαι.
 Ὁ τῶν Θεῶν κ' ἀνδρῶν πατήρ, μηδείας ἠρεμαίως
 Ταῦτα ἀκούσας ἐξ αὐτῆς, κ' αὐτεπεκρίθ' εὐθέως·
 „Ἄν εἴ τὸ ἐξῆς, ὡς σεβαστὴ Ἥρα, ἀποφασίζης,
 „Σύμφρων μοι εἰς τὰς τῶν Θεῶν βουλὰς ἵνα καθίζης,
 „Βεβαίως τότε ὁ Ποσειδῶν, ὅσῳ καὶ ἂν θελήσῃ
 „Τὰ ἐναντίῳ νὰ φρονῇ ὅτι καὶ ἂν ποιήσῃ,
 „Ἐν τάχει τὸν σκοπὸν αὐτοῦ πρέπει νὰ μεταθήσῃ,
 „Καὶ εἰς τὴν θέληταιν ἐμοῦ καὶ σοῦ νὰ συναινέσῃ.
 „Ἀλλ' εἰ ταῦτα ἀληθῶς λέγεις μοι καὶ βεβαίως,
 „Πρὸς Ἀθανάτου τοὺς λοιποὺς πορεύθητι εὐθέως,
 „Καὶ κάλεσον ἐν ἔλθ' ἐδῶ, Ἀπόλλων, κατ' εὐθείαν,
 „Ὁ ἐδοξος τὴν τοξικὴν, μὲ Ἴριον τὴν ταχείαν.

„Ὄφρ' ἢ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτάων
 „ἔλθῃ, καὶ εἴπῃσι Ποσειδάωνι ἄνακτι,
 „Παυσάμενον πολέμοιο, τὰ ἅ πρὸς δῶμαθ' ἰκέσθαι· 60
 „Ἐκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἔς, Φοῖβος Ἀπόλλων,
 „Ἄετις δ' ἔμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνῶν,
 „Ἄψιν μιν τέρουσι κατὰ φρένας· αὐτὰρ Ἀχαιῶς
 „Ἄετις ἀποσρέψῃσιν, ἀνάκτιδ' αἰψὸν εὐόρσας·
 „Φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήϊσι πέσωσι 65
 „Πηλεΐδῳ Ἀχιλῆος· ὁ δ' αὖσῃσει ὄν ἑταῖρον
 „Πάτροκλον, τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχρ' εἰδόμενος Ἐκτωρ
 „Ἰλίου προπάροιθε, πολεὺς ὀλέσεντ' αἰζηρὺς
 „Τοὺς ἄλλους, μετὰ δ', υἱὸν ἑμὸν Σαρπηδόνα διον·
 „Τοῦ δὲ χολωσάμενος, κτενεῖ Ἐκτορα δῖος Ἀχιλλεύς. 70
 „Ἐκ τοῦδ' ἀντοὶ ἔπειτα παλιῶξιν παρὰ νηῶν
 „Ἄλῃν ἐγὼ τεύχομι διαμπερές, εἰσὶκ' Ἀχαιοὶ
 „Ἰλίου αἰπὺ ἔλοιεν, Ἀθηναίης διὰ βουλᾶς.

(10) Οἱ Ποιητῆς διὰ τὴν ὑπόθεσιν μᾶλλον τὴν μεγαλειότητα τοῦ Διὸς, ἀπατηθέντος δι' ὀλίγον ὑπὸ τῆς Ἥρας, εἰσάγει ὅτι ὁ Ζεὺς λέγει ἐκεῖνο ὅτι ἀπεφάσισεν ἢ θεῖα αὐτῆ πρόνοια· διὰ τοῦ ὅποιον ὁ μὲν Θεοπάτωρ δεικνύει ὅτι εἰς μάτην γίνεται πᾶσα κατ' αὐτῆ τῶν λοιπῶν Ἀθανάτων συνομοσία, καὶ ὅτι οὐδεὶς δύναται ν' ἀντιτεῖνῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ· ὁ δὲ Ποιητῆς δίδει λεπτήν τινα ἀπῆτιν τῆ τέλεος τοῦ ποιήματός τε, ἢ ὅποια αὐτὴν νὰ καταπαύσῃ τὴν περιέργειαν τῆ ἀναγνώστῃ αὐξάνει αὐτὴν μᾶλλον. Εἰσὶ δέ τινες οἱ ὅποιοι ἠδέλησαν ν' ἀφαιρέσῃν τὸν 65. τῆς Κειμένου εἶχον θεωρήσαντες αὐτὸν ὡς περιττόν· ἀλλ' ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι δὲν ἐκατάλαβαν μῆτε τὴν ὠραιότητα αὐτοῦ μῆτε τὸν εὐφρέγατον τῆ Ποιητῆς σκοπῆ.

- „Ἴνα ἴμεν πρὸς τὸν στρατὸν ἔλθοῦσα, τῶν ὀρμαίντων,
 „κατὰ τῶν Τρώων, Ἀχαιῶν τῶν χαλκοπλοροῦντων,
 „Τῷ Ποσειδῶνι βασιλεῖ εἶπη, ἵνα ὀφίτη
 „τὴν μάχην, κ' εἰς τὸ ἑαυτοῦ δῶμα ν' ἀναχωρήσῃ.
 „Πρὸς Ἑκτορα Ἀπόλλων δὲ ὁ ἔνδοξος νά σπεύσῃ
 „Ἴνα διερεθίσ' αὐτὸν εἰς μάχην, καὶ ν' ἐμπνεύσῃ
 „Ἴσχυν καὶ θάρρος εἰς αὐτὸν, ποιῶν νά λητμονήσῃ
 „Πόνους τοὺς τήκοντας αὐτὸν ἤδη, καὶ νά ὀρμήσῃ
 „Ἀιδρείως κατὰ Ἀχαιῶν, νά τοὺς κατανατρέψῃ
 „καὶ εἰ τὰ ὀπίσω εἰς φοικτὴν πάλιν φυγὴν νά τρέψῃ,
 „Διῶκων τοὺς ἕως ὅπου εἰς τοῦ υἱοῦ Πηλέως
 „τὰ πλοῖα νά συναλασθῶν, τ' ἀιδρείου Ἀχιλλέως (10)
 „Ὅστις τὸν Πάτροκλον, αὐτοῦ τὸν φίλον, θεῖλ' ἀφῆσει
 „Ν' ἐξέλθ' ὑπὲρ τῶν Ἀχαιῶν διὰ νά πολεμήσῃ.
 „Οὗτος ὕφ' Ἑκτορος λαμπροῦ, ἀφ' οὗ πολλοὺς ἀνδρείους
 „Φουεῖσῃ τῶν πολεμιστῶν, ὁμοῦ μὲ τοὺς ὁποίους
 „Θεῖλ' εἶναι καὶ ὁ Σαρπηδῶν, υἱὸς μ' ἀνδρεκαμένους,
 „Μέλλει διὰ νά φουεθῆ' ἐν τέλ' ἠκουτισμένους.
 „Κ' οὐτ' ὄργισθεις ὁ Ἀχιλλεύς ὁ θεῖος θεῖλ' ὀρμήσει
 „καθ' Ἑκτορος, καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ θεῖλ' ἀφαιρήσει.
 „καὶ ἐξ ἐκεῖνης τῆς συγκμῆς, οἱ Τρώες νά τραπίσει
 „Ὅπίσω πάλιν εἰς φυγὴν, καὶ ν' ἀπομακρυνθῶσι,
 „Θελεῖ ποιῆσ', ἀπὸ τὰς ναῦς διόλου, νικημένοι,
 „ἕως ὅπου οἱ Ἀχαιοί, ὄντες ὀδηγημένοι
 „Ἐκ τῶν βουλῶν τῆς Ἀθηνᾶς, (11) ἐν τέλει νά ἰσχύσουν,
 „Πόλιν αὐτῶν τὴν ὑψηλὴν, Τρωάδα, νά παρθήσουν

(11) Διότι ἡ Τρωὰς ἐπορτήσθη μᾶλλον δι' ἀπάτης
 Τόμ. Θ΄.

„Τὸ πρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύσω γόλου, οὔτε τὰ ἄλλω
 „Ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνόμεν ἐνθάδ' ἕασω, 75
 „Πρὶν γε τὸ Πηλεΐδασ τελευτηθῆναι εἰλδῶρ·
 „Ὡς οἱ ἐπέστην πρῶτον, ἐμῶ δ' ἐπέευσσα κόρητι,
 „Ἦμσι τᾶ, ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἤψατο γούνων,
 „Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πολίπορθου.
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη. 80
 Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίου ὄρεων ἐς μακρὸν Ὀλύμπου.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀναΐξει νόος ἀνέρος, ὅστ' ἐπὶ πολλὴν
 Γαῖαν ἐληλουθῶς, φρενὶ πευκαλίμητι νοήσῃ,
 Ἐνθ' εἶπεν, ἢ ἐνθα, μενουμένηί τε πολλά·
 Ὡς κρατυνῶς μεμαυῖα διέπτато πότνια Ἥρη· 85
 Γέστο δ' αἰπὺν Ὀλύμπου, ὀμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ· οἱ δὲ ἰδόντες
 Πάντες ἀνήϊξαν, καὶ δεικανόωντο δέπασσιν.
 Ἦ δ' ἄλλους μὲν ἕασε, Θέμισι δὲ καλλιπαρῆφ
 Δέκτο δέπας· πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε Δέουσα· 90

παρὰ διὰ δυνάμεως. Ὁ Ποιητὴς ἐνοεῖ ἐνταῦθα τὸν
 Δάριον ἵππον διὰ συμβουλῆς τῆς Ἀθηναῖς κατασκευασ-
 σέντα. Ἴδε Βιργιλ. Divinae Palladis arte.

(12) Δὲν ἐδύνατο ὁ Ποιητὴς νὰ δώσῃ μεγαλητέραν ἰδέ-
 αν περὶ τῆς ταχύτητος τῆς Ἥρας ἄλλως πως, εἰμὴ πα-
 ραβάλλων αὐτὴν μὲ τὴν ταχύτητα τῶν λογισμῶν πε-
 ριηγητῆ τινος, ὅς τις ἐν ῥοπή ὀφθαλμῷ διατρέχει μὲ τὸν
 λογισμὸν του ὅλως τὸς τόπους ὅπου περιήλθε.

„Πρὶν τοῦτο γένη οὐτ' ἐγὼ αὐτὸς θέλει ποιήσω
 „Παῦσαι ὄργης μου, αὐτὲ δὲ τῶν ἄλλων θέλ' ἀφίσω
 „Τῶν Ἀθανάτων τῶν λοιπῶν διὰ τὰ ἐνεργήσῃ
 „Ἵπὲρ στρατοῦ τε Ἀχαιῶν, καὶ τὰ τοῖς βοηθήσῃ,
 „Πρὶν τοῦ, Πηλέως τελευτήῃ, υἱοῦ, ἐπιθυμία
 „Ὡς ὅπερ ἔχθη δὲ αὐτὴν τὸ πρὶν, καὶ ἡ ὁποία
 „Μὲ νεῖμα μου τῆς καρφαλῆς, πρὸς πῆξωσι τελείαν
 „Ἐπεκυρώθη ἐνταῦθα, ἡμέραν τὴν ἰδίαν,
 „Καθ' ἣν γονάτων μου θεῶν ἢ Θέεις ἀπτομένης.
 „Μὲ λόγους παρακλητικούς ζήτησε δεομένης,
 „Τὸν Ἀχιλλεῖα τὸν λαμπρὸν υἱὸν τῆς τὰ τιμήσω,
 „Καὶ οὕτω τὴν διακαῶς εὐχῆν τῆς τὰ ποιήσω.

Ταῦτα εἰπόντος, ἡ θεὰ Ἥρα κατακείσθῃσα
 Ἐκ τῶν τῆς Ἰδῆς κορυφῶν κατῆλθε πορευθεῖσα
 εἰς Ὀλυμπον τὸν ὑψηλόν. Ὡς δ' ὅταν νοῦς ὀρμήσῃ (12)
 Ἀνδρῶν θνητοῦ, ἐλθόντος γῆν πολλήν, κ' ἐν ὑπομνήσει
 Σ' τὰς φρένας πᾶν παροσχῆκός φέρων, διανοεῖται,
 Ἐνταῦθα εἴμην ἤτ' ἐκεῖ· πολλ' ἄλλα τ' ἐνθυμεῖται·
 Οὕτω ταχέως ἡ θεὰ Ἥρα ἢ σεδασμία
 εἰς Ὀλυμπον τὸν ὑψηλὸν ἔφθασ' ἐν προθυμίᾳ·
 Καὶ εἰς τὸ δῶμα τοῦ Διὸς πάντας συνηθροισμένους
 εὔρε τοὺς μάκαρας θεοὺς καὶ συκαθεζομένους.
 Οἴτινες εἰς τὸ δῶμ' αὐτὴν ἰδόντες εἰσεληθούσαν
 Πάντες ἠγέρθησαν εὐθύς, καὶ τὴν προῦπαντοῦσαν
 Μὲ τὰ ποτήρι' ἀλλ' αὐτῇ τὰ ἄλλων μὲν ὄφεισα
 Τῷ, Θέμιδος (I) τῆς εἰδοῦς ἔλαβεν (13) εὐθυθεῖσα

(13) Διὰ ταύτης τῆς πλάσεως θέλει τὰ διδάξῃ ὁ

Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

„Ἦρῃ, τίπτε βέβηκας, ἀτυζομένη δὲ ἔοικας;

„Ἦ μάλα δή σε φόβητε Κρένου παῖς, ὅς τοι ἀκούγῃς.

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρῃ.

„Μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα διείρεο· οἶσθα καὶ αὐτῇ, 95

„Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπερφύαλος καὶ ἀπηνής·

„Ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἐνὶ δαιτὸς ἔισης·

„Ταῦτα δὲ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεται Ἀθανάτοισιν,

„Οἷα Ζεὺς κακὰ ἔργα περᾶσθεται· οὐδέ τι φημι

„Πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρηγέμεν, οὔτε βροτοῖσιν, 100

„Οὔτε θεοῖς, εἰπέρις ἔτι νῦν δαίνυται εὐφρων.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς εἰπούσα καθέζετο πότνια Ἥρῃ.

Ἔλχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί· ἡ δ' ἐγέλασσε

Χεῖλεισιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὄφρῳσι κτανέησιν

Γένυθι· πᾶσιν δὲ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα.

105

Ποιητής, ὅτι ἀπὸ ὅσας τὰς ἀρετὰς ἡ μάλιγα εἰς τοὺς βασιλεῖς ἀνήκουσα καὶ ἐν ἐκάστῃ περιγᾶσει ἀναγκαιοτέρα, εἶναι ἡ δικαιοσύνη.

(14) Ἀξιοπαράτητος εἶναι μάλιγα καὶ ἡ ἐκφρασις τῆς Ἑρας αὐτῆ, διὰ τῆς ὁποίας, ὁ Ποιητής εἰσάγων τὴν Θέμιν, τούτετι τὴν δικαιοσύνην, ὡς πρόεδρον εἰς τὰς εὐωχίας τῶν Θεῶν, θέλει νὰ διδάξῃ, ὅτι τόσῳ

Πρὸς ταύτην· ἦτις ἐν σπουδῇ αὐτὴν προῦπαντοῦσα
 Ἔτρεξε πρώτη, καὶ εὐθὺς ἐφώνησεν εἰπούσα·

„Τὲ τὸ, ἐξ οὗ, ὦ σεβαστὴ Ἥρα, σὺ κινουμένη

„Ἥλθες ἐδῶ, φαίνεσαι δὲ οὕτω τεταραγμένη;

„Βεβαίως Κρόνου ὁ υἱὸς πάλιν ἐφόβησέ σε

„Ζεὺς Σοῦ ἀνὴρ βροντοποιὸς, κ' οὕτω κατέστησέ σε.

„Μὴ τὰ τοιαῦτα, Θέμις, νῦν ἐρώτα με ζητοῦσα.

(Ἥρα λευκόχειρ ἡ Θεὰ εἶπεν ὑπολαβοῦσα·)

„Διότι πόσον ὀλαζῶν, σκληρὰ τε καὶ ἀγρία,

„Εἶναι ἐκείνου ἡ ψυχὴ, ξεύρεις καὶ σὺ ἴδια·

„Ἄλλ' ἀκολουθεῖ εἰς Θεῶν τοὺς οἴκους νὰ ἡγήσῃ,

„Κ' εἰς εὐωχίας τὰς κοινὰς πρωτεύουσα νὰ εἴσῃ (14)

„Ταῦτα δὲ σὺ καὶ οἱ λοιποὶ Ἀθάνατοι ὁμοίως

„Θέλει ἀκούσετε, ὁ Ζεὺς ὅπόσον ἐλεθρίως

„Βουλεύεται· νομιζῶ δὲ οὐδέεις, οὔτ' οὐραίων

„Θεῶν ἀπάντων, οὔτ' ἀνθρώπων θνητῶν καὶ ἐπιγείων

„Θέλει χαρεῖ, εἴαν καὶ νῦν μ' εὐφρόσυνου καρδίαν

„Κάθεται ἔτι εἰς τερπνὴν χαίρων συνευωχίαν.

Ταῦτα εἰπούσα ἡ Θεὰ Ἥρα ἡ σεβασμία

Καθίσθη· τῶν Μακάρων δὲ ὁμίγυρις ἡ Δεία

Ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ Διὸς πᾶσα ἐθορυβήθη·

Καὶ τὸ τῆς Ἥρας χεῖλος μὲν εἰς γέλασον ἀκινήθη,

Ἀλλ' εἰς τὸ μέτωπον αὐτῆς τὸ Δεῖον ἠλαρότης

Ἐπὶ τὰς μελανὰς ὄφρῦς δὲν δείχθη καὶ φαιδρότης·

Καὶ ἐνταῦτ' ὑπὸ ὀργῆς βαρείας κινουμένη

Ἐκφώνησε, πάντας Θεοῦς Ὀλύμπου μεμφαμένη,

μᾶλλον πρέπει ἡ Θεὰ αὕτη νὰ προεδρεύῃ εἰς τὰς τῶν
 θνητῶν συνελεύσεις καὶ συνευωχίας.

„Νήπιοι, οἱ Ζηνὶ μενεαίνουμεν ἀφροσύοντες,
 „Ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσαν ἰόντες,
 „Ἢ ἔπει, ἠὲ βίη· ὁ δ' ἀρήμενος οὐκ ἀλεγίξει,
 „Οὐδ' ἔθεται· φησὶ γὰρ, ἐν Ἀθανάτοισι θεοῖσι
 „Κάρτεϊ τε σθένει τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος. 110
 „Τῷ ἔχειθ', ὅ,τι κεν ἤμμι κακὸν πέμπησιν ἐκάσῳ·
 „Ἢ δὴ γὰρ νῦν ἔλομα Ἀρῆ' γε πῆμα τεύχθαι·
 „Γιὸς γὰρ οἱ ὄλωλε μάχη' ἔνι, φίλτατος ἀνδρῶν
 „Ἀσκάλαφος, τὸν φησὶν οὐ ἔμμεναι ὄβριμος Ἀρῆς.
 „Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ Ἀρῆς θαλερῷ πεπλήγετο μῆρῳ 115
 Χερσὶ καταπρηγέσσι, ὀλοφυρόμενος δὲ προσήυδα·
 „Μὴ νῦν μοι νεμεσήσειτ', ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 „Τίσασθαι φόνου υἱός, ἰοίτ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
 „Εἰπέρ μοι καὶ μοῖρα, Διὸς πληγέντι κεραιῶν,
 „Κεῖσθαι ὁμοῦ νεκέεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίησιν. 120

(15) Δὲν λέγει ἡ Ἥρα ὅτι ὁ Ζεὺς εἶναι κραταιότερος τῶν λοιπῶν Θεῶν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς νομίζει καὶ λέγει ὅτι εἶναι οἱ ὅποιοι λόγοι αὐτῆς εἶναι εὐφρέατοι, διότι δεικνύουσα ὡς νὰ θέλῃ διὰ νὰ διδάξῃ τὴν Θεὸς νὰ εἶναι ὑποκλινεῖς εἰς τὰς θελήσεις καὶ προσαγὰς τοῦ Διὸς, ζητεῖ νὰ τοὺς ἐρεθίσῃ μᾶλλον εἰς ἐπαράσασιν κατ' αὐτῆ.

(16) Καὶ αὕτη τῆς Ἥρας ἡ ἐκφρασις εἶναι πανουργίας πλήρης· διότι θέλει νὰ ἐλικύσῃ πρὸς ἑαυτὴν τὸν Ἄρην καὶ νὰ τὸν ἐρεθίσῃ πρὸς ἐκδίκησιν, δίδουσα αὐτῷ νὰ καταλάβῃ, ὅτι ἂν δὲν σπεύσῃ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν

„Ἄνοήτ' εἴμεθα ἡμεῖς καὶ ματαιοφρονοῦμεν,
 „Κινούμενοι κατὰ Διὸς εἰς ἄργην, ἢ αἰ ζητοῦμεν
 „Μὲ τὴν τῶν λόγων μας ἰσχύν, ἥτε καὶ διὰ βίας
 „Νὰ μεταβάλλωμεν αὐτοῦ βουλὰς τὰς ἐλευθρίας.
 „Αὐτὸς καθήμενος μακρὰν οὐδ' ὄλωσ' ἔδεν φροντίζει,
 „Οὔτε ταράττεται ποσῶς, ἐπειδὴ καὶ νομίζει
 „Ὅτι ἐξ ὄχως τοὺς Θεοὺς ἅπαντας ὑπερβαίνει
 „Κατὰ τὸ κράτος καὶ ἰσχύν· (15) ὅθεν ἄς ὑπομένῃ
 „Πῶς τις ἡμῶν, ὅ,τι δεῶν καὶ αὐτὸν ἀποφασίῃ
 „Διὰ τὰ πέμψῃ κατ' αὐτοῦ, ὅποταν ἐθελήσῃ.
 „Εἰς ταύτην ἤδη τὴν στιγμήν, τῷ Ἄρει τις βαρεῖα
 „Νομίζω νὰ συνέβῃ που λύπης πικρᾶς αἰτία·
 „Διότ' Ἀσκάλαφος, αὐτοῦ υἱὸς ὁ περικλήμενος,
 „Ὅστις, ὡς λέγ' ὁ ἰσχυρὸς Ἄρης, (16) γεγεννημένος
 „Ἐνν' ἐξ αὐτοῦ· ὑπὸ χειρῶν τῶν ἐχθρῶν πληγώθη
 „Εἰς μάχην τὴν φθοροποιῶν, καὶ ἄπυος ἐξήπληθη.

Ταῦτα εἰπούσης τῆς θεᾶς ἐντιμοτάτης Ἥρας,
 Ὁ Ἄρης τοὺς μηροὺς αὐτοῦ ἐπλήξε μὲ τὰς χεῖρας·
 Καὶ ὀδυρόμενος πικρῶς. „Μ' ἤθελε μοι μεμψήτε
 „(Ἐἶπε) Θεοί, οἳ τὴν λαμπρὸν Ὀλυμποῦ κατακείτε·
 „Τὸν φόνον μου τοῦ προσφίλου υἱοῦ νὰ τιμωρήσω
 „Πορεύεσθε πρὸς τὸ πῦρ, καὶ νὰ τὸν ἐκδικήσω,
 „Ἄν καὶ ὑπὸ τῶν τοῦ Διὸς φλογῶν κεραυνωμένος
 „Ἦθελεν εἶναι μοι γραπτὸν τὰ πέσῃ νεκρωμένος,
 „Εἰς τὸν τῆς γῆς κονιστρὸν τὴν καταματωμένον,
 „Καὶ τῶν σωμάτων μεταξὺ ἀνδρῶν τῶν φρονιμένων·

φόνον τοῦ Ἀσκαλάφου, δὲν θέλει πιστεύσει τις ὅτι ἦτον
 υἱὸς του.

Ὡς φάτο· καὶ β' ἵππους κέλετο Δεῖμον τε Φόβου τε
 Ζευγόμεν'· αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύτατο παμφανώοντα·
 Ἔνθα κέ τις μείζων τε καὶ ἀργαλειώτερος ἄλλος
 Πάρ Διὸς Ἀθανάτοισι χόλος καὶ μήνις ἐτύχθη,
 Ἢ μὴ Ἀθῆνη πάσι περιδείτατα Θεῶσιν 125
 Ὡρτα δὲ ἐκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον ἔνθα θάσασε.
 Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κέρυθ' εἴλετο, καὶ σάκος ὤμων,
 Ἢ γὰρ δ' ἔσγητε εἰδομένης ἐκ χειρὸς ἐλοῦσα,
 Χαλκείου· ἧ δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θούρου Ἀργα.

„Μαυρόμενε, φρένας ἤλε, διέφθορας· ἧ νύ τοι αὐτως 130
 „Οὐαί· ἄκουέμεν ἔστι, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς·
 „Οὐκ αἴεις, ἄτε φησὶ θεὰ λευκώλενος Ἥρη;
 „Ἢ δ' ἄν νῦν πόρ Ζηρός Ὀλυμπίου εἰλήλουθεν·
 „Ἢ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ,
 „Ἀψ' ἡμεν Οὐλυμπῆνθε καὶ ἀχρῦμένους περ ἀνάγκη, 135
 „Δὴ γὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πῶσι φτεῦσαι;
 „Αὐτίκα γὰρ Τρωῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς
 „Λαίφει, εἰ δ' ἡμέας εἰσι κυδοιμήσων ἐς Ὀλυμπον·
 „Μάρφει δ' ἐξείης, ὅστ' αἴτιος, ὅς τε καὶ οὐκί.
 „Γῶ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθίμεν χόλου υἱὸς ἔης· 140

(17) Ο' Ποιητῆς δὲν ἐννοεῖ ἐνταῦθα ὅτι οἱ ἵπποι τῷ
 Ἀργίῳ ἀνομάζοντο Λεῖμιος καὶ Φόβος, ὡς τινες ἐξέλα-
 βον· ἀλλ' ὅτι ἐπρόσθε τον Λεῖμον καὶ Φόβον, οἵτι-
 τες ἦσαν υἱοὶ αὐτῶν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῶν πάντοτε εἰς
 τὰς μάχας, διὰ τὴν ἀγάπην τῶν ἵππων αὐτῶν. Ὅτι δὲ οἱ
 υἱοὶ καὶ ὄχι οἱ ἵπποι αὐτῶν ἀνομάζοντο οὕτω, βεβαιω-
 ται μᾶλλον καὶ διὰ τοῦ 440. σίχου ἐν τῇ Δ. Πα-
 ρφωδία.

Ταῦτα εἰπὼν, πρόσσ' εὐθύς τοῖς ἔππους του προθύμως
 Νὰ ζεύξῃ εἰς τόχημα αὐτοῦ, ὁ Φόβος καὶ ὁ Δεῖμος. (17)
 Αὐτὸς δ' ἐνδύθη τὰ λαμπρὰ ἔπλα του, καὶ βεβαίως
 Μεγαλητέρατις ὄργῃ Διὸς τοῦ βασιλέως
 Κ' ὀλεθριότερος θυμὸς ἔμελλε ἵνα γείνη
 Κατ' Ἀθανάτων, ἣ θεὰ εἰάν καί, ἣ Ἀθήνη,
 Περὶ ἀπάντων τῶν Θεῶν μεγάλως φοσηθεῖσα,
 Ἐκ τοῦ προθύρου νὰ νὰ ἐκβῆ τὸν θρόνον τῆς ἀφείσα
 Δὲν ἔσπευδε, κ' ἐκ κεφαλῆς τὴν περικεφαλαίαν
 Ἄμα ἀπ' ὤμων του εὐθύς ἀσπίδα τὴν ἄραιαν,
 Κ' ἐκ τῆς ἀνδρείας του χειρὸς τὸ δῦρον του λαβοῦσα
 Τὸ χαλκοῦν, ἔσκησε εἰς τὴν γῆν καὶ εὐταυτῷ λαλοῦσα
 Πρὸς τὸν ὀρμητικὸν θεὸν Ἄρην, νὰ ἀνειδίξῃ
 Ἦρξάτ' αὐτὸν, καὶ μὲ ὀρμηθεὶς λόγους νὰ τὸν ὑβρίξῃ·
 „Μαινόμενε, (εἰπὼσ' αὐτῷ) μωρὲ, πεπλανημένε,
 „Φρενῶν, νοός τε ὑμῶς πάντῃ ὑσερημένε!
 „Εἰς μάτην, ὦτα, ἀληθῶς, ἵνα ἀκούης ἔχεις·
 „Ὁ νοῦς σου χάθη, καὶ αἰδοῦς καθόλου δὲν ματέχεις,
 „Δ' ἄκουσας τί εἶπε νῦν Ἦρα ἢ σεβασμία
 „Ἐλθούσ' ἀπὸ τὸν κραταῖον Ἡρόνου υἱὸν, τὸν Δία;
 „Ἡ θέλεις μὲ δεινὰ πολλὰ καταπεφρατισμένος,
 „Εἰς Ὀλυμπον τὸν ὑψηλὸν ὀπίσω, λυπημένως
 „Νὰ ἐπαυέλθῃς, καὶ κακὸν ἕτερον τι μέγαν
 „Νὰ προξενήσῃς μεταξὺ πάντων Θεῶν τῶν ἄλλων.
 „Διὰ τ' ὁ Ζεὺς, τοὺς τ' Ἀχαιοὺς καὶ Ἰρῶας θέλ' ἀφήσει,
 „Ἡ εὐθέως θέλει ἔλθ' ἐδῶ, διὰ νὰ τιμωρήσῃ,
 „Χωρὶς διαφορᾶς τινος ἀθώου καὶ αἰτίου·
 „Διὸ σοι συμβουλεύ' ἐγὼ, θυμοῦ σου τοῦ ἀγροῦ,

„Ἦδη γάρ τις ταῦδε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων,
 „Ἦ πέφατ', ἢ καὶ ἔπειτα περήσεται· ἀργαλέον δὲ,
 „Πάντων ἀνθρώπων ρύσθαι γενεὴν τε τέκοντε.
 Ὡς εἰπούσ', ἴδρυσε θρόνον ἐν θούρου Ἄρηα.
 Ἦρα δ' Ἀπόλλωνα καλέσαστο δαίματος ἐκτός, 145
 Ἴριν θ', ἣτε Θεοῖσι μετάγγελος ἐθανάτοισι,
 Καὶ σφραγισθῆσάσ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
 „Ζεὺς σφῶ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν ὅτι ταχίστα·
 „Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθητε, Διὸς τ' εἰς ὧπα ἰδῆσθε
 Ἐρδαιν, ὅτι κε κείνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ. 150
 Ἦ μὲν ὄρ' ὡς εἰπούσα, πόλιι κέ πότνια Ἥρη,
 Ἐζέτο δ' εἰνὶ θρόνῳ· τῷ δ' αἴξαντε πετίσθην,
 Ἴδην δ' ἔκανον πολυπέδακα, μητέρα θηρῶν·
 Εὐρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρω ἄκρω
 Ἦμενον, ἀμφὶ δέ μιν θυόεν κέφος ἐξεφάνατο· 155
 Τῷ δὲ πάρολ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέτας,
 Στήτην· οὐδὲ σφῶν ἰδῶν ἐχολώσατο θυμῷ,
 Ὅτι οὐδ' ἄκ' ἐπέεται φίλης ἀλόχοιο πέθεσθην·
 Ἴριι δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
 „Βασίλ' ἴθι, Ἴρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἀνακτι 160
 „Πάντα τάδ' ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδᾶγγελος εἶναι·

(18) Ὡς ὁ Σαρπηδών, ὁ Πάρολος, ὁ Ἐκτωρ,
καὶ ὁ ἴδιος Ἀχιλλεύς.

„ Ἵπὲρ υἱοῦ σου, παῦσθαι νῦν· δία τ' ἰζεύρεις, κ' ἄλλοι
 „ Πολὺ ἀνώτεροι αὐτοῦ, καὶ τὴν ἰσχὺν μεγάλοι
 „ Φοιεύθησαν, ἢ καὶ ἐξῆς μέλλουσι να φουεθῶσι· (18)
 „ Διότι εἶναι χαλεπὸν, τῶν ὅσ' ἀλληλορμῶσι
 „ Εἰς μάχας τὰς φθοροποιῶς καὶ μάχονται μ' ἀνδρείαν,
 „ Ὅλοι ν' ἐκφυγούσι τὴν πικρὰν μοῖραν καὶ ὀλεθρίαν.

Ταῦτα ἢ καταπληκτικῆ, λαλήσατα Ἐθνήνῃ
 Τὸν Ἄρην τὸν ὀρμητικὸν εἰ τὸν Θρόνον τοῦ ἰδρύνει.
 Τοῦ δώματος, ἢ Ἡρα δὲ, θεὰ ἢ σεβασμία,
 Τὸν Φοῖβον κράζασα, ἐκτός, καὶ Ἴριω· ἢ ὅποια
 Εἶναι ὁ ἄγγελος Θεῶν. „ Ζεὺς (εἶπεν) ὁ Κρονίδης
 „ Καλεῖ σας ν' ἐλθῆτε εὐθὺς ἄμφω ἐπὶ τῆς Ἰδῆς.
 „ Ὅταν δὲ φθάσῃτε ἐκεῖ καὶ παρόρησιασθῆτε,
 „ Πράξατε πάντα, ὅσ' αὐτὸς θέλει καὶ προθυμεῖται.

Ταῦτα Θεὰ ἢ σεβασή εἰπούσα ἐπανήλθε
 Ἐπὶ τὸν Θρόνον· ὁ Θεὸς Ἀπόλλων δὲ ἀπῆλθε
 Μετὰ τῆς Ἰριδος· κ' εὐθὺς εἰ τὴν θηροτρόφον Ἰδῆν
 Φθάσαντες, τὸν βροντοποιὸν καὶ κράτιστον Κρονίδην
 Εἰς Γάργαρον τὴν κορυφὴν, μὲ τεθυμιασμένον
 Νέφος κυκλοῦμενον λαμπρῶς, εὔρον κεκαθισμένον·
 Κ' ἔμπροσθεν εἰσῆσαν αὐτοῦ ἀμφοτέρω ἐλθόντες
 Πρόθυμ' αὐτοῦ τὰς προσαγὰς νὰ ἐκτελέσουν ὄντες.
 Ζεὺς δὲ ὁ νεφελαθροισῆς, κατέπαυσεν εὐθέως
 Τῆς κατ' αὐτῶν ὀργῆς αὐτοῦ, ἰδὼν οὕτω ταχέως
 Σ' τὴν προσφιλοῦς τοῦ γυναικὸς πεισθέντας ὁμιλίαν,
 Καὶ πρῶτον, εἶπεν ἐκφωκῶν, πρὸς Ἴριω τὴν ταχεῖαν·
 „ Πρὸς Ποσειδῶνα τὸν Θεόν, Ἴρις, ἐλθὲ ταχέως,
 „ Κ' ἀνάγγελον πάντας αὐτῷ τοὺς λόγους μου βεβαίως,

- „Παυσάμενίν μιν ἄνωχθι μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
 „Ἐρχεσθαι μετὰ φύλα Θεῶν, ἢ εἰς ἅλα διαν·
 „Εἰδὲ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπέσεται, ἀλλ' ἀλογήσῃ,
 „Φραζέσθω δ' ἠπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 165
 „Μή μ' οὐδὲ, κρατερός περ ἐὼν, ἐπιόντα ταλάσῃ
 Μείναι· ἐπεὶ ἔο φημι βίη πολὺ φέρτερος εἶναι,
 „Καὶ γευεῖν πρότερος· τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλου ἦτορ
 „Ἴσον ἐμοὶ φάσθαι, τόντε συγέουσι καὶ ἄλλοι.
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε ποδῆνεμος ὠκία Ἴρις, 170
 Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίου ὄρεων εἰς Ἴλιον ἱρύν.
 Ὡς δ' ὅταν ἐκ νεφέων πτήται νεφῆς, ἠδὲ χόλαζα
 Ψυχρὴ ὑπαί ριπῆς αἰθρηγενέος Βορέας·
 Ὡς κραιπνῶς μεμανῖα διέπτато ὠκία Ἴρις·
 Ἀγχοῦ δ' ἰσαμένη προσέφη κλυτὸν Ἐνωσείγιον· 175
 „Ἀγγελίην τινά ται, Γαίηοχε κυανοχαῖτα,
 „Ἦλθον δεῦρο φέρουσα παραὶ Διὸς αἰγιόχοιο·
 „Παυσάμενόν σ' ἐκέλευτε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
 „Ἐρχεσθ', ἢ μετὰ φύλα Θεῶν, ἢ εἰς ἅλα διαν·
 „Εἰδὲ οἱ οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπέσσαι, ἀλλ' ἀλογήσεις, 180

- „Ὅσους θεῖλ' εἶπα σ' ἠδ' ἐγὼ, χωρὶς ψευδολογίαν
 „Νά θείσῃς ἢ μεταβολὴν λόγων σ' τὴν ἀγγελίαν·
 „Παυσάμενος (εἰπέ αὐτῷ) τῆς μάχης, νά ἀπέλθῃ
 „Καί ἦτε εἰς τὴν τῶν Θεῶν σενέλευσιν νά ἔλθῃ,
 „Ἡ' τε σ' τὴν θάλασσαν· εἶδ', τυχόν, καὶ ἐβελήσῃ
 „Σ' τοὺς λόγους μου νά μὴ πεισθῇ, καὶ τοὺς καταφρονήσῃ,
 „Εἰπέτω νά συλλογισθῇ καλῶς τε καὶ νά κρίνῃ·
 „Δότ' ὄν εἶναι κ' ἰσχυρὸς, πάλιν νά παραμείνῃ
 „Δεῦ θελεῖ δυνηθεῖ ἐμέ, ἐρχόμενον ἐμπρός του·
 „Ἐπειδ' ἀνώτερος εἰμὶ καὶ προγενέστερός του.
 „Καὶ δὲν ἐντρέπεται ὅπου οὕτω ἀθαδιάζει
 „Τὸν ἑαυτὸν του μὲ ἐμέ θελῶν νά ὀμριάζῃ
 „Καὶ ν' ἀντιτείνει εἰς ἐμέ; ὄν πάντες εὐλαβοῦνται
 „Οἱ Μάκερες τοῦ ὑψηλοῦ Ὀλύμπου καὶ φοβοῦνται.
 Ταῦτα εἰπὺτος τοῦ Διὸς, ἢ Ἴρις ἢ ταχεῖα
 Ἐκ τῶν τῆς Ἰδῆς κυρυρῶν ἔσπευσεν ἐν τῇ Τροίᾳ.
 Ὡς δὲ ταχέως ἐκ νεφῶν χάλαζα παγωμένη
 Ἦτε χιῶν πίπτ', ὑφ' ὀρμῆς βιαίας φερομένη
 Τοῦ κατασφύουτος, λαμπρὸν τὸν οὐρανὸν, Βορέας·
 Οὕτω καὶ Ἴρις ἢ θεὰ διήπτατο ταχέως
 Νά ἐκτελέσῃ τὴν βουλήν Διὸς προθυμουμένη·
 Καὶ Ποσειδῶνος τοῦ λαμπροῦ πλησίον ἰσαμένη,
 „ὦ μελανόθριξ Ποσειδῶν! (εἶπ') ἐρχομαι εὐθείαν
 „Παρ' αἰγίόχου τοῦ Διὸς σοὶ φέρουσ' ἀγγελίαν.
 „Παυσάμενος τῆς μάχης νῦν, προσάζει σε, ν' ἀπέλθῃς,
 „Καὶ ἦτε εἰς τὴν τῶν Θεῶν σενέλευσιν νά ἔλθῃς,
 „Ἦτε σ' τὴν θάλασσαν· εἶ δὲ, τυχόν, καὶ ἐβελήσῃ
 „Σ' τοὺς λόγους του νά μὴ πεισθῇς καὶ τοὺς καταφρονήσῃς,

„*Ἡ πέλει κἀκέϊνος ἐναντίβιον πολειμίζων*
 „*Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι· τί δ' ὑπεξάλεασθαι ἀνώγει*
 „*Χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίη πολὺ φέρτερος εἶναι,*
 „*Καὶ γενεῇ πρότερος· σὺν δ' οὐκ ἔθεται φίλου ἤτορ*
 „*Ἴσσυ αἰ φάσθαι, τόν τε συγέουσι καὶ ἄλλοι.* 185

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς Ἐὐνοσγάϊος·
 „*ὦ πόποι, ἦ ῥ' ἀγαθὸς περ ἔων, ὑπέροπλον ἔειπεν,*
 „*Εἴ μ' ὁμότιμον εἴντα βίη σέκουτα καθέξει.*
 „*Τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφοί, σὺς τέκερ' εἶη·*
 „*Ζεὺς, καὶ ἐγὼ, τρίτατος δ' Ἀΐδης ἐνέροιται ἀνίσσων* 190
 „*Τριχθὰ δὲ πάντα δέδασαι, ἕκαστος δ' ἔμμερε τιμῆς.*
 „*Ἡ τοι ἐγὼν ἔλαχον, πολικὴν ἅλα ναίεμεν αἰεὶ,*
 „*Παλλομμένων· Ἀΐδης δ' ἔλαχε ζόφου ἡερόεστα·*
 „*Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι.*

(19) Οἱ Ποσειδῶν διὰ τὴν δῶση ἄλλοιαν μορφήν εἰς τὸν γαστρίσμοντον καὶ διὰ τὴν μὴ φανῆ ὑπόχρεως εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ τὸ δίκαιον τῶν πρωτοτοπίων τῷ Διὶ, δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἐκφρασθῇ μὲ ἄλλον τινα ἰσχυρότερον τρόπον· ὁ δὲ Ποιητὴς δεικνύει διὰ τῆς τούτου ἕνας ἀδελφὸς θάλλων νὰ κριτολογῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτῆ ἡμπορεῖ νὰ εὕρῃ πάντοτε αἰτίας καὶ ζητήματα, τὰ ὅποια ἔν καὶ ἕδικα ἔχουσιν ὅμως διαφορετικὴν μορφήν.

- „Φοβέριστεν, ὅτι ἐδῶ νὰ ἔλθῃ θέλ' ὀρμήσει
 „Κατὰ ἀνθρώπων σκληρὰν μὲ Σε νὰ πολεμήσῃ,
 „Σὲ νοθετεῖ δὲ δι' ἐμοῦ, τὰς χεῖρας του ν' ἐκκλίνῃς
 „Καὶ τὴν ὀρμήν του κατὰ Σοῦ, ἐδῶ νὰ μὴ προσμεῖνῃς*
 „Διότι, ὄχι μοναχὰ εἶναι ἀνώτερός Σου
 „Κατὰ τὸ κράτος, ἀλλ' ὀμοῦ καὶ προγενέστερός Σου*
 „Καὶ δὲν ἐντρέπεται ὅπου οὕτω ἀθαδιόζεις,
 „Τὸν ἑαυτῶν Σου μὲ αὐτὸν θέλων νὰ ὀμοιάξῃς,
 „Καὶ ν' ἀντιτείνῃς εἰς αὐτῶν; ὅν πάντες εὐλαβοῦνται,
 „Οἱ Μάκαρες τοῦ ὑψηλοῦ Ὀλύμπου καὶ φοβοῦνται.
 Πρὸς ταύτην δὲ ὁ Ποσειδῶν, πολὺ ἀγκυακτῆσας,
 Ο΄ τὰ θεμέλια τῆς γῆς κινῶν, εἰπ' ἐκφώνησας.
 „Οὔτως, εἰάν καὶ κραταῖός, πάλιν πολὺ φαντάσθῃ,
 „Κ' ὑπὲρ ἰσχύν τὴν ἑαυτοῦ, μὲ ἔπαρσιν ἐκφρόσθῃ,
 „Ἐὼν πισεῦ' ὅτ' ἤμπορεῖ μὲ βίαν νὰ ἰσχύσῃ,
 „Ἐμὲ, τοῦ ἴσου τὴν τιμὴν αὐτῶ, ἵνα κωλύσῃ*
 „Διότ' ἡμεῖς, τρεῖς ἀδελφοὶ εἴμεθα, τέκνα ἕντες
 „Τοῦ Κρόνου, καὶ ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς Ῥέας ἐξεληθότες*
 „Ὁ Ζεὺς μὲν ὡς πρωτογενυῆς, ἐγὼ δὲ δευτερεύων,
 „Καὶ τρίτος Πλούτων, εἰς νεκρῶν τὰ πλήθ' ἑ βασιλεύων.
 „Μερίσθησαν τὰ πάντα δὲ εἰς τρία, (19) καὶ ὀμοίως
 „Ἐκάστος ἔλαχε τιμῆς, διὰ τῆς κληρουχίας.
 „Ἐγὼ μὲν, πάντα, τὴν λευκὴν θάλασσαν καὶ πλατεῖαν
 „Ἐλαχον, διὰ νὰ οἰκῶ, φέρων τὴν βασιλείαν*
 „Ὁ Πλούτων ἔλαχε τῆς γῆς τ' ἀφώτιστον τὸ μέρος,
 „Καὶ ἅπαν τὸ περὶ τὴν γῆν ὑγρόπνου τοῦ ἀέρος*
 „Κ' ὁ Ζεὺς τὸν μέγαν οὐρανὸν, τὰς τε νεφῶν ἐκτάσεις
 „Κ' ἀέρος πᾶν τὸ ἀχανές* τῆς γῆς δ' ἡ ὄψις πάσης

„Γαῖα δ' ἔτι ξυγὴ πάντων, καὶ μακρὸς Ὀλύμπος· 195
 „Τῷ ῥὰ καὶ Διὸς βέομαι φρεσίν· ἀλλὰ ἔκκλητος,
 „Καὶ κρατερός περ ἔων, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ,
 „Χερσὶ δὲ μὴ τι με, πάγχυ κακὸν ὧς, δεῖδισσέσθω·
 „Θυγατέρεςσιν γάρ τε καὶ υἷαςί κέρδιον εἶη
 „Ἐπάγλοις ἐπέεσσιν ἰυισσέμεν, οὓς τέκεν αὐτός· 200
 „Οἱ ἔβεν ἔτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκη.
 Τὸν δ' ἠμέλει· ἔπειτα ποδῆγεμος ὠκεία Ἴρις·
 „Οὔτω γὰρ δὴ τοι, Γαίῳχε κλαυσοχαῖτα,
 „Τόνδε φέρω Διὶ μῦθον ἀπήνεια τε κρατερόν τε;
 „Ἦ τι μετασρέψεις; κρεπταὶ μέντοι φρένες ἑσθλῶν· 205
 „Οἷσθ' ὧς πρεσβυτέρισσιν Ἐρῆνυῖες αἰὲν ἔπονται.

(20) Πῶς εἶναι δυνατόν οἱ θνητοὶ νὰ ἐκκλίνωσιν διὰ τῶν συνθηκῶν ἢ διαθηκῶν αὐτῶν κάθε αἰτίαν φιλονεικίας καὶ κρισολογήματος, ὅταν καὶ ἡ μεταξὺ Ἀθανάτων διαμοίρασις αὐτῆ δίδει μεγάλων λογομαχιῶν αἰτίας οὐκ ὀλίγας. Διὰ δὲ τῆς ἐκφράσεως τῆ Ποσειδῶνος „Ἡ γῆ ἔμεινεν εἰς ὅλους κοινῇ“ ἐννοεῖ ὁ Ποιητὴς τὰ τρία εἰς τὴν Γῆν εὐρισπόμενα στοιχεῖα· πῦρ, αἶρα καὶ ὕδωρ.

(21) Ἀθῆναι εἶναι πικρὰ τις εἰρωνεῖα κατὰ τοῦ Διὸς· ὁ Ποσειδῶν θέλει νὰ τὸν ἐπιπλήξῃ διὰ τῶν λόγων του τέτων, ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἰσχὺν νὰ ἐξησιάζῃ τὰ ἴδια αὐτῆ τέκνα· ἐπειδὴ ὁ Ἄρης καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἀντιτείνουσι πολλάκις εἰς τὰς βουλὰς αὐτοῦ.

(22) Ἀξιοθαύματος εἶναι τῷ ὄντι ὁ τρόπος τῆς συνέσεως καὶ εὐσηχημοσύνης, διὰ τῆ ὁποῖου ἡ Ἴρις χωρὶς νὰ ἐλλείψῃ ἀπὸ τὸ πρὸς τὸν Ποσειδῶνα ὀφειλόμενον σέβας τῆς, τὸν ἐνθυμίζει τὸ χρέος του.

- „Καὶ σὺν αὐτῇ ὁ ὑψηλὸς Ὀλύμπιος κ' ἐκταμιεύουσιν
 „Ἐς ἔλους ἔμειναν κοινὰ νὰ εἶναι· (20) κ' ἐπομένως
 „Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Διὸς, ἐγὼ διὰ νὰ ζήσω
 „Δὲν εἶμ' ὑπόχρεως, οὐδὲ ἤθελ' ἀποφασίσω,
 „Μ' ἔλον ὅτ' εἶναι ἰσχυρὸς· ἔθεν μεθ' ἠουχίας
 „Σ' τό τρίτου του ἄς μὲν αὐτὸς μέρος τῆς βασιλείας·
 „Καὶ μὲ τὰς χεῖρας, ὡς δεῖλόν διὰ νὰ μὲ φοβίσῃ
 „Ἄς μὴ φαντάζῃται· ἄλλὰ κάλλιον ἔνευδίσῃ
 „Τὰς θυγατέρας καὶ υἱούς, αὐτῶ τοὺς γεννημένους,
 „Μὲ λόγους φοβερικαυούς· (21) ὡς ὄντας βιασμένους
 „Κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ καὶ γνώμην ἵνα ζῶσι,
 „Νὰ πειθωνοῦνταί τω, κ' ὅσ' αὐτὸς θέλῃ, νὰ ἐκτελώσι.
 „Τοῦτον τὸν λόγον τὸν σκληρὸν· (ἢ Ἴρις ἢ ταχεῖα
 Ἀντεπεκρίθη) Ποσειδῶν κράτιστε, πρὸς τὸν Δία
 „Νὰ ἀπαγγείλω ἀπὸ Σοῦ, καθὼς μὲ ἐπέτελλεις,
 „Ἦτε μετὰ θεσιν νὰ εὐεισάξῃς θέλεις; (22)
 „Διότι ὅσοι ἀγαθοὶ εἶσι καὶ εὐφρονουῦσι
 „Ἐν' εὐμετάσθητ', εἰαυτοὺς σφάλλοντας ὡς ἰδοῦσι. (23)
 „Σὺ δ', Ἐριωνέες αἰθευί, ξεύρεις, ἀκολουθοῦσαι
 „Τοὺς πρεσβυτέρους, ὅτ' εἰσι πάποτε, (24) ὡς ζητοῦσαι·
 „Ἴνα αὐτοὺς ἐδικηθῶν, ἔταν ἀνταδιόσω
 „Νεώτερόι των ἀδελφοί, αὐτοὺς νὰ ἀτιμάσω.

(23) Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἐδύναντο νὰ ἐννοήσουν τὸ βῆθος ταύτης τῆς μεγίστης ἀληθείας, ἤθελε προφυλάττονται δι' αὐτῆς ἀπὸ πολλὰ σφάλματα· διότι πολλάκις χρειάζεται τις περισσώτερον κόπον ἵνα ἐγερθῇ ἀπὸ τινος πτώσιν παρὰ νὰ ἐμποδισθῇ τῆ νὰ κέσῃ.

(24) Ἀῖτη ἢ περίοδος εἶναι ὡσαύτως ἀξιοσημείωτος Τόμ. Θ΄.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάϊον ἐνοσίχθων·
 „Γρι θεά, μαλα τούτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπας·
 „Ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἰσίμα εἶδ' ἤ·
 „Ἀλλὰ τοδ' αἰὼν ἄχος κραδίη καὶ θυμὸν ἔκανε, 210
 „Ὀππότεν ἰσόμορον καὶ ἐμῆ πεπρωμένον αἴση
 „Νεκέειν ἐβέλησι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
 „Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν κε νεμεσσηθεὶς ὑποεἴξω·
 „Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, καὶ ἀπειλήσω τό γε θυμῷ.
 „Δῖκεν ἀνευ ἐμέθεν, καὶ Ἀθηναίης ἀγγελίης, 215
 „Ἡΐρης, Ἐρμείω τε, καὶ Ἡφαίστου ὄνακτος,
 „Γλήναι ἀπεινῆς πεφιδήσεται, αὐδ' ἐβελήσει
 „Ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος Ἀργείοισιν,
 „Ἰξω τούθ', ὅτι νῦν ἀνίκετος χόλος ἔσαι·

ὡς παρισάνουσα ἡμῖν, ὅτι καὶ οἱ Ἐθνητοὶ αὐτοὶ ἐγνωρίζον ὡς θεῖον τὸ δίκαιον τῶν πρωτοτοκίων. Τὴν δὲ ἰδέαν τοῦ Ποιητῆ, παρισάνειτος ὅτι ὁ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰ πρωτότοκα τὰς Ἐρινυῖς ὡς φύλακας διὰ τὰ ἐκδικῶνται αὐτὰ δι' ὅσα ὀνειδῆ καὶ ἕβρεις ἤθελεν ὑποφέρειν παρὰ τῶν ὑστερογεννῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, θέλει εὐρεῖ καθεὶς λευαίσθητος ἀναγνώσης ὠραιοτάτην καὶ ὑπὲρ λόγον θαυμασίαν.

(25) Πόσον ἐξαισία δὲν εἶναι ἄρα καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια! Πολλοὶ προσάγει ὄχι μόνον δὲν ἐπάγμωσι πάντοτε τὴν ὑπακοήν, ἀλλὰ καὶ βιάζουσι τὰ πλεῖστα εἰς ἐπανάστασιν· ὅταν δὲ μετοχετεύωνται συνοδευμένοι μὲ συνετήν τινα συμβουλὴν εἰσὶ πάντοτε δραστήριοι· διότι ἡ σύγεις τῆς ββλήης καταπολεμᾷ καὶ σκορπιζει τὰς ψευδεῖς αἰτίας ὅπῃ ἡμπορεῖ τὰ ἀντιθέση τις εἰς αὐτάς, καὶ κείθει ἐνταυτῷ τον προσαζόμενον εἰς τὸ τὰ γνωρίση τὸ νό-

- „Πολλὰ καλῶς, ἴρις θεῶ, ἐκφράσθης καὶ δικαίως,
 (Θεὸς τὴν γῆν ὁ συγκινῶν ὑπέλαβεν εὐθείως).
 „Τῷ ἔντι πράγμ' ἐπωφελές εἶν', ὅταν ὁ πρῆσβειῶν
 „Τὰ δέοντα εἴν' ἱκανὸς νὰ εἴπῃ συμβουλιῶν· (25)
 „Ἄλλ' ὅμως, σοὶ ἄμολογῶ, ὅτι ἐπ' ἀληθείας
 „Ἀύτην μεγάλην προξενεῖς τὰ βόθῃ τῆς καρδίας,
 „Ὅταν μὲ λόγους δηκτικούς κ' ὀργίλους νὰ ἐγγίξῃ,
 „καὶ οὕτω ὑπεροπτικῶς θέλει νὰ ὀνειδιζῇ
 „καὶ νὰ ἐπαπειλῇ ὁ Ζεὺς, καὶ τὸν, μ' αὐτὸν, τυχόντα
 „Ὀμοίας μοῖρας· ἅμα δὲ ἰσοτιμὸν τῶ ἔϊτα.
 „Ἄλλὰ νομίζων ὡς μεμπτόν νῦν, τὸ νὰ δυστροπήσω,
 „Ἄν καὶ μεγάλως μὲ λυπεῖ, θέλει ὑποχωρήσω.
 „Εἰπέ τω ὅμως, ὅτι ἄν, πράτων τὸ ἐναντία
 „Τῶν, ὅσ' ἐγὼ, ἢ Ἀθηνᾶ, Πραΐ ἢ σεβασμία,
 „Ἑρμῆς τε κ' Ἥφαιστος ὁμοῦ φρονούμεν, (26) ἐβελήσῃ
 „Ν' εὐσπλαγχνισθῇ τῆς ὑψηλῆς Τρωάδος, καὶ κωλύσῃ
 „Τὴν πέρθησίν τῆς· Ἀχαιῶν τοὺς κόπους μετακόσῃ,
 „καὶ εἰς αὐτοὺς νίαν λαμπρὰν θελήσῃ νὰ μὴ δώσῃ·
 „Ἄς ξεύρῃ, ὅτ' ἡμᾶς πολὺ τοῦτο θέλει ταράξῃ.
 „κ' αἰτία ἀνιάτ' ὀργῆς πάντοτε θεῖλ' ὑπάρξει.

μιμόν τω χρέος· ὅθεν εἶναι δῆλον, ὅτι διὰ ταύτης τῆς περιόδου θέλει νὰ διδάξῃ ὁ Ποιητὴς τὴν ἡγεμόνα καὶ τὴν ἐν τιμαῖς, ὅτι εἰς ὑποθέσεις δυσκολοκατορθώτους καὶ κινδυνώδεις οφείλῃ νὰ ἐπλέγῃ μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ σκέψεως πρῆσβεις συνετὸς καὶ ἀρχίνοας πρὸς ἐκτελεσίαν τῶν προσαγῶν αὐτῶν.

(26) Ὁ Ποιητὴς εἰκονίζει εὐφρῶς διὰ τῶν λόγων

Ὡς ἐπὶν, λέπε λαὸν Ἀ'χαιῶν ἔννοσάγαιος, 220
 Δύνε δὲ πόντον ἴων· πόθησαν δ' ἥρωες Ἀ'χαιοί.
 Καὶ τότε Ἀ'πόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 „Ἐρχεο νῦν, φίλε Φοῖβε, μεθ' Ἐκτορα χαλκοκορυσίν.
 „Ἦδη μὲν γάρ τοι Γαιήοχος ἔννοσάγαιος
 „Οἴχηται εἰς ἄλα δῖαν, εἰλευάμενος χάλον αἰπὺν 225
 „Ἡμέτερον· μάλα γάρ κεν μάχης ἐπίθοντο καὶ ἄλλοι,
 „Ὅππερ νεώτεροί εἰσι Θεοί, Κρόνου ἀμφίς ἑόντες·
 „Ἀλλὰ τὸδ' ἡμῖν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον, ἠδὲ αἰ αὐτῶ
 „Ἐπλετο, ὅτι πάραυτε νεμεσηθεὶς ὑπέειξ
 „Χεῖρας ἐμάς· ἐπεὶ οὐκὲν ἀνδρῶτι γ' ἐτελέσθη. 230
 „Ἀλλὰ σὺ γ' ἐν χεῖρεσσι λάσ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
 „Τὴν μάλ' ἐπισσεύων, φοβέειν ἥρωας Ἀ'χαιούς·
 „Σοὶ δ' αὐτῶ μελέτω, Ἐκταθήβολε, φαίδιμος Ἐκτωρ.

τῷ Ποσειδῶνος τέτων τὸν χαρακτήρα ὑπερηφάνῃ καὶ ἀλαζόνος ἀνδρός· ὅς τις μὴ δυνάμενος ν' ἀντιτεῖνῃ εἰς τὸν ἐναντίον τυ, καὶ ἐντρεπόμενος νὰ δεῖξῃ ὅτι ὑποκλίνῃ, θέλει νὰ παρατήσῃ ὅτι δὲν ὑποχωρεῖ δι' ἀδυναμίαν, τὴν ὁποῖαν ζητεῖ νὰ ὑποκρύψῃ μὲ ἀπειλὰς πραγμάτων τὰ ὅποια ἰδεύρει καλῶς, ὅτι ποτὲ δὲν ἠμπορῶν νὰ ἀκολυθῆσεν. „Ἐὰν ὁ Ζεὺς θελήσῃ (λέγει Ποσειδῶν) νὰ ἐμποδισθῇ ἢ πόρθησις τῆς Τρωάδος· ἄς ἰξεύρῃ κτλ. Ἀλλ' ὁ Ζεὺς δὲν φεΐδεται αὐτῆς μὲ τὸ νὰ ἀπεφάσιζε τὴν πόρθησίν της.

(27) Ὁ Ποιητὴς περιγάνει πάντοτε τὰς ἰδέας αὐτῷ ἀναλογίαν πρὸς τὰ ὑποκείμενα φυλαττόσας, περὶ τῶν ὁποίων λαλεῖ. Ἐὰν ἠκολούθει μάχη μεταξὺ Διὸς καὶ Ποσειδῶνος ἔπρεπε βεβαίως νὰ παραχθῶν καὶ τῷ θεμέ-

Ταῦτα εἰπὼν, ἐκ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἀχαιῶν ἀπῆλθε
 Τὴν γῆν Θεὸς ὁ συγκινῶν, κ' εἰς θάλασσαν εἰσῆλθε.

Οἱ ἥρωες δὲ Ἀχαιῶν, αὐτοῦ τῆς βοηθείας

Ὅτι σερήθησαν, εὐθύς ἠσθάνθησαν, τῆς θείας·

Καὶ τότε Ζεὺς, τῶν νεφελῶν τὰ πλήθη ὁ συναΐζων

Πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα θεὸν εἶπεν, αὐτὸν προσάζων.

„Υπαγε, Φοῖβε ἀγαπητὲ, πρὸς Ἔκτορα ἀνδρείου

„Τὸν χαλκοφόρον· ἐπειδὴ ὁ Ποσειδῶν ὁ σείων

„Καὶ συγκατέχων τὰ τῆς γῆς θεμέλια, ἀπῆλθε

„Ἐκ τῶν θυητῶν τῆς μάχης ἡῶν, κ' εἰς θάλασσαν εἰσῆλθες,

„Τὴν χαλεπὴν ἡμῶν ἐργὴν ἐκκλίνας, τῆς ὁποίας

„Ἐκβάσεις τὰς ὀδυνηράς, δόξα ἀμφιβολίας

„Ἦθελ' ἀκούσῃν κ' οἱ λοιπαί, οἱ ἀειδίως ζῶντες

„Καὶ περὶ Κρόνου τὸν θεὸν ἐν τῷ Ταρτάρῳ ἔντες· (27)

„Ἄλλ' ἢ ἀπίσασι αὐτοῦ αὕτη, εὐκταιοτέρα

„Καὶ εἰς ἐμὲ, καὶ δὲ αὐτὸν εἶναι ὠφέλεστέρα·

„Ὅπου ἠγούμενος μεμπτὸν τὸ νὰ μοι ἀντιτείνῃ

„Ἐκρῖνε κάλλιον, ἐμοῦ τὰς χεῖρας νὰ ἐκκλίνῃ·

„Διότ' εἰς τὴν βουλὴν μου ἂν δὲν ἤθελεν ἐνδώσῃ

„Κ' ἤθελε μοι ἀντιταχθῆ, ἔπρεπε νὰ ἰδρώσῃ.

„Ἀλλὰ σὺ, Φοῖβε τοξευτὰ ἔνδοξ', ἵνα φοβήσῃς

„Τοὺς ἥρωας τῶν Ἀχαιῶν, λάβε νὰ ἐπισείλῃς

„Διὰ τῶν θεῶν σου χειρῶν, τὴν χρυσωτὴν αἰγίδα (28)

„Καὶ φέρε περὶ τοῦ λαμπροῦ Ἐκτορος σὺ φροντίδα·

λια τῆς Γῆς, καὶ ἔπομένως νὰ αἰέσῃν τὴν ταραχὴν καὶ
 οἱ Θεοὶ τῆ Ἀδν.

(28) Οὗ Ζεὺς δίδει εἰς τὸν Ἀπόλλωνα τὴν αἰγίδα

„Τόφρα γὰρ οὖν σὶ ἐγείρει μένος μέγα, ὄφρ' ἂν Ἀ'χαιοὶ
 „Φε' γυυτες νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντου ἴκωνται· 235
 „Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι ἔργον τε ἔπος τε,
 „Ὡς κε καὶ αὐτὶς Ἀ'χαιοὶ ἀναπνεύσωσι πένιοιο.

Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούσῃσεν Ἀ'πόλλων·
 Βῆ δὲ κατ' Ἰθάϊων ὀρέων, ἴρηχι ἰοικῶς
 Ὡ'κέϊ, καὶ φασσοφόνῳ, ὅς τ' ὠκίστος πετεηνῶν· 240
 Εὐρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἑκτορα δῖον,
 Η'μενον, οὐδ' ἔτι κείτο, νέου δ' ἐσαγείρατο θυμῶν,
 Ἀμφὶ ἐγνωπκιῶν ἐτάρους· ἀτὰρ ἄσθημα καὶ ἰδρωὶς
 Παύετ', ἐπεὶ μιν ἐγείρει Διὸς νόος αἰγώχαιο·

Ἀ'γχού δ' ἰσάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀ'πόλλων. 245
 „Ἑκτωρ, υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων
 „Ἡ' σ' ὀλγυπελέων; ἦ που τί σε κῆδος ἰκάνει.

Τὸν δ' ὀλγοδρανεῖων προσέφη κορυθαίολος Ἑκτωρ.
 „Τίς δὲ σὺ ἔσσι, φέρισε Θεῶν, ὅς μ' εἶρειαι αὐτην;
 „Οὐκ αἶεις, ὅ με νηυσὶν ἐπὶ πρύμνησιν Ἀ'χαιῶν, 250
 „Οὐς ἐτάρους ὀλέκοντα, βοήην ἀγαθὸς βάλεν Δίης,

αὐτῆ· τῆς ὁποίας ἀλληγορίας τὸ μυήριον δύναται νὰ
 καταλάβῃ ἐυκόλως ὁ προσεκτικὸς ἀναγνώστης.

(29) Ἀξιοπαρατήρητος εἶναι καὶ αὕτη ἡ περίοδος, ὡς
 παριστάνουσα ὅτι ὁ Ὅμηρος εἶχε γνωρίσῃ, ὅτι ἀρκεῖ νὰ
 ἐνδυμηθῇ μόνον ἡμῶν ὁ Θεὸς, καὶ ἡ ἴσσις ἐκτελεῖ-
 ται τὴν αὐτὴν εἰρημὴν καθ' ἣν μνηστῆ ἡμῶν ὁ Θεός.

- „Εμπνευστου δὲ αὐτῷ ἰσχύην μεγάλην ἐν καρδίᾳ·
 „Δὸς εὐτολμίαν, ἕως οὗ Ἑλλήνων τὰ ἀνδρεία
 „Τάγματα, εἰς κοινὴν φυγὴν νὰ ἤθελε τραπήσι,
 „Κ' ἐφ' Ἑλλησπόντου, εἰς αὐτῶν τὰ πλοῖα νὰ σωθῶσι·
 „Κεῖθεν δὲ θέλει λογισθῶ ἐγὼ τὸ ἀναγκαῖον
 „Λόγω τε κ' ἔργῳ ἅμ' αὐτοῖς διδάσκων τὸ πρακτέον
 „Ἴνα τοῦ κόπου τοῦ πολλοῦ πάλιν ἀναπαυθῶσι,
 „Καὶ ἐκ τῆς βλάβης τοῦ σκληροῦ πολέμου νὰ σωθῶσι.
 Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Θεοῦ πατρὸς καὶ βασιλέως,
 Ο' Φοῖβος ἐκ τῶν κορυφῶν Ἰδῆς ἀπήλθ' εὐθέως,
 Ὡς φασσοφόνος τις ταχύς Ἴεραξ, καταδύνων,
 Ο' εἰς τὴν πηγάσῃ πᾶν πηγνὸν μεγάλως ὑπερδαίνων·
 Κ' εὔρε Προιάμου τὸν υἱὸν Ἐκτωρα, καθησμένον,
 Κ' ἐπὶ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς σὺκέει ἠπλωμένον·
 Διότι ἀπὸ τῆν τὸ πρῖν κατέχουσαν τὸν ζάλην,
 Προὔλεγος ἦδ' εἰς ἑαυτὸν εἶχε συνέλθῃ πάλιν·
 Φίλους του τοὺς περὶ αὐτὸν γνώριζε, κ' ἠ βαρεῖα
 Δίσπυσια, ἅμα κ' ὁ ἰδρὺς, στυγμῆ ἐν τῇ ἰδίᾳ
 Νὰ παύουν ἤρξατο εὐθύς, ἀφ' ἧς αὐτοῦ ἐμνήσθη (29)
 Ο' τὴν αἰγίδα φέρων Ζεὺς ὁ μέγας, κ' εὐσπλαγχνίσθη.
 Αὐτοῦ πλησίον δὲ σταθεῖς, „ Τί οὕτω μαχομμένοις
 „ Τῶν ἄλλων, ὦ Προιάμ' υἱέ, κ' ὀλιγοθυμημένοις
 „ Κάθησαι, Ἐκτωρ, (εἰπ' αὐτῷ) ἔνδοξε; τί λυπεῖ σε;
 „ Τί ἐπαθεῖς; μή ποῖς τις που πληγὴ καταπονεῖ σε;
 „ Τίς εἶπαι, κράτις Θεῶν, Σὺ νῦν ὁ προτελήων με,
 (Ἐκτωρ ὁ ἐξήσθευκώς εἶπε) καὶ ἐρωτῶν με;
 „ Δὲν ξέουεις ὅτ' ὁ ἰσχυρὸς Αἴας, παρὰ τὰ τὰ πλοῖα
 „ Τοὺς φίλους φθέρουτα αὐτοῦ ἐν μάχῃ τῇ ἀγρίᾳ,

„Χερμαδίω πρὸς σῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
 „Καὶ δὴ ἔγωγ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Αἴδαο
 „Ἡμετι τῷ δ' ὄψεσθαι, ἐπεὶ φίλου αἶον ἦτορ.

Τὸν δ' αὐτὲ προσέειπεν ἀναξ' ἐκάεργος Ἀπόλλων. 255

„Θάρσει νῦν, τοῖόν τοι ἀοοσητῆρα Κρονίου
 „Ἐξ Ἰῶης προσέηκε παρῆσάμεναι καὶ ἀμύνειν,
 „Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάουρον, ὅς σε πάρος περ
 „Ρῦομ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπειῶν πολέεθρον·
 „Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἱππεύσω ἐπίτρονον πολέεσσι, 260
 „Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῶντιν ἐλαυνέμεν ὠκίας ἵππους·
 „Αὐτὰρ ἐγὼ προπάρουθε κίων, ἵπποισι κέλευθον
 „Πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.

Ὡς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.

Ὡς δ' ὅτε τις σατὸς ἵππος ἀκοσῆσας ἐπὶ φάτῃ, 265

(30) Αὕτη εἶναι ἡ ἰδία παραβολὴ τὴν ὁποίαν εἰσήγαγεν ὁ Ποιητὴς καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς Ζ. ραψδ. ὅπου φαίνεται νὰ εἶναι ἄρμοδιώτερα εἰσηγμένη· διότι παρὶ γάνει ἐντελῶς τὴν εἰκόνα ἐνὸς ἡγεμόνος ἐπιστρέφοντος εἰς τὴν μάχην μετὰ πολυχρόνιον ἀνάπαυσιν εἰς τὰ βασιλικὰ τυ παλάτια· τὸ ὁποῖον δὲν ἀρμόζει ἐνταῦθα εἰς τὸν Ἔκτορα. Οἱ ἀρχαῖοι ἐδέχοντο τὴς δύο πρώτης τῆς παραβολῆς μόνον εἰς τὴς, τὴς δὲ λοιπὴς τέσσαρας εσημείωναν μὲ δύο διαφορετικὰ σημεῖα· τὸ πρῶτον εἰς ὁξὺ λῆγον ἐκαλεῖτο ὀβελὸς καὶ παρίστανεν, ὅτι ἦσαν κακῶς εἰσηγμένοι· τὸ δεῦτερον, ἀγερίσπος, ἐδήλωσε τὴν ὠραιότητα αὐτῶν καὶ ὅτι εἰς τὴν Ζ. ραψδ. ἦσαν ἄρμοδιώτερα εἰσηγμένοι. Ἀλλὰ διατι τοῦτο; τὸ μόνον ἐν-

- „Σ' τὸ σῆθος μὲ χειροπληθῆ λίθον ἐκτύπησέ με,
 „Κ' ἰσχύος τῆς πολεμικῆς νὰ παύσω ποίησέ με;
 „Σήμερον ἴψευσ' ἀληθῶς Ἀΐδου τὴν βασιλείαν
 „Ὅτ' ἔμελλον καὶ τῶν νεκρῶν ν' ἰδῶ τὴν κατοικίαν·
 „Διότι τόσ' ὀδονηρῶς μ' ἐπλήγωσεν ὁ λίθος,
 „Ὡς εἴη ἡσθάνθη ἢ ψυχὴ ν' ἐκλίπη μου τὸ σῆθος.
 „Θάρρῆε νῦν, Ἐκτωρ, (πρὸς αὐτὸν εἶπεν ὁ βασιλείων
 Θεὸς Ἀπόλλων ὁ λαμπρὸς, μακρόθεν ὁ τοξέων.)
 „Διότι μέγαν βοηθῶν, ἐκ κορυφῶν τῆς Ἴδης
 „Προέπεμψέ σ' ὁ κραταῖος καὶ μέγιστος Κρονίδης,
 „Ἀπέλλωνα τὸν φωταυγῆ, ἵνα παρασθῆ σοι,
 „Ὅς τις δὲν ἔλεψε καὶ πρὶν πάντα νὰ βοηθῆ σοι,
 „Πᾶσαν δεινὴν ἀποσοσῶν μοῖραν καὶ ὀλεθρίαν,
 „Καὶ τοῦ νὰ σώξῃ ἐνταύτῳ καὶ τὴν μεγάλην Τροίαν·
 „Ὅθεν σου τοὺς πολλοὺς ἵππεῖς πρόσαξοι νὰ ταχύσουσι
 „Τοὺς ταχεῖς ἵππους πρὸς τὰς ναῦς Ἑλλήνων ἵν' εὐθύνοσι
 „Ἐγὼ δ' ἐρχόμενος αὐτῶν ἔμπροσθεν, νὰ ποιήσω
 „Αὐτῶν τὸν δρόμον ὁμαλὸν παντοῦ, θέλει φροντίσω·
 „Συνεργῶν, φόβου ἐνταύτῳ διὰ νὰ αἰσθανῶσι
 „Οἱ Ἀχαιοὶ, καὶ εἰς φυγὴν ἅπαντες νὰ τραπῶσι.
 Ταῦτα ὁ Φοῖβος πρὸς αὐτὸν εἰπὼν, καὶ εὐτολμίαν
 Μεγάλην ἔμπνευσεν αὐτῷ, καὶ σώματος ἀνδρείαν.
 Κ' ὡς ὅταν ἵππος τις, (30) πολὺν καιρὸν ὦν δεδεμένος
 Παρὰ τὴν φάτνην, καὶ καλῶς κ' ἐπιμελῶς θρεμμένος,

ταῦθα ὡς παράξενον τῆς παραβολῆς φαινόμενον εἶναι
 ἢ εἰς τὴν δὴν πρῶτον εἰς ἀναφερομένη πολυχρόνιος
 τῆ ἵπκου ἀνάπαυσις, τὴν ὁποῖαν δυσκόλως ἤμπορεῖ νὰ

Δεσμὸν ἀπορρήξας, θεῖοι πεδίοιο κραάνων,
 Εἰωθὸς λούεσθαι ἐϋρρόσιος ποταμοῖο,
 Κυδιόων· ὑψαῦ δὲ κάρη, ἀμφὶ δὲ χαίται
 Ὡμοῖς ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὸς·
 Ρίμφρα ἐ γούνα φέρει μετὰ τ' ἤθεα καίνουκόν ἱππών· 270
 Ὡς Ἔκτωρ λαίψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα,
 Οἱ τρύων ἱππῆας, ἐπεὶ Θεοῦ ἔκλυεν αἰδῆν.
 Οἱ δ', ὥστ' ἢ ἔλαφου κεραῶν, ἢ ἀγρίου ἀγα
 Ἐσσεύοντο κύνας τε καὶ ἀνέρες ὄγροῦνται·
 Τὸν μὲν τ' ἠλίδεατος πέτρῃ καὶ δάσκιος ὕλη 275
 Εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κηχήμεναι αἰσιμον ἦεν·
 Τῶν δὲ θ' ὑπαὶ ταχῆς ἐφάνη Λῆς ἠϋγένειος
 Εἰς ὁδόν, αἴψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας·
 Ὡς Δαναοί, εἴως μὲν, ὀμιλαδὸν αἰὲν ἔποντο,
 Νύσσουτες ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν· 280

ἐφαρμύσῃ τις εἰς τὸν Ἔκτορα· τὸ δὲ λοιπὸν τῆς παρα-
 βολῆς ἀρμόζει αὐτῷ ἐντελέεατα· διότι ὁ Ἀπόλλων ἠμ-
 πόρησε νὰ τῷ ἐμπνεύσῃ εἰς ῥοπήν ὀφθαλμῶν, καὶ τὴν
 ἰσχὺν, καὶ τὴν ωραϊότητα καὶ τὴν ὑπερφάνειαν, ὑπὸ
 τῶν ὁποίων παριστάνεται ἢ εἰκῶν τῷ ἱππῷ. Καὶ πρὸς τε-
 λειοτέραν δικαιολογίαν τῷ Ποιητῇ ἀρκεῖ μόνον νὰ εἴ-
 πωμεν, ὅτι εἰ-ἤγαγε καὶ ἐνταῦθα τὴν παραβολὴν ταύ-
 την διὰ νὰ δώσῃ μόνον ἰδέαν τῆς ταχύτητος καὶ τοῦ
 τρόπου τῆς πρὸς μάχην ὀρμῆς τῷ Ἔκτορος.

(31) Ἴδὲ καὶ ἑτέρα περίοδος διὰ τῆς ὁποίας φαίνε-
 ται, ὅτι ὁ Ποιητὴς ἐκτείνει τὴν εἰμαρμένην, τῷ τῆτι τὴν
 φροντίδα τῆς Θεῆας προνοίας καὶ ἐπὶ τὰ ἴδια αὐτὰ κτή-
 νη· τὸ ὁποῖον συμφωνεῖ ἐντελέεατα μὲ τὴν ἀληθῆ
 θεολογίαν.

Ἐν τέλει δυσπαρεσηθεῖς, τὸν λῶρον κόπτ' εὐθείως
 Κ' ἐπὶ τὴν πεδιάδ' ὄρμων, τρέχει κτυπῶν βαρέως
 Τοὺς πόδας του ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ὡς συνειδισμένος
 Νὰ βρέχῃται εἰς ποταμὸν καλλιῆρρου λελουμένους·
 Τὴν κεφαλὴν του, γαυροῦν, κατέχει ὑψομένην,
 Περὶ τῶν ὤμων δὲ αὐτοῦ τὴν χαίτην σειωμένην·
 Καὶ πεπεισμένος εἰς τὴν ἰσχύν, καὶ ὠραιότητά του,
 Μετὰ ταχύτητος πολλῆς κινεῖ τὰ γονατὰ του,
 Διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τοὺς πολλοὺς ἔκπους τοὺς βοσκομένους,
 Ἐπὶ τοὺς τόπους τῆς βοσκῆς, αὐτῶ τοὺς ἐγνωσμένους·
 Οὔτω κ' ὁ Ἔκτωρ, τὴν φωνὴν ὡς ἤκουσε τὴν θεῖαν,
 Τὰ γονατὰ του τῶν ποδῶν ἔκινε μ' εὐκολίαν,
 Τὸ βῆμα του πρὸς τὸν στρατὸν τῶν Τρώων διευθύνων,
 Καὶ παρεκίνει τοὺς ἵππους ὑ' ὄρμῆσιν καθ' Ἑλλήνων.
 Ὡς δὲ ὅποτεν κυνηγοὶ καὶ σκύλοι, που κάμμιαν
 Ἐλάφον, κέρατα μακρὰ φέρουσιν καὶ ταχέϊαν·
 Ἡ' τράγον ἀγριοντατα διώκουν, τὸν ὅποιον
 Σώζει, ἢ δάσος ἐκ πυκνῶν δένδρων καὶ πολυσκίων,
 Ἡ' τε σκληρῶς πέτραστινος σῶμα ἐξυψωμένον,
 Καὶ νὰ προφθάσωσιν αὐτὸν, δὲν ἦν τοῖς εἰμαρμένον· (31)
 Ἐπὶ δὲ σκύλων τῆς βοῆς, παριστ' αἰφνιδίως
 Ἐπὶ τὸν ὄρμον φοβερός λέων· κ' ὄρμων ἀγριως,
 Πάντας μ' ὀδύοντας τοὺς σκληροὺς αὐτοῦ καταφοδίζει,
 Καὶ ἀποτρέπων τῆς ὄρμῆς αὐτοῦς, διασκαρπίζει·
 Οὔτω κατὰ Τρωαδιδῶν οἱ Ἄχαιοὶ ὠροῦσαν
 Ἀχριτινος ὄλοι ὁμοῦ, καὶ τοὺς ἠχολουθοῦσαν,
 Διὰ δοράτων καὶ ξιφῶν αὐτοὺς κατακεντοῦντες,
 Καὶ εἰς τὴν φυγὴν, πολλὴν φθορὰν αὐτοῖς ἐμπροξενούντες,

Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἔκτορ' ἐπιχόμενον σίχας ἀνδρῶν,
 Τάρσῃσιν, πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμὸς·
 Τοῖσι δ' ἐπεὶ ἀγόρευε Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
 Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστας, ἐπισάμενος μὲν ἄκοντι,
 Ἐσθλὸς δ' ἐν σαδίῃ· ἀγορῇ δὲ ἐπαῦροι Δ' χαῖν 285
 Νίκων, ἐπὶ τότε κούροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων·
 Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 „ὦ πόποι· ἦ μέγα θάῤῥμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωμαι.
 „Οἷον δ' αὐτ' ἐξαυτὶς ἀνέστη κῆρας ἀλύξας
 „Ἔκτωρ; ἦ θῆν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἐκάστου 290
 „Χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδῃ·
 „Ἀλλά τις αὖτε Θεῶν ἐρρύσατο καὶ ἐσώασεν
 „Ἔκτορ', ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
 „Ὡς καὶ νῦν ἔσθθαι εἶλωμαι· οὐ γὰρ ἄτερ γῆ
 „Ζητὸς ἐρηθούρου προῖμος ἴσεται, ὠδὲ μενοικῶν· 295

(32) Ὁ Ποιητὴς λέγει. „Πᾶσιν δὲ παραὶ ποσὶ
 κάππεσε θυμὸς· ἡ ὁποία περίοδος, φαίνεται ἐδι-
 δαξε καὶ τὸν Δημοσθένην γὰ εἰπῆ πρὸς τὰς Ἀθηναίους,
 ὅτι ἔχουσι τὸν ἐγκέφαλον εἰς τὰς πτέρνας· εἰς ὃ ἀοίδη-
 μος Εὐστάθιος λέγει. „Καὶ ἴσως ἡ τοιαύτη τοῦ
 θυμῆ συμβολικὴ παρὰ τοῖς ποσὶ πτώσις
 ἐδίδαξε τὸν Δημοσθένην, εἰπεῖν μιμητι-
 κῶς καταπεπατημένον φέρειν ἐν πτέρναις
 Ἀθηναίοις τὸν ἐγκέφαλον” καὶ τὸν κωμικὸν
 Ἰμφιν ὡσαύτως σκώπεντα τὰς σοφιστὰς καὶ λέγοντά,
 „Ἐπαινῶ τὸν βίον τῶν φιλοσοφῶν ἢ περ ὁ-
 μῶν τῶν μόνων ἐν τῷ μετώπῳ νῦν ἔχειν
 εἰς ὀφθῶν” „ὡς ὁ ἴδιος Ἀρχιεπίσκοπος λέγει· „Ἰσέον

Ἀλλὰ τὸν Ἑκτορα καθὼς ἴδασιν ἐφορμῶντα,
 Καὶ πάλιν τὰς Τρωαδικὰς τάξεις καθοδηγοῦντα,
 Κατεταράχθησαν εὐθύς, καὶ διὰ τὰ σωθῶσι,
 Ἀ' μέσῳ πάντες εἰς φυγὴν σκέφθησαν τὰ τραπέωσι. (32)
 Θάσας δ' Ἀνδραίμονος υἱὸς, στρατωτῶν, ἀνδρείος,
 Τῶν Αἰτωλῶν, ὁ ἀρχηγός, ἄξιός παρομοίως
 Κ' εἰς μάχην τὴν κατὰ σκληρὰν ἀντίσασιν κ' ἀγρίαν,
 Κ' εἰς τὴν τοῦ δόρατος βολὴν, μὲ χεῖρ' ἐπιτηδείαν.
 Καὶ τὸν ὅποιον, Ἀχαιῶν, ὀλίγοι εὐνοοῦσαν
 Σ' τὸ λέγειν, ἅταν εἰ τὰς βουλὰς νέοι δημηγοροῦσαν.
 Ἐμφόβους κ' εἰς φυγὴν αὐτοὺς τραπέοντας θεωρήσας,
 Ἦρξατο τὰ δημηγορῆ, εὐφρόνως ἐκφωνήσας.
 „Φεῦ! μέγα θαῦμα θεωρῶ· ὁ Ἑκτωρ ἀνεσῆθη!
 „Ὁ Ἑκτωρ μοῖραν τὴν δεξιὴν ἔκφυγῃ ἐδυνήθη!
 „Οὕτως, καθεὶς ἰδὼν αὐτόν, ὑπ' Αἴαντος τρωμένον
 „Τοῦ Τελαμῆνος τοῦ υἱοῦ, θεῶν ἀποθαμένον.
 „Ἀλλὰ βαθαίως τις Θεῶν δῖεσώσέ του πάλιν,
 „Ἴν' εἰς Ἑλλήνων τὸν στρατὸν ἄρμιων, φθορὰν μεγάλην
 „Ἐκ νέου φέρῃ ὡς καὶ πρὶν· διότ', ἐπ' ἀληθείας,
 „Δίχα τῆς τοῦ βροντοποιοῦ Κρονίδου βοηθείας,
 „Δέν ἤθελεν ἐμφανισθῆ μὲ τόσῃ προθυμίᾳ
 „Εἰς τοὺς προμάχους, ὀδηγῶν τοὺς Τρῶας μ' εὐταλμίᾳ·

δὲ ὅτι Ὀμήρου μὲν παραὶ ποσὶ ρίψαντος θυ-
 μὸν Ἀχαιοῖς, Δημοσθένους δὲ παρὰ πτέρ-
 ναις Ἀθηναίοις τὸν ἐγκέφαλον, ἡ κωμω-
 δία σκώπτυσσα τῆς σχηματιζομένης φιλο-
 σοφίας λόγῳ σεμνοπροσωπεῖν εἰς τὸ μέ-
 τωπον αὐτοῖς ἐπιγράφει τὸν νῦν.

„Αλλ' ἀγέθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἶπω πειθόμεθα πάντες·
 „Πληθὺν μὲν ποτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέσθαι·
 „Αὐτοὶ δ' ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ κρατῶν εὐχόμεθ' εἶναι,
 „Στείνομεν, εἶκε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,
 „Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τὸν δ' οἶω καὶ μεμαῶτα 300
 „Θυμῷ δεῖσεσθαι Δαναῶν καταδῦναι ὄμιλον.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μῦθου μὲν κλύοντες ἐπίθουτο·
 Οἱ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενεῆα ἄνακτα,
 Τεῦκρον, Μηριόνην τε, Μέγην τ' ἀτάλαντου Ἀργῆ,
 Ἵσμήνην ἥρηνου ἀριστίας καλέσαντες, 305
 Ἔκτορι καὶ Τρώεσσι ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
 Ἡ' πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀγαῶν ἀπονέουτο.
 Τρωῆες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἤρχε δ' ἄρ' Ἔκτωρ
 Μακρὰ βεβῆσας, πρόσθεν δὲ κί' αὐτοῦ Φοῖβος Ἀπόλλων,
 Εἰμένος ὤμοισιν νεφέλην, εἶχε δ' αἰγίδα Δούρι, 310
 Δεινὴν, ἀμφιδάσειαν, ἄριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
 Ἡφαίστος Δαΐδωκε φορήμεναι ἐς φέδου ἀνδρῶν·
 Τὸν ἄρ' ὄγ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων, ἤγγισατο λαῶν·

„ Ἄλλ' ἔλθει' ὄλ' εἰς ὅ,τι νῦν θεῖλ' εἶπω νὰ πεισθῶμεν,
 „ Καὶ πρὸς ἐκτελεσῶν αὐτοῦ νὰ συμπροθυμηθῶμεν·
 „ Μαχητῶν πλῆθος τὸ κοινόν, ν' ἀφήσωμεν ν' ἀπέλθῃ
 „ Ἀπὸ τῆν μάχην, εἰς τὰς ναῦς διὰ νὰ ἐπαιέλθῃ·
 „ Ἡμεῖς δὲ, ὅσ' εἰς τὸν στρατὸν καυχώμεθ' ὑπερτέραν
 „ Λειοῶν ὅτ' ἔχομεν ἰσχὺν, ψυχὴν τ' εὐτολμοτέραν,
 „ Συναθροισθέντες, κατ' αὐτοῦ ν' ἀντιπαραταχθῶμεν,
 „ Καὶ μὲ θυρότων τὰς αἰχμὰς νὰ του ὑποδεχθῶμεν·
 „ Καὶ αὐτῷ θελεῖ φοδῆθῃ, νομιζῶ, νὰ τολμήσῃ,
 „ Ἄν καὶ μὲ θάρρος νῦν ὄρμῃ, πλέον νὰ προχωρήσῃ.

Ἄπουτες εἰς τὴν βουλήν αὐτοῦ ἐπέλαθσαν· κ' εὐτίως
 Ἰδομενεὺς ὁ βασιλεὺς· ὁ Αἴας ὁ γενναῖος·
 Ὁ Μυρτιάδης σὺν αὐτοῖς· ὅ,τε ἀνδρευομένους
 Τεῦκρος, κ' ὁ Μέγης, τῷ θεῷ ἄρει ὁμοιωμένους,
 Τῆς στρατίας τοὺς ἐκλεκτοὺς καλεσαυτες συναζουσι,
 Καὶ κατὰ Τρώων τῆς ὄρμης τῆν μάχην ἐτοιμάζουσι.
 Κ' ἐν ᾧ τὸ πλῆθος πρὸς τὰς ναῦς ἐπέσπερε, κινουῦνται
 Καθ' Ἐκτορος, καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, κ' ἐναυτιοῦνται.
 Οἱ μαχηταὶ Τρωαδαίων ἐτέρωθεν δ' ὁμοίως,
 Σύμπαντες μεθ' ὄρμης σφοδρᾶς συνέβαλον ἀγρώως.
 Ὁ Ἐκτωρ προποδίζων μὲν μεγάλως, προηγῆτο
 Κ' ὑπὸ τοῦ πλῆθους τοῦ στρατοῦ Τρώων ἠκολουθεῖτο·
 Νεφέλην δ' Ἀπόλλων δέ, πυκνὴν περιβλημένος,
 Κατὰ τοὺς ἴωους, καὶ αὐτοῦ ἔμπροσθεν τεθεμῆνος,
 Διγίδα τῆν πολεμικὴν καὶ τῆν κυκλοῦσασεῖαν
 Ἐπίσημόν τε καὶ φρικτὴν κατεῖχε, τὴν ὅποιαν
 Ὁ χυλὸς Ἡφαιστος χαλκεὺς εἶχε πεποιημένην
 Καὶ τῷ θεῷ κ' ἀνδρῶν πατρὶ Κρονιόῃ δεδομένην,

Ἀργεῖοι δ' ὑπέμευαν ἀολλέες· ὦρτο δ' αὐτῇ
 Ὄξει' ἀμφοτέρωθεν· ἀπὸ νευρῶφι δ' οἴσοι' 315
 Θρωῶσκον· πολλὰ δὲ δούρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
 Ἄλλα μὲν ἐν χροῖ πηγυτ' ἀρηιθίου αἰζηῶν·
 Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγυ, πάρος χροῖα καλὸν ἐπαυρεῖν,
 Ἐν γαίῃ ἴσαντο, κλαιόμενα χροῖς ἄσαι.
 Ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ' ἀτρέμα Φοῖβος Ἀπόλλων, 320
 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε', ἤπτετο, πέπτε δὲ λαός·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατευῶπα ἰδὼν Δουαῶν ταχυπόλων
 Σεῖσ', ἐπὶ δ' αὐτὸς αἴσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν
 Ἐν στήθεσσι ἐθέλξει, λάθοιτο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
 Οἱ δ' ὡς ἴε βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶῦ μέγ' εἰῶν 325
 Θῆρε δῶα κλονέουσι, μελαίνης νυκτὸς ἀμοργῶ,
 Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, σημάντορος οὐ παρέουτος·

(33) Ἐκ ταύτης τῆς περιόδου δεικνύεται ὅτι ἡ Αἴγις ἐνταῦθα εἶναι ἀσπίς.

(34) Διότι ὁ Ἀπόλλων ἀφ' ἑαυτοῦ εἶναι ἀδύνατος εἰάν δὲν μεταχειρισθῇ τὰ ὄπλα τὰ ὅποια τῷ δανεῖζει ὁ Ζεὺς.

Ἐν τοῖς πολέμοις, μαχητῶν τὰς τάξεις νὰ κλονίξῃ,
 Καὶ τὰς τῶν πλείων θαρρότεται καρδίαις νὰ φοβίξῃ.
 Ταύτην κρατιῶν οὖν ἐν χειρὶ (33) ὁ βασιλεὺς Ἀπόλλων,
 Τρωάδος τῶν πολεμιστῶν ἐτροχηγεῖτο ὄλων.
 Οἱ Ἕλληνας δὲ ὄλ' ὁμοῦ συμπαραταταγμένοι
 Παρέμειναν, εἰς τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ἀνιταγμένοι·
 Κ' ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἠγέρθη τίτ' εὐθείως
 Βοῆ βαρεῖα, κ' ἐκ νευρῶν ἠήδων τὰ βέλ' ὄξυς.
 Πολλαὶ δὲ λόγχοι ἐκ χειρῶν τῶν τολμηρῶν πετοῦσαν,
 Ἐξ αὐαὶ μὲν τῶν μαχητῶν τὰ σώματα κεντούσαν,
 Πολλαὶ δὲ πρὶν νὰ ἐμπαγοῦν εἰς τὰ μέλη σώματος των
 Ἐπιπτον εἰς τὸ μεταξὺ τοῦ τόπου κατεμπροστων
 Τῆ δὲ κἀκεῖ, τῶν μαχητῶν μακρὰν, διεσπαρμέναι,
 Καὶ ὀρθοῖαι παντοῦ εἰς τὴν γῆν ἕσαντο πεπηγμέναι,
 Μὴ φθάσασαι εἰς τὰ ἰσχυρὰ μέλη των ἢ ἐμπαγῶσι,
 Κ' ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν νὰ κατακορεσθῶσι.
 Ἐν ὅσῳ Φοῖβος δ' ὁ θεὸς εἰς τὴν χεῖρα του ἤκρατούσεν
 Δίγδα τὴν φοβοποιῶν, καὶ δέν τὴν ἐκωῦσε
 Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὰ βέλη ἐπετοῦσαν (34)
 Καὶ τῶν πολεμιστῶν πολλοὺς σκληρῶς ἔθανατούσαν.
 Ἄλλ' ὡς διέσεισεν αὐτὴν ἐμπροσθεν τῶν Ἑλλήνων,
 Φωνὴν μεγάλην ἐνταύτῳ ἐκ στήθους του ἄφηνεν,
 Μέγιστον φόβου ἐν ψυχῇ ποιῆσ' ἐν αἰσθανθῶσι
 Κ' ἰσχύος τῆς πολεμικῆς νὰ ἐπιλαυθασθῶσι.
 Ὡς δ' εἰς ἀγέλην που βοῶν καὶ ποιμνίου προβάτων,
 Ἐν σκοτεινῆς καιρῷ νυκτός, μ' ὁρμὴν τὰ βήματά των
 Εὐθύνοον δύνω φοβεροὶ λείοντες αἰφνιδίως,
 Ἀπόπτος τοῦ βοσκαῦ αὐτῶν, καὶ τὴν κλονοῦν καιρίως·

Ὡς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ἀνάκτιδες· ἐν γὰρ Ἀπόλλων
 Ἦκε φόβον, Τρωσίν δὲ καὶ Ἔκτορι κῦδος ὄπαζεν.
 Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἔλεν ἄνδρα κεδασθείσης ὑσμίνης. 330
 Ἐκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεμφε,
 Τὸν μὲν, Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων·
 Τὸν δὲ, Μενεσθέως μεγαθύμου πιστὸν ἑταῖρον·
 Αἰνείας δὲ, Μεδούτα καὶ Γᾶσον ἐξενόριζεν·
 Ἦται ὁ μὲν νόθος υἱὸς Οἴληος θεῖοιο 335
 Ἐσκε Μείδων, Αἰήντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
 Ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
 Γνωτῶν μητρικῆς Ἑρωπίδος, ἣν ἔχ' Οἴλεός·
 Γᾶσος αὐτ', ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο,
 Τίος δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο. 340
 Μηκιστὴν δ' ἔλε Πουλυδάμας, Ἐχίου δὲ Πολίτης
 Πρώτη ἐν ὑσμίνῃ, Κλονίου δ' ἔλε διὸς Ἀγήνωρ.
 Διήροχον δὲ Πάρις βαλε νεύατον ὤμου ὄπισθε,
 Φεύγοντ' ἐν προμάχοισι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν·

Ὡσαύτως καὶ οἱ Ἄχαιοι καταθροισθήμενοι
 Εὐθύς ὡς ἄναδρ' εἰς φυγὴν τράπησαν φοβισμένοι·
 Διότι τρέμον εἰς αὐτοὺς Ἀπόλλων ἐμπουρούτε,
 Σ' τοὺς Τρῶας κ' Ἔκτορα, λαμπρὰν δόξαν δ' ἐχυρηαῦσε.
 Τότε τῆς κατὰ τάξιν δὲ μάχης διαλυθείσης,
 Καὶ ἀταξίας μεταξύ Ἑλλήνων εἰσχυθείσης,
 Καθ' ἕνας τῶν Τρωαδικῶν ἀγρώς ἐφορμάντων,
 Ἐφόνευσ' ἐκ τῶν μαχητῶν Ἑλλήνων, τῶν φευγόντων.
 Κ' ὁ Ἔκτωρ τὸν Στιχίον μὲν ἐφόνευσεν, ὁμοίως
 Καὶ Ἀρκεσίλαον (II) ὁρμῶν· ἐξ ὧν ὁ μὲν ἀνδρείως
 Τῶν Βοιωτῶν ἦν ἀρχηγός· ὁ δὲ τοῦ Μενεσθέως
 Πρασφίλης φίλος καὶ πιστός, γεναίου βασιλέως.
 Τοῦ Μέδοντα, Αἰνίας δὲ, κ' Ἰασου (III) ἐπομένους·
 Ὡν Μέδων μὲν, νόθος υἱὸς ἦτον γεγενημένος
 Ὑπ' Οἰλέως· ἀδελφὸν Αἴας δ' αὐτὸν κάλοῦσε,
 Καὶ τῆς πατρίδος του μακρὰν, ἐν τῇ Φυλακῇ οἰκοῦσε,
 Τὸν μητριᾶς του ἀδελφὸν φονεύσας τῆς ἰδίας,
 Τῆς Ἐρκόπιδος, αὐτοῦ πατρός οὔσης συμβίας.
 Ὁ Ἰασός δὲ ἀρχηγός τῶν Ἀθηναίων ἦτο,
 Καὶ τέκνον Σφήλου (IV) τοῦ υἱοῦ Βουκόλου (V) ἐκαλεῖτο·
 Τοῦ Πολυδάμαντος δὲ χεῖρ πάλιν ἡ βίωμαλαία,
 Ὑξέρησε τῆς πρᾶσιλουζ ζώης τὸν Μυκησία.
 Πολίτης, εἰς τοὺς προμάχους δὲ, φόνευσεν τὸν Ἐχίον·
 Καὶ ὁ Ἀγήνωρ ὁ λαμπρὸς καὶ μέγας, τὸν Κλονίου· (VI)
 Τὸν δ' εἰς προμάχους μεταξύ Δηίοχου (VII) ταγμένον,
 Ὁ Πάρις, ὅτα εἰς φυγὴν, ἐπλήγωσε, τραμμένον,
 Σ' τὸ ἔσχατον τοῦ ὤμ' αὐτοῦ αὐτὸν ἐπιτυχήσας,
 Κ' ἐμπρὸς τὴν δόρατος αἰχμὴν νὰ διαβῇ ποιήσας.

Ὅφρ' οἱ τοὺς ἐνάρκων ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοί, 345
 Τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν, ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῆ,
 Ἔνθα καὶ ἔνθα φέδοντο, δύοντο δὲ τείχος ἀνάγκη.
 Ἐκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέλετο, μακρὸν αὔσας,
 Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, εἴην δ' ἔναρα βροτόεετα.

„Ὅν δ' αὖ ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐτέρωθεν νοήσω, 350
 „Αὐτοῖσι θάνατον μητίσομαι· οὐδέ νυ τόν γε
 „Γνωταίτε γνωταίτε πυρὸς λαλάγωσι θανούτα,
 „Ἄλλὰ κύνας ἐρύουσι πρὸ ἄερος ἡμετέρου.

Ὡς εἰπὼν, μάστιγι κατ' ὠμαδὸν ἴλασεν ἵππους,
 Κεκλόμενος Τρώεσσι κατὰ εἴχας· οἱ δὲ, αὖν αὐτῷ 355
 Πάντες ὀμοκλήσαντες, ἔχου ἐρυσάρματα ἵππους,

(35) Οἱ Λογγίνος Κεφ. πζ. ἀναφέρει τὴν περίοδον ταύτην ὡς παράδειγμα αἰφνιδίων μεταβάσεων· ὅταν ὁ Ποιητὴς ἀφίνων τὴν διήγησιν παφιδάνει λαλῶν τὸ εἰσαγόμενον πρόσωπον. „Ἐτι γε μὴν ἐστ' ὅτε περὶ πρόσωπον διηγέμενος ὁ συγγραφεὺς, ἐξαίφνης παρενεχθεὶς εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀντιμεθεῖσεται, καὶ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον εἶδος ἐμβολήτις πάθους

Ἐκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέλετο, μακρὸν αὔσας,
 Νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι εἴην δ' ἔναρα βροτόεετα.

ἔκθ' τὴν διήγησιν, ἅτε πρέπυσαν, ὁ Ποιητὴς προσῆψεν ἑαυτῷ· τὴν δὲ ἀπότομον ἀπειλὴν τῷ θυμῷ τῆ ἡγεμόνος ἐξαπίνης, οὐδὲν προδηλώσας, παρέθηκεν· ἐφύχεται γάρ, εἰ παρενετίθει, ἔλεγε δὲ τοῖά τινα, καὶ τοῖα δ' Ἐκτωρ νυκτὶ δ' ἐφθασεν ἄφνω τὸν μεταβαί-

Ἐν ᾧ δὲ οὔτοι τοὺς νεκροὺς τῶν ἔπλων ἐγυμνοῦσαν,
 Οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν φυγὴν αὐτῶν ἐπροχωροῦσαν·
 Κ' ὑπερπηδῶντες τὰ ὄρθα ξύλα καὶ τὴν βαθεῖαν
 Τάφρου, τὴν ἐν τῷ μεταξύ, ἀτάκτως καὶ μὲ βίαν,
 Ἐπὶ ἀνάγκῃ τῆς δευτέρας μεγάλως βιασμένοι,
 Διέθισαν, τῇ δὲ κάκῃ, τὸ τεῖχος, σκεδασμένοι·
 Ὅπερ Πριάμου ὁ υἱὸς ὁ Ἕκτωρ θεωρήσας,
 Ἐπρόσβαξε τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ, τραυῶς θοήσας,
 Τὰ αἰμαγμένα τῶν νεκρῶν λύφουρα νὰ ἀφίσουν,
 Καὶ κατ' εὐθείαν πρὸς τὰς ναῦς Ἑλλήνων νὰ ὀρμήσουν.

„Ὅποιον νῦν ἀπὸ τὰς ναῦς τῶν Ἀχαιῶν, ὀπίσω
 „Μένοντα πλέου (πρὸς αὐτοὺς ἐπ' ἀπειλῶν) νοήσω. (35)
 „Κείνος τὸ τέλος, ὑπ' ἐμοῦ θελ' εὔρει, τῆς ζωῆς του,
 „Κ' οἷ, τ' ἀδελφοί, αἱ ἀδελφαὶ φίλοι καὶ συγγενεῖς του
 „Μέλλουσι διὰ νὰ εσρηθοῦν καὶ τῆς παραμυθίας
 „Τοῦ ν' ἀξιώσωσιν αὐτὸν διὰ πυρὸς κηδείας·
 „Διότ' εἰς σπάραγμα αὐτοῦ τὸ σῆμα, ἵνα σχίσουν,
 „Ἐμπρὸς τῆς πέλειος ἡμῶν, οἱ σκύλοι θελ' ἐλκύσωσιν.

Κατὰ τῶν ὤμων, ταῦτ' εἰπὼν, τοὺς ἵππους του μαρξίζει,
 Καὶ Τρώων, τοὺς πολεμιστὰς φωνήσας, διορῆζει
 Ν' ἀκολουθήσωσιν αὐτῷ· οἷ τινες παρευθίως
 Τοὺς ἵππους πλήττουν, κ' ὄλ' ἐμοῦ ἐδόγησαν βαρέως.

νοντα ἢ τῆ λόγου μετάβσει. Διὸ καὶ ἡ πρό-
 στρησις τῆ σχήματος τότε, ἢ νίκα ὀξὺς ὁ
 παιρὸς ὦν, διαμέλλειν τῷ γράφοντι μὴ δι-
 δῶ, ἀλλ' εὐθὺς ἐπακαγκάσῃ μεταβαίνειν
 ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα.

Η'χῆ Θεσπεσίη· προπάρουθε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων,
 Ρ'εἰ ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσίν ἐρείπων,
 Ἔς μίσσον κατέβαλλε· γεφύρωσταν δὲ κέλευθον
 Μακρὴν, ἣδ' εὐρύταν, ὅσον τ' ἐπὶ θυρός ἐρωή 360
 Γίγνεται, ὅππότε ἀνὴρσθένεος πειρώμενος ἦσει.
 Τῆ ῥ' οἴγε προχέουτο φαλαγγίδου· πρὸ δ' Ἀπόλλων
 Αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον· ἔρειπε δὲ τείχος Ἀχαιῶν
 Ρ'εἶτα μάλ', ὡς ὅτε τις ψάμαθον πάς ἄγχι θαλάσσης·
 Ὅς τ' ἐπεὶ οὖν ποιήσει ἀθύρματα νηπιέησιν, 365
 Ἀψ' αὐτὶς συνέχευε ποτίν καὶ χερσίν, ἀθύρων.
 Ὡς ῥα σὺ, ἦϊε Φοῖβε, πολὺν κάματον καὶ καὶ οἴζυν
 Σύγχεας Ἀργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐν ὄρσας.

(36) Ἴδὲ ἡ ἐκτέλεσις τῆς πρὸς Ἑκτορα τῆ Ἀπόλλωνος ὑποσχέσεως, εἰκόντος αὐτῶ. „Ἐγὼ δὲ προπορευόμενος θέλει ἐξομαλώσω παντῆ τὴν ὁδὸν αὐτῶν.“

(37) Ἡ ἔκφρασις „Θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀνδρείαν τῆ δὲν προσετέθη ἀπλῶς καὶ ὡς ἔπειχεν· διότι ὅστις γυμνάζεται δοκιμάζων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ρίπτει μακρύτερα τὸ δόρυ τότε παρὰ εἰς τὰς ἀγῶνας ἢ εἰς τὰς μάχας, ὅπν ποτὲ δὲν τὸ ρίπτει ὁ μαχητὴς πολλὰ μακρὰν· διότι πάντοτε φυλάττει ἀναλογίαν τῆς βολῆς μὲ τὴν διάτασιν τοῦ ἐχθροῦ, ἢ μὲ τὴν τοῦ σκοπῆ (σημαδίου) ὅπν σημαδεύει.“

(38) Ἀρμολιωτέραν ταύτης παραβολὴν δὲν ἠμπορῶσε βεβαίως ὁ Ποιητὴς νὰ εὕρῃ ἄλλην διὰ νὰ παραστήσῃ τὴν μεγάλην εὐκολίαν διὰ τῆς ὁποίας ὁ Ἀπόλλων καταδαφίζει ἐνταῦθα μέρος τῆ τείχους τῶν Ἑλλήνων.

Ο΄ Φαίβος δ΄ ἔμπροσθεν αὐτῶν, μετ΄ ἄκρας εὐκολίας,
 Τὰς ὄχθας, διὰ τῶν ποδῶν, τῆς τάφρου τῆς βαθείας!
 Κοιμηθῶν, πόησεν ὁδὸν μακράν τε καὶ πλατείαν. (36)
 Ἐφ΄ ὅσῳ δόρατος βολὴ γίνεται, τὴν ἀνδρείαν
 Νό δοκιμάσῃ (37) ὅταν τις ἐθέλων τῆς χειρός του,
 Γυμνάζεται βολὰς ποιῶν διὰ τοῦ δόρατός του.
 Καὶ κατὰ τάξεις ἐπ΄ αὐτὴν διέβαινεν εἰστρέχων
 Στρατὸς ὁ τῶν Ἑρῳαδῶν. Ἀπόλλων δὲ κατέχων
 Ἀγίδα τὴν διαπρεπῆ, ἠγείτο πάντων ἄλλων,
 Τόσῳ εὐκόλως Ἀχαιῶν τὸ τεῖχος καταδύλλων
 Καθὼς τὴν ἄμμου ὅταν που εἰ τὴν θάλασσαν πλησίον
 Παιδίον παῖζον νεαρὸν σκορπίζει (38) τὸ ὅποιον,
 Τὰ μωρὰ παίγνια αὐτοῦ ὅταν κατασκευάσῃ,
 Διὰ ποδῶν τε καὶ χειρῶν ἄρχεται νὰ χαλάσῃ.
 Μὲ τόσῳ, τοξικὴ καὶ σὺ Ἀπόλλων, (39) εὐκολίαν,
 Τὴν πολὺν κόπον Ἀχαιῶν, καὶ τὴν ταλαιπωρίαν,
 Τότε συνέχεες, αὐτῶν τὸ τεῖχος ἐδαφίσασθι,
 Φέβον φυγῆς πολὺν εἰ αὐτῶν τὰ σήθη ἐμπονήσας.

Καὶ αὕτη ἢ οὕτω εὐάρετος καὶ ἡδυῖα παραβολὴ ποιεῖ
 ἐνταῦθα θαυμασιωτάτην τὴν ἀντίθεσιν τῆς περιφανομέ-
 νης εἰκόνας.

(39) Ἀντὶ νὰ κάμῃ τὴν ἀπόδοσιν τῆς παραβολῆς
 αὕτῃ κατὰ τὴν συνήθη τρόπον ὁ Ποιητὴς· δηλ. „τοιοῦ-
 το τρόπῳ καὶ ὁ Ἀπόλλων κτλ.“ ἐκτελεῖ αὕτην
 διὰ ἀποτροφῆς θαυμασιωτάτην ἐνέργειαν ποιήσεως· διότι
 παρακινεῖ τὸν ἀγαγνώστην νὰ γένη προσεκτικότερος εἰς
 ταύτην τὴν ἑπτακτον καὶ τεράτιον τῆ Θεοῦ πρᾶξιν.

Ὡς οἱ μὲν παρὰ νησιῶν ἐρητύοντο μένοντες,
 Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι Θεοῖσι 370
 Χείρας ἀνίσχουτες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
 Νέστωρ αὐτὲ μέλισσα Γερήμεος, οὖρος Ἀχαιῶν,
 Εὐχέτο χεῖρ' ὄρεγων εἰς οὐρανοῦ ἀσερόεντα.

„Ζεῦ πάτερ· εἰπατέ τις ται ἐν Ἀργεῖ περ πολυπύρῳ
 „Ἢ βροῦς, ἢ αἰὸς κατὰ πύονα μηρία καίων, 375
 „Εὐχέτο νουσήσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας·
 „Τῶν μνηστῆαι, καὶ ἄμνον, Οὐλύμπιε, νηλεὲς ἤμαρ.
 „Μήδ' οὕτω Τρῶεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιοῦς.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· μέγα δ' ἔκτυπε κητέτα Ζεὺς,
 Ἀράων αἰὼν Νηληϊάδαο γέροντος. 380
 Τρῶες δ' ὡς ἐτύθοντο Διὸς νόον αἰγιόχοιο,
 Μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάριμης.
 Οἶδ' ὡς τε μέγα κύμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 Νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὅππότε ἐπέειργη
 Ἰὲς ἀνέμου· ἢ γάρ τε μάλιστά γε κύματ' ὀφέλλει. 385

(40) Δὲν εἶναι παράξενον ἂν οἱ Τρῶες ἐξέλαβον ὡς αἰσιον αὐτοῖς σημεῖον τὴν βροτὴν τοῦ Διὸς ταύτην, μετὸ τὸ νὰ μὴν ἠμπορέσαν νὰ ἰξεύρουν τὸ αἶτιον αὐτῆς πόθεν κυρίως προῆλθε.

(41) Οἱ Ἀρχαῖοι δὲν ἔπαυον τῆ νὰ θαυμάζωσι τὴν πολυγένειαν τοῦ Ὀμηρικῆ φαντασιῆ, καὶ τὴν δύναμιν τὴν ὁποῖαν δεικνυδαὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς εἰκόνας καὶ παραβολὰς αὐτῆ, τῶν ὁποῖων ἵπερβαίνει πάντοτε ἡμία τὴν ἄλλην· ἢ παρῶσα εἶναι ὡσαύτως ὠραία καὶ προσηφεςατή· οἱ τοῖχοι τῆ πλοῖου παριγάμνσι τὸ τεῖχος ἢ τὰ ἐρίπεια τῆ τεῖχους τῶν Ἑλλήνων· τὰ ἄλλη-

Καὶ οὕτω φείγντες κακῶς καὶ ἐν μεγάλῃ βίᾳ,
 Ἐ΄παισαν μένον τῆς φυγῆς, ὡς ἔφθασαν εἰς τὰ πλοῖα·
 Ὄπου σταθέντες, ἑαυτοὺς ἀλληλοεμψυχοῦσαν,
 Καὶ μὲν ὑψωμένας, τοὺς Θεοὺς, χεῖρας, παρακαλοῦσαν.
 Νέστωρ, συνέσεως σεβρῶν περιφραγμα Ἑλλήνων,
 Τὰς χεῖρας του πρὸς οὐρανὸν τὸν ἑναστρον ἐκτείων,
 „Ζεῦ πάτερ! (ἔλεγεν) εἰάν ποτὲ μετ’ εὐλαθείας,
 „Μηρὸς προσδάτου ἢ βοὸς παχεῖς, σοι εἰς θυσιᾶς,
 „Ἐπὶ τὴν καρποφόρον Ἄργους γῆν, ἔκαυσε τις Ἑλλήνων,
 „Ψυχῆς τὴν δέησι αὐτοῦ, θερμῶς σοι διευθύων
 „Ἴν’ ἐπίσφιξις εὐτυχῶς· κ’ αὖ ἔνευσας νὰ δώσῃς
 „Τὶ πόσῃσι, ἵνα αὐτοῦ τὴν δέησι πληρώσῃς·
 „Τῶν ὑποσχέσεών σου, νῦν μνήσθητι, Ζεῦ! ἐκείνων,
 „Καὶ σήμερον, τῶν χαλεπῶν κ’ ὀδυνηρῶν κινδύνων,
 „Ἀπάλλαξον τοὺς Ἀχαιοὺς, καὶ μὴ, νὰ δαμασθῶσι·
 „Ἀφήσῃς, οὕτω ὑπ’ ἐχθρῶν, καὶ νὰ ἀφανισθῶσι.
 Ταῦτ’ εὐχομένου, ἑνταυτῷ ἐβρόντησε βαρέως
 Ζεὺς ὁ βουλευτικὸς Θεὸς, τὴν τοῦ υἱοῦ Νηλεΐως
 Ἀκούσας ἑυθερμον εὐχὴν. Τὸν κτύπον δ’ Ἀἰγίοχου
 Θεοῦ Διὸς, τοῦ τῶν Θεῶν ἀπόντων ὑπερόχου,
 Ὡς ἤκουσαν οἱ μαχηταὶ Τρώων, μὲν ἀγριωτέρων,
 Κωῦντ’ εὐθὺς κατ’ Ἀχαιῶν, ὄρμην κ’ αὐσηροτέρων. (40)
 Κ’ ὡς ἔταν κύματα πολλὰ θαλάσσης τῆς πλατείας
 Ὠθούμενα ὑπὸ πνοῆς ἀνέμων τῆς βαρείας, (41)

λεπισωρευόμενα κύματα, τὰς Τρώας· καὶ οἱ βίαιοι
 ἄνεμοι, τὴν ἐξακολούθησαν καὶ μετὰ σφοδροτέρας ὄρ-
 μῆς αὐξάνουσιν μάχην.

Ὡς Τρῶες μεγάλη ἰαχὴ κατὰ τεῖχος ἔβαινον·
 Ἴππους δ' εἰσελάσαντες, ἐπὶ πρύμνησι μάχοντο,
 Ἐγγεσῶ ἀμφυρούσι αὐτοσχεδόν, οἳ μὲν ἀφ' ἵππων,
 Οἱ δ' ἀπὸ νηῶν ὑψιμελαινάων ἐπιβάντες,
 Μακροῖσι ξυστοῖσι, τὰ ρά σφ' ἐπὶ νησίῳ ἔκειτο 390
 Ναύμαχα, κολλήεντα, κατὰ σῶμα εἰμίνα χαλκῆ.

Πάτροκλος δ', εἴως μὲν Ἀχαιοῖτε Τροίης τε
 Τείχεος ἀμφεμάχοντο θοοῖσιν ἔκτοθι νηῶν,
 Τόφρ' ὄγ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνυρος Εὐρυπύλοιο
 Ἠρώτε, καὶ τὸν ἕτερπε λόγους, ἐπὶ δ' ἔλκει λυγροῦ 395
 Φάρμακ', ἀκῆματ' ἔπασσε μελαινάων ἑδνιάων·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε
 Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχὴ τε φόδος τε,
 ὦρκεξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγητο μηρῶ
 Χερσὶ καταπρηγέσθ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ἤρδα· 400
 „Εὐρύπυλ'· οὐκέτι τοι δύναιμι, χατέοντί περ ἔμπης,
 „Εὐθάδε παρμενέμεν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν·

(42) Ἴδὲ νέος τις παρὰ τῆ Ποιητῆ μήπω ἀναφερθεῖς τρόπος μάχης· οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὰς πρύμνας τῶν πλοίων καὶ οἱ Τρῶες ἐπὶ τὰς ἀμάξας αὐτῶν, μάχονται ὡς ἐπὶ γέφυραν.

(43) Οἱ Ποιητῆς δὲν ἀμελεῖ τοῦ νὰ σημειώσῃ τὴν συνέχειαν τῆς πράξεώς τε. Ἴδὲ ἤδη ἐπιστρέφει πρὸς τὸν Πάτροκλον τὸν ὁποῖον εἰς τὸ τέλος τῆς Α· ραφῆ, ἔφησε παρὰ τῶ Εὐρυπύλῳ.

(44) Οὗτοι οἱ λόγοι χρησιμεύουσι πρὸς δικαιολογίαν τῆς ἀργοπορίας τῆ Πατρόκλου· ὡς τις ἔμεινε παρὰ τῶ Εὐρυ·
Εὐρυ·

(Ἦτις αἰξάνει τὴν ὀρμὴν αὐτῶν) σφοδροκινουῦνται
 Σ' τοὺς τοίχους πλοίου· καὶ ἐν ᾧ ἀλληλοκραυφουῦνται
 Μετὰ θορύβῳ τρομεροῦ, ἐν τέλ' ὑπερπηδοῦσι
 Τοὺς τοίχους πλοίου, καὶ αὐτὸ μὲ ὕδατα πληροῦσι·
 Οὕτω κ' οἱ Τρώων μαχηταί, ἐν ᾧ βαρουφαναῦσαν
 Ὀρμῶντες κατὰ Ἀχαιῶν, τὸ τεῖχος ἐπηδοῦσαν·
 Διώκοντες τοὺς ἵππους δὲ, καὶ εἰς τὰς ναῦς πλησίον
 Φθασαυτες, μάχοντο σκληρῶς διὰ τῶν ἀκουτίων,
 Οὗτοι μὲν ἐκ τῶν ἀμαξῶν ἀντιπαραταγμένοι,
 Οἱ Ἕλληνες δ' ἀπὸ προμνῶν τῶν πλοίου, (42) ὑπλισμένοι
 Μὲ δόρατα πολλὰ μακρὰ, ὄξείως κρημμένα,
 Ἐκ ξύλων σύνθετα πολλῶν, καὶ χαλκοσφωμμένα·
 Ἄπερ ε' τὸς ναῦς ἔκειντ' αὐτῶν, τὰς κοίλας καὶ βαθείας
 Ὡς ὄπλ' οἰκεία καθ' αὐτὸ, διὰ τὸς ναυμαχίας.¹

Ἐν ὅσῳ δὲ αἱ κρατῖαι ἀμφοτέρ' ἀνθρωμοῦσαν
 Ἐκτὸς τοῦ τεύχους, καὶ μακρῶν τῶν πλοίου πολεμοῦσαν,
 Εἰς Εὐρύπλου τὴν σκηνήν, τ' οὐδρείου, καθεσμένοσ
 Ἦν Μενoitίου ὁ υἱὸς, (43) καὶ ἐνησχολημένοσ,
 Μὲ ὀμιλίᾳσ φιλικᾳσ αὐτὸν νὰ καθηδύνη,
 Καὶ τὴν πληγὴν του μ' ἀπαλὰ φόρμακα ὕ' ἐλαφρύνῃ·
 Ἀλλ' εἰσ τὸ τεῖχος τοὺς ἐχθροὺσ ὡσ εἶδεν ἐφορμῶντασ,
 Καὶ εἰσ φυγὴν τοὺσ Ἀχαιοὺσ θορυβουμένουσ ὄντασ,
 Τοὺσ μῆροὺσ ἐπληξεν αὐτοῦ, μὲ λύπην του φωνάζων·
 Καὶ πρὸσ Εὐρύπλου κραφείσ, εἶπεν αὐτῷ, σενάζων.
 „Δεῦ δύναμαι, ἀγαπητὲ Εὐρύπυλ', ἐπὶ πλέον
 „Ἐδῶ νὰ μείνω, καὶ πολὺ μ' ὄλον ὅτ' ἀναγκαῖον
 „Ἐἶναι νὰ εἶμαι παρὰ σοί· (44) διότ' ἰδοὺ ἀγρία
 „Ἠγέρθη μάχη, καὶ πολλὰ φοικτὴ φιλονεικία·

„Ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω· αὐτὰρ ἔγωγε
 „Σπεύσομαι εἰς Ἀχλῆα, ἐν ὀτρύνῳ πολεμιζέειν·
 „Τίς δ' οἷδ', εἶκεν οἱ, σὺν δαίμοι, θυμὸν ἄρνω 405
 „Παρειπῶν; ἀγαθὴ δὲ παραίφασις ἐστὶν ἑταίρου.

Τὸν μὲν ἄρ' ὡς εἰπόντα πόδες φέρου· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 Τρῶας ἐπερχομένους μένου ἔμπεδον· οὐδὲ δύναντο,
 Πυροτέρους περ ἑόντας, ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν·
 Οὔτε ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας 410
 Ρ' ἠξάμενοι, κλισίῃσι μιγήμεναι, οὐδὲ νέεσσι·
 Ἀλλ' ὥς τε κράνη δόρυ νηῖον ἐξίθυει.
 Τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
 Εὐ εἰδῆ σοφίης ὑποθημασύνησιν Ἀθῆνης·

Εὐρυπύλω ἐν ὄσφ συνέβησαν ὅσα ἀνεφέρθησαν εἰς τὰς
 τελευταίας τέσσαρες ῥαφιδίας· καὶ ἤθελε μείνη παρ
 αὐτῶ καὶ περισσότερον καιρὸν ἀκόμι ἂν δὲν ἐβλεπεν
 ἦδη ὅτι ἡ βιάζουσα αὐτὸν ἀνάγκη διὰ τὰ ἐπιγρέψη πρὸς
 τὸν Ἀχιλλεῖα εἶναι μεγίστη.

(45) Οἱ Παιητῆς σημειοῖ πάντοτε μετ' ἀκριβείας καὶ
 σαφέστατα τὴν τὸ πᾶν τῆς μάχης. Ἐνταῦθα δεικνύει κα-
 θαρώτατα, ὅτι οἱ Τρῶες προσβάλλουν τὴν πρώτην τῶν
 πλοίων σειρὰν, δηλ. τὴν πρὸς τὸ μέρος τῆς τείχους ἐμ-
 προσθεν, καὶ ὅτι κινῶσι πάντα λίθον διὰ τὰ προχω-
 ρήσουν ἕως εἰς τὰς σηνάς, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται ταύ-
 τῆς τῆς σειρᾶς ὀκισθεν, καὶ ἕως εἰς τὰ πλοῖα τὰ ὀ-
 κοῖα εὐρίσκονται ἐπὶ τὸ περιγιάλιον πλησιέστερα τῆς
 θαλάσσης· τὸν ὅποιον σκοπόντων διὰ τὰ κατορθώσουν
 πρέπει τὰ κυριεύσουν τὴν πρώτην σειρὰν τῶν πλοίων
 καὶ τὰ ἀφανίσουν τὴν ταῦτα ὑπερασπίζοντας Ἕλληνας.

„Αλλά του ὀφθαλμοῦ, νῦν ἐν τούτοις, ἄς φροντίσῃ,
 „Ὅπως τῷ εἶναι δυνατὸν, νὰ σὲ παραμυθήσῃ·
 „Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ, μὲ βήματα ταχέα,
 „Ἀναχωρῶν ἀπὸ ἐδῶ, σπεύδω πρὸς Ἀχιλλέα,
 „Ἴνα, πρὸς πόλεμον αὐτῶν ὃ ἐξέλθῃ, ἐρεθίσω·
 „Καὶ τίς ἐξεύρει (σὺν Θεῷ) εἴαν δὲν καταπέισω,
 „Παρακαλῶν καὶ παραινῶν, ψυχῆν του τὴν ἀνδρείαν,
 „Διὰ τὸ ἀφήσῃ τὴν ὄργην τὴν οὕτω ὀλεθρίαν·
 „Διότ' οἱ λέγοι κ' αἱ βουλαὶ φίλου εἰλιμερείας
 „Πολλάκις ἔχουσιν ἰσχύιν μεγάλης ἐνεργείας.

Ταῦτα ὁ Πάτροκλος εἰπὼν, ἀπῆρχετο θρομαίως·
 Τοὺς Τρῶας δὲ οἱ Ἀχαιοὶ παρέμενον ἐδραίως,
 Μετὰ σφοδρότητος πολλῆς, ἐπάνω των ἔρμῶντας·
 Καὶ μῖτ' οἱ Ἕλληνες αὐτοὺς, ὀλιγωτέρους ὄντας,
 Ἐδύνατο ἀπὸ τὰς ναῦς ἵνα ἀποσαθίσουν, (45)
 Μῆτε αὐτοὶ τὰς Ἀχαιῶν τάξεις νὰ διαλύσουν,
 Μὲ τὴν βιαίαν των ὄρμην νὰ τοὺς διασκεδάσουν,
 Καὶ οὕτω ἕως εἰς τὰς σκηνὰς καὶ πλοῖα των νὰ φθάσουν·
 Ἀλλὰ εἰς τέκτονος καθὼς χεῖρα, ἐμπείρου ὄντος, (46)
 Τὴν τέχνην ἐκ τῆς Ἀθηνᾶς πᾶσαν καλῶς μαθόντος,
 Εὐθύν' ἢ εὐσέμην καὶ ὀρθοῖ τὸ ξύλον, τὸ ὁποῖον
 Ἐργάζεται, ἵν' ἐξ αὐτοῦ κατασκευάσῃ πλοῖον·

(46) Τὴν ἐπιτηδειότητα καλεῖ Σοφίαν ἐνταῦθα ὁ Ποιη-
 τὴς. ἐπεὶ οἱ Ἀρχαῖοι τὸ σεβάσμιον τῆς Σοφίας ὄνομα
 ἔδιδον εἰς τὴν ἐπιδειξιότητα τῶν τεχνῶν, διότι πρὶν νὰ
 φωτισθῇ τὸν ἀνθρώπινον νῦν ἢ φιλοσοφία, δὲν ἐγνώ-
 ριζον οἱ ἄνθρωποι ἄλλην σοφίαν εἰμὴ τὴν φιλοπορίαν

Ὡς μὲν τῶν ἐπὶ ἴσα μάχῃ τέτατο πτόλεμόστε· 415

Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχῃν ἐμόχοντο νέεσσιν·

Ἔκτωρ δ' αὐτ' Αἴαντος εἰείσατο κυδαλίμοιο.

Τὰ δὲ μῆς περί νηὸς ἔχον πόνου, οὐδ' ἐδάσαντο

Οὐθ' ἔ τὸν ἐξελάσαι, καὶ ἐνπρήσαι πυρὶ νῆας,

Οὐθ' ὁ τὸν ἄψ' ὤσασθαι, ἐπεὶ ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων. 420

Ἐνθ' υἷα Κλυταῖο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας

Πῦρ εἰς νῆα φέροντα, κατὰ σῆθος βάλε δουρί.

Δουπήσεν δὲ πεσῶν, θαλὸς δὲ αἰ ἔκπεσε χειρὸς.

Ἔκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ὀνεψίου ὀφθαλμοῖσιν

Ἐν καύχῃσι πεσόντα νεὸς προπάρουθε μελαίνης, 425

Τρωάεττε καὶ Λυκίαισιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας·

„Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχῆται.

„Μὲ δὴ πῶ γὰρ εἴθε μάχης ἐν σείνει τῶνδε·

„Ἄλλ' υἷα Κλυταῖο σαώσατε, μή μιν Ἀχαιοὶ

„Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα. 430

Ὡς εἰπὼν, Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαινωῖ·

Τῶν μὲν ἄμαρθ' ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα Μάστρορσυῖον,

καὶ τῶν τεχνῶν τὴν πρῶξιν, τῶν ὁποίων προσατεύει

ἢ Ἀθηνῶν· τῆς δὲ τεχνίτας ὠνόμαζον σοφῆς.

(47) Πόσον ἐπιτηδείως ὑψώνει ὁ Ποιητὴς τὴν ἀν-

δρείαν τοῦ Αἴαντος! θέττων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ Ἐκτο-

ρος ὁμοιότητα μ' ὅλον ὅπῃ ὁ Ἐκτωρ βοηθεῖται ὑπὸ

τῆ Διός.

(48) Στενὸν ὀνομάζει ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸ μετα-

ξὺ τῆ τεύχεα καὶ τῆς πρώτης τῶν πλοίων σειρᾶς διά-

σημα, παθῶς ὠνόμασε μὲ τὴν ἰδίαν λέξιν (σεινός) καὶ

τὸ μεταξὺ τῆς τάφρου καὶ τῆ τεύχεα. Οἱ δὲ Ἐκτωρ διὰ

τὴ ἐγληαρδιώση περισσότερον τῆς Τρῶας ἀναφέρει αὐτοῖς

τὸν τόπον ἐφ' ὃ μάχονται.

Οὕτω κ' ἑμάχη τότ' αὐτῶν ἐκτόνθη κατ' εὐθείαν,
 Κ' ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πάντες μὲ προθυμίαν
 Ἐπόλεμον τῆν αὐτήν, κ' ἐδά' οὗτοι ἀντιθεμένοι,
 Κ' οἱ ἄλλοι εἰς τὰς ἄλλας ναῦς συμπαταταγμένοι.
 Ο' Ἐκτωρ τοῦ ἐνδόξου δὲ Αἴαντος ἐναντίου
 Μ' ὄρμην εὐθύνη· περὶ ἐν ἀμφοτέροι δὲ πλοίου
 Ἀλληλεμάχοντο σκληρῶς· κ' οὐδ' Ἐκτωρ ν' ἀποβάλλη
 Ἐκείνου δύνατο, καὶ πῦρ εἰς τὰς ναῦς, ὄρμῶν, νὰ βάλλῃ,
 Οὐδ' Αἴας ν' ἀπώθισ' αὐτὸν καὶ νὰ ἀποσοδίσῃ,
 Ἀφ' οὗ πλησίασε εἰς τὰς ναῦς, τῆ τοῦ Διὸς βουλῆσει. (47)
 Ἀλλὰ ὡς εἶδε τὸν υἱὸν, Καλήτορα, Κλυτίου,
 Σ' τὰ πλοῖα φέροντα τὸ πῦρ, διὰ τοῦ ἀκουτίου
 Τὸ σῆθος πληγίωσεν αὐτοῦ· πεσόντος δὲ, βαρείως
 Τὰ ὅπλα ἤχησαν αὐτοῦ, κ' ἐξέφυγεν εὐθείως
 Ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ὀδουλῆς· Ἐκτωρ δὲ νεκρωμένον
 Τὸν προσφαλῆ ἀνεψιὸν αὐτοῦ, καὶ ἠπλωμένον
 Πλοίου τοῦ μελανοῦ ἔμπρος, εἰς τὴν κόνιν θεωρήσας,
 Τοῖς τε Λυκίοις καὶ Τρωσίν εἶπε, τρανῶς βοήσας·
 „ὦ Τρῶες, Λύκιοι, καὶ σεῖς Δάρδαν' ἀνδρείωμένοι!
 „Ἐκ τοῦ πλησίον κατ' ἐχθρῶν νὰ μάχησθ' ἐθισμένοι·
 „Μὴ ἀπὸ μάχης τὸ σενὸν τοῦτο, (48) ἀναχωρεῖτε,
 „Ἀλλὰ Κλυτίου τὸν υἱὸν, ἦδη σγωνισθῆτε,
 „Πεσόντα ἔμπροσθεν εἰς τὰς ναῦς, νὰ σώσητε, μὴ φθάσουν,
 „Τὰ ὅπλα αὐτοῦ, οἱ Ἀχαιοὶ ἐκδύσαντες, ν' ἀρπάσουν.
 Ταῦτα εἰπὼν, τὸ δόρ' αὐτοῦ κατ' Αἴαντος βιαίως
 Ἀπέπεισε τὸ σενὸν ὠρμήσας· πλὴν ματαίως·
 Πρὸς τὸν θεράποντα δ' εὐθὺς Αἴαντος, κεκλημένον
 Λυκόφρονα, (VIII) ὄντα υἱὸν Μάισορος (IX) περιφλεμένον,

Αἶαντος Φερόποντα, Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αὐτῷ
 Ναϊ', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισιν·
 Τὸν ῥ' ἔβαλεν κεφαλὴν ὑπὲρ οὐατος ὀξείῃ χαλκῷ, 435
 Ἐσαύτ' ἄγχ' Αἶαντος· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κούρητι
 Νηὸς ἀπὸ πρύμνης χαμάδις πέσε· λῦτο δὲ γυῖα.
 Αἴας δ' ἐρρώγητε, κασιγνητὸν δὲ προσήυδα.
 „Τεῦχερ πέπον, δὴ νῶϊν ἀπέκτατο πειρὸς ἑταῖρος
 „Μασορίδης, ὃν νῶϊ Κυθηρόθεν ἔυδου ἔοντα, 440
 „Ἴσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν ἐν μεγάροισιν·
 „Τὸν δ' Ἔκτωρ μέγασθμος ἀπέκτανε. Ποῦ νύ τοι ἰοί
 „Ὠκύμοροι, καὶ τόξου ὅζτοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;
 Ὡς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε· θένω δὲ οἱ ἄγχι παρέση
 Τόξου ἔχων ἐν χειρὶ παλάντουου, γδὲ φαρέτρην 445
 Γοδόκον· μάλα δ' ὠκα βέλη Τρῳέσσω ἐφίει·
 Καὶ ῥ' ἔβαλε Κλεῖτον, Πεισήνορος ὀγλαῶν υἱὸν
 Πουλυδάμαντος ἑταῖρον, ἀγαυοῦ Πανθοῖδου,
 Ἡΐα χροσὶν ἔχοντα· ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἔππους·
 Τῇ γὰρ ἔχ', ἥ ῥά πολὺ πλείσαι κλονέοντο φάλαγγες, 450
 Ἐκτορι καὶ Τρῳέσσω χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ

Στρέφεται εἶτα μεθ' ὀρμῆς· ὅς τις γεγεννημένος
 Εἰς τὴν Κυθῆραν νῆσον ἦν· ἀλλ' ἔζη ἐπομένως
 Παρὰ τᾷ Διάντι, φυγῶν, ἀφ' οὗ τῶν Κυθηρίων
 Τοῦ ζῆν ὑξέρησε τὰς, ἀνδρῶν τῶν Θαυμασίων.
 Τοῦτον κατὰ τὴν κεφαλὴν, ἀνωθεν τοῦ ὠτίου
 Πλήγωσε διὰ τοῦ σερῖρου κ' ὀξέος ἀκουτίου,
 Ὅντα τοῦ Διάντος ἐγγύς· κ' ἀμείσως νεκρωμένως
 Ἐκ πρύμνης ἔπεσ' ἐπὶ γῆν ὑπτιος ἔκταμμένος.
 Ἐταράχθη ὁ Αἴας δὲ αὐτὸν πεσόντα θεωρήσας,
 Καὶ πρὸς αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν ἔλεγεν ἐκφωνήσας·
 „Ἐπεσε, Τεῦκρ' ἀγαπητὲ, σκληρῶς ἠκουτιτμένος,
 „Λυκέρων Μάσσορος υἱός, ἡμῖν ἠγαπημένος
 „Ἐπάρχων φίλος καὶ πιστός· ὄν περ ἡμεῖς, φυγόντα
 „Ἐκ τῆς Κυθήρης, κ' ἐξ αὐτῆς εἰς τὸν οἶκον μας ἐλθόντα,
 „Μὲ τοὺς γεννητόρας ἡμῶν τοὺς προσφιλεῖς ὁμοίως
 „Τιμοῦσαμεν· Ἐκτωρ δ' αὐτὸν φόνευσεν ὁ ἀνδρείος.
 „Ποῦ σου τὰ βέλη τὸ λατῶν καὶ τόξου, τὸ ὁποῖον
 „Ἐλαβες ἀπὸ τὸν λαμπρὸν Ἀπόλλωνα καὶ θεῖον;
 Τεῦκρος τοὺς λόγους τοῦ εὐθύς ἐνόησε, καὶ τρέχων
 Πλησίον ἔσθη εἰς αὐτὸν, τὸ τόξου του κατέχων
 Εἰς χεῖρας, τ' ὀπισθοκαμπές, καὶ τὴν πεποικημένην
 Φαρέτραν του, μ' ὄσσηνρὰ βέλη πεπληρωμένην·
 Καὶ νὰ τοξενὴν κατ' ἐχθρῶν ἀρχίσας, ὀλεθρῶς
 Κλειτὸν (X) Πεισῆυρος (XI) υἱὸν πλήγωσεν ὁ ὁποῖος
 Τοῦ Πολυδάμαντος, υἱοῦ Πάνθου, ὁ φίλος ἦτο,
 Τοὺς ἵππους ὠδήγαυσ' αὐτοῦ, καὶ ἐφιλοτιμείτο,
 Σ' τοὺς Τρῶας κ' Ἐκτορα ὁμοῦ, χάριν ἵνα ποιήσῃ,
 Ἐκεῖ τοὺς ἵππους μ' ὠδήγαγ', ὅπ' ἠθέλε κούσῃ

Τόμ. Θ'.

5

Ηΐλθε κακὸν, τὸ οἱ οὐ τις ἐρύκακεν ἰεμένῳ περ·
 Αὐχένι γὰρ οἱ ὄπισθε πολύζονος ἔμπροσθεν ἴος·
 Ηΐριπε δ' ἐξ ἀχένου, ὑπερώησαν δὲ οἱ ἵπποι,
 Κεῖν' ὄχεα κροτέοντες· ἀναξ δ' ἐνόησε τάχιςα 455
 Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐνούτιον ἤλυθεν ἔππῳ.
 Τούς μὲν ἄγ' Ἀΐοντιον Προτιάουος υἱεὶ ὄωκε·
 Πολλὰ δ' ἐπώτρυνε σχεδὸν ἴσχειν εἰσορῶντα
 Ἴππους· αὐτὸς δ' αὐτίς ἰῶν προμάχοισιν ἐμίχθη.
 Τεῦκρος δ' ἄλλον οἷόν ἐφ' Ἐκτορι χαλκοκορυσῆ 460
 Αἰνυτο· καί κεν ἔπαυσε μάχης ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
 Εἴ μιν ἀρισεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμῶν·
 Ἀλλ' οὐ λήθε Διὸς πυκνῶν νόσων, ὅς ῥ' ἐφύλασσε
 Ἐκτορ', ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὐχῆς ἀπήνηρα,
 Ὅς οἱ εὐσφραδῆα νευροῖν ἐν ἀμύμονι τόξῳ 465

(49) Ἐκ τῆς περιγραφῆς τῆς πληγῆς ταύτης ἠθέ-
 λησαν νὰ συμπεράνουν τινὲς τῶν ἀρχαίων Κριτικῶν, ὅτι
 ἡ μάχη ἐγένετο τοιυτοτρόπως, ὥστε οἱ Τρῶες εἶχον σφραγισμένα
 τὰ ἔμπροσθεν τῶν ἡμαξῶν πρὸς Τρωάδα καὶ τὰ ὀπίσθεν
 πρὸς τὰ πλοῖα, καὶ οὕτω ἔτσι ἐκ τῶν ἡμαξῶν καὶ οἱ Ἑλ-
 λῆνες ἐκ τῶν πρυμνῶν τῶν πλοίων ἐμάχοντο ὡς ἐπὶ
 γέφυραν· διότι κατ' ἄλλον τρόπον, λέγουσιν, πῶς ἡμ-
 πορῆσε νὰ κληρωθῆ ὀπίσθεν τῆ ἀυχένος ὁ ἱππηλάτης
 τῆ Πολυδάμαντος; Ἀλλ' ὁ προσεκτικὸς ἀναγνώστης θέ-
 λει γνωρίσει εὐκόλως ὅτι ὁ συμπαρασμός ἔτος εἶναι κα-
 κῶς τεθεμελιωμένος· διότι ὁ Κλείτος φαίνεται ἐκ τῶν
 ἀνωτέρω τῆ Ποιητῆ λόγων ὅτι ἦτον ὀλιγόνους νέος καὶ

Ὅτι σκληρῶς οἱ μαχηταὶ ἀλληλεναυτιοῦντο,
 Καὶ μάλιστα πολεμιστῶν αἱ φάλαγγες ἔκλονοντο.
 Ἀλλ' οὔτ' ὀρμῶντα, τὸ δεινὸν τὸν εὖρε, τὸ ὁποῖον
 Οὐδείς, ὡς ἀπίσθη ἀπ' αὐτοῦ εὐρέθη, τῶν ἀνδρείων·
 Διότι βέλως τὸ πικρὸν, ὅπισθεν τοῦ αὐχίνου (49)
 Τὸν εὖρ' ὀξέως, κ' ἐπὶ γῆν ἔπεσε νεκρωμένος·
 Κ' οἱ ἵπποι δίχα ὀδηγοῦ, εὐθύς ὑποχωροῦντες,
 Τόχημα ἔσυρον κενὸν, κρότου πολὺν ποιοῦντες.
 Ὁ Πολυδάμας βασιλεὺς, πρῶτον αὐτοὺς νοήσας
 ἤλθ' ἐναντίοντων, κ' αὐτοὺς Ἀσύω (XII) ἐγχειρίσας,
 Τῷ Προτιάουος (XIII) υἱῷ, πλησίον νὰ κατέχη
 Τῷ εἰπ' αὐτοὺς, καὶ προτοχὴν μεγάλην νὰ παρέχη·
 Αὐτὸς δὲ δίχ' ἀναβολῆς εἰς τὴν συμπλοκὴν εἰσήχθη,
 Καὶ μὲ τοὺς πρωτομαχητὰς Τρωαδῶν ἐμίχθη.
 Ὁ Τευκρος ἄλλο βέλως δὲ πάλιν λαβῶν εὐθέως,
 Καθ' Ἑκτορος ὡς ἀφῆσ' αὐτὸ τοίμαζε· καὶ βεβαίως
 Τέλος, εἰς μάχην τὴν σκληρὰν παρά τας ναῦς, νὰ δώσῃ
 Ἐμελε τότε, κ' Ἀχαιῶν τὴν νίκην νὰ κυρώσῃ,
 Ἄν ἐπρολάβανεν αὐτοῦ τὸ βέλως νὰ ὀφῆσῃ,
 Καὶ τῆς ζωῆς τὸν ἰσχυρὸν Ἑκτορα νὰ σερύσῃ·
 Ἀλλὰ Διὸς τὸν ὀφθαλμῶν δὲν ἔλαθε τὸν Δαῖον,
 Φυλάττοντος ἀπανταχοῦ Ἑκτορα τὸν ἀνδρείου·
 Ὅς τις τοῦ Τευκρου, τὸν υἱόν, τότε, τοῦ Τελαμῶνος
 Τὴν ὀξέαν ἤρασε, ποῖον ἵνα κοπῇ συγχρότως,

διὰ νὰ δείξῃ θαρραλαιότητα ὠδήγει τὴς ἵππους τῆδε κα·
 πεῖ ὅπου ἐβλεπεν ὅτι ἡ μάχη ἦν σφοδροτέρα· ὅθεν ταυῖ·

Ρ' ἔξ' ἐπὶ τῷ ἔρυντι· παρεπλόγχῃ δὲ οἱ ἄλλη
 Γ' ὄς χαλκοβαρῆς, τόξον δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός.
 Τεῦκρος δ' ἐρρύγησε, κασίγητου δὲ προσηύδα·
 „ὦ πόποι, ἦ δὴ πάγχυ ἐπὶ μῆδεα κίρει
 „Δαίμων ἡματέρης, ὅ, τέ μοι βίον ἔκβαλε χειρός· 470
 „Νευρήν δ' ἐξέρρηξε νεόσροφον, ἦν σὶ ἔδῃσα
 „Πρώϊον, ὄφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας ὕϊσους.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
 „ὦ πέποι, ἀλλὰ βίον μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰούς
 „Κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευς Θρόες, Δαναοῖσι μεγέρας· 475
 „Αὐτὰρ χερσὶν ἑλών δολερὸν δ' ἴρυ, καὶ σάκος ὤμῳ,
 „Μύρνασ' τε Τρώεσσι, καὶ ἄλλους ἔρυνθι λαούς.
 „Μὴ μὲν ἀσπουδαίγῃ, δαμασσαμένοί περ ἔλοιεν
 „Νῆας εὐσσίλους, ἀλλὰ μνηστῆμεθα χάριμης.
 Ὡς φάθ'· ὁ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν· 480
 Αὐτὰρ ὄγ' ἄμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν,

τοτρόπως περιφερόμενος εἶναι πολλά εὐκόλου νὰ ἐ-
 πληρωθῇ ὀπισθεν ἐν ἐν ᾧ ἀναχωρῶν ἀπὸ ἐν πλοῖον
 ἤλαυνε τὸς ἵππους πρὸς ἄλλο.

Αὐτοῦ ἐλκύοντος, νευρά ἢ καλοσυγκλωσμένη
 Η' εἴ τὸ ἀμώμητον αὐτοῦ τόξου ἐκτανυσμένη·
 Κ' οὕτω τὸ βέλος μὲν ἄλλου πέτασε, κ' ἐκ χειρὸς του
 Τὸ τόξου ἅμα ἐπὶ γῆν κατέπεσεν ἐμπρὸς του.
 Τότε ὁ Τεῦκρος ὑπ' ὀργῆς καὶ φόβου ταραγμένος,
 Ἐΐλεγε, πρὸς τοὺ ἀδελφὲν αὐτοῦ διευθυμένους·
 „Φεῦ! εἴ τοὺς σκοπούς μου, ὁ Θεὸς βεβαίως ἐναντίος,
 „Ἐξέβαλέ μου τῆς χειρὸς τὸ βέλος αἰφνιδίως,
 „Καὶ τὴν νευρὰν ἔκοψ' αὐτοῦ, τὴν ἐπιτανυσμένην
 „Ἦν σήμερον ἔδησ' ἐγὼ, προσφάτως συγκλωσμένην,
 „ἵνα ἀντίξῃ ἀσφαλῶς βολὰς τὰς τῶν βελῶν μου,
 „Ὅπου, ν' ἀφήσω συνεχῶς ἠέλπιζα, ἐκ χειρῶν μου.
 „Ἄφες νὰ κῆτ', ἀγαπητὲ, τὸ τόξου καὶ τὰ βέλη,
 (Ὁ μέγας Αἴας πρὸς αὐτὸν ὑπέλαβεν ἐν τέλει.)
 „Διότι οὕτως ὁ Θεὸς τοὺς Ἕλληνας φθονήσας,
 „Μάταια ποίησεν αὐτὰ, εἴ τὰς χεῖρας σου συγχύσας·
 „Κι εἰς τὰς παλάμας τὸ μακρὸν ὄφρυ λαθῶν εὐθέως,
 „Κ' ἀσπίδ' ἐπ' ὤμου τὴν σερρῶν, πολέμησεν γενναίως
 „Κατὰ τῶν Τρώων· ἅμα δὲ καὶ τοὺς λοιποὺς Ἑλλήνων
 „Διέγειρε παρακινῶν αὐτοὺς καὶ ἐνθαρρύνων·
 „ἵνα μὴ, ἂν καὶ οἱ ἐχθροὶ ἴθελ' ὑπερισχύσου,
 „Δίχα ἀγῶνος καὶ πολλοῦ κόπου, τὰς ναῦς κερδίσου.
 „Ὅθεν μὲ θάρρος καὶ ἰσχυρὸν πρέπει, νὰ ἐπισθῶμεν,
 „Καὶ ἐπιμένως κατ' ἐχθρῶν ν' ἀντιπαραταχθῶμεν.
 Εὐθύς ὁ Τεῦκρος εἴ τὴν σκηνὴν τὸ τόξου κατατίθει,
 Κ' ἐπὶ τοῦ ὤμου του, λαθῶν ἀσπίδα, ἐπιτίθει,
 Τέσσαρας ἔχουσεν πτυχὸς (*)· μὲ περικεφαλαίαν
 Τὴν κεφαλὴν καλύπτ' αὐτοῦ, σερρῶν τε καὶ ὠραίων

(*) Δίπλος.

Ἴππουριν· δεινὸν δὲ λάφος καθύπερθευ ἔνευσεν·
 Ἐΐλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὄξει χαλκῷ.
 Βῆ δ' ἰέσαι μάλα δ' ὤκα θεῶν Αἴαντι παρέσση. 485
 Ἔκτωρ δ' ὡς εἶδεν Τεύκρον βλαφθέντα βέλεινα,
 Τρωσῖτε καὶ Λυκίοισιν ἐκέλετο μακρὸν αὔσας·
 „Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγγιμαχῆτα·
 „Ἄνῆρες ἐσέ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θουριδὸς ἀλκῆς,
 „Νῆας ὀνά γλαφυράς· δὴ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν 490
 „Ἄνδρὸς ἀριεῖος Διόθεν βλαφθέντα βέλεινα·
 „Ρῆια δ' ἐρίγωντος Διὸς ἀνδράσι γίνεται ἀλκή·
 „Ἡ μὲν ὅτι οἰσιν κῦδος ὑπέροτερου ἐγγυαλιζῆ,
 „Ἡ δ' ὅταναι μυνύθητε, καὶ οὐκ ἐβέλγησιν ἀμύνειν·
 „Ὡς νῦν Ἀργείων μυνύθει μένος, ἄμμι δ' ἀρήγει 495
 „Ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες· ὅς δέ κεν ὑμῶν
 „Βλήμενος, ἢ ἐ τυπείς, θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπη,
 „Τεθνάτω· οὐ οἱ ἀεικὴς ἀμυνομένω περιπάτης
 „Τεθνάμεν· ἀλλ' ἀλοχόστε σῆ καὶ παῖδες ὑπίσσω,

(50) Οἱ Ἐκτωρ ἐκφράττεται τοιυτοτρόπως διὰ τὴν δείξῃ ὅτι δὲν ὀμιλεῖ κατὰ συμπερασμὸν, ἀλλ' ὅτι εἰδὲν ἀληθῶς ἐκεῖνο ὅπου λέγει.

Ἔχουσαν λόφον, ἐκ τριχῶν ἰππέων, ὑψωμένον,
 Καὶ πρὸς τὰ κάτω φοβέσῃς νὰ νεύῃ ποιημένον·
 Ἡκουμένον, εἶτα δὲ δόρυ λαβῶν, ἀξέως,
 Ἔτρεξε κ' Αἴαντος ἐγγὺς ἐσάθη παρευθείας.
 Βλασῆν τὸ Τεύκρου τόξον δὲ, ὃ ἔκτωρ θεωρήσας,
 Πρὸς τὸν κρατὸν Τρακαδικῶν ἔλεγεν ἐκδοήσας·
 „ὦ Τρωῆς, Λύκιοι, καὶ εἰς Δάρδαν' ἀνδρευομένοι!
 „Ἐκ τοῦ πληθίου κατ' ἐχθρῶν νὰ μάχησθ' ἐθισμένοι!
 „Ὅτ' εἴσθε ἄνδρες ἰσχυροὶ, φίλοι, ἐνθυμητῆτα,
 „Καὶ πρὸς τὰς ναῦς τῶν Ἀχαιῶν ἀνδρείως κινήσετε·
 „Δὲ ὀφθαλμῶν μ', ὑπὸ Διῶς, νῦν εἶδον, βεβλαμμένα,
 „Ἀνδρὸς μεγάλως ἰσχυροῦ, βέλη τὰ ἐξυμμένα.
 „Εὐκόλως τὴν θεοῦ Διῶς ἰσχὺν ἵνα γνωρίσῃμι
 „Δύναται ἄνθρωπ' οἱ θυητοὶ, καὶ νὰ τὴν ἐνωρήσῃμι, (50)
 „Τότου ὑπόταν εἰς τινὰς ἤθελ' ἀποφασίσῃ,
 „Δόξαν μεγάλην κατ' ἐχθρῶν διὰ νὰ χορηγήσῃ·
 „Ὡς κ' ὅταν ἄλλω τὴν ἰσχὺν θελήσῃ ν' ἐλαττώσῃ,
 „Καὶ βοηθείας παντελῶς νὰ μὴ τοὺς ἀξιώσῃ·
 „Καθὼς καὶ νῦν τῶν Ἀχαιῶν σμικρύνει τὴν ἀνδρείαν,
 „Καὶ τὴν ἀντίληψιν, ἡμῖν παρέχ', αὐτοῦ τὴν θεῖαν·
 „Ὅθεν εἰ τὰ πλοῖα Ἀχαιῶν δομήσατε εὐθείως
 „Ὅλοι ὁμοῦ διὰ μίᾳς, καὶ μάχεσθε γενναίως.
 „Ὅς τις ἡμῶν δὲ μεταξὺ, μὲ δόρ' ἠκουτισμένος,
 „Ἥτε μὲ βέλος πληρωθεῖς, πέσῃ ἀποθαμένος,
 „Ἀποθανέτω ἐν χαρᾷ· διότι ν' ἀποδάνῃ
 „Ἐπερ πατρίδος τις, λαμπρὰν δόξαν ἀπολαμβάνει·
 „Καὶ ἡ γυνὴ ἔπειτ' αὐτοῦ, εἶναι ἰσφαλισμένη
 „Ἀπὸ τῆς βλάβης τῶν ἐχθρῶν, καὶ οἱ ἠγαπημένοι

„Καὶ οἶκος, καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἶκεν Ἀ'γαυῶι 500

„Οἴχονται σὺν νηπιφίλῃ ἐς πατρίδα γαίαν.

Ὡς εἰπὼν, ὠτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάσσει·

Ἄϊας δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἐκέλευε οἷς ἐτάροισιν·

„Αἰδῶς, Ἀ'ργεῖοι· νῦν ἄρκιου, ἢ ἀπολέσθαι,

„Ἡ' ἐσάωθῆναι, καὶ ἀπώτασθαι κακὰ νηῶν. 505

„Ἡ' ἔλπεσθ', ἢν νῆας ἔλη κορυθαίολος Ἔκτωρ

„Ἐμβαδὸν ἔξεσθαι ἢν πατρίδα γαίαν ἑκάσσει;

„Ἡ' οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ὅπαντα

„Ἔκτορος, ὅς δ' ἢ νῆας ἐπιτρέψαι μενεαίνει;

„Οὐ μὲν ἔς γε χορόν κέλει ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι. 510

„Ἡ' μὲν δ' οὔτις τοῦδε νόος καὶ μήτις ἀμείνων,

„Ἡ' αὐτοσχεδεῖη μίξαι χεῖρας τε μένος τε.

„Βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνου, ἢ ἐβιώσαι;

(51) Μεγάλην δύναμιν καὶ ἔνοιαν ἐγυλίζει ἡ λοι-
 δωρία αὐτῆ τοῦ Αἴαντος· διὰ τῆς ὑποίας ἐπιπλήττει
 τὴν στρατιώτας του ὅπῃ ἀκούειν μὲ τὴν ἰδίαν ἀδιαφο-
 ρίαν καὶ ἡσυχίαν τὸν Ἔκτορα δημηγορῶντα καὶ ἐν-
 θαρρύνοντα τὴν Τρῶας, ὡς νὰ ἦσαν εἰςτινα συνέλευ-
 σιν, ὅπου ἤθελαν ἀκῆ αὐτὸν τὴν μαχητὰς τυ παραινδν-
 τα διὰ νὰ χορεύουν καλῶς· καὶ πρὸς τούτοις θέλει
 νὰ τοῖς εἰπῇ δι' αὐτῆς, ὅτι οἱ Τρῶες ὑπακύνουσιν εἰς
 τὸν Ἔκτορα καὶ τῶ ἀπολυθῆσιν εἰς μάχην μὲ τὴσιν
 προθυμίαν ὡς νὰ τὴν ὠδηγήσεν εἰς χορόν· ὅθεν οἱ Ἑλ-
 ληνες εἰσι μᾶλλον ὑπόχρεοι νὰ ὑπακύνουσιν εἰς τοὺς
 ὀδηγῆς των καὶ νὰ μάχωνται μὲ γεναιότητα μεγάλην καὶ
 ἀνδρείαν, ἐπειδὴ τοῖς εἶναι δῆλον, ὅτι πρέπει ἢ νὰ νι-
 κήσιν ἢ νὰ καταφανισθῶν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Ἡ ὀμι-
 λία τῷ Ἔκτορος εἶναι τρυφερά καὶ σοφροτέρα ἀπὸ

„Παῖδες· ὁ οἶκος ἄμ' αὐτοῦ, καὶ ἡ περιουσία
 „Μέν' ἀδιάφθορος· εὖν οἱ Ἕλληνες τὰ πλοῖα,
 „Ἄν τὰχ' ἤθελε βιασθῶν, αὐτῶν, ἵνα ἀνέλθουν,
 „Κ' εἰς γῆν τῆς προσφιλοῦς αὐτῶν πατρίδος ὕ' ἐπανεέλθουν.

Διὰ τῶν λόγων του αὐτῶν ἐνέπνευσ' εὐτολιμίαν·

Εἰς τὴν καρδίαν καθενός, καὶ μάχης προθυμίαν.

Ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους δὲ, ὁ Δίας Τελαμώνιος

Πρὸς τοὺς Ἕλλήνων μαχητὰς, εἶπε μεγαλοφώνως·

„ὦ τῆς αἰσχύνης, Ἀχαιοί! ἢ ὅλοι νὰ χαθῶμεν

„Σήμερον πρέπ', ἢ νικηταὶ φανέντες νὰ σωθῶμεν,

„Καὶ τὴν τῶν Τρώων ἐμμανῆ ὄρμην, ἀπὸ τὰ πλοῖα

„Νὰ σποβάλλωμεν, χειρὶ μαχόμενοι ἀνδρεία.

„Ἦτε ἐλπίζετ', ἔτι, ἂν τὰς ναῦς ἡμῶν κερδίτη

„Ὁ Ἐκτωρ ὁ ἑρμητικὸς, μέλλει νὰ σᾶς ἀφήσῃ,

„Διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν προσφιλή πατρίδα σας καθένας

„Νὰ ἔλθητε, μὲ δέχως ναῦς τὰς μελανοδαμένας!

„Δὲν τὸν ἠκούσατε, αὐτοῦ τοὺς μαχητὰς φωνοῦντα,

„Καὶ πῦρ νὰ βόλλῃ εἰς ἡμῶν τὰ πλοῖα ἀπειλοῦντα;

„Τοὺς μαχητὰς του πρὸς χορὸν δὲν ἔφωνησε ὕ' ἐλθῶσι (51)

„Ἀλλὰ εἰς μάχην καθ' ἡμῶν φρικτὴν νὰ κινηθῶσι·

„Τμῖν δὲν μένει δὲ ὁδὸς τις ἄλλη σωτηρίας,

„Εἰμὴ καὶ μόνον, ὕ' ὀπλισθῆ καθένας μετ' ἀνδρείας·

„Μ' ἄπτοον σῆθος, τὸ λοιπὸν, βῆμα εσθρῶν κ' ἀνδρείων,

„Ἄς ἐκτεθῶμεν εἰς σκληρὰν μάχην ἐκ τοῦ πλησίον.

„Εἶναι καλῆτερον πολὺ, σήμερον νὰ χαθῶμεν

„Μαχόμενοι ἡρωϊκῶς πάντες, παρὰ νὰ ζῶμεν,

τὴν τῷ Αἴαντος, ἀλλ' οἱ λόγοι τῆν εἰσι πολιτικώ-
 τεροι, πλέον ἐρεθιστικοί, καὶ καταπεισιπότεροι.

„Η" δὴθὰ σρεύεσθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι,

„Ὡδ' αὐτως παρὰ νηυσίν, ὑπ' ἀνδράσι χειροτέροισα. 515

Ὡς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.

Ἐνθ' Ἐκτωρ μὲν ἔλε Σχεδίου Περιμήδεος υἱόν,

Ἄρχόν Φωκῶν· Δίας δ' ἔλε Λαοδάμαντα,

Ἡγεμόνα πολέων, Αἰτήυροσ ἀγλαῶν υἱόν·

Πουλυδάμασ δ' ὦτον Κυλίνου ἐξενάριξε, 520

Φυλείδew ἕταρον, μεγαθύμου ἄρχου Ἐπειῶν·

Τῷ δὲ Μέγῃσ ἐπόρουσεν ἰδῶν· ὁ δ' ὑπάθα λιάσθη

Πουλυδάμασ· καὶ τοῦ μὲν ἀπήμφοτεν· οὐ γὰρ Ἀπόλλων

Εἶα Πάνθου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι.

Αἰτὸρ ὄγε Κροίσμου σῆθος μέσου οὔτασε δουρί. 525

Δούπητεν δὲ πεσών, ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.

Τόρρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ, αἰχμῆσ εὐεῖδῶσ,

Λαμπετιδῆσ, ὃν Λάμπωσ ἐγένεατο, φέρτατοσ ἀνδρῶν,

Λαομεδοντιαδῆσ, εὐεῖδοτα Δουριδῆσ ἀλεῆσ·

„Καὶ κατ' ἔλιγον συνεχῶς, μετὰ ταλαιπωρίας
 „Ν' ἀναλυσιώμεθα σκληρῶς, εἰς μάχας τὰς ἀγρίας,
 „Μαχόμενοι διὰ τὸς ναῦς ἡμῶν, μὲ κατωτέρους
 „Τὴν τε ἀνδρείαν κ' ἀριθμὸν ἅμα ἀλεγευτέρους.

Οὔτοι αἱ λόγοι, ἰν' αὐτῷ πάντων, μετ' εὐτολμίας
 Τῶν Ἀχαιῶν, τὰς ἰσχυράς, ἐπλήρωσαν, καρδίας.
 Ο δ' Ἐκτωρ φόνευσεν εὐθύς ἀρμήσας, τὸν Σχεδίου (XIV)
 Τοῦ Περιμήδους (XV) τὸν υἱόν, καὶ ἀρχηγὸν Φακίων.
 Τὸν Λασδόμαντα (XVI) δ', υἱὸν Ἀντήρορος βιοκόου,
 Ο πλετῶν οὐτα ὀδηγόν, ὁ Αἴας ὁ ἀνδρείος.
 Ψ' του (XVII) τὸν ἐκ Κυλλήνης δὲ εἶτα, ἡγαπημένον
 Φίλου Φιλέως τοῦ υἱοῦ, καὶ τῶν ἀνδραγαθῶν
 Ἀρχηγόν οὐτα Ἐπειῶν, ὑσέρητε καίριος
 Ο Πολυδάμας τῆς ζυῆς. Μέγης δὲ ὁ ἀνδρείος
 Νεκρὸν τὸν φίλον τοῦ ἰδίου, ἀπέσεισεν εὐλῶς
 Πρὸς Πολυδάμαντα, αὐτοῦ τὸ δ' ῥ', ὀλλὰ ματαίως·
 Διὶ καθ' αὐτοῦ αὐτὸν ὀρμώντα θεωρήσας,
 Τὴν βολὴν ἔκκλιεν εὐθείς, ἐμπρὸς ἀναχωρήσας·
 Ἐπειδὴ Φαῖβος ὁ θεὸς, δὲν θέλησε ν' ἀφήσῃ,
 Ο Μέγης Πύθου τὸν υἱὸν τοῦ ζῆνι να ὑσερήσῃ,
 Εἰς τοὺς προμάχους μεταξὺ ἄν κ' ἦτον τεταγμένος,
 Καὶ διὰ τοῦτο εἰς πολὺν κίνδυνον ἐκθεμένος.
 Τοῦ δόρατος δὲ ἡ αἰχμὴ ἐπέρασεν ὀξείως
 Τὸ σῆθος Κροίσμ', (XVIII) ὃς τις πεσὼν ἐβρόντησε βαρέως.
 Ἐν ᾧ τὰ ὄπλα δὲ αὐτοῦ ὁ Μέγης ἀφαιροῦσε,
 Ο Δόλοψ, ὃν ὁ Λάμπρος μὲν, υἱὸν τοῦ ἐκαλοῦσε
 Ο Λαομέδων δ' ἐγγονὸν πολλὴν ἔχων ἀνδρείαν
 Καὶ ἐπιτήδειος πολλὰ εἰς τὴν δορυφορίαν,

Ὅς τότε Φυλείδῃσιν μέσσω σάκος οὔτασε δουρὶ, 530
 Ἐγγύθει ὀρμηθεῖς· πυκινὸς δὲ οἱ ἦρκεσε θώραξ,
 Τὸν ῥ' ἐφόρει γυάλασιν ἀφρότα· τὸν ποτε Φυλεὺς
 Ἦγάγειν ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος·
 Ξεῖνος γὰρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφρήτης,
 Ἐς πόλεμον φορέειν, δῆϊόν ἀνδρῶν ἀλευρῆν· 535
 Ὅς οἱ καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροῶς ἦρκεσ' ὀλεθρον.
 Τοῦ δὲ Μέγης, κέρυθς χαλκείης ἵπποδασείης
 Κύμβαχον ἀκρότατον υἷξ' ἔγχρ' ὀξυέεντι·
 Ῥῆξε δ' ἀφ' ἵππειον λόφου αὐτοῦ· πᾶς δὲ χαμᾶζε
 Κάππεσεν ἐν κονίῃτι, νέον φοῖνικι φαεινός. 540
 Ἔως ὁ τῶ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἄλπετο νίκην,
 Τόφρα δὲ οἱ Μενέλαος ἀρήϊος ἦλθεν ἀμύντωρ·
 Σιῆ δ' εὐράξ σὺν δουρὶ λαθῶν, βαλε δ' αἶμον ὀπιθεν.
 Αἰχμῇ δὲ ξέρνοιο διέσσυτο μαιμῶσα,
 Πρόσσω ἰεμένη· ὃ δ' ἄρα πρηγνὴς ἐλιάσθη· 545

Κατ' αὐτοῦ ὤρμηθεν εὐθύς· κ' ἔλθων αὐτοῦ πλησίον,
 Μίσσον ἀσπίδος τὸν κτυπᾷ μὲ δόρυ του τ' ἀνδρῖον·
 Καὶ τὴν ἀσπίδα μὲν αὐτοῦ ἐτρύπησε τὸ δόρυ,
 Ἀλλ' ἐβόηθηθεν αὐτῷ ὁ Δῶραξ, ὅν ἐφόρει
 Ὅστις σερρῶς κατὰ πολλὰ ἦτον ἐξειργασμένος
 Ἢ ἐπιμελῶς εἰ τὰς συναφὰς τὰς κοίλας ἤρμοσμένος·
 Καὶ τὸν ὅποιον ὁ Φυλεὺς ἐκ τῆς καλοκτισμένης
 Ἐφύρης, ἔφερε ποτὲ, πόλεως τῆς κειμένης
 Ἐπὶ Σελλήντα· ἦν δὲ δῶρον φιλοξευείας
 Ὁ περ Ἐφρήτης βασιλεὺς (πρὸς ἔνδειξιν φιλίας
 Τῷ ἔδωκεν, ὡς φυλακὴν σερρῶν τῶν ἀκουτίων
 Νὰ τὸν φορῆ, ὅταν ὄρμῃ κατὰ τῶν ἐνσυντίων.
 Οὗτος καὶ τότε τὴν ζωνὴν ἔσωσε τοῦ υἱοῦ του·
 Ὅστις τὴν κίνδυνον φυγῶν, διὰ τοῦ σερραῖ του
 Κ' ὄξέος δύρατος, κτυπᾷ τὴν περικεφαλαίαν
 Τοῦ Δύλοπος, εἰ τὴν κορυφήν, μὲ χεῖρα ῥωμαλαίαν·
 Καὶ λόφον τὸν ἀπὸ τρεχῶν ἰππέων σκευασμένον
 Καὶ νεωσὶ μὲ φορικοῦν χρωῖμα λελαμπρυμμένου,
 Κόψας, ἐπαίησεν εὐθύς διακεχωρισμένος
 Νὰ πείσῃ εἰ τὸν κοινορτὸν τῆς γῆς κεκυλιτμένος,
 Ἐν ᾧ ὁ Δύλοψ ἔτι δὲ μένων ἐπολεμοῦσε,
 Καὶ νὰ φωνῇ ὁ νικητὴς ἀκέμῃ ἐθαρρόυσε,
 Ἐφθασεν ὁ πολεμικὸς Μενέλαος ὠρμήγας,
 Καὶ ἐκ πλαγίου κατ' αὐτοῦ τὸ δόρυ ἀποσεύσας,
 Δίχως ὁ Δύλοψ νὰ ἰδῇ, ὅπισθ' ἐπλήγωσέ του
 Κατὰ τὸν νόμον· ἢ αἰχμὴ ἐδιатρύπησέ του
 Καὶ εἰς τὸ σῆθος ἀντικρὺ περάσασα βιαίως
 Τὸν ἔρριψεν ἐπὶ τὴν γῆν προὔμυτα παρευθείως.

Τὼ μὲν εἰσαάσθην χαλκίρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
 Συλῆσεν· Ἔκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευε
 Πᾶσι μάλα· πρῶτον δ' Ἴκεταονίδην ἐνένισπεν,
 Ἰφθιμον Μελάνιππον· ὁ δ' ἄφρα μὲν εἰλίποδας βοῖς
 Βόσκ' ἐν Περκώτῃ, δῆλιαν ἀπυρόσφιν ἐόντων· 550
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιπέλοισσι,
 Ἄψ' εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρῳέεσσιν·
 Ναῖε δὲ παρ' Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἴσα τέκεσσι.
 Τὸν ῥ' Ἔκτωρ ἐνένισπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' οὐόμαζεν·
 „Οὐτῶ δὲ, Μελάνιππε, μεθήσομεν; οὐδὲ νῦ σοί περ 555
 „Εὐτρέ πεταί φίλον ἦτορ ἀνεψιῶν κταμένοισι;
 „Οὐχ' ὀράας οἶον Δόλοπος περὶ τεύχε' ἔπουσας;
 „Ἄλλ' ἔπευ· οὐ γὰρ εἶ' ἐσὶν ἀποσαδὸν Ἀργείοισι
 „Μάρμασθαι, πρὶν γ' ἢ κατακτάμεν, ἢ κατ' ἄκρης
 „Ἴλιον αἰπεινὴν ἐλέειν, κτασθῆναι τε πολίτας. 560
 Ὡς εἰπὼν, ὁ μὲν ἤρχ', ὁ δ' αὖ ἔσπετο ἰσότηος φῶς.

(52) Διότι ἔτσι ἦσαν περισσότερον ἀπὸ καθένα ἄλλων ὑπόχρεοι γὰρ σπεύσεν εἰς βοήθειαν τοῦ συγγενοῦς αὐτῶν.

Μενέλαος κ' ὁ Μέγης εἶν, ἀμείσως ἐφορμούσι
 Κ' ἀπὸ τῶν ὤμων τὰ λαμπρὰ ὄπλα του ἀφαιροῦσι·
 Τοῦτο ὁ Ἔκτωρ δὲ ἰδὼν ἤρξατο νὰ φωνάξῃ
 Καὶ μάλις τούς συγγενεῖς αὐτοῦ νὰ ἑνομάσῃ. (52)
 Πρὸ πάντων δὲ τὸν ἰσχυρὸν Μελάνιππον ἑκαλοῦσε
 Τὸν Ἰκετάουος υἱὸν, καὶ τὸν ἑκαλολογοῦσε·
 Ὅς τις, πρὸ τοῦ αἰ Ἀχαιοὶ νὰ κάμουν ἐκφρατεῖαν,
 Κ' ἐν ὄσῳ Τρώων αἰ λαοὶ ἔζων μὲ ἴσυχίαν,
 Ἐν τῇ Περκώτῃ ἦν βοσκὸς βοῶν· ἀλλ' ὡς τὰ πλοῖα
 Ἡλθον Ἑλλήνων, ἐνταυτῷ ἐπέσρεψεν ἐν Τροίᾳ·
 Ὅπου τῶν Τρώων μετὰξὺ διέπρεπ' ὡς ἀνδρείους,
 Εἰς τὴν οἰκίαν κατοικῶν Πριάμου· ὁ ὅποιος,
 Ἐξ ἔλης τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, τόσον τὸν ἠγαποῦσε,
 Ὡς ἐμὲ τοὺς υἱούς αὐτοῦ ὁμοίως τὸν τιμοῦσε.
 Τοῦτου ὁ Ἔκτωρ τότε δὲ μεγάλως ὠνειδίσας
 Τοιαῦτα ἔλεγεν, αὐτὸν κατ' ὄνομα φωνήσας·
 „Οὔτω, Μελάνιππε, ἡμεῖς ἤδη θεῖλ' ἀφρηθῶμεν,
 „Ἀπὸ τὰς χεῖρας Ἀχαιῶν νὰ καταδαμασθῶμεν;
 „Δέν σου ταράττει ἡ ψυχὴ εἰς τὰ σῆθη, νεκρωμένου
 „Ὅρῶσα τὸν ἀνεψιὸν ἡμῶν, τὸν πεφιλμένον;
 „Ἦτε δὲν βλέπεις οἱ φονεῖς αὐτοῦ πῶς τὸν κυκλοῦσι,
 „Κ' ἀπ' ὤμων του τὰ σιδηρὰ ὄπλα του ἀφαιροῦσι;
 „Ἐλθὲ κατόπιν μου εὐθύς! δὲν μᾶς συμφέρει πλέον
 „Ἡ μάχη ἢ δ' ἀπὸ μακρῶν· ἀλλ' εἶναι ἀντγκαῖον,
 „Ἦτ' οἱ ἔχθροι νὰ φοιευθοῦν ἢ τε νὰ ἐκπορθήσουν,
 „Ἡμῶν τὴν πόλιν, κ' ἐν αὐτῇ ἅπαντας ὕ ἀφανίσουν.
 Ταῦτα εἰπὼν, πρῶτος αὐτὸς ὤρμησε, κ' ἐπομένως
 Μελάνιππος ὁ ἰσχυρὸς, θεῶ ὠμοιωμένος.

Ἀργείους δ' ὠτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.

„ὦ φίλοι· ἀνέρες ἐς ἐὲ, καὶ αἰδῶ θεῶν ἐνὶ θυμῷ,
 „Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνης.
 „Αἰδομένων ἀνδρῶν πλέουες σόοι, γὰρ πέφανται· 565
 „Φευγόντων δ' οὔτ' ἄρ' κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον·

Ἐν θυμῷ δ' ἐβάλλοντο ἔπος· φράζαντο δὲ νῆας
 Ἐρκεῖ χαλκίῳ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρώας ἔγειρεν.
 Ἀντίλοχον δ' ὠτρυνε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος· 570
 „Ἀντίλοχ'· οὔτις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
 „Οὔτε ποσὶν θάσσω, οὔτ' ἄλκιμος ὡς σὺ μάχεσθαι,
 „Ἐἴ τινά που Τρώων ἐξάλμενος ἀνδρα βάλῃσθα.
 Ὡς εἰπῶν, ὁ μὲν αὐτὶς ἀπέσσυτο, τὸν δ' ὀρόθηνεν·
 Ἐκ δ' ἔθρε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ, 575

(53) Τὸ αὐστηρὸν καὶ ζωηρότητος πλήρες τῆς δημηγορίας ταύτης συμφωνεῖ ἐντελέεατα μὲ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Αἴαντος.

(54) Ἀντὶ τοῦ λιθίνου τείχους τὸ ὁποῖον ἠδάφισαν οἱ Τρῶες, περιφράττυσιν οἱ Ἕλληνες τὰ πλοῖα αὐτῶν μὲ χαλκῶν, τῆτέτι ἐνώσαντες τὰς ἀσπίδας καὶ τὰς αἰγμάς τῶν δοράτων αὐτῶν, ἀνδρίζονται καὶ κωλύουν τὴν προχώρησιν αὐτῶν.

(55) Ὁ ἀμίμητος Ποιητὴς διὰ τὴν ὑψώσιν τὴν ἀνδρείαν τῆ Ἐκτορος εἰσήγαγεν ἀνωτέρω ἀνταγωνιστὴν αὐτῆ τὸν Ποσειδῶνα· ἐπομένως δὲ διὰ τὴν ὑψώσιν τὴν τῆ Αἴαντος ἀντίθετον αὐτῷ τὸν Ἐκτορα βοηθούμενον ὑπὸ τῆ Ἀπόλλωνος, καὶ ἐνταῦθα τῷ ἀντιθέτῳ καὶ τὸν Δία αὐτόν.

Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ, ὁ Δίας Τελαμῶνος
 Παρῴξυνε τοὺς Ἀχαιοὺς, λέγων μεγαλοφύωνος·

„Μὲ εὐτολμίαν καὶ ἰσχύϊν, ὦ φίλοι, ὀπλισθῆτε,
 „Καὶ ὅτ' Ἑλλήνων εἰσθ' υἱοὶ, καὶ σήμερον δειχθῆτε· (53)
 „Σκεφθῆτε, πῶσ' ὀλιγοὺν καὶ πρόξενον ὀδύνης.
 „Τὸ νῦν καλῆται, εἶναι, τις θεῖός, ἐν ταῖς κωδύνοισι!
 „Εἰς τῶν μαχῶν τὰς συμπλακὰς, ν' ἀλληλαδοθῆθιθε
 „Καὶ μετ' ἀνδρείας καὶ αἰδοῦς, πρέπει ν' ἀγωνισθῆθ'·
 „Διότι τῶν πολεμιστῶν, ὅσοι μετ' εὐτολμίας
 „Εἰς τοὺς πολέμους ἐνεργοῦν, καὶ σταθερὰς καρδίας,
 „Τὰ πλεῖστα μένουσι ἀσλαβεῖς, καὶ φήμην ἀποκτώσι,
 „Ἐν ᾧ, ἐκ τούτου δὲ, ὅποσοι θελιώσι,
 „Ἐκτός ἑποῦ μ' ὀδυνηρὰν καλύπτουσι ἀτιμίαν
 „Ἐνὶ ἀντιπαύσει, ἀποκτοῦν μεγάλην δυσφημίαν,
 „Καὶ τὰς δυνάμεις τὰς μικρὰς χάνουσι τῶν μελῶν των,
 „Καὶ σπύραγμα γίνουσι αἰσχρὸν, φεύγοντες, τῶν ἐχθρῶν των.

Τόσῳ πολὺ τοὺς Ἀχαιοὺς, ὁ Δίας Τελαμῶνος
 Παρῴξυν' οὐτ' αὐτοῖς λαλῶν, ὡς' ἐνταῦθα συμφύωνος·
 Τρέξαντες ἅπαντες, τὰς ναῦς διέφραξαν εὐθέως
 Μὲ γαλοῦν τεύχος, (54) κατ' ἐχθρῶν μαχόμενοι γενναίως.
 Ὁ Ζεὺς τοὺς Τρῶας πάλιν δὲ ἤγειρε κατ' Ἑλλήνων. (55)
 Μενέλαος τὸν λόγον δὲ, τῷ Ἀντιλόχῳ εὐθύων·

„Ἀντιλόχ', (εἶπε) εἰ τὸν στρατὸν, οὐδεὶς νεώτερός σου,
 „Οὔτε ταχύπους εἶν' ὡς σὺ, οὐδ' ἰσχυρότερός σου·
 „Εἰς μάχην τὴν σημερινήν, χεῖρα σου τὴν βαροῖαν
 „Δὲν θέλει δοκιμάσει τις ἐχθρῶν, καὶ τὴν ἀνδρείαν;

Ὁ μὲν Μενέλαος εἰπὼν, ὥρμησ' εὐθέως πάλιν·
 Ἀντιλόχος δὲ, αἰσθανθεὶς διέγερσιν μεγάλην,

Ἄμφι ἑ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδουτο,
 Ἀνδρὸς ἀκουτίσσαντος· ὃ δ' οὐχ' ἄλιον βέλος ἤκειν,
 Ἀλλ' Ἰκετάσους υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππου
 Νισσόμενον πέλεμνόνδε βάλε σῆθος παρὰ μαζόν·
 Δούπησεν δὲ περῶν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 580
 Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, κύων ὡς, ὅστ' ἐπὶ νεβρῶ
 Βλημένῳ αἰξίη, τόν τ' ἐξ εὐνήφθι θορόντα
 Θηρητῆρ' ἐτύχησε βαλῶν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
 Ὡς ἐπὶ σοί, Μελάνιππε, θάρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης,
 Τεύχεα συλήσων· ἀλλ' οὐ λάβεν Ἔκτορα δίου, 585
 Ὃς ῥὰ οἱ ἀντίος ἦλθε, θέων ἀνὰ θῆοτῆτα.
 Ἀντίλοχος δ' οὐ μείνε, θοός περ ἑὼν πολεμιστῆς,
 Ἀλλ' ὄγ' ἄρ' ἔτρεσε, θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἑοικώς,
 Ὃς τε κύνα κτείνας, ἢ βουκόλου ἀμφὶ βόεσσι,
 Φεύγει πρὶν περ ὄμιλον ἀολισθήμεναι ἀνδρῶν· 590
 Ὡς τρέσε Νεσορέϊδης· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἔκτωρ
 Ἠ'χῆ' θεσπεσίη βέλεα ζουέντα χέοντο·
 Στῆ δὲ μετασρεφθεῖς, ἐπεὶ ἴκετο ἔθνος ἑταίρων.

Πηδᾶ δ' εἰς τοὺς πρωταγωνιστάς, κύκλω αὐτοῦ κυττάζει,
 Κ' ἔκ τῆς χειρὸς του τὸ λαμπρὸν δόρυ ἀποτινάζει.
 Οἱ Τρῶες, τὸν ἀκούσιμον ἰδόντες, θορυβοῦνται,
 Κ' εἴς ἀποφύγουν τὴν βολήν, τῆδε κῆκεῖ κινουῦνται·
 Ἦ τις ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ δὴν ἔγνε ματαίως,
 Ἀλλ' ὑπεράνω τοῦ μαζοῦ ἐπλήγσας βαρέως
 Τὸν Ἰκετάουος υἱὸν, Μελάνιππον, ὀρμῶντα·
 Κ' αὐτοῦ πεσόντος, τ' ὄπλ' αὐτοῦ ἀντήγησαν βροντιῶντα·
 Ἀντίλοχος δὲ, ἐπ' αὐτὸν ὠρμησεν, ὡς τις κύων
 Ἐπὶ ἐλάφου νεωγνὸν ἔρμα πον, τὸ ὁποῖον
 Ἀπὸ τῆς κοίτης ἐκπηδῶν νοήσας, ἐκτοξεύει
 Βέλος ὀξὺ ὁ κυνηγός, καὶ πλῆξας τὸ φουεῦει·
 Οὕτω κ' ὁ Νέστορος υἱός, Μελάνιππ', ὁ ἀνδρείος
 Ὄρμησε τότε ἐπίσσι, πληγιάσας σ' ἐλεθρίως,
 Ἴνα σου ὄπλα τὰ λαμπρὰ ἐκδύσ', ἀλλὰ τὸν θεῖον,
 Δέν ἔλαθ' Ἐκτορα ὀρμῶν ὅς τις κατεναντίον,
 Τρέχων κατὰ τὴν συμπλοκὴν, τῷ ἦλθε, καὶ εὐθείως
 Ἀντίλοχος, μ' ὄλου ὅτ' ἦν ταχύπους καὶ γενναῖος,
 Ἐφυγεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ὅμοιος μὲ θερίον
 Ἀγρίου καὶ κακοποιὸν κύνεν που, τὸ ὁποῖον
 Περὶ τὰς βοῦς, σκύλον τινα φουεῦσαν ἢ βουκόλον
 Φεύγει πρὶν φθάσῃ οἱ βοσκαὶ μερῶν τῶν περίξ ὄλων·
 Οὕτω φασθήη κ' ὁ υἱὸς τοῦ Νέστορος Νηλέως,
 Καὶ ἐκινήθη εἰς φυγὴν ἐκείθεν, παρευθείως
 Καθὼς ὁ Ἐκτωρ καὶ λοιποὶ, βρωῦντες ὑψιφώνως
 Ὄρμησαν, βέλη κατ' αὐτοῦ σφίνοντες ἀφθόως·
 Καὶ μόνον ὅταν εἰς τὴν στρατὸν ἔφθασε τῶν Ἑλλήνων
 Στάθη στραφεῖς, εἰς τὴν ὀρμὴν τῶν Τρώων ἀντιτείνων·

Τρώες δὲ, Λαίουσιν εὐκότες ὤμοφάγοισι,
 Νηυσὶν ἐπεσσεύοντο· Διὸς δ' ἐτέλειον ἐφετμάς· 595
 Ὅσφιν αἰὲν ἔγειρε μέγας, θέλγε δὲ θυμὸν
 Ἀργείων, καὶ κῦδος ἀπαύοντο· τοὺς δ' ὄραθ' αὖτε.
 Ἔκτορι γὰρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
 Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσαι θεσπιδαῖς πῦρ
 Ἐμβάλη ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἐξαΐσειον ἄρην 600
 Πάσαν ἐπικρήσει· τὸ γὰρ μένε μοιτίετα Ζεὺς,
 Νηὸς καιομένης σέλης ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
 Ἐκ γὰρ ὄν τοῦ ἔμελλε παλιῶξιν παρὰ νηῶν
 Θηστέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξαι.
 Τὰ φρονέων, νήεσσιν ἐπὶ γλαφυρῶσιν ἔγειρεν 605
 Ἔκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν·
 Μαίνετο δ', ὡς ὅτ' Ἀρης ἐγχέεσπαλος, ἧ ὀλοὸν πῦρ
 Οὔρσει μαίνεται, βαθύης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης·
 Ἀφλοῖτμος δὲ περὶ σόμα γίνεται, τῷ δὲ οἱ ὄσσε
 Λαμπέσθην βλοσυρῶσιν ἐπ' ὀφρούσιν· ἀμφὶ δὲ πύλῃς 610
 Σμερδαλέου κροτάφοισι τινάσπετο μαρναμένοιοι
 Ἔκτορος· αὐτὸς γὰρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
 Ζεὺς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μούνον εἶοντα
 Τίμα καὶ κῦδαινε· μινυθαῖος γὰρ ἔμελλεν

Ὅτ' ἄνθρωποι καθὼς λέοντες ἐν μανίᾳ,
 Μ' ὄρμην ἐφέρουτο σφοδρὰν ἐπ' Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα,
 Ἴνα τὴν τοῦ Διὸς βουλὴν τελείωσαι τὴν θεῖαν,
 Ὅστις εἰς τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐνίπυσ' εὐτολμίαν,
 Καὶ ἐγοήτεῖ ἐνταύτῳ καρδίας τὰς Ἑλλήνων,
 Τὴν δόξαν τούτους ἀφαιρῶν, κ' ἐκείνους παροξύνου·
 Διότι ἵνα τὴν εὐχὴν, θετὶδος ἐκπληρώσῃ
 Τὴν ἀδίκου καὶ ἀπρεπῆ, δόξαν πολλὴν νὰ δώσῃ
 Τῷ Ἕκτορι, Πριάμ' υἱῷ, εἶχεν ἀπορασίση,
 Νὰ βόλλῃ πῦρ φθοραποιῶν εἰς τὰς ναῦς, νὰ τὸν ἀφῆσῃ·
 Τοῦτο παρέμενε ν' ἰδῆ ὁ εὐδουλος Κρονίων,
 Πλοίου τὴν ἔξαψιν τῆτος, δι' ὀφθαλμῶν ἰδίων,
 Ἢ εἶτα τοὺς Τρῶας εἰς φυγὴν ἐμέλλε νὰ βιάσῃ
 Ἀπὸ τὰς ναῦς, καὶ τὸν κρατὸν Ἑλλήνων νὰ δόξῃ αἴτη·
 Ταῦτα φρονῶν, κατὰ τὰς ναῦς εἶχε, διερεθίσῃ
 Τὸν Ἕκτορα, Πριάμ' υἱόν, ἀγρίως νὰ ὀρμήσῃ·
 Ὅτις κ' ἀφ' ἑαυτοῦ πολλὴν ἔχων τὴν προθυμίαν,
 Καὶ πλεον τότε ἐμπνευσθεὶς θεῶν εὐτολμίαν,
 Ὄρμησεν ἐνθουσιῶδες εἰς τὸν κρατὸν Ἀργείων,
 Ὡς Ἄρης ὁ τρομακτικὸς, ἥτε ἴς πῦρ τ' ὁποῖον
 Εἰς τὰ θαπυδενδρά βυυὰ ἐκδαίνου μὲ μανίαν,
 Φθαρὰν μεγίστην πραξενεῖ, καὶ τρομερὰν ζημίαν.
 Τὸ σῶμα ἀφαιρῶν αὐτοῦ· ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του,
 Τὸ σφύρον τῶν πυκνῶν καὶ καταπληκτικῶν του,
 Σπυθῆρες ἐκδαίνου πυρός· καὶ περικεφαλαίας
 (Σ' τὴν μάχην κινουμέν' αὐτοῦ μετὰ ὀρμῆς βιαίας)
 Ὁ λόφος ὁ τρομακτικὸς, ἐν ᾧ ἐπεκτυποῦσεν
 Εἰς τοὺς κρατάρους του, διπλοῦν φόβον ἐνεποιούσεν·

Ἔσσεσθ'· ἤδη γὰρ οἱ ἐπώρυνε μόρσιμον ἡμᾶρ 615
Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλεΐδαο βίηρι.

Καὶ ῥ' ἔθελεν ῥῆξαι κρίχας ἀνδρῶν, περὶ ἠέτιον·
Ἥ δ' ἄν πλείεσσον ὄρα, καὶ τεύχε' ἄριστα·
Ἀλλ' οὐδ' οἷς δυνατὸ ῥῆξαι, μάλα περ μενεαίνων·
Ἰσχον γὰρ πυργῶδ' ἀσπράτες, ἥντε πέτρα 620
Ἡλῶτατος, μεγάλη, πολιῆς ἄλ' ἔγγυς εὐόσα,
Ἡ' τε μένει λεγέων ἀνέμων λαίψηρά κέλευθα,
Κυματὰ τε τροφύεστα, τὰ τε προσερεύγεται αὐτῇ·
Ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο·
Αὐτὰρ ὁ λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν, ἔνθορ' ὀμίλῳ· 625

(56) Δὲν ἀναφέρεται περὶ (λέγουσι τινες τῶν Κριτικῶν) ὅτι ἡ Παλλὰς ἔχει ἐφορίαν ἢ τε ἰσχύοντινα ἐπὶ τὸ πεπρωμένον πῶς λοιπὸν ἐκφράττεται οὕτω ὁ Ὀμηρὸς ἐνταῦθα; ἀλλ' ἔτσι, φαίνεται, ἐνόησαν κακῶς τὴν περίοδον ταυτην. Ὁ Ποιητὴς ἐκφράττεται οὕτω ἐνταῦθα ἐπειδὴ ἡ Ἀθηνᾶ ἀπεφάσισε νὰ βοηθήσῃ τῷ Ἀχιλλεΐ καὶ ν' ἀπατήσῃ τὸν Ἔκτορα εἰς τὴν πατ' ἰδίαν μάχην ὅπῃ μέλλουν νὰ κάμνῃ παθῶς θέλει ἰδῶμεν εἰς τὴν Χ. βιβλ. Ὅθεν ἡ Ἀθηνᾶ μὴδὲν τι ἄλλο ἔσα εἰμὴ ἢ τοῦ Θεοῦ σοφία καὶ σύνεσις, προεδρεύει πάντοτε εἰς τὰς βουλὰς τῆς προνοίας τῆς, καὶ ἐπομένως θεωρεῖται ὡς τὰ πάντα εἰς τὸ ἐκ Θεοῦ διωρισμένον αὐτῶν τέλος ἄγρουσα.

(57) Αὕτη ἡ ἐκφρασις τῷ Ποιητῇ ἀνάγεται εἰς ὅσα προανέφερε, δηλ. ὅτι οἱ ἀνδρείότεροι μαχῆται ἀλλάξαντες τὰ ὄπλα μὲ τῆς κατωτέρως ἔλαβον τὰ σερρότερα δόρατα, τὰς μεγαλητέρας ἀσπίδας καὶ τὰς καλητέρας περικεφαλαίας· κτλ.

Διότ' ὁ Ζεὺς ἔξ οὐρανῶν τοῦ ὕψους τῷ ἑορήθει,
 Ὅστις αὐτοῦ καὶ μοναχόν, ἐν τῇ τοσοῦτῃ πλήθει
 Τῶν ἐν πολέμῳ μαχητῶν, μὲ δόξαν νὰ καλύψῃ
 Καὶ τιμὴν ἤθελε πολλήν· ἵνα τὸν ἀνταμείψῃ,
 Διὰ τοῦ βίου τὸ βραχὺ ὅπ' ἔμελε νὰ ζήσῃ·
 Διότ' Ἀθήνη ἢ Παλλὰς, τῷ εἶχ' ἀντικινήσῃ
 Ἡμέραν τὴν φθοροποιᾶν· (56) ἐν ἣ ἦν πεπρωμένον
 Νὰ ρίψῃ αὐτὸν ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὴν γῆν νενεκρωμένον.

Ἐν τούτοις δὲ τῶν Ἀχαιῶν φάλαγγας τὸς ἀνδρείας
 Νὰ σχίσῃ θάλων, δοκιμὴν ἐποίει, μετ' ἀγρίας
 Ἐκεῖ ῥιπτόμενος ὀρμῆς, ὅπ' ἔβλεπ' ἠθροισμένους
 Τοὺς πλείους τῶν πολεμιστῶν, καὶ σερωπλισμένους. (57)
 Ἀλλὰ καὶ μ' ὅλην τὴν σφοδρὰν ὀρμὴν του, ν' ἐξισχύσῃ
 Πάλιν δὲν ὀνόματο, αὐτῶν τὰς τάξεις ἵνα σχίσῃ·
 Διότ' ὡς τοίχος σερεὸς, ἀλληλοηρασμένοι
 Οἱ μαχηταὶ τῶν Ἀχαιῶν ἔσαντο συνταγμένοι.
 Καὶ ὡς τις πέτρα ὑψηλῇ, ἐκτεθεμένη οὔσα
 Ἐγγὺς θαλάσσης τῆς λευκῆς ἔσεται ἀνωθούσα
 Τῶν τε ἀνέμων τὰς πνοὰς, πυκνάς τε καὶ ταχείας,
 Καὶ τῶν μεγάλων καὶ σφοδρῶν κυμάτων τὰς βαρείας
 Ἐφόδους ἅμα, μεθ' ὀρμῆς ὅταν ἀλληλυφούνται
 Καὶ πρὸς αὐτὴν, ἀμοιβαδὸν κυλούμεν', ἐξωθούνται·
 Οὕτω κ' οἱ Ἕλληνες σερρόως ταγμέν', ἠναντιούτο
 Κατὰ τῶν Τρώων, κ' εἰς φυγὴν οὐδόλως ἐκινούτο.
 Οἱ Ἐκτωρ ἀπὸ λάμπῃν δὲ, πάντοθεν κυκλωμένους (58)
 Οἱ ῥῶν εἰς τὸ πλήθος Ἀχαιῶν, ρίψθ' ἐνθουσιασμένους

(58) Οἱ Ποιητῆς δὲν λέγει ἂν ἡ λάμπῃς αὐτῆ, ὕψ'

Ἐν δ' ἔπεισ', ὡς ὅτε κύμα θοῆ ἐν νηὶ πέσῃ·
 Λόβρον ὑπαὶ νεφέων, ἀνεμοτρεφὲς, ἢ δέ τε πᾶσα
 Ἀΰρη ὑπεκρόφη, ἀνέμοιο δὲ δειμὸς αὐτῆς
 Ἰξίω ἔμβρέμεται· τρομέουσι δέ τε φρένα ναύται·
 Δειδιότες· τυτθὸν γάρ ὑπ' ἐκ θανάτου φέρονται·
 Ὡς ἰδαίξεται θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι Λ' χαίου·

ἧς ἐκυκλιῆτο ὁ Ἔκτωρ, ἐξήρχετο ἀπὸ τὰ θελά· αὐ-
 τῆ, ἦτε ἀπὸ τὰς λαμπάδας ὅπῃ ἔφεραν διὰ τὰ βάλλων
 πῦρ εἰς τὰ πλοῖα.

(59) Οἱ Λογγίνοι Κεφ. 10., διὰ τὰ παρατήρησι, ὅτι
 αἱ μετ' ἐκλογῆς, ἐν καιρῷ καὶ προσηκόντως σημειώμε-
 ναι περιστάσεις συνεισφέρουν μεγάλως εἰς τὸ νὰ κατα-
 γήσουν εὐγενεστέραν τὴν ὁμιλίαν, εἰσάγει ὡς παράδειγμα
 ταύτην τῆ Ποιητῆ τὴν περίοδον· ὅστις περιγράφων τρι-
 κυμίαν ἐφρόντισε νὰ συλλέξῃ πᾶν τὸ ταύτην τραμα-
 κτικωτέραν περιεχόμενον, καὶ δὲν θέττει ὑδὸλως πρὸ ὀφ-
 θαλμῶν τὸν κίνδυνον εἰς τὸν ὅποιον εὐρίσκονται ἐκτε-
 μένοι οἱ ναῦται, τὴν ὁποίαν εἰκονίζει ὡς εἰς ἐκάστην
 στιγμήν κινδυνεύοντας νὰ καταβυθισθῶν ἀπὸ τὰ ἐξυψύ-
 μενα κύματα· καὶ τὴν εἰκόνα τῆ κινδύνη ἐντυπώνει σχε-
 δὸν εἰς τὰς λέξεις καὶ συλλαβὰς τῆς διηγήσεώς τοῦ·
 ὅθεν λέγει πρὸς τοῖς ἄλλοις·

„Τῇ δὲ τῆ ἔπεισ' συνθλίψει τὸ πάθος
 κρῶς ἀπεπλάσατο καὶ μονονῆκ ἐνετύπω-
 σε τῇ λέξει τῆ κινδύνη τὸ ἰδίωμα· ἐν γὰρ
 ἐκ πολλῶν.

„Ἐν δ' ἔπεισε, ὡς ὅτε κύμα θοῆ ἐν νηὶ πέσῃ.”

Ἐπεχείρισε καὶ ὁ Ἄρατος τὸ αὐτὸ τῆ το με-
 τενεγχεῖν

... Ὀλίγον δὲ διὰ ξύλων ἄδ' ἐρύκει,

Ὡς ὅταν κύμα τρομερὸν, μέγα κ' ἐξογκωμένον
 Ἰπὸ ἀνέμων, τὰς σφοδρὰς πνεῦας, (59) κατερχομένον
 Ἀπὸ τούσ κόλπους τῶν νεφῶν, ἐπὶ κἀνένου πλοῦτου
 Ἦθελ' ἐμπέσῃ μὲ ἵρμῳ βιαίῳ, τὸ ὅποιον
 Καλύπτει ὑπὸ τοῦ ἀφροῦ θαλάσσης τῶν ὑδάτων·
 Οἱ ἀνεμοὶ δὲ οἱ σφοδροὶ, μὲ τὰ φύσμημάτων
 Εἰς τὸ ἴσιον ἐνθροῦν, κ' οἱ ναῦται θορυβοῦνται
 Ἐμφοβοὶ διὰ τὴν φθοράν, ἢ φ' ἧς ἐπαπειλοῦνται·
 Οὕτω καὶ τότε οἱ Ἄγαοὶ ἦσαν ἐκπεπληγμένοι
 Ἰφ' Ἐκτορός τοῦρμητικῶν, καὶ καταταραχμένον· (60)

πλὴν μικρὸν αὐτὸ καὶ γλαφυρὸν ἐποίησεν
 ἀντιφοβεροῦ· ἔτι δὲ παρώρισε τὸν κίνδυνον
 εἰπὼν· ξύλον αἶδ' ἐρύκει· ἔκθιν ἀπείργει·
 ὁ δὲ Ποιητῆς οὕχ. ἀπαξ· κτλ. Ἐπειδὴ ἡ παρά-
 φρασις τῆ Ἀράτῃ σμικρύνει καὶ μακρύνει μᾶλλον τὸν
 κίνδυνον ἀντὶ τ' αὐξήσῃ καὶ νῦ παραγίῃ αὐτὸν πλη-
 σιέτερον· διότι ἡ μόνη λέξις „ἐρύκει“ ἀναπαύει τὸν
 φόβον τῆ ἀναγνώστῃ ζήτησα εἰς ἀσφάλειαν τῶν ναύτας.
 Λέγεται δὲ, ὅτι ὁ Ἀνάχαρις πλέων ἐπὶ θάλασσαν, ἠ-
 ρώτησε τὸν ναύκληρον, πόσου πάχους ἦσαν αἱ σανίδες
 τῆ πλοίου αὐτοῦ· ἔτος τῶ ἀπεκρίθη, τὸσων δακτύ-
 λων. Καλῶς λοιπὸν, εἶπεν ὁ Ἀνάχαρις, τὸσον
 ἀπέχομεν ἀπὸ τὸν θάνατον· ἀλλ' ἔτσι τοῦ
 Ἀναχάρσιος οἱ λόγοι δὲν παρισάνουσιν ὡς ἡ εἰκὼν τοῦ
 Ομήρου τὸν κίνδυνον παρόντα.

(60) Ἀξιοπαρατήρητος εἶναι ἡ φράσις τοῦ Ὀμήρου
 αὕτη καὶ ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποῖου κοιιίλλει τὰς παρα-
 βολὰς· ἤρξατο, „Ὡς ὅτε κύμα φοβερὸν“ κτλ.
 ὁ ἀναγνώστῃ περιμένει, κατὰ τὴν συνήθειαν τὴν ἀπό-

Αὐτὰρ ὄγ', ὡς τε λέων ὀλοόφρων βουσίη' ἐπελθὼν,
 Αἶρ' ἄ τ' ἐν εἰαμενῇ ἔλεος μεγάλοιο νέμονται
 Μυρίαί, ἐν δέ τε τῆσι νομεύς οὐπω σάφα εἰδὼς
 Θηρὶ μαχέσασθαι ἔλικος βοῶς ἀμφὶ φουήσῃ· 635
 ἦτοί ὁ μὲν πρῶτῃσι καὶ ὑσατίησι βόεσσιν
 Αἰὲν ὄμοσι· χόει· ὁ δὲ τ' ἐν μέσσησι ὄρουσας
 Βοῶν ἔδει, αἰ δὲ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὡς τότε Ἀχαιοὶ
 Θεσπεσίως ἐφύθηθεν ὑφ' Ἐκτορι καὶ Δαΐ πατρὶ
 Πάντες· ὁ δ' αἴον ἔπεφνε Μυκηναίου Περιφρήτην, 640
 Κοπρῆος φίλου υἱόν, ὃς Εὐρύσθηος ἀνακτος
 Ἀγγελίης οἴχνησθε βίη Ἡρακλεείη·

δοσιν „οὐτω ὁ Ἐκτωρ· κτλ. ἀλλ' ὁ Ποιητὴς ἀφίνων τὸ τὴν φρίκην ἐμποιοῦν μεταβαίνει εἰς τὰς αὐτὴν πάσχοντας. „Ὅρα δὲ καὶ ὡς ἡ τῆς παραβολῆς ἀπόδοσις· (λέγει ὁ Εὐστάθιος) καινοτέρα καὶ ἐπάνυ συνήθησι ἐσιν· ἤρξατο μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ἐνεργοῦντος Ἐκτορος, εἰπὼν, „ἐπέπεσε τῷ ὀμίλῳ ὡς κύμα νηϊ· „ἀπέδωκε δὲ πρὸς τὸν πασχόντα ὀμιλον· φησὶ γάρ, „ὡς ἐδαΐζετο θυμὸς Ἀχαιῶν·“ πῶς δὲ ἐδαΐζετο, εἴρηται.

(61) Ὁ Ποιητὴς ἀρχίσας τὴν παραβολὴν τοῦ „Ὁ Ἐκτωρ ὡς τις λέων·“ κτλ. δὲν ποιεῖ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς κατὰ τὸ σύνηθες, ἀλλ' ἀφίνει τὸν Ἐκτορα καὶ λέγει. „Οὐτω καὶ τότε οἱ Ἐλληνες“ κτλ. συμφωνῶν τὴν φράσιν τε μὲ τὴν εἰς ταύτην τὴν μάχην περιγραφομένην σύγχυσις· καὶ ευρόμενος ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν αὐτοῦ, ὃς τις τῷ ἐ-

Ὅστις, ὡς λέων τις, κακῶς φρονῶν καὶ ὀλεθρίως,
 Μετὰ ὀρμῆς τρομακτικῆς ἐπέρχεται ἀγρίως
 Εἰς βίας πάμπολλας, ἐν γῆς βαλτωδούς που βοσκούσας
 Τόπῳ, ἐκτάσειω μακρᾶς, κ' ὀδηγομένης οὔτας
 Ἵπο βουκόλου μὴ καλῶς ἀκομι κατ' ἀγρίου
 Νὰ μάχηται κ' ὀρμητικῶν, ἰζεύροτος, θηρίου,
 Ἄλλὰ ποτὲ μὲν εἰς τὰς βουῖς αὐτοῦ προηγουμένου,
 Ποτὲ δὲ ὀπίσθην αὐτῶν μένουτος κ' ἐπομένου
 Ὁ Λεῶν δὲ ἐν μέσ' ὀρμῶν, βόα τινα ἀρπάζει,
 Καὶ τὰς λοιπὰς τῆδε κάκει, φοβῶν, διασκεδάζει
 Οὕτω καὶ τότε Ἀχαιῶν, ὑπ' Ἐκτορος τ' ἀνδρείου, (61)
 Βηθουμένου ἐκ Διὸς πατρὸς τοῦ οὐρανοῦ,
 Φόβῳ θεόπεπτου πολὺν ἤσθάνθη ἡ καρδιά·
 Ἡ χεὶρ ἡ ῥωμαλαία δὲ Ἐκτορος, καὶ βαρεῖα,
 Ἐνα καὶ μόνου ἐξ αὐτῶν ἐπλήγασ' ὀλεθρίως,
 Τὸν Περιφῆγην, Μικηνῶν γέννημα, ὁ ὅποιος
 Ὁ προσφιλέστατος υἱὸς καλεῖτο τοῦ Κοπρέως (XX)
 Ὅστις ὑπῆρξε μνηστῆς ἀνακτος Εὐρυσθέως,
 Τὰς δεινὰς τούτου προσαγὰς φέρων πρὸς Ἡρακλῆα·
 Καὶ ἀπὸ τούτου τὸν πολλὰ οὐτιδανὸν γονεῖα (62)

χορήγησε τόσας εἰκόνας, ἀμελεῖ τὴν συνέχειαν, καὶ
 συνάφειαν καὶ προτιμᾷ τὴν σύγχυσιν.

(62) Ἡ περίοδος αὕτη εἶναι ἀξιοπαράτηρητος. Ὁ
 Ποιητὴς κατηγορεῖ τὸν Κοπρέα, ὑπηρεθίσαντα τὸν Εὐ-
 ρυσθέα μ' ὅλον ὅπου δὲν ἐπραξεν ἄλλοτι εἰμὴ μόνον
 ὅπου ἔφερε τὰς προσαγὰς τοῦ ἡγεμόνος τύτῳ πρὸς τὸν
 Ἡρακλῆα.

Τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χεῖρονος υἱὸς ἀμείνων
 Παντοίας ἀρετᾶς, ἤμιν πάδας, ἠδὲ μάχεσθαι,
 Καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο. 645
 Ὅς ῥα τόδ' Ἔκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε·
 Στρεφθεῖς γὰρ μετόπισθεν, ὑπ' ἀσπίδος αὐτοῦ πάλτο,
 Τὴν αὐτὸς φορέεσκε, ποδηγεῖς ἔρκος ἀκόντιων·
 Τῇ ἔγ' ἐνὶ βλαφθεῖς πέσον ὑπτιος· ἀμφὶ δὲ πύληξ
 Σμερδαλίον κούαθησε περὶ χροτάφοισι πετόντος. 650
 Ἔκτωρ δ' ὄξυ νόσησέ, θείων δὲ οἱ ἄγχι παρέστη,
 Στήθεϊ δ' ἐν δόρυ πῆξσε, φίλων δέ μιν ἐγγυὸς ἐταίρων
 Κτείν'· οἱ δ' οὐκ ἐδύναντο, καὶ ἀγνύμενοι περ' ἐταίρου,
 Χραιομῖν· αὐτοὶ γὰρ μάλ' ἐδειδίσαν Ἔκτορα δίου·
 Εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῦν, περὶ δ' ἔσχεθον ἄκραι 655
 Νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρούατο· τοὶ δ' ἐπέχυντο·

(63) Ὁ Ποιητὴς δίδει τόσον καθαράν ἰδέαν τῶν πράξεων καὶ περιγράφει οὕτω ἀκριβῶς καὶ τοικτοτρόπως τὸν τόπον ὅπου ἐπτελοῦνται, ὥστε ὁ φανταστικὸς τοῦ ἀναγνώστη ὀφθαλμὸς δύναται νὰ ἰδῇ αὐτὰς ὡς νὰ ἦτον αὐτὸς ὁ ἴδιος παρὼν εἰς τὴν μάχην. Ἔως ἐδῶ ἐπολεμοῦσαν τὰ στρατεύματα εἰς τὸν μεταξὺ τοῦ τείχους καὶ τῆς πρώτης σειρᾶς τῶν πλοίων τόπον, τὰ ὅποια, οἱ αὐτὰ ὑπερασπίζοντες, Ἕλληνες εἶχον ὀπισθεν αὐτῶν· Οὗτοι οἱ ὑπερασπισαὶ αὐτῶν ἐβιάσθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἐκτοροῦ νὰ μεταβῶσι πέραν τῆς πρώτης ταύτης τῶν πλοίων σειρᾶς, καὶ νὰ τεθῶσιν ἔμπροσθεν τῆς δευτέρας ἢ τελευταίας· δηλ. ἔμπροσθεν ἐκείνων τῶν πλοίων τὰ ὅποια ἦσαν ἐπὶ τὸ ἀκρογιαλίον πλησίον τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ὅποια καλεῖ ὁ Ποιητὴς „ἄκραι καὶ πρῶται

Γεινήθη οὔτος· ὅστις ἂν κ' ἐλέγετο υἱὸς του
 Ἐκατοῦ παντοίας ἀρετὰς ἦτον ἀνώτερός του·
 Κ' οὐ μόνον μέγας μαχητὴς εἰς τοὺς πολέμους ἦτο,
 Καὶ εἰς τὰ γόνατα ταχύς, ἀλλὰ ἐθωρεῖτο
 Κ' ὡς εἰς τῶν πρώτων μεταξύ κατοικητῶν Μυκῆνης,
 Κατὰ τὴν συνέσει νοός, κ' ἀκμὴν ἔχε φροσύνης·
 Οὔτος τοῦ Ἐκτορος, υἱοῦ Πριάμου, λαμπροτέρων
 Τότε ἐποίησε πολλὰ τὴν δόξαν, κ' ὑπερέραν·
 Διότ' ὀπίσω κατ' ἐχθρῶν ἵνα σραφῆ Θελήσας,
 Καὶ εἰς τὴν κύκλω τῆς λαμπρᾶς ἀσπίδος του πατήσας,
 (Ἦν ὡς περίεραγμα σερρόν ἀκόντων, προθεμένην
 Κ' ἕως εἰς τὰ κέρα τῶν ποδῶν ἔφερ' ἐκτεινομένην)
 Ἐπρόσκαψε κ' ἔπεσ' ἐπὶ γῆν εἰς τὰ νῆα παρευθῆως,
 Κ' ἐπὶ τοὺς μῆνιγγας αὐτοῦ ἐβρέυθησε βαρείως
 Ἦ περικεφαλαί' αὐτοῦ· ὁ Ἐκτωρ δὲ νοήσας
 Πέσοντ' αὐτὸν, ἔδραμ' ἐγγυς αὐτοῦ, καὶ εἰσαδυσίας
 Δόρου, εἰς τὸ σῆθος του, τὸ ὄξυ, ἐδιατρίψασέ τον,
 Κ' ὄλων τῶν φίλων του ἔμπρος, σκληρῶς ἐφόνευσέ τον·
 Οἵτινες ἂν καὶ περισσῶς λυπήθησαν, ν' ὀρμήσου
 Δὲν δυνατοὶ ἐπὶ αὐτοῦ, ἵνα τῷ βοηθήσου·
 Διότ' οἱ ἴδον αὐτοῖ, Ἐκτορα τὸν ἀνδρείου
 Φοβούμενοι κατὰ πολλόν, εἰς τὰ ὀπίσθεν τῶν πλοίων
 Ἐσπευσαν, εἰς αἰγιαλοῦ τὴν ἄκρην τὰ θεμένα,
 Καὶ εἶχον ἔμπροσθεν αὐτῶν, τὰ πρώτ' ἐξεικυκλιμένα. (63)

νῆες· “ καὶ οὕτω εἶχον ἔμπροσθεν αὐτῶν τὴν πρῶ-
 τὴν τῶν πλοίων σειράν. Ἴδον δὲ τι ἐννοεῖ ὁ Ποιητὴς
 διὰ τοῦ. „ Εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν.“ Οἱ

Ἀργεῖοι δὲ νεῦν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκη
 Τῶν προτέρων, αὐτοῦ δὲ πόρα κλιθήσῃ ἔμεναν
 Ἀθροῖ, οὐδ' ἐκέδασθεν ἀνά στρατὸν ἴσχε γὰρ αἰδῶς
 καὶ δέος· ἀζηγῆς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισι. 660
 Νέστωρ αὐτὲ μάλισα Γερνῖος, οὐρος Ἀχαιῶν,
 Λίσσῃ ὑπὲρ τοκέων γουναύμενος ἄνδρα ἕκασον·
 „ὦ φίλοι, ἀνῆρες ἐσέ, καὶ αἰδῶ θεῶν ἐνὶ θυμῷ
 „Ἄλλων ἀνθρώπων· ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκασος
 „Παίδων, ἠδ' ἀλόγων, καὶ κτήσιος, ἠδὲ τοκῆων, 665
 „Ἡμὲν ὅτῳ ζώουσι, καὶ ᾧ κατατεθνήκασι·
 „Τῶν ὑπὲρ ἐνθάδ' ἐγὼ γουναύομαι οὐ παρεόντων,
 „Ἐξάμεναι κρατερῶς, μηδὲ τροπιάσθε φέβουδες.
 Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἕκασου·

Ἕλληνες εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης εἶπον ὀπίσθεν αὐ-
 τῶν ἀμφοτέρας τῶν πλοίων τὰς σειράς· βιασθέντες δὲ
 νὰ ὑποχωρήσεν εἰς τὴν ὀρμὴν τοῦ Ἑκτορος, μετέβησαν
 εἰς τὴν δευτέραν καὶ εἶχον ἔμπροσθεν αὐτῶν τὴν πρῶ-
 τὴν πρὸς Τρωάδα σειρὰν τῶν πλοίων. Ταύτην τὴν διατάξιν
 τοῦ τόπου τῆς μάχης καὶ τῶν μαχομένων, μὴν ἐννοήσαντες
 καλῶς πολλοὶ τῶν Ἑλληνιστῶν μεταφραστῶν τῆς Ἰλιάδος
 ὑπέπεσαν εἰς μεγάλα σφάλματα.

(64) Ἡ λέξις ἀπόντων, ἀναφέρεται τόσον πρὸς
 τὰς ζῶντας ὡς καὶ πρὸς τὰς θανόντας τῶν γεννητόρων·
 ὅθεν θέλει ὁ Ποιητὴς νὰ παρατήσῃ εἰς τῆς τῆς ἥρω-
 ας, ὅτι οἱ γεννητόρες τῶν ἄν καὶ ἤθελεν εἶναι ἀπο-
 θανέμενοι εἰσὶ μ' ἕλον τοῦτο μάρτυρες καὶ τῶν καλῶν

Κ' οἱ μὲν τῶν Τρώων μαχηταὶ τοὺς ἐπηκολουθοῦσαν,
 Καὶ κατ' αὐτῶν μετὰ πολλῆς ἐρμῆς ἐπροχωροῦσαν·
 Οὗτοι μὴ δυνηθέντες δὲ νὰ τοὺς ἀναχαιτίσουν,
 Τὰς προσωτέρω ναῦς αὐτῶν, ἑδιάσθησαν ἢ ἀφήσουν,
 Καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς σκηνὰς ἔσπευσαν νὰ τεθῶσι
 Οἴλοι ὠρμήσαντες ὁμοῦ, χωρὶς νὰ πκεδασθῶσι·
 Διότι φόβον κ' ἐντροπὴν ἤσθάνοντο μέγαν,
 Ἐ' ἀπαύτως θάρρυνεν ὁ εἰς, ἀλλήλοισ τῶν, τὸν ἄλλον.
 Νέστωρ ὁ ἐκ Γερῆνης δὲ, ὁ διὰ τῶν καλῶν του,
 Διὰ παντός ἐπωφελῶν, καὶ συνετῶν βουλῶν του,
 Μέγα περίφραγμα Ἄχαιῶν· καθένα παρεκάλει
 Γουγκλιεῶς, εἰς τοὺς γονεῖς ὁμνύων τους, κ' ἐλάλει·
 „Ἔσασθε ἄνδρες ἰχαιοὶ, φίλοιμου! ἐντραπῆτε,
 „Ἀνθρώπους τοὺς μεταγενεῖς· καθεὶς ἐβθυμηθῆτε
 „Τῶν τέκνων σας, τῶν γυναικῶν, κτημάτων καὶ γονεῶν,
 „Τόσον θανόντων, ὅσον δὲ ζώντων καὶ γηραλαίου·
 „Ἵπὲρ αὐτῶν, ἐνταῦθ' ἐγὼ, ἀπόντων, (64) γόνυ κλίνων,
 „Θερμῶς παρακαλῶ, ὑμῖν τὸν λόγον μου εὐθύνων·
 „Ἀνδρείως κατὰ τῆς ὀρμῆς ἐχθρῶν ἀντισταθῆτε,
 „Μὲ πόδα πόντες σταθερόν· ὅπισθεν μὴ τραπῆτε.
 Οὗτοι οἱ λόγοι, παρευθὺς ἰσχὺν καὶ εὐτολίμειαν
 Εἰς καθενὸς πολεμιστοῦ ἔμπνευσαν τὴν καρδίαν·

καὶ τῶν κακῶν πράξεων τῶν, καὶ ὅτι θέλει μεδέξουν
 καὶ αὐτοὶ τῆς δόξης ἢ τῆς αἰσχύνης τῶν ἀπογόνων αὐ-
 τῶν. Ταύτης τῆς ἀξιοσημειώτου περιόδου τὴν δύναμιν γνω-
 ρίσας καλωτάτα καὶ ὁ Ἀημοσθένης ἐπωφελήθη αὐτῆς.

Τοῖσ' δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νίφος ἀγλῖος ὥσεν Ἀθήνη 670
 Θεσπέσιον· μάλα δέ σφι φῶς γένετ' ἀμφοτέρωθεν,
 Ἡ μὲν πρὸς νηῶν, καὶ ὀμαίου πτολέμοιο.
 Ἐκτορα δ' ἐφράσσαστο βοῶν ἀγαθόν, καὶ ἑταίρους,
 Ἡ μὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφίσασαν, οὐδ' ἐμάχοντο,
 Ἡ δ' ὅσοι παρ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῶσιν. 675
 Οὐδ' ἄρ' ἐτ' Αἰάντι μεγαλήτορι ἦνδανε θυμῷ
 Ἐξάμεν ἐνθά περ ἄλλοι ἐφίσασαν νῆες Ἀχαιῶν·
 Ἀλλ' ὄγε νηῶν ἱκρὶ ἐπώχετο, μακρὰ βιδάσθων·
 Νῶμα δὲ ξυσὸν μέγα ταύμαχον ἐν παλάμῃσι,
 Καλλήτορ βλήτροισι, θυωκαίκοσιπέηνυ. 680
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδῶς,
 Ὅς τ' ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναγείρεται ἵππους,
 Σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ὄστυ διώκει,

(65) Οἱ Ὀμηροὶ παριστάνει ποιητικώτατα ἐνταῦθα, ὅτι ἡ σοφὴ ὁμιλία τοῦ Νεστοροῦ ἠμοίξε τὴν ὀφθαλμῶν τῶν Ἑλλήνων καὶ εἶδον τὸν μικρὸν τῶν Τρώων ἀριθμὸν ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

(66) Ἐκ ταύτης τῆς παραβολῆς μανθάνομεν ὅτι ἡ τέχνη τοῦ ἀναβαίνειν καὶ δαμάζειν τοὺς ἵππους εἶχε φθάσει εἰς τόσην τελειότητα καὶ εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, ὥστε ἓνας ἄνθρωπος καὶ μόνον ὠδήγει περισσοτέρους ἵππους, καὶ ἐπηδοῦσε ἐξ ἑνὸς ἐπ' ἄλλον ἵππον, ἐν αἷ ἔτρεχον ταχύτατα, Ἀλλὰ, λέγουσι τινες τῶν αὐστηρῶν ἐκείνων Κριτικῶν· ἡ συνήθεια τοῦ ἀναβαίνειν τὴν ἵππων δὲν ὑπῆρχεν ἐν καιρῷ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἦσαν ἡ παραβολὴ αὐτὴ δὲν εἶναι ἐντελῶς δικαία, καὶ κατὰ τὸ θεῖον, καὶ

Ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν δ' αὐτῶν, τὸ νέφος τῆς σκοτίας
 Ἐσκίασεν ἢ Ἀθηνᾶ, (65) καὶ φῶς ἀκτίνος θείας
 Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐκτάθη, πρὸς τὰ πλοῖα
 Καὶ πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἦν μάχη ἢ ὀλεθρία·
 Καὶ οὕτω εἶδον ἐνταῦτ', κ' Ἐκτορα τῶν ἀνδρείων,
 Ἢ ὅλους αὐτοῦ τοὺς ὀπαδοὺς· τοὺς τε κατὰ τῶν πλοίων
 Μάχην ποιοῦντας μὲν ἔρμης, καὶ τοῖς μὴ μαχομένοις,
 Καὶ τῶν ἔρμώτων μαχητῶν ὀπίσθεν ἰσαμένους.
 Ο' δ' Αἴας ἀπρεπὲς αὐτῶ νομιζῶν, τὸ νὰ μὲν
 Ο' που οἱ ἄλλοι Ἀχαιῶν ἦσαν ἀνταγμένοι,
 Σ' τὰ κατασφύματα πρυμνῶν, μακροπατῶν ἰηδοῦσε,
 Κ' εἰς τὸς παλόμους τοῦ χειρῶν τῶν ἰτχυρῶν ἰκρατοῦσε
 Δόρυ, διὰ τὰς συμπλοκάς ἐπὶ τὰς ναῦς, οἰκίου,
 Δυνά και εἴκοσι πηχῶν μεγάλου, τὸ ὅποιον
 Μὲ συναφὸς ξύλου μερῶν ἀλληλοσφρασμένων,
 Καὶ μ' ἐπ' αὐτὰς κύκλους χαλκοῖς, ἤτου συγκολλημένον.
 Ὡς δὲ ἱππεὺς, τὴν ἱππικὴν καλῶς μεμαθημένος,
 Ἢ ἵππους ἔλαυνε, ἐνταῦτ' ἀλλοῦς, γυμνασμένον. (66)

ἔπειδὴ οἱ ἵπποι τρέχουσι μετὰ ταχύτητος
 καὶ τὰ μὲ αὐτὸς παραβαλλόμενα πλοῖα εἰς ἰ-
 σάσιμα. Ἄν ὁ Ποιητὴς ἐθετε τὴν παραβολὴν ταύτην εἰς
 τινος τῶν ἡρώων τῆ σόμα, οἱ αὐτηροί τῆ Κριτικοὶ ἤθελε
 ἔχουσι δίκαιον, διότι ἐκαμμεν ἐσφαλμένον ἀναχρονισμόν δι
 αὐτῆς· ἀλλ' ὁ λαλῶν εἶναι ὁ Ποιητὴς αὐτὸς, καὶ εἰς τὸν
 καιρὸν τῆ ἐσειηθίζετο ἡ ἵππευσις. Πρὸς τοῦτοις δὲ
 ἕνας ποιητὴς ἠμπορεῖ ἐλευθέρως νὰ ἐξηγήσῃ τὰ τῆς ἀρ-
 χαιότητος μὲ εἰκόνας τότε μὲν ἀγνώστῃ, εἰς τὴν ἐποχὴν-
 τῆ δὲ συνήθει. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ πρώτου τῆς

Λαοφόρου καθ' ὄδον, πολίεις τέ ε' θηήσαντο
 Ἄνδρες, ἤδ' ἑ γυναῖκες· ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ 685
 Θρώσκων ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ὁμειβεται, οἱ δὲ πέτονται·
 Ὡς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἰκρια νηῶν
 Φοῖτα μακρὰ βιδῶς, φωνὴ δὲ οἱ αἰθέρ' ἴκανεν·
 Αἰεὶ δὲ σμερνόνων βοῶων Δαῖοισι κέλευε,
 Νηυσὶ τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν. Οὐδὲ μὲν Ἔκτωρ 690
 Μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων·
 Ἀλλ' ὥστ' ὀρνέθων πετεηνῶν Δαίτοσ ἀΐθων
 Ἐθνος ἐφορμάται, ποταμῶν πᾶρα βοσκομενάων
 Χηνῶν, ἢ Γεράων, ἢ Κύνων δουλιχοδείρων·
 Ὡς Ἔκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρώροισι 695
 Ἀντίος αἰξῶσ· τὸν δὲ Ζεὺς ὥσε ὄπισθε
 Χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὠτρυνε δὲ λαὸν ἄμ' αὐτῶ.

ἀδίκῃ κατηγορίας των μέρους, περὶ δὲ τοῦ τῆς δευτέ-
 ρας ὁμοίως μὴ δικαίας, ρητέον. Δὲν εἶναι πάντοτε ἀ-
 φεύκτως ἀναγκαῖον ὅπου αἱ παραβολαὶ νὰ εἶναι καθ' ὅλα
 τὰ μέρη αὐτῶν δίκαιαι, ἀρκεῖ μόνον νὰ εἶναι τοιαῦται
 κατὰ τὸ κεφαλαῖῳδες διὰ τὸ ὅποῖον γίνονται, καθὼς
 εἶναι καὶ ἡ παροῦσα τὴν ὅποιαν δὲνεῖσηγάγεν ὁ Ποιητὴς
 δι' ἄλλο τι, παρά μόνον διὰ νὰ παραστήσῃ δι' αὐτῆς τὴν
 ἀνδρείαν καὶ εὐκινησίαν, τοῦ Αἰαντος ἐξ ἑνὸς ἐπ' ἄλλο
 πλοῖον ἐλαφρῶς ἐπιπηδῶντος καὶ τοινοτρόπως πάντα
 ὑπερσπίζοντος· ὅθεν δὲν δύναται τις νὰ εἰπῇ μὲ ὀρ-
 σότητα ὅτι ἡ παραβολὴ δὲν εἶναι δικαιολόγη.

(67) Διὰ ταύτης τῆς περιόδου μᾶς διδάσκει εἰσέτι ὁ
 Ποιητὴς, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τυ δὲν ἐγίνοντο αἱ ἱπποδρομῖαι
 μόνον εἰς τὰ γάρδια τῶν ἀγώνων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸν

Ἐκλέγων τέσσαρας αὐτῶν, κ' ἐπὶ πολυπλατεῖαν
 Γῆς πεδίαδα παρορμῶν πρὸς πόλιν που κάμμιναν,
 Ἐπὶ τὸν δρόμον τὸν κοινὸν (69) νὰ τρέχουν τοὺς βιάζει,
 Πλήθος δ' ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν βλέπον αὐτὸν θαυμάζει.
 Καὶ ὡς πετώμενοι ἐν ᾧ οἱ ἵπποι του, βιαίως
 Μετὰ ταχύτητος πολῆς τρέχουν, αὐτὸς ἐδραίως
 Μὲ σερρῶν πόδα, προπηθῶν πάντοτε μεταβαίνει
 Δ' ἅλλου εἰς ἄλλον, κ' ἐφ' ἐνὸς ἐπὶ πολὺ δὲν μένει.
 Οὕτω κ' ὁ Δίας συνεχῶς μακροπετῶν ἴηδοῦσε
 Σ' τὰ κατασρώματα πολλῶν πρυμνῶν, καὶ ἐβροῦσε
 Τόσου τραυῶς πρὸς τὸν στρατὸν, νὰ μάχωντ' ἐν ἀνδρείᾳ
 Διὰ νὰ ὑπερασπιθῶν τὰς τε σκηπὰς καὶ πλοῖα,
 Ὡς εἰ φωνή του ἢ μακρὰ οὐτίχ' εἰς κάθε μέρος,
 Κ' ἔφθανεν ἕως εἰς τὸ κενὸν τοῦ ὑψηλοῦ αἰθέρος.

Οὐδ' Ἐκτωρ ὁ ὀρμητικὸς, ἐτέρωθεν, ἦν μένων
 Τῶν μαχητῶν του μεταξὺ τῶν σφρευπισμένων.
 Ἀλλ' ὡς ὄξυς τις ἀετὸς, κατὰ πτηνῶν ποικίλων,
 Ἡ' τε Γεράνων ἢ Χηνῶν, Κύκνων μακροτραχήλιων,
 Μ' ἀγρίαν ρίπτεται ὀρμῆν, πολλῶν συνηθροισμένων
 Ἐπὶ τὰς ὄχθας ποταμοῦ τιος, καὶ βροσκομένων.
 Οὕτω, κατὰ τῶν μελάνων ἐπὶ τὰς πρώρας πλοίων,
 Ὀρμηγε, τότε ἐπιδραμῶν ὁ Ἐκτωρ, ἐναντίον.
 Διότ' ἰδί' αὐτοῦ χειρὶ ὁ Ζεὺς τὸν ὠδηγοῦσε,
 Παρώξυνε καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ καὶ ἐμφυχουσε*.

κοινὸν δρόμον, ἀπὸ ἑνα ἕως εἰς ἄλλον τόπον ἢ πόλιν,
 καθὼς συνεθίζεται καὶ τὴν σήμερον ὑπὲρ τῶν Γάλλων
 καὶ μάλιγα ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Αὐτίς δὲ δοιμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶ ἐτύχθη.
 Φαίης κ' ἀκμήτας καὶ ἀτειρείος ἀλλήλοισιν
 Ἄντιθ' ἐν πολέμῳ ὡς ἐσσημένως ἐμάχοντο. 700
 Τῶντι δὲ μαρναμένοιισιν ἄδ' ἦν νόσος ἤτοι Ἀχαιοὶ
 Οὐκ ἔφρασαν φρεζέσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλεεσθαι.
 Τρωτῶν δ' ἤλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἐκάστου
 Νῆας ἐνιπορήσειν, κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς.
 Οἱ μὲν τὰ φρονεούτες ἐγέσσασαν ἀλλήλοισιν. 705
 Ἐκτωρ δὲ πρυμνης νεὸς ἤψατο ποταπόροισι,
 Καλῆς, ἰκυσίου, ἢ Πρωτεσίλαου ἔνειαεν
 Ἐς Τροίην, οὐδ' αὐτίς ἀπήγαγε πατρίδα γαίαν.
 Τοῖπερ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοὶ τε Τρῶές τε
 Δῆσαν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν· οὐδ' ἔρα τοίγε 710
 Τοξῶν σίλας ἀμφὶς μύρον, οὐδὲ τ' ἀκούτων.
 Ἀλλ' οἳγ' ἐγγύθεν ἰσήμενοι, ἕνα θυμῶν ἔχαντες,
 Οἷζέσι δὴ πελέεσσι καὶ ἀξύνῃσι μάχοντο,

(68) Μ' ὁποῖαν ἐπιτηδειότητα ὑφώνει ὁ Ποιητὴς τὴν δόξαν τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν ᾧ καιρῷ παριστάνει αὐτὸς νικωμένους! Δὲν εἶναι θαῦμα ἂν οἱ ὑπὸ τῆς Διὸς βοηθούμενοι Τρῶες μάχονται εὐτόλμως, ἀλλὰ ὅπως οἱ μηδέντι ἄλλο εἰμὴ τὴν φθορὰν αὐτῶν περιμένοντες Ἑλληνας, ἀκολουθήσει τὴν μάχην μετ' ἀνδρείας καὶ χωρὶς νὰ χάσῃσι τὸ σύνθημα καὶ ἐμφυτον αὐτοῖς θάβρος καὶ γεναιότητα.

(69) Ο· Πρωτεσίλαος ἐφρονεύθη ἐκπηδήσας ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦ πλοίου ἐπὶ τὴν γῆν τῶν Τρώων· ὅθεν ἰδὼν διατὶ τὸ πλοῖον τυ ὡς ὑπερέμμενον τῷ ἀρχηγῷ αὐτῆ εἶχεν ἀφεθῆ εἰς τὴν δευτέραν σειράν. Ο· δὲ Ποιητὴς παριστάνει τὸν

Κ' ἐκ νέου τότε φρεσὶν ἠγέσθη, κ' ὀλεθρία,
 Μὲ σφοδρύτεραν τὴν ὄρμην, μάχη παρὰ τὰ πλοῖα.
 Κ' ἤθελεν εἶπης ἀληθῶς, ὅτ' οἱ ἀναιεοῦντες
 Τὴν σκληρὰν ταύτην συμπλοκὴν, κ' ἄλληλοπολεμοῦντες
 Νέοι ἄλλ' ἦσαν μαχηταί, μὴ κεκοπιασμένοι·
 Ἐκ τόσου ἐνθουσιασμοῦ ὤρων ἔρεθισμένοι.
 Ἀλλὰ ἀμφοτέρῳ οἱ στρατοὶ διάγορα φρονούσαν* (68)
 Διότ', οἱ μὲν τῶν Ἀχαιῶν, ὃ ἐλπίτουσ' οὐδὲν τολμοῦσαν
 Ὅτ' ἠμποροῦν, ἐκ τοῦ θανάτου κινδύνου, γὰ σῶσθαι,
 Ἀλλ' ὅτι ἔμελλον ἐκεῖ πάντες ὃ ἀπολεσθῶσι.
 Τῶν Τρώων δ' ἠλπίζε καθείς, τὰς ναῦς γὰρ πυρπολήσουσιν,
 Καὶ ἐπ' αὐτὰς τοὺς Ἀχαιῶν ἦρωας ὃ ἀφανίσουσιν·
 Ταῦτ' ἀμφοτέρων στρατῶν οἱ μαχηταὶ φρονούντες,
 Εἰς μάχης ἔριδα σκληρὰν ἦσαν ἄλληλορομοῦντες.
 Ὁ Ἔκτωρ ἐκ τῆς πρῆμινης δέ, ἐκράτησε τὸ πλοῖον
 Τ' ὠραῖον καὶ πολλὰ ταχὺ ἐκείνο, τὸ ὅποιον
 Τὸν Πρωτεσίλαον ἐκεῖ, ἔφερε, πρὸ Τρωάδος, (69)
 Καὶ δὲν μετέφερεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν Ἑλλάδος.
 Δι' ὃ οἱ Τρωῆες κ' Ἀχαιοὶ σκληρῶς ἐπολεμοῦσαν,
 Ἐκ τοῦ πλησίον, κ' ἑαυτοὺς ἀλλήλοθανατοῦσαν.
 Δ' ὃ μάχουτο διὰ βελῶν πλέον, ἢ ἀκουσίαν,
 Ἀλλ' ἕνα τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἔχοντες, καὶ πλησίον.
 Ἰσά μὲν οἱ πολέμοι καὶ τῶν δῶν στρατευμάτων,
 Ἐμάχουτο διὰ ζεφῶν, διεξιμῶν τε δοράτων,

Ἐκτορα ἐπὶ τοῦτο καὶ ὄχι ἐκ' ἄλλο πλοῖον ἠμῶντα,
 διὰ γὰρ μὴ προσάψῃ ὄνειδος εἰς τινὰ τῶν ζώοντων ἡγε-
 μόνων, τὸ πλοῖον τε ὑπὸ τῶν Τρώων καιόμενον με-
 κοντα.

Καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύουσι.
 Πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ μελάνδετα, κωπήευτα, 715
 Ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὤμων
 Ἀνδρῶν μαουναμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
 Ἔκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει,
 Ἀφλασσοῦ μετὰ χερσίν ἔχων· Τρωσὶν δ' ἐκέλευεν·
 „Οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀλλέες ὄρουτ' αὐτήν. 720
 „Νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἡμᾶρ ἔδωκε,
 „Νῆας ἐλεῖν, αἱ δεῦρο Θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι,
 „Ἡμῖν πῆματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων,
 „Οἳ μ' ἐθέλουτα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνησι νέεσσιν,
 „Αὐτῶν ἰσχανάσκειν, ἐρητύουτό τε λαόν. 725

(70) Οἱ Ποιητῆς θέττει εἰς τὸ τόμα τῆ "Ἐκτορος τὰς λόγους τύπος μετὰ μεγίστης τέχνης καὶ συνέσεως, διὰ τὴν προλαβὴν μὲ τὴν ἀπόκρισιν εἰς τὴν κατηγορίαν εἰς τὴν ἀποίαν προβλέπει ὅτι ἡμπορεῖ νὰ ὑκοπέσῃ ἐπειδὴ ἐπρόσμενε τόσον καιρὸν χωρὶς νὰ ὀρμήσῃ εἰς τὸ εὐρυτόπεδον τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ καύσῃ τὰ πλοῖα αὐτῶν· ὅθεν παριστάνει αὐτὸν τὴν αἰτίαν τῆς ἀναβολῆς ταύτης εἰς τὴν δειλίαν τῶν γερόντων Τρώων ἀποδίδοντα, οἳ τινες ἀπὸ τῆν θῆαν μόνον τοῦ Ἀχιλλέως ἐκπληττόμενοι ἐκυριεύοντο ἀπὸ τόσον φόβον, ὥστε δὲν τῶ ἐσυγχώρων νὰ ἐξέλασῃ ἀπὸ τὰ τείχη τῆς πόλεως. Πρὸς τέτοις χρησιμεύει ἡ περίοδος αὐτὴ καὶ πρὸς ἐξυψώσιν τῆς δόξης τῆ Ἀχιλλέως· ἐπειδὴ οἱ γέροντες τῶν Τρώων κατατρομαγμένοι ὑπ' αὐτῆ, ἐνόμιζον ὅτι ἦτον εὐκόλωτερον νὰ χαλασθῆν οἱ Ἕλληνας ὑπερσπιζόμενοι ἀπὸ σερεὰ φαρμάκωματα, παρὰ βοηθηόμενοι παρὰ τῆ Ἀχιλλέως καὶ

Διά τε πολυκοπτερῶν πελέκων κ' ἀξίνων,
 Κ' ἀλλήλοισι μέγαν καὶ φρικτὸν ἔπροξενούσαν θρήνον.
 Μαχαιραι, σάβαι, ἐπὶ γῆς ἔκειντο σκροπισμέναι,
 Πολλαὶ, ὠραῖαι, τὰς λαβὰς σιδηροδεδεμέναι·
 Ἄλλαι μὲν πίπτουσ' ἐκ χειρῶν, ἀλληλοκτυπούμενων,
 Καὶ ἄλλαι μετὰ τῶν χειρῶν, ἐξ ὤμων κεκομμένων.
 Γῆ δ' ἢ ὑπὸ τῶν μαχητῶν τοὺς πόδας πατουμένη,
 Μ' αἵματ' αὐτῶν τὰ μελανὰ ἦτον ἐπιθρεγμένη.
 Ἔκτωρ ἀπὸ τῆς πρύμνης δὲ ὡς ἔλαβε τὸ πλοῖον,
 Πλέου δὲν ἄφινεν αὐτὸ, ἀλλὰ ἀκροσολίω
 Τὸ κυρτὸν μέρος, σερεῶς δ' τὰς χεῖρας τοῦ κρατοῦσε,
 Καὶ Τρώων τοὺς πολεμιστὰς φωνάζων, ἔδοούσε·
 „Φέρετε πῦρ! καὶ ἐνταύτῳ σύμπαντες κινήθητε·
 „Σπεύσατε ὅλοι! εἰς σκληρὰν μάχην διεγερθεῖτε.
 „Ἰδοὺ ἡμέρ' αὐταμοιθῆς δεινῶν μας, τὴν ὁποῖαν
 „Ἔδωκ' ἡμῖν Ζεὺς ὁ πατήρ, ἵνα μὲ χεῖρ' ἀνδρείαν
 „Ἐξουσιάζωμεν τὰς ναῦς Ἑλλήνων τὰς παρούσας,
 „Καὶ παρὰ γνώμην τῶν Θεῶν ἐνταῦθα συνελθούσας,
 „Προξένους τε πολλῶν δεινῶν καὶ βλάβης· τῆς δειλίας
 „Τῶν πρεσβυτέρων πολιτῶν Τρωάδος ἐξ αἰτίας· (70)
 „Οἵ τινες, κατὰ τῶν ἐχθρῶν δέλουτα νὰ ἐρμήσω
 „Ἴνα δ' τὰς ναῦς ἔμπροσθ' αὐτῶν τὴν μάχην συγκροτήσω,
 „Πάντες ἐφροντίζαν, κ' ἐμὲ αὐτὸν νὰ ἐμποδίσουν
 „Καὶ τὸν λαόν μου ἐνταύτῳ, τοῦ νὰ μ' ἀκολουθήσουν.

δίχα χαρακωμάτων. Ἰδὲ λοιπὸν διατὶ τῷ ἐσυγχώρησαν νὰ
 ἐξέλθῃ καὶ νὰ προσβάλλῃ τὴς Ἑλλήνας εἰς τὸ στρατόπεδόν
 των ἀφ' ἧ ὠργίσθη ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ἐκτίσθη τὸ τεῖχος.

„Ἄλλ' εἰ δὲ γὰρ τότε ἔβλαπτε φρένας εὐρύοπα Ζεὺς

„Ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργεΐαισιν ὄρουσαν·

Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμμινε, βιάζεται γὰρ βελέεσσαν·

Ἄλλ' ἀνεχάξετο τυθῶν, δῶμενος θανεῖσθαι, 730

Ἐρμῆν ἐφ' ἑπταπύδην· λίπε δ' ἰχρία νηὸς εἴσης.

Ἐὐθ' ἄρ' ἔγ' εἰσῆκει δεδοκημένος· ἔγχρῃ δ' αἰεὶ

Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅς τις φέροι ἀκίματον πῦρ.

Ἄπει δὲ σμερδῶν βούων, Δαναῶσι κελευεν·

„ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοί, θεράποντες Ἄργος· 735

„Ἄνδρες ἐσεῖ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.

„Ἡέ τας φαμὲν εἶναι ἀσοσητῆρας ὀπίσσω;

„Ἡέ κ' εἰς τείχος ἄρειον, ὅ κ' ἀνδράσι λοίγον ἀμύναι;

„ Ἄλλ' ἕως τοῦδε ἂν ἡμῶν τὸν νοῦν τε καὶ τὰς φρένας,
 „ Κρόνου υἱὸς ὁ κραταῖος κατεῖχε βεβλαμέναις,
 „ Σήμερον ὁμῶς ὁ αὐτὸς ἐνθῆώς μᾶς φωτίζει,
 „ Θαρόρος ἐμπνέ' ἡμῖν κ' ἰσχύϊν, καὶ μᾶς διερεθίζει.

Ταῦτα εἰπόντος, περισσῶς ἐκ υἱοῦ ἐμψυχῶνται,
 Καὶ κατ' Ἑλλάνιον μὲ ὄρμηϊν πλέον σφοδρᾶν κινῶνται.
 Ὁ Αἴας δέ, μὴν ἠμπορῶν πλέον διὰ νᾶ μεύη
 Εἰς τὸ κατάσρωμα προμνῶν τῶν πλοίων, ἣν ἐκκλήνη
 Του θανάτου του· (ἐπειδὴ εἰς τὰ βέλ' ἦν ἐκθεμένος)
 Ν' ὑποχωρήσ' ὀλίγον τι, ἦτον βεθισσμένος·
 Ὅθεν ἀμείσις μετασῶς ἀπὸ τῆς πούμας πλοίου
 Ἐπὶ τῆς τῶν κωπηλατῶν καθέδρας· τῶν ὑπῴων
 Τὸ ὕψος ἦν ἐπὶ τοῦ ποδῶν· ἕστατο περιμένων,
 Μὲ δόρυ του τὸ σφρεῖν καὶ πολυεκταμμένον,
 Ἀπὸ τῆς ναῦς ὕ' ἀποσοθῆ, τῶν Τρωῶν τοὺς ἐρμῶντας,
 Καὶ πῦρ νᾶ βάλλου ἐἰς αὐτάς, προθυμουμένους ὄντας.
 Ἀπαύσις δὲ τῶν Ἀχαιῶν τοὺς μαχητὰς φρονάζου
 Μεγαλωτέρῃ τῇ φωνῇ, τοῖς ἔλεγε προσάζου·

„ ὦ ἦρωες τῶν Ἀχαιῶν, σύνοπλ' ἠγαπημένοι!

„ Καὶ Ἄρης τοῦδ' ἰατρικοῦ θεράποντες γνωσμένοι·
 „ Ὅτ' εἴθε Ἑλλῆνες, καὶ νῦν, φίλοι, ἐνθυμεθῆτε·
 „ Μὲ τὴν συνθήκην ἰσχύϊν πάλιν ἐφοπλισθῆτε.
 „ Μένει μᾶς ἡδὴ ὀλλήτις ἐλπίς που σωτηρίας,
 „ Τῆς σταθερῆς ἡμῶν ἐκτὸς ἰσχύιας κ' εὐτολμίας·
 „ Εἶναι τινες ὀπίσθ' ἡμῶν ἄλλοι, νᾶ στασιάζουσι,
 „ Ὅτι δυνάμει ὅτ' αὐτῶν νᾶ ὑποστηρήσθωμεν;
 „ Ἦτε κανῆν που ἰσχυροῦν τεύχεα, νᾶ ἕισχύσῃ
 „ Στρατοῦ φθορὰν τῆν παντελεῆ, ἣν ἀποσοθήσῃ;

„Οὐ μὲν τις σχεδὸν ἐσι πόλις πύργοις ἀραρυῖα,
 „Ἢ κ' ἀπαμυναίμεσθ', ἑτεραλκεία δῆμον ἔχοντες· 740
 Ἀλλ' ἐν Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτῶν,
 „Πόντῳ κεκλιμένοι, ἐκάς ἤμεθα πατρίδος· αἴης·
 „Τῷ, ἐν χερσὶ φῶος, οὐ μελιχίη πολέμοιο.
 Ηῖ, καὶ μαιμώνων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὄξυόεντι·
 Οὔστις δὲ Τρώων κοίλης ἐπὶ νηυσὶ φέροισι, 745
 Σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριω Ἔκτορος ὀτρύναντος,
 Τίν' δ' Αἴας οὔτασκε δεδεγμένος ὀξείῳ δουρί.
 Δώδεκα δὲ προπάραιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὔτα.

Τέλος τῆς Ο'. Ῥαψωδίας.

„Ὅχι, ὦ φίλοι· οὔτε τις πλητῶν μας κειμένη
 „Πόλις ὑπάρχει που σεβρὰ καὶ εὐωχρωμένη,
 „Νὰ καταφύγωμ' ἐν αὐτῇ· οὔτε νὰ ἐφορμήσουσιν
 „Συμμάχους ἔχομεν τινὰς που, νὰ μᾶς βοηθήσουσιν·
 „Ἄλλ' εἰρισκόμεθ' ἐπὶ γῆν πλατείας πεδιάδος
 „Τῶν ὠπλισμένων σερεῶς, κατοικητῶν Τρωάδος·
 „Ἀπὸ τὸν πόντον τὸν πλατὺν εἶμεθα κυκλωμένοι,
 „Καὶ τῆς πατρίδος μας τῆς γῆς, πολὺ μεμακρυμένοι·
 „Ὁ θεὸς ἡ μόνη νῦν ἐλπίς, ἡμῶν τῆς σωτηρίας,
 „Κεῖτ' εἰς ἡμῶν καὶ μοναχᾶ, τὰς χεῖρας τὰς ἀνδρείας·
 „Ἐὰν δ' ἐκλίπῃς κ' ὀμελιῶς, ἤθελεν ἀφελῶμεν,
 „Βεβαίως τότε ὑπ' ἐχθρῶν μέλλει ν' ἀφανισθῶμεν.

Ταῦτα εἰπὼν, μανιωδῶς κύκλῳ ἐθεωροῦσε,
 Καὶ τὸ μέγαλον καὶ ὄξυ δόρυ περικνοῦσε·
 Καὶ ὅς τις τῶν Τρωαδιδῶν, ἵνα εὐαρεσῆσῃ
 Τῷ Ἔκτορι, πῦρ εἰς τὰς ναῦς ἐτόλμα νὰ κομίσῃ,
 Ἐπιτηρῶν ὁ ἰσχυρὸς Αἴας αὐτὸν, ἵκνοῦσε
 Δόρυ τ' ὄξυ του καὶ σεβρῶν, καὶ τὸν διετρυποῦσε.
 Καὶ οὕτω δώδεκα αὐτῶν, ἔμπροσθεν εἰς τὰ πλοῖα
 Ἐπλήγωσε διατρυπῶν, χειρὶ του τῆ ἀνδρεία.

Τέλος τῆς Ο΄. Ῥαψωδίας.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ

Τ Η Σ . Π . Ρ Α Ψ Ω , Δ Ι Α Σ .

~~~~~

Τὴν μεγάλην δυσυχίαν τῶν Ἑλλήνων βλέπων ὁ Πάτροκλος ἔρχεται μετὰ διακρύων πρὸς τὸν Ἀχιλλεῦα καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τῷ δώσῃ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ ἵνα ἐξέλθῃ ἀντ' αὐτῆ κατὰ τῶν Τρώων συνωδευμένος ὑπὸ τῶν ἀνδρείων Μυρμιδόνων. Ὁ Ἀχιλλεὺς καταεύσας τέλος πάντων εἰς τὴν αἰτησιν τῆ φίλης τυ, ἔρχεται ὁ ἴδιος πρὸς τὴς Μυρμηδόνας καὶ τὴς διορίζει, νὰ ὀπλισθῶν πρὸς μάχην. Ὡς δὲ συνηθροίσθησαν ἄπυντες, ὠπλίσθη ὁ Πάτροκλος καὶ ὁ Αὐτομέδων ἐξευξε τὴς ἵππους εἰς τὴν ἄμαξαν, ἐσυμβέλευσεν ὁ Ἀχιλλεὺς τῷ φίλῳ του ἑξαιρέτως τὰ δέοντα, καὶ οὕτω ἐξῆλθεν ὁ Πάτροκλος ὁδηγῶν τὴς Μυρμηδόνας, οἵτινες ἔτρεψαν, καὶ διὰ τῆς παρουσίας τῆ ἀρχηγῆ των καὶ διὰ τῆς ἀνδρείας των, εὐθέως τὴς Τρώας εἰς φυγὴν, ἐλαβόντας ἀντὶ τῆ Ἀχιλλεῦος τὸν Πάτροκλον· ὅς τις φονεύσας πρὸς πολλοῖς ἄλλοις καὶ τὸν Σαρπηδόνα, δίδωκει τὸν Ἐκτορα ἕως ὑπὸ τῶν τειχῶν τῆς Τρωάδος· ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων, ἐγκαρδιώσας τὸ πρῶτον τὸν Ἐκτορα, ἀφαιρεῖ διὰ τῆς θεϊκῆς τυ δυνάμεως τὴν

πανοπλίαν τῆ Πατρόκλη, τὸν ὁποῖον πλήγώνει τὸ πρῶ-
τον ὁ Εὐφορβος καὶ ἀφαιρεῖ τὴν ζωὴν ἐν τέλει ὁ Ε κ-
τωρ εἰς τῆ ὁποίᾳ τὰς κομπασικὰς καὶ ὑβριστικὰς λόγους
ἀποκρίνεται ὁ ψυχολόγος Πάτροκλος μὲ ἡρωϊκὸν καὶ
οἰκεῖον τῷ φίλῳ τῆ Ἀχιλλέως τόνον, προφητεύων αὐτῷ
τὸν ἀφεύκτως μετ' ὀλίγον θάνατόν τε ὑπὸ τῶν ἀνδρείων
τῆ φίλου τῶ χειρῶν.

~~~~~

Τ Η Σ
Ο Μ Η Ρ Ο Υ Ι Λ Ι Α Δ Ο Σ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Π'.

Ως αἰ μὲν περὶ νηὸς εὐσσελμοιο μάχοντο·
Πάτροκλος δ' Ἀχιλλῆϊ παρίεστο ποιμένι, λαῶν,
Δάκρυα θερμά χέων, ἄστε κόνη μελάνυδρος,
Ἦντε κατ' αἰγίλιπος πέτρης ὄνοφερὸν χέει υἴωρ.
Τὸν δὲ ἰδὼν ἄκτειρε ποδάρκης ὀϊός Αἰχίλλεὺς, 5
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
,,Τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεις, ἴυτε κοῖρη
Νηπέη; ἢθ' ἅμα μητρὶ θεοῦσ' ἀνελέσθαι ἀνάγει,
,,Εἴανού ἀπτομένη, καί τ' ἐσσυμένη κατερύκει,
,,Δακρυόεστα δέ μιν ποτιδέρεται, ὄφρ' ἀνέληται· 10

(1) Τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα τῷ Πατρόκλῳ ἔδωκε ταύτην τὴν ιδέαν εἰς τὸν Ποιητὴν.

(2) Αὕτη ἡ παραβολὴ παριστάνει μὲ φυσικὴν ἀπλότητα τὴν θέσιν τῷ Πατρόκλῳ, ὅστις ἴσατο πλησίον τῷ Ἀχιλλεῶς ἔχων τὴν ὀφθαλμῶν εἰς αὐτὸν προσηλωμένης καὶ κλαίων, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ τῷ εἰπῇ τὴν αἰτίαν τῶν δακρύων του.

Τ Η Σ

Ο Μ Η Ρ Ο Υ Ι Λ Ι Α Δ Ο Σ

Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Π'.

~~~~~

Οἱ Τρῶες μὲν καὶ Ἀχαιοὶ οὕτω ἐπολεμοῦσαν
Περὶ τοῦ πλοίου, κ' ἑαυτοὺς σκληρῶς ἐθανατοῦσαν·
Τοῦ Μενoitίου δ' ὁ υἱὸς, ἔμπροσθεν Ἀχιλλεύς
Παρρῆσιάσθη προσελθὼν, λαῶν τοῦ βασιλείως,
Θερμῶν δακρῶν σαλαγμούς χέων ἀπὸ καρδίας
Ὡς τις πολυῦδρος πηγὴ· τὸ ὕδωρ τῆς ὁποίας
Ἐκ τινος πέτρας ὑψηλῆς, (1) ἀφθόως ἀναβλύζου
Χέεται κάτω, μελανὴν αὐλάκα σχηματίζου.
Ἰδὼν δ' ὁ θεὸς Ἀχιλλεὺς αὐτὸν καὶ ἐλέησας,
Τοιοῦτους λόγους πρὸς αὐτὸν ἔλεγεν, ἐκφωνήσας·

„Τὶ κλαίεις, Πάτροκλε, καθὼς κόρη, νηπία οὔσα;
„Ἦτις κατέπευ τῆς μητρὸς τρέχουσα (2) καὶ κρατοῦσα
„Τὸν πέπλον τῆς ἐν τῇ χειρὶ, ζητεῖ νὰ τὴν βιάσῃ,
„Λαβοῦσ' αὐτήν, εἰ τὰς μητρικὰς ἀγκάλας νὰ βασιύσῃ·
„Καὶ σπεύδουσαν κωλύ' αὐτήν, τὸν πέπλον τῆς κρατοῦσα,
„Κ' ἀκαταπαύτως πρὸς αὐτήν βλέπει δακρυρροοῦσα,
„Ἐν ὅσ' ἐν τέλει νὰ πεισθῇ, ἵνα ἀποφασίσῃ,
„Εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς αὐτῆν λαβοῦσα νὰ κρατήσῃ·

- „Τῆ ἴκελος, Πάτροκλε, τέρεν κατὰ δάκρυον εἴθεις.
 „Ἡ ἔτι Μυρμιδόνεσσι πηραυσκαί, ἢ ἔμοι αὐτῶ;
 „Ἡ ἔτιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξέκλυες οἶος;
 „Ζῶεν κἄν ἐτι φασι Μενούτων, Ἀκτορος υἱόν·
 „Ζῶει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι, 15
 „Τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀναχρίμεθα τεθνεώτων.
 „Ἡ ἔ σὺ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ἔλεκονταί.
 „Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρήτην, ὑπερδασίης ἕνεκα σφῆς;
 „Ἐξάϊδα, μὴ κενθεὺς νόη, ἵνα εἶδωμεν ἄμφω.
 Τὸν δὲ θάρον ἐν ἄνω προσέφη, Πάτροκλος ἱππεύ. 20
 „ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱέ, μέγα φέσται Ἀχαιῶν,
 „Μὴ νεμεσά· τοῖσιν γὰρ ἄχος βεβήκεν Ἀχαιῶν.
 „Οἳ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄρῃοι,
 „Ἐν νηυσὶν κίεσσι βεβήκειν οὐτάμενοι τε.

(3) Ὁ Ἀχιλλεὺς μ' ἴδων ὅπῃ εἶναι οὕτω μέγας ἦ-
 ρως καὶ καὶ Θεᾶς υἱὸς ὁμολογεῖ καλὴν τὴν θεμὴν του
 πρὸς τὸν θεῖτον πατέρα αὐτῆ ἀγάπην.

(4) Αὕτη ἡ ἀποτροφή ὁμολογεῖ οὐ μόνον τὸ πρὸς τὸν Πά-
 τρολον τῆ Ποιητῆ φρόνημα, ἀλλὰ δεικνύει ἐν ταυτῶ, καὶ
 ὅτι οἱ τοῖσιν μεγάλοι ἄνδρες θεωρῶνται καὶ μετὰ θάνα-
 ῶς ζῶντες.

(5) Ἡ ὁμιλία τῆ Πατρόκλου πρὸς τὸν Ἀχιλλεῖα εἶ-
 ται ἰσχυρὰ καὶ εὐφροεσάτη. Ὁ Ἀχιλλεὺς εἶπεν αὐτῶ
 προηγήτερα. „Ἡ τε θρηνηεῖς τῆν Ἀχαιῶν φθο-
 ρὰν πηλ., καὶ ἐπειδὴ ἡ κυρία τῶν δακρύων τῆ αἰτία
 εἶναι αὕτη, ὁ Πατρόκλος διδαι ἀπ' αὐτῆς ἀρχῆς εἰς τὸν
 λόγον τῆ λέγων „μὴ μέμφεσαι τὸν θρηνηνον· πηλ.
 Τοῦτο λέγει ὁ Ποιητῆς διὰ τῆς λεξεως „μὴ νεμέσαι“

„Μὲ ταύτην ὅμοιος καὶ σὺ, Πάτροκλε, ἤδη κλαίεις,
 „Κ' ἐξ ὀφθαλμῶν σου ἀπαλὰ δάκρυα καταχέεις.
 „Ἐχεις σ' τοὺς Μυρμιδῶνας τι ἵνα δηλοποιήσης;
 „Ἦτε ἐθέλεις εἰς ἐμὲ μόνον, τι νὰ κηρύττῃς;
 „Ἦκουσας, ἴσως, λυπηρὰν τινα' που, ἀπὸ Φθίας,
 „Σὺ μόνος, κ' ἔτι εἰς ἡμᾶς ἀγνωστοῦ ἀγγελίαν;
 „Ἄλλὰ κ' ὁ Ἄκτορος υἱὸς Μενότιος ὁ θεῖος,
 „Καὶ ὁ Πηλεΐδης ἔτ' Αἰακοῦ ζῆ', λέγουσιν, ὁμοίως,
 „Τοὺς Μυρμιδῶνας διοικῶν· ὁ τῶν ὁποίων μόνον
 „Θάνατος, ἴδύατο ἡμῖν πολὺν ἰὸ φέρη πόνου· (3)
 „Ἦτε θρηρεῖς τὴν Ἀχαιῶν φθορὰν ἐπὶ τὰ πλοῖα,
 „Ἦν ἡ παρόσθαισι αὐτῶν, τοῖς ἔφερ', ἡ βαρούα.
 „Λέγε, μὴ κούπτεις ἀπ' ἐμοῦ, τὴν τῶσάν σ' ἀθυμίαν,
 „Ἴνα ἐξεύρω καὶ ἐγὼ λύπης σου τὴν αἰτίαν.

Πρὸς τοῦτον δὲ ἀπὸ ψυχῆς σενάξας, σὺ βαθείως,
 Ἔλεγε, Πάτροκλ' ἱππασά· (4) ὦ Ἀχιλλεῦ Πηλεΐδης!
 „Ἀ πάντων κρατίς Ἀχαιῶν μὴ μέμψεται τὸν θρήνον
 „Καὶ τὰς δακρύων μου ῥοὰς, (5) ὑπὲρ στρατοῦ Ἑλλήνων.
 „Διότι ὅλ' ὑπὸ σκληρᾶς λύπης καταποιοῦνται,
 „Κ' ὑπὸ κινδύου φοβεροῦ, μεγάλως ἀπειλοῦνται.
 „Ὅλ' οἱ αὐτῶν τῆς στρατιᾶς ἀνδρεῖσι, πληγωμένοι
 „Διὰ δουράτων καὶ βελῶν, κείνται σ' τὰς παῦς κλιμμένοι

καὶ ὅχι ὡς τις ἐξήγησάν αὐτὴν „μὴν ἐπιμένεις
 εἰς τὴν ὀργὴν σε κατ' Ἀχαιῶν· Ὁ Πάτροκλος
 δὲν ἦτον οὕτω ἀνόητος διὰ τὴν ἀρχίστη τοιμητοτρόπως τὸν
 λόγον τε ἐν ᾧ ἡ θερμὴ τῆς ψυχῆς τε ἔφεσι ἀπέβλε-
 πεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆ σκοπῆτος.

- „Βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης. 25
 „Οὔτασαι δ' Οὔδσευς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
 „Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὄϊσιν.
 „Τοὺς μὲν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπέονται,
 „Ἐλκε' ἀκείμενοι· σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ.
 „Μὴ ἐμὲ γοῦν οὗτός γε λάσθη γόλος, οὐ σὺ φιλόσσεις. 30
 „Αἴναρέτη· τίς σευ ἄλλος ὀνήσεται ὑψίγονός περ,
 „Αἴκε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικία λογιῶν ἀμύνης;
 „Νηλεΐς· οὐκ ἄρα σοί γε πατήρ ἦν ἱππότης Πηλεὺς,
 „Οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίτκε θάλασσα,
 „Πέτραι τ' ἠλέβατοι, ὅτι τοι νῆος ἐστὶν ἀπήνης. 35
 „Ἐὶ δέ τινα φρεσὶ σῆσι θεοπροπέην ἀλεείνεις,
 „Καὶ τινά τοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε ποῖμα μήτηρ,

(6) Ὁ Πάτροκλος ἐπαριθμῶν τὴν πληγωθέντα βασιλεῖς δὲν ἀναφέρει μίτη πρῶτον τὸν Ἀγαμέμνονα, φοβούμενος μήπως τοῦτο τὸ εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα μισητὸν ὄνομα ἀντηρῶν εὐθέως εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ τὸν βιάσῃ νὰ μὴ δώσῃ ἀκρόασιν εἰς τὸ λοιπὸν τῆς ὀμιλίας τῆ, μίτη τελευταῖον, ὡς προβλέπων ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἐρεδίσῃ μᾶλλον τὴν ὀργήν τῆ· ἀλλὰ μιγνύει καὶ συγχέει αὐτὸ μὲ τὰ τῶν ἄλλων διὰ νὰ περάσῃ, ἵν' οὕτως εἶπω, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ, καὶ διὰ νὰ μετριάσῃ τὰ προηγμένα καὶ τὸ ἐκόμμενον, τὸ μῖτος ὅπῃ ἠμπορῆσε νὰ ἀνανεώσῃ αὐτὸ εἰς τὴν καρδίαν τῆ, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν προφέρει τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως τῆτου καὶ χωρὶς τίνος ἐπισέτω.

(7) Ἡ λέξις, Αἴναρέτης, ὡς ἐκφράττεται ὁ Ποιητής, συμφωνεῖ, καθὼς σοχάζομαι, μὲ τὴν παρ ἡ-

- „Ὁ Διομήδης, ὁ υἱὸς Τυδείδης ὁ ἀνδρείος,
 „Ὅτ' Ὀδυσσεὺς ὁ ἰσχυρὸς ἀκουστικῆς, ὁμοίως·
 „Ὁ Ἀγαμέμνων σὺν αὐτοῖς, (6) καὶ ὁ ἀνδρειωμένος
 „Εὐρύπυλος, εἰς τὸν μηρὸν εἶναι τεταξομένους·
 „Καὶ πάντες ἐκ τῶν ἱατρῶν ἤδη περιποιῶνται,
 „Ὅτινες τὰς πληγὰς αὐτῶν, ν' ἰάσων ἀσχολοῦνται.
 „Σὺ δὲ σκληρὸς, ὦ Ἀχιλλεῦ, κ' ἄκαμptos πόντη εἶσαι·
 „Δὲν παραιτεῖς σου τὴν ὄργην, εἰς οἴκτου δὲν κινῆσαι.
 „Εἶθε, μηδέποτε ὄργην τοσοῦτω ἐλευθρίῳ,
 „Ἐμοῦ συλλέξῃ ἡ ψυχὴ, τῇ ἐδικῇ σ' ὁμοίαν.
 „Τῆς σῆς ἐνδόξου ἀρετῆς κ' ἰσχύος τὸ μέγαλον,
 „Δώθῃ σοι, μόνου πρὸς κακὸν νὰ χρησιμεύῃ ἄλλων; (7)
 „Τὶν' ἄλλου τῶν μεταγενεῶν διὰ νὰ ὠφελήσῃς
 „Προσμένεις, ἂν σ' τοὺς Ἀχαιοὺς τώρα δὲν βοηθήσῃς;
 „Ἐ' ἀποβάλλῃς τὴν φθορὰν αὐτῶν τὴν ὀλεθρίαν,
 „Μὲ τὴν γενναίαν σου ψυχὴν, καὶ χεῖρα τὴν ἀνδρείαν;
 „Ἀσπλαγχε! οὐδ' ὁ ἱππασῆς Πηλεὺς ἐγέννησέ σε,
 „Οὔτε ἡ Θέτις ἢ θεὰ ἐκυφοφόρησέ σε·
 „Ἄλλ' ἔτελέσ' ἡ φοβερὰ θάλασσα καὶ ἀγρία,
 „Τραχεῖς τε βράχοι κ' ὕψηλοι· ὁ δὲ σου ἡ καρδία
 „Οὕτω ὠμῆ' ναι κ' ἡ ψυχὴ. Ἀτίσως δὲ μαντεύαν
 „Τινὰ ν' ἐκκλίνῃς λυπηρὰν ἐθέλεις, τὴν ὀπίαν·
 „Ἡ μήτηρ σου ἡ σεδισὴ Θέτις φανέρωσέ σοι,
 „Ἡ' ἐκ μέρους τοῦ θεοῦ Διὸς ἐκοινοποίησέ σοι;

μιν συνηθισμένην ἔκφρασιν „κατὰ δυστυχίαν με-
 γάλος.“ Καὶ τῷ ὄντι, δὲν εἶναι τρομερώτερον, ὡς
 τό νὰ εἶναι τις μέγας πρὸς δυστυχίαν τῶν ἀνθρώπων.

- „ Ἄλλ' ἐμέ περ πρῆες ὦχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὕπασον
 „ Μυρμιδόνων, ἣν που τι φῶϊος Δαναοῖσι γένωμαι.
 „ Δὸς δέ μοι ὦμοισιν τὰ σά τεύχεα θωρηχθῆναι, 40
 „ Αἰκ' ἐμέ σοι ἱσχυρῆτες ἀπόσχονται πολέμοιο
 „ Τρῶες, ἀναπαύεσθωσι δ' ἀρήϊοι νῆες Ἀχαιῶν
 „ Τειρόμενοι· ἐλίγη δέ τ' ἀνάπαυσις πολέμοιο.
 „ Ρεῖα δ' ἄκμητες κεκμηῆτας ἄνδρας αὐτῆ
 „ Ὄσσοιμεν ποτὶ ἄστρ, νεῶν ἅπο καὶ κλισιάων. 45
 Ὡς φάτο λισσόμενος, μέγα νήπιος· ἧ γὰρ ἔμελεν
 Οἱ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκῆς Ἀχιλλεύς.
 „ ὦ μοι, διογενὲς Πατρόκλεις, οἶον εἶπες;
 „ Οὔτε θεοπροπίας ἐμπάζομαι, ἣν τινα οἶδα, 50
 „ Οὔτε τί μοι παρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ.
 „ Ἀλλὰ τοῦδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει,
 „ Ὅππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐβέλησιν ἀμέρσαι,
 „ Καὶ γέρας ἄψ ὀφελίσθαι, ὅ, τε κράτει προσεδήκει.
 „ Αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστίν, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ. 55

(8) Οἱ Πάτροκλος ἐκφράττεται περὶ ἐαυτοῦ μὲ τὴν ἀνιήκησάν τωρ σεμνότητα, καὶ μὲ τὰς ἰδίας λέξεις ὅπῃ τῷ εἶπεν ὁ Νέστωρ εἰς τὴν Α. ῥψδ. Ἐκφράττεται δὲ οὕτως διότι ὁ Ἀχιλλεύς μόνον καὶ ἔδειξεν ἄλλος ἐδύνατο νὰ δώσῃ τέλειον φῶς εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν.

(9) Δὲν ἤμπορεῖ ὁ Ἀχιλλεύς ν' ἀποφασίσῃ διὰ νὰ ἐκφράσῃ τοῦ Ἀγαμέμνονος τὸ ὄνομα, τὸσῶν μεγάλων εἶναι τὸ πρὸς αὐτὸν μῖσος τυ.

- „ Ἐμὲ ταχέως πέμψον κῆρ, μὲ τὸν ἀνδρειωμένον
 „ Τῶν Μυρμηδόνων σου στρατὸν, ἐκεῖ, συνωδευμένον·
 „ Ἴσως καὶ δυνήθῃ τι πῶς καλὸν νὰ κατορθώσω,
 „ Καὶ φῶς μικρὸν εἰς τοὺς μαχητὰς τῶν Ἀχαιῶν νὰ δώσω. (8)
 „ Δὸς μοι καὶ τὰ λαμπρά σου δὲ ὄπλα ἵνα ἐνδύσω,
 „ Ὅπῃ ἂν μ' ἴδουν ὑπ' αὐτὰ οἱ Τρώες νὰ ὀρμήσω,
 „ Νομίζοντές μ' ὅτ' εἶσαι σὺ, ἴσως ἀποτραπήσω,
 „ Κ' οἱ δακόμεν' Ἀχαιοὶ οὕτω ἀναψυχθῶσι.
 „ Διότ' ἀνάπαισις μικρὰ, εἰς τῶν μαχῶν τὴν ζύλην,
 „ Ὡς τοὺς πολεμοῦντας προξενεῖ ὠφέλειαν μεγάλην·
 „ Καὶ Μυρμηδόνων, ὁ στρατὸς, ὅτων ἀναπαυμένων,
 „ Ὀρμῶν κατὰ Τρωαδιδῶν τῶν κεκοπισσμένων,
 „ Ἐνικόλως δύναται αὐτοὺς ὑπὶ πῶ νὰ ᾤησῃ,
 „ Κ' ἀπὸ τὰ πλοῖα καὶ σιγηρὸς ἅμα ν' ἐποσοδῆσῃ.
 Ταῦτα, αὐτὸν παρακαλῶν, ὁ ἄφρων ἐλαλοῦσε,
 Ὡς ἀγνοῶν ὅτ' ἑαυτοῦ τὸν θάνατον ἔζητοῦσε.
 Οἱ δὲ ταχύπους Ἀχιλλεὺς, πολλὰ ἀδημονήσας,
 Ἄντεπεκρόθη πρὸς αὐτόν· „ Φεῦ! Πάτροκλε (φανήσας)
 „ Φεῦ μοι! τί τόλμησας ἢ εἰπῆς; Ἐγὼ οὔτε φρονεῖζω
 „ Πρὸς προφητειῶν, τινα αὐτῶν εἴην γνωρίζω·
 „ Οὔτε ἢ μήτηρ μου, θεὰ Θέτις ἢ πεδασμία,
 „ Ἐκ μέρους μ' εἶπε τι Διὸς· ἀλλὰ μου ἢ καρδία
 „ Λυπεῖται μὲ ὑπερβολῆν, ὅποταν ἢ ἀδικήσῃ
 „ Ἐκείνος θέλῃ ὁ ἀνὴρ (9) καὶ νὰ καταφρονήσῃ
 „ Τὸν ὁμοῖόν τω, ὀφαιρῶν γέρας μου, τὸ ὁποῖον
 „ Ὡς πράξιόν μου ἄμοισή μ' ἐδόθη καὶ βραβεῖον,
 „ Διότι ἄρχει τῶν λοιπῶν. Ἄντ' εἴν' ἢ μόν' αἰτία
 „ Ὅτ' ἢς σπαράττεται σκληρῶς εἰς τὸ ζῆθος μ' ἢ καρδία.

„Κούρη, ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἱὲς Ἀχιλλῶν,
 „Δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτιστα, πόλιω εἰτείχεα πέρας,
 „Τὴν ἄψ' ἐκ χειρῶν ἔλετο κορίων Ἀγαμέμνων
 „Ἀτρέϊδης, ὥστέ τι' ἀτίμητον μετανύσσει.
 „Ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι εἶατομεν· οὐδ' ὅσα περ ἔνυ 60
 „Ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν· ἥτοι ἔφην γε
 „Οὐ πρὶν μνησθῆναι καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὅποταν δῆ
 „Νῆας ἐμὰς ἀφίκηται αὐτῆ τε, πτόλεμός τε.
 „Τὴν δ' ὠμοῖν μὲν ἱμά κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
 „Ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι· 65
 „Ἡ δὲ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιδέσθηκε
 „Νηυσὶν ἐπικρατέως· οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
 „Κεκλίεται, χάρης ὀλέγην ἔτι μοῖραν ἔχουτες,
 „Ἄργοιοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέσθηκε,
 „Θάραυρος· οὐ γὰρ ἐμῆς κήρυθος λείσσοισι μέτωπου 70
 „Ἐγγύθει λαμπομένης· τόχα κεν φεύγουτες, ἐναύλους

(10) Τὸς ἰδίους τύτῃς λόγους εἶπε καὶ πρὸς τὸν Τελαμωνίον Δίαντα ὁ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ I. βψδ. ὅπῃ Ἴδε ὑποσημειώσιν 143.

(11) Ὁ Ἀχιλλεὺς διατηρεῖ τὸν ἀδυσώπητον χαρακτῆρα καὶ ἐν ᾧ πατανεύη εἰς τὴν δέησιν τῆ Πατρόκλη καὶ ἐκτελῆ τὴν αἰτησίαν· τοῦτο δὲ, διὰ τὰ δεῖξῃ ὅτι ὄχι διὰ τὰς δεήσεις πατακίθεται, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὀργὴ δὲν ἤμπορεῖ νὰ διαρκῆσῃ αἰώνως, καὶ ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι θέλει παύσει τῆς ὀργῆς τῆς ὅταν ἰδῇ τὸν κίνδυνον ἐπαπειλῆντα καὶ τὰ ἐδικά τῃ πλοῖα.

(12) Αὕτη ἡ μεγάλη περὶ ἑαυτοῦ ἰδέα, τὴν ὁποίαν δίδει ὁ Ἀχιλλεὺς διὰ τύτων τῶν λόγων, δὲν εἶναι πακῶς τῶ ἐμελιωμένη, ἐπειδὴ ἐκεῖνο ὅπ' λέγει ἐνταῦ-

22 Διότι ἔπαβον πολλά· τὴν νέαν δ', ἣν Ἀργείων
 23 Μοι ἴδωκαν οἱ μαχηταὶ συμφύτως ὡς βραδείου,
 24 ἣν μὲ τὸ δόρυ μου ἐγὼ εἶχον ἀπεκτημένην,
 25 Πόλιον πορθήσας τὴν σεβρῶως περιτετεχισμένην,
 26 Ἀφῆρπασέ μου ἐκ χειρῶν, υἱὸς ὁ τοῦ Ἀτρίως
 27 Ὁ Ἀγαμέμνων βασιλεὺς, Σελήσας με, Θαρσεῶς,
 28 Ὡς ἕνα τῶν οὐτιδανῶν ἵνα καταφρονήσῃ,
 29 Ἐὼς ἄκατόσατον τινα κ' αἰσχρὸν, ἢ ἔξουθενήσῃ. (10)
 30 Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτὰ ἤδη, ὡς προσυμβάτα·
 31 Δὲν ἢμπορεῖ τις εἰς ἔργῳ νὰ ἐπιμένῃ πάντα,
 32 Ἄν κ' ἐγὼ εἶπον, ὅτι πρὶν εἶ τὸ ἐδικά μου πλοῖα
 33 Νὰ φθάσῃ ἡ μάχη, καὶ βοή πολέμου ἢ βαρεῖα
 34 Δὲν θέλει εἶναι δυνατόν ποτὲ ἢ ὑποφασίσω
 35 Γῆν κατ' Ἑλλήνων μου ἔργῳ διὰ νὰ παραιτήσω.
 36 Ἐὼ δέ μου ὄπλα τὰ λαμπρὰ λαβῶν, (11) τοὺς Μυρμιδῶνας
 37 Ὀδήγει, τοὺς εἰς τῶν μαχῶν προθύμους τοὺς ἀγῶνας,
 38 Ὅπου ὡς νέφος μελανόν, τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα,
 39 Ἐκύλιωσαν Τρωαδῆτων στρατεύματα τ' ἀνδρεῖα·
 40 Οἱ δ' Ἑλλήνες ἐκ τῆς ὀρμῆς τούτων βεθιασμένοι,
 41 Ἐκ μέρους τοῦ αἰγιαλοῦ ὄντες περικλεισμένοι,
 42 Ὀλίγου τόπου ἔτι γῆς ἔχουσι· τὸ δὲ πλήθος
 43 Ὀρμῆ, τῶν Τρώων, κατ' αὐτῶν, μ' εὐθαρόρμημένον σῆθος,
 44 Τὸ μέτωπόν μου ἐπειδὴ τῆς περικεφαλαίας
 45 Ἐγγυὲς δὲν βλέπουσι (12) τῆς σφοδρῶς λαμπούσης καὶ αἰωραίας·

28α, ὅτι δηλ. ἡ μόνη τῶν ὄπλων αὐτῆ λάμπις εἶναι ἰ-
 28πανή νὰ τρέψῃ τὰς Τρώας εἰς φυγὴν, ἀκολουθεῖ τῷ ὄν-
 28τι μετ' οὐ πολὺ,

- „Πλήστειαν νε νεκίωυ, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνονυ
 „Πῖπια εἰδείη· νῦν δ' ἐσρατὸν ἀμφιμάχουται.
 „Οὐ γὰρ Τυδείδew Διομήδεος ἐν παλάμῃσι
 „Μαίνεται ἐγγεῖη, Δαναῶν ἀπο λοιγὸν ἀμῶναι· 75
 „Οὐδέ πω Ἀτρεΐδew ὅπὸς ἔκλυον αὐδήσαντας,
 „Ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς· ἀλλ' Ἐκτορος ἀνδρόφονοιο
 „Τρωσὶ κέλευντος περιόγνυται· οἱ δ' ἀλαλήτῳ
 „Πῶν πεδίου κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες Ἀχαιοῖς.
 „Ἀλλὰ καὶ ὧς, Πάτροκλε, νεῶν ἀπο λοιγὸν ὀμῶνυ 80
 „Ἔμπεσ' ἐπικρατίως, μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
 „Νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόσου ἔλυνται.
 „Πείθεο δ', ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θεῶν,
 „Ὡς ἂν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κύδος ἄροιο

(13) Καθὼς θέλει συμβῆ τοῦτο ὀλίγωρα ὡς θέλει ἴδομεν εἰς τὴν Φ. ῥψδ. ἐκ τῶν λόγων τῆ Ζάνθου ποταμῆ πρὸς τὸν Ἀχιλλέα.

(14) Ταῦτα λέγει ὁ Ἀχιλλεὺς διὰ τὰ ἐπιδικηθῆ διὰ τὴν καταφρονητικὴν ὁμιλίαν ὅπῃ ὁ Διομήδης περὶ τὸ τέλος τῆς I. ῥψδ. μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πρέσβεων ἔκαμε πρὸς Ἀγαμέμνονα εἰπών. „Εἶθ', Ἀγαμέμνων βασιλεῦ· κτλ. (Ἴδε I. ῥψδ. Σλδ. 127) ἢ ὁποία ἐφθασεν εἰς τὰς ὧτα αὐτῆ.

(15) Ἀπὸ τῆς εἶναι πικρὰ λοιδωρία παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος, τὸν ὅποιον παριστάνει δειλὸν, διότι δὲν σπεύδει εἰς τὴν μάχην ἵνα ἐγκαρδιώσῃ τὰ στρατεύματα

- 20 Κ' ὁ Ἀγαμέμνου βασιλεὺς, υἱὸς ὁ τοῦ Ἀτρέως,
 21 Εὐνοὺς μ' ἄν ἦν καὶ προσήνης, ἐν τάχει καὶ βεθαίως
 22 Ὁ Τρώων ἔμελε στρατὸς ὀπίσω νὰ ὀρμήσῃ,
 23 Καὶ φεύγων, μὲ τὰ τῶν νεκρῶν σώματα, νὰ γεμίτῃ
 24 Τὰς ξενίας τάφρους ποταμοῦ· (13) ἀντι νῦν κυκλωμένον
 25 Νὰ ἔχ' Ἑλλήνων τὸν στρατὸν, καὶ περιεσφηγμένον.
 26 Εἰς τοῦ Τυδείως τοῦ υἱοῦ παλάμας τὰς ἀνδρείας,
 27 Τὸ ὄρου δὲν ἐνθουσιᾷ, (14) ἵνα ἐκ τῆς ἀγρίας
 28 Ῥύσῃ φθορᾶς τοὺς Ἀχαιοὺς. τὴν τοῦ υἱοῦ Ἀτρέως
 29 Δὲν ἤκουσα ἔτ' ἐχθρικήν φωνήν· (15) ἀλλὰ βαρέως
 30 Τοῦ ἀνδροφόνου περηχθεῖ Ἔκτορος, ἐκφρανοῦντος,
 31 Καὶ τὸν στρατὸν τοῦ εἰ τὴν ὀρμὴν ἀπαύσιως ἐμψυχῶντος
 32 Οὔτινες μετὰ φοβεροῦ θορύβου ἐν αἷ κινούνται,
 33 Σ' τὴν πεδιάδος πᾶσαν γῆν ζηγμαίως ἐφραπλοῦνται,
 34 Ἀγρώς κατὰ τοῦ στρατοῦ Ἑλλήνων ἐφορμῶντες
 35 Κ' εἰς τὰς τῆς μάχης συμπλοκὰς σκληρῶς αὐτοὺς νικῶντες·
 36 Ἀλλ' ὅμως, Πάτροκλ', ἐπ' αὐτοὺς ὀρμηστοὶ ἐν ἀνδρείαῳ
 37 Καὶ σῶσον ἀπὸ τῆς φθορᾶς, τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα.
 38 Σπεύσον γενναίως, ἵνα μὴ τὰ πλοῖα πυρπολήσων,
 39 Καὶ τὴν ἐπανόδου ἡμῶν τὴν ἐφετὴν κωλύσων. (16)
 40 Πλὴν ἵνα, ὄξαι καὶ τιμὴν μεγάλην νῦν ἐπίσης,
 41 Νὰ δώσων μοι οἱ Ἀχαιοὶ ἅπαντες, ἐνεργήσης

αὐτῷ· Ἄλλ' εἶναι πληγωμένοι; τούτο δὲν βλάπτει· ὁ
 γενναῖος ἀρχηγὸς, εἰς τὰ ἔσχατα τῆς κινδύνου, κα-
 θῶς εὐρίσκονται νῦν οἱ Ἕλληνες, ὀφείλει νὰ ἀποθάνῃ
 ἐπὶ τὸν τόπον τῆς μάχης μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν του.
 (16) Δὲν πέμπει τὸν Πάτροκλον ὁ Ἀχιλλεὺς κατὰ

- „Πρὸς πάντων Δαναῶν, ἀτὰρ οἱ περικαλλέα κούρη 85
 „Ἄψ ἀπουάσωσι, ποτὶ δ' ὄγλαα δῶρα πόρωσι.
 „Ἐκ νηῶν ἐλάσας, ἵεναι πάλιν* εἰ δέ κεν αὐτοῖς
 „Δύη κῦδος ἀρέσθαι ἐρέγδουπος πύσις Ἡΐρης,
 „Μὴ σὺγ' αὐεσθεν ἐμεῖο λιλαιέσθαι πολεμιζέειν
 „Τρωτὶ φιλοπτολέμοισιν· ὀτιμότερον δέ με θήσεις. 90
 „Μηδ' ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηϊότητι,
 „Τρῶας ἐναιρόμενος, ποτὶ Γῆιον ἡγεμονεύειν·
 „Μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο Θεῶν ἀεργεγετάω
 „Ἐμβήη* μάλα τοῦς γε φιλεῖ ἐκάεργος Ἀπόλλων·
 „Ἀλλὰ πάλιν τρωπάσθαι, ἐπὶν φάος ἐν νύεσαι 95
 „Θείης, τοῦς δέ εἶν πεδίου καταδηριάσθαι·

τῶν Τρῶων μὲ τὰ ὄπλι του, εὐσπλαγχνία κινύμενος
 διὰ τοῦς Ἕλληνας, ἀλλὰ φοβόμενος νὰ μὴ καύσων οἱ ἐχθροὶ
 καὶ τὰ ἐδικὰ του πλοῖα καὶ ἐπειτα δὲν ἤσελεν ἡμπορεῖ
 νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του.

(17) Ἄλλὰ, τοῦτο ὑπεσχέθησαν αὐτῷ οἱ Ἕλληνες,
 αὐτὸς δὲ τὸ ἀπέβαλλε· ἰδὲ λοιπὸν ἀνισότης φανερά· εἰς
 τὰ ἦθη τῆ Ἀχιλλεύου· (εἰποντινιες τῶν αὐστηρῶν ἐκεί-
 νων Κριτικῶν). Ἄλλὰ παῖκατὰ τῆτο ἐλασθασθησαν μεγά-
 λως. Οἱ Ἀχιλλεύς μένει πάντοτε φιλόδοξος· ὅταν ἀ-
 πέβαλε ταύτην τῶν Ἑλλήνων τὴν προσφορὰν, οἱ
 προσφέροντες δὲν ἦσαν ἀπόμι εἰς κακὴν κατάστασιν· ὅ-
 σεν θέλει νὰ δεχθῇ ταῦτα ὅταν τὸς ἰδῇ εἰς τὸν ἔσχατον
 βαθμὸν, καὶ ἐκδιπῆσῃ διὰ τῶν μεγάλων τῶν χαμῶν.

(18) Οἱ Ἀχιλλεύς δὲν θέλει μήτε λαμπρὰν νίκην
 νὰ ποιήσῃ ὁ Πάτροκλος μήτε νὰ φονευσθῇ εἰς τὴν μά-
 χην, τὸ ὅποιον φοβεῖται ὅτι ἡμπορεῖ νὰ συμβῇ ἂν ὁ
 φίλος του δώσῃ καιρὸν εἰς τὸς Τρῶας νὰ καταλάβουν
 ὅτι ὁ μαχόμενος δὲν εἶναι ὁ Ἀχιλλεύς ἀλλ' ὁ Πάτρο-
 κλος ὑπὸ τῶν ὄπλων ἐκείνου.

- 22 Καὶ ἐταυτῷ τὴν ἀπ' ἐμέ κόρην ἀφρημένην
 23 Νῶ μ' ἀποδώσουν, μὲ λαμπρὰ δῶρα συνωδευμένην, (17)
 24 Ἄκουσον ἤδ' ἐν προσοχῇ, τὰ ὅσα σοὶ λαλήσω,
 25 Καὶ πείσθητι εἰς ὅ, τι νυν θέλει σὲ νουθετήσω.
 26 Ὅταν τοὺς Τρώων μαχητὰς ἀπὸ τὰ πλοῖα τρέψης,
 27 Ἄφες αἰτήτους, κ' ὅπισθ' εὐθύς σπεῦσον νὰ ἐπιστρέψης. (18)
 28 Ἄν' Ἦρας δ' ὁ βρουτοποιὸς ἀνὴρ νὰ σὲ τιμῆῃ
 29 Πλέον θελήτῃ, καὶ τὴν σὴν δόξασιν νὰ ἐπαυξήσῃ,
 30 Μὴ τὴν πολεμικὸν στρατὸν Τρωαδικῶν θελήσῃς
 31 Ἴνα θαμάσῃς δι' ἐμοῦ, μήπως μὲ ἀτιμῆσῃς. (19)
 32 Μήδ' ἢ μεγάλη σου χαρὰ, εἰν νενικημένους
 33 Τοὺς Τρώας ἴδῃς, κ' εἰς φυγὴν ὀπίσθην τετραμμένους,
 34 Ἄς σ' ἐρεθίσῃ τὴν ἔρμην νὰ ἐξακολουθήσῃς,
 35 Κ' εἰς εἰς τὴν Τρωάδ' αὐτοῖς, φουεῖων, νὰ ὠθήσῃς·
 36 Μήπως Θεὸς τις κατὰ τοῦ θείδιος ὀρμήτῃ
 37 Ἐκ τοῦ Ὀλύμπου, ἐν' αὐτοῖς φεύγοντας βοηθήσῃ·
 38 Διότ' Ἀπόλλων ὁ λαμπρὸς ὑπὲρ αὐτῶν φροντίζει,
 39 Κατὰ πολλὰ τοὺς ἀγαπᾷ, καὶ τοὺς ὑπερασπίζει.
 40 Ἀλλὰ τὰς ναῦς ἐκ τοῦ θεοῦ κινδύνου ἔταν σώσῃς,
 41 Κ' εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἀχαιῶν, φωτὸς ἀκτίνα δώσῃς,
 42 Στρέφου ὅπισω· κ' οἱ λοιποὶ ἄφες νὰ πολεμῶσι
 43 Κ' ἐπὶ τὴν πεδιάδ' αὐτοῖς, νὰ ἐξακολουθῶσι.

(19) Κατὰ δύο τρόπους φοβεῖται ὁ Ἀχιλλεὺς μήπως τῷ προξενήσῃ ἀτιμίαν ὁ Πάτροκλος· καὶ ὡς νικητῆς καὶ ὡς νικημένου· ὡς νικητῆς μὲν, ἐπεὶ εἰς ἐλευθερόμενοι οἱ Ἕλληνες μὲ τελειότητα ἀπὸ τὸν κίνδυνον δὲν θέλει τῷ ἀποδώσῃν μήτε τὴν Βρισηίδα, μήτε θέλων

„Αἰ γὰρ, Ζεῦ τε πότερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
 „Μήτε τις αἴν Τρώων θάνατον φύγοι ὅσσοι ἔασι,
 „Μητέ τις Ἀργείων, νῶϊν δ' ἐκδύμεν ὄλεθρον
 „Ὅ φρ' οἴοι Τροίης ἱερά κρηδεμνα λύσοιμεν· 100

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσι·
 Δάμνα μιν Ζηρός τε νόος, καὶ Τρώες ἀγαυοὶ
 Βάλλουτες· δεινὴν δὲ περὶ κρατάφοισι φαινή
 Πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε· βάλλετο δ' αἰεὶ 105
 Καπρίαλαρ' εὐπόιη· ὃ δ' ἀριστερόν ὠμον ἔκαμνευ,
 Ἐμπεδὸν αἰὲν ἔχων σάκας αἰόλου· οὐδὲ δύναντο
 Ἀμφ' αὐτῷ πελομέζεαι, ἐρείδουτες βελέεσσιν·

φροντίζει πλέον νὰ τὸν ἐξιλεώσῃν μὲ δῶρα· ὡς νικη-
 μένος δέ, ἐπειδὴ θέλει ἀφήσῃ τὰ ὄπλα τυ εἰς τὰς χεῖ-
 ρας τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐνταυτῷ θέλει κατηγορηθεῖ ὁ
 Ἀχιλλεὺς διὰ τὸν θάνατον τῆ φίλυ τυ.

(20) Ἰδὸν φρόνημα εἰς τὸν χαρακτήρα τῆ Ἀχιλλείως
 οἰκειότατον· μισεὶ τόσον τὴν τε Ἑλληνας ὡς καὶ τοὺς
 Τρώας, ὧστε ἤθελε νὰ ἔχῃ μόνος τὴν δόξαν τῆς πορθη-
 σεως τῆς Τρωάδος. Ἐκ τούτου λοιπὸν φαίνεται κάλιν,
 ὡς καὶ ἀλλαχῆ εἴρηται, ὅτι ὁ Ἥρωος ἐνὸς ποιήματος
 δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ παριστάνται ἀγαθόκαρδος, διό-
 τι τοιοῦτος τις δὲν εὐχεται ποτὲ παρομοίαν εὐχὴν. Ὁ
 Ἀχιλλεὺς εἶναι Ἥρωος ἄδικος καὶ κακὸς, ἢ κακία του
 ὁμῶς κρύπτεται ὑπὸ τὴν λάμψιν τῆς μεγίστης ἀνδρείας.
 Τινὲς τῶν Κριτικῶν ἠθέλησαν ἵνα ἀποβάλλῃν ἐκ τοῦ
 Κειμένου τὰς κατάρτας αὐτῆ ταύτας ὡς πολὺ αὐστηράς

„Εἶθε, Ζεῦ πάτερ, Ἀθηναῖα, καὶ ἔνδοξε Ἀπόλλων!
 „Τὸν δάιατον μὴ φύγητις, οὔτε τῶν Τρώων ὄλον,
 „Οὔτε Ἑλλήνων τῶν ἐδῶ (20)· ἡμεῖς δὲ νὰ σωθῶμεν
 „Ὀλέθρου τοῦ φθοροποιοῦ, καὶ νὰ ἀξιωθῶμεν,
 „Μόνοι ὀρμῶντες κατ' ἐχθρῶν, διὰ χειρὸς ἀνδρείας
 „Τειχίσματα τὰ ἱερὰ νὰ φθείρωμεν τῆς Τροίας.

Τοιαυτ' ἀλλήλοισ μὲν αὐτοὶ ἔλεγον· ὁ δὲ Αἴας

Ἐστενοχωρεῖτο περισσῶς, ἀπὸ τε τῆς βιαίας
 Βελῶν βολῆς τῶν κατ' αὐτοῦ, ἅμα ἀπὸ τῆς θείας
 Διὸς Θεοῦ καταδρομῆς, καὶ ἀπὸ τῆς ἀγρίας
 Καὶ αὐτηρᾶς ἐχθρῶν ὀρμῆς, βιαίως ἐμπαπτύτων,
 Καὶ πάντοθεν νὰ τοῦ κτυποῦν ἠσχαλημέων ἔντων.
 Ἐπὶ τοὺς μύνηγας αὐτοῦ ἢ περικεφαλαία,
 Ἦχον μεγαλον ἢ λαμπρὰ, ἐποίηι, καὶ ἄραια·
 Διὰ τ' ὀπαύσιως ἐπ' αὐτὴν τὰ βέλη ἐπετοῦσαν
 Κ' εἰς τ' ἀσπίδισκία αὐτῆς τὰ εὐμορφα κτυποῦσαν.
 ὦμος του ὁ ἀριστερὸς πολὺ τὴν ἐνοχλοῦσε,
 Διότι πάντα τὴν λαμπρὰν ἀσπίδα ἐκρατοῦσε·
 Καὶ μ' ὄλον τοῦτο οἱ ἐχθροὶ, ἐν ᾧ τὸν ἐκτυποῦσαν·
 Μὲ βέλη ἀπὸ πανταχοῦ, πάλιν δὲν ἤμποροῦσαν
 Νὰ τοῦ βιάσων, τὲ ζεφρόν βῆμα του νὰ κινήσῃ,
 Καὶ εἰς αὐτοὺς, ὑποχωρῶν, τὸ πλοῖον νὰ σφύσῃ·

διὰ τῆ ὁποῖα ἐδήλωσαν ὅτι μήτε τῆ Ἀχιλλεύς τὰ ἦ-
 ση μήτε τῆ Ποιητῆ τὸ πνεῦμα ἐγνώρισαν. Ἴδε ὅσα
 περὶ τῆ λέγει ἐν διεξόδῳ ὁ αἰόδιμος Εὐστάθιος. Σλδ.

Αἰεὶ δ' ὀργαλίῳ, ἔχειτ' ἄσθηματι· καθδὲ οἱ ἰδρῶς
 Πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔρρεεν, οὐδέ πη εἶχεν 110
 Ἀμπνεῦσαι· πάντα δὲ κακὸν κακῶ ἐσθήρικτο.

Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ο'λύμπια δῶματ' ἔχουσαι,
 Ο'ππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπησε νηυσὶν Ἀχαιῶν.

Ἔκτωρ Αἰάντος δόρου μείλιον ἄγχι παρασῶς
 Πλῆξ' ἄροι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ κελῶν ὀπισθεν. 115

Ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε· τὸ μὲν Γελαμώνιος Δίας
 Πῆλ' αὐτῶς ἐν χειρὶ κελῶν δόρου· τήλε δ' ἀπ' αὐτοῦ

Αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βρόμβησε πεσοῦσα.

Γνώ δ' Αἰας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, βίβηγ' ἐν τε
 Ἔργα Θεῶν, ὃ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μῦθεα κείρει 120

Ζεὺς ὑψιβρέμετης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.

Χάζετο δ' ἐκ βελέων· τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκόματον πῦρ

Νηΐδοι· τῆς δ' αἰψά κατ' ἀσπέση κέχυτο φλόξ.

(21) Πόσω λαμπρὸς δεικνύεται καὶ διὰ τῆς περιόδου ταύτης ὁ χαρακτήρ τοῦ Αἰάντος! Οὗτος ὁ ἥρωϊς ἔχει ἐναντίον τῶν ὅλων τῶν Τρώων καὶ τὸν ἴδιον αὐτὸν Δία, καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ὑποχωρεῖ προτιήτερα παρὰ μόνον ὅταν ἔγινε τὸ δόρυ τῶν ἄφρητων. Ο' δὲ Ποιητὴς φειδόμενος αὐτοῦ, δὲν λέγει μῆτε ὅτι ἔφυγε, μῆτε ὅτι ὑπεχώρησεν, ἀλλὰ ἐμακρύνει ἀπὸ τὴν ὄρμην τῶν βελέων.

Ἀλλὰ ἀσθμαίνων, τὴν σκληρὰν μάχην ἠκολουθοῦσε,
καὶ τὰς ἐμπτάσεις τῶν ἐχθρῶν γενναίως ἀπωθοῦσε.

Ἀπὸ ἰδρωτὰ τὸν πυλὸν καὶ πάντοθεν, βρεγμένα

τὰ μέλη σώματος αὐτοῦ ἦσαν τ' ἀνδρειωμένα.

Νὰ ἀναπνεύσ' οὔτε σιγῆς δὲν εἶχεν εὐκαιρίαν,

Δίετι πάντοθεν μ' ὀρμὴν πολλὰ σφοδρὰν κ' ἀγρίαν,

Παῖτα, κακὸν ἐπὶ κακῷ ἄπασ' ἀκολουθοῦτε,

καὶ μὲ κινδύνων ἀπειλὰς σφοδρὰς τὸν ἐκλουτοῦσε.

Τώρα δὲ εἶπατέ μοι Σεῖς, Κόραι Κρονίδου Μοῦσαι,

αἱ ἐπ' Ὀλύμπῳ τὰ λαμπρὰ δῶματα κατοικοῦνται·

Πᾶς πρῶτον φλόξ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρὸς ἡ ἀλεθρία,

εἰς τοῦ κρατοῦ τῶν Ἀγαθῶν ἐνέπεσε τὰ πλοῖα.

Τοῦ Αἴαντος πλησίον οὖν ὁ Ἐκτωρ τότε ἄρμύσας,

Μὲ ξίφος τὸ μακρὸν αὐτοῦ ἀπέκοψε κτυπήσας,

τὸ ἐκ μελίας σερεῶν δόρυ του κ' ἐκταμμένον,

Ὅπισθεν, παρὰ τὸν καυλόν, ὅπου συνηρμοσμένου

τὸ ξύλον ἦν εἰς τὴν αἰχμὴν· κ' ὁ Δίας μὲν τὸ δόρυ

Ματαίως ἐν χειρὶ αὐτοῦ κολοσσωμένου φέρει·

Ἡ δὲ αἰχμὴ μακρὰν αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν γῆν πεσοῦσα

Ἡΐχηεν, ἐπὶ τὸν καυλὸν ἀποκομμένη οὔσα.

Τοῦ Αἴαντος δὲ ἡ ψυχὴ τότε πληροφορηθῆ

Ὅτ' ἦσαν ἔργα τῶν Θεῶν ταῦτα, καὶ ἐξεπλήχθη·

Γινούσ' ὅτι Ζεὺς ὁ κραταῖος ὅλας του τὰς γενναίας

Πρόξεις πολέμου καὶ βουλὰς, παντάπασι ματαίας

Δεικνύει καὶ ἀνωφελεῖς· (21) θείων γὰρ συμπεργήθη

Ἰνα ἡ Τρώων κρατιὰ τὴν Ἀγαθῶν νικήσῃ.

Ὅθεν μακρὴν ἔκ τῆς ὀρμῆς βελῶν τῶν ἐυμνιῶν·

οἱ δὲ ἐχθροὶ φθοροποιῶν πῦρ ἔβαλον εἰς τὸ πλοῖον,

Ὡς τὴν μὲν πρῶτην πῦρ ἄμφαπεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
 Πηρῷ πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν· 125

„Ὅρσσο, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἵπποκέλευθε·
 „Λεύσω δὴ παρά νηυσὶ πυρὸς διόσιο ἐρωῶν·
 „Μὴ δὴ νῆας ἔλωσι· καὶ οἰκέτι φυκτὰ πέλωνται·
 „Δύτσο τεύχεα θάσσου, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.

Ὡς φάτο· Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νόροπι χαλκῷ. 130
 Κνημίδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκε
 Καλὰς, ἀργυρέουσι ἐπισφυρέας ἀραρυίας·
 Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στῆθεσσι ἔδουε,
 Ποικίλον, ἀσερέεντα, ποδάκροος Αἰακίδαο·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὠμοῖσιν βάλλτο ξίφος ἀργυρόηλον, 135
 Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰσθμῷ κνήμην εὐτυκτον ἔθηκεν,

(22) Μετὰ μεγάλης τέχνης καὶ πιθανότητος παρεσκεύασεν ὁ Ποιητὴς τὴν ἀνάλυσιν ταύτην. Ἡ θεωρία τῶν φλογῶν ἐνεργεῖ εἰς τὴν ψυχὴν τῆ Ἀχιλλέως ἐκείνο ὅπῃ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἐνεργήσουν αἱ δεήσεις καὶ ἰκεσῖαι ὄλων τε τῶν φίλων.

(23) Ὁ Ποιητὴς δὲν περιγράφει ἐνταῦθα καταλεπτῶς τὰ ὄπλα τοῦ Ἀχιλλέως, ἐπειδὴ ἐπὶς ὅτι ὁ καιρὸς δὲν τῷ συγχωρεῖ τὸ τοῖστον, ἀναβάλλει διὰ τὴν κίμη τὴν τοιαύτην περιγραφὴν εἰς τὰ νέα ὄπλα ὅπου θέλει φέρει ἢ θέτις τῷ νῖψ' αὐτῆς, ὅπῃ θέλει ἔχει περισσοτέραν εὐκαιρίαν.

(24) Αἱ ἐν τῷ Κειμένῳ λέξεις, ποικίλον, ἀσερέεντα (θώρηκα) δύνανται νὰ ἐκληφθῶν καὶ κατὰ τὴν

Ἐν ᾧ φλόξ ἔσβεστος εὐθύς πάντοθεν ἐξυψώθη,
 Κ' ἕως εἰς τὴν πρύμνην μὲ σφοδρὰν βίαν ἐπεξηπλώθη.
 Ὅπερ ἰδὼν ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ τοὺς μηρούς κτυπήσας,
 Στράφη πρὸς Πάτροκλον εὐθύς, καὶ εἶπε τῷ φωνήσας·
 „Σπεῦσον, ὦ Πάτροκλ' εὐγενὲς καὶ τάχιζε· ἀγρία
 „Βλέπ' ὅτ' ἠγέρθη φλόξ πυρός Τρωαδικοῦς εἰς τὰ πλοῖα· (22)
 „Τρέξου, τὰς ναῦς μὲν οἱ ἐχθροὶ ὀρμήσαντες κρατήσουν,
 „Καὶ τὴν ἐπάνοδον ἡμῶν ματαίαν καταστήσουν.
 „Τὰ ὅπλ' ἐνδύθητι εὐθύς· ἐγὼ δὲ νᾶ φροντίσω,
 „Τοὺς Μυρμιδόνων μαχητὰς, νῦν σπεύδω, ἵν' ἀθροίσω.
 Ταῦτα μὲν εἶπ' ὁ Ἀχιλλεύς· Πάτροκλος δ' ὀγενναῖος
 ὤπλισθη, αἰδηρὸν λαμπρὸν περιδουθεὶς εὐθέως.
 Περὶ τὰς κνήμας πρῶτον μὲν ἔθηκ' εὐσκευασμένας (23)
 Κνημίδας, αὐσας μ' ἀργυρὰς πόρπας προσηρμοσμένας·
 Στὸ σῆθος θώρακ' εἶτα δὲ, ποικίλως εἰργασμένον
 Μὲ χρυσοχρῶστος τε μορφὰς ἄσρων χρωματισμένον, (24)
 Τοῦ ἐγγονοῦ ὄντ' Αἰακοῦ· κ' ἐπ' ὤμων κορμαμένην
 Ἐθῆκε σπάθην μὲ χρυσὰ καρφία κοσμημένην.
 Ἐπειτ' ἀσπίδα σερεῶν ἔλαβε καὶ μεγάλην
 Ἐπ' ὤμου τοῦ ἀριστεροῦ· τὴν κεφαλὴν δὲ πάλιν

ἔννοιαν τὴν ὁποίαν ἠκολούθησα εἰς τὴν παράφρασίν μου
 καὶ πάλιν, ὅτι ὁ θώραξ ἦν λαμπρὸς ὡς ἄστρον· ὡς λέ-
 γει ὁ Εὐστάθιος. „Ὅρα δὲ τὸ ἀσερρόεντα, ἐπὶ
 θώρακος· οὐρανὸς μὲν γὰρ, ἄλλως ἀσερρό-
 εις, ὡς ἄστρον ἔχων, θώραξ δὲ, ἐτέρως, ὡς
 ἄστρον εἰκωδῶς.

Ἴππουρι, δευρὸν δὲ λῆφος καθύπερθευ ἔνευεν·
 Εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρα, τὰ οἱ παλάμῃφι ἀρήρει·
 Ἐγγχος δ' οὐχ' ἔλετ' οἷον ἀμύμονος Λισκίδαο, 140
 Βριθῦ, μίγα, τσιθάρων· τὸ μὲν οὐδὲνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
 Πάλλειν, ἀλλὰ μιν οἶος ἐπίεσατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·
 Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῃ τάμε Χείρων
 Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμιμναι ἠρώεσσιν.
 Ἴππους δ' Αὐτομέδοντα θοᾶς ζευγνύμεν ἄνωγε, 145
 Τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥήξήνορα τίε μάλιτα·
 Πισότατος δὲ οἱ ἔσκε μάχῃ ἐνὶ μείναι ὁμοκλήν·
 Τῷδε καὶ Αὐτομέδων ἕπαγε ζυγὸν ὠκίας ἵππους,
 Ξάνθου καὶ Βαλίου, τῷ ἅμα πνοῆσι πετέσθην·

(25) Οἱ Εὐδάσιος παρατηρῶν ἐνταῦθα λέγει· ὅτι
 ἂν ὁ Ὅμηρος ἠμπορῆσε νὰ πλάσῃ καὶ δόρυ Ἐφαιγό-
 τευκτον καθὼς τὰ λοιπὰ τῷ Ἀχιλλέως ὄπλα, ἠθελε
 δώσει καὶ τὸ δόρυ αὐτῷ εἰς τὸν Πάτροκλον· ἀλλ' ἐ-
 πειδὴ ὁ Θεὸς ἔτος ἦτον τυλκεὺς μόνον ἔχι δὲ καὶ δο-
 ρυξόος, δὲν ἔδύνατο νὰ τῷ δώσει ἔπειτα καὶ δόρυ ὡς
 τὰ λοιπὰ ὄπλα, ὡς ἴστέον δὲ καὶ ὅτι εἶπερ εἶχεν
 Ὅμηρος ἐν τοῖς ἐξῆς καὶ δόρυ πλάσασθαι
 Ἐφαιγότευτον ἔδωκεν ἂν κατὰ τινα μέθο-
 δον καὶ τὴν Πηλιάδα μελίην τῷ Πατρό-
 κλῳ· νῦν δὲ ἐκκλίνει τὸ ἀπίθανον· οὐ γὰρ
 δορυξόος ἀλλὰ χαλκεὺς ὁ Ἐφαιγος· διὸ
 τὸ μὲν δόρυ ἀπόσειτον ὁ Ποιητῆς φυλάσσει
 τῷ Ἀχιλλεῖ παρὰ ταῖς ναυσὶ, τὰ δὲ λοι-
 πὰ ὄπλα περιθέσθαι τῷ Πατρόκλῳ δίδω-
 σιν, ἵνα, σκυλευθέντος αὐτῷ, ἢ μετὰ ταῦτα
 ἀπλοποιῆα ἔχη πισυρήν ἀφορμήν.

Ἐκάλυψε τὴν ἰσχυρὰν, μὲ περικεφαλαίαν
 Ἐσκευασμένην σερεῶς, λαμπρὰν τε καὶ ὠραίαν·
 Ἦς ἐκ τριγῶν ὁ λόφος ἦν ἰππέων σολισμένος,
 Καὶ πρὸς τὰ κάτω φεθερῶς νὰ κλίνῃ σκευασμένος.
 Ἐπειτα ἔλαβε σερῆρά δόρατα, τὰ ὅποια
 Καλῶς αὐτῷ ἐν τῇ χειρὶ ἤρμοζαν τῇ ἀνδρείᾳ·
 Τὸ δόρυ μόνου Δίακου ἐγγόνου, τὸ μέγαλον
 Πολλὰ βαρὺ τε καὶ σερῆρον, μετ' ὀπλίων του τῶν ἄλλων
 Δὲν ἔλασ', (25) ἐπειδ' Ἀχαιῶν δὲν ἦν τις, ὁ ὅποιος
 Ἴνα κινήσῃ, ἰκανῶς, αὐτὸ, ἦτον ἀνδρείος·
 Ἀλλὰ Πηλέως ὁ υἱὸς καὶ μόνος, νὰ κινήσῃ
 Εὐκόλως δύνατο αὐτὸ, καὶ νὰ τὸ ἀποσείη.
 Ἦν δ' ἐκ μελίας, εἰ τοῦ βουνοῦ Πηλίου αὐξήμμινος
 Τὴν ἀκροτάτην κορυφῆν, κ' ὑπὸ χειρὸς κομμένης
 Τοῦ Χείρωνος, ὅς τις ποτὲ εἰς τὸν ἠγαπημένον
 Πηλέα φίλου του, αὐτὸ εἶχε δεδωρισμένον,
 Ἴνα ὡς μέγα καὶ σερῆρον ὄπλου τῷ χρησιμεύῃ,
 Καὶ δι' αὐτοῦ τοῖσι δυσμενεῖσι ἦρωας νὰ φοιεύῃ.
 Τοῖς ἵππους ἵνα ζευξῆθ' ἀμείψεται ταχέως,
 Τοῦ Μενoitίου ὁ υἱὸς διώρισ' ὁ γεναῖος,
 Τὸν Αὐτομέδοντι· ὅν πολὺ ἠγάπα καὶ τιμοῦσε,
 Μετ' Ἀχιλλεῖα τοῦ λαμπροῦ, καὶ τὸν ἐθεωροῦσε
 Ὡς τὸν περὶτάτον αὐτῷ, ἀπὸ καθένα ἄλλον,
 Κατὰ κινδύνων τῶν πολλῶν, πολέμου, καὶ μεγάλων.
 Ὅστις αὐτῷ καταπεισθεῖς, τὸν Ξάνθου καὶ Βαλίου,
 Ἐθῆκε εὐθύς ὑπὸ ζυγοῦ ἀμάξης· τῶν ὁποίων
 Τόσσον, τὸ τρέξιμον ταχὺ, ὑπερβαλλ' ἔντις, ἦτο,
 Ὡς ἐμ' ἀνέμων τὰς σφοδρὰς πνοὰς ἐξωμοιοῖτο·

Τοὺς ἔτεκε Ζεφύρου ἀνέμῳ Ἄρπυια Ποδάργη, 150
 Βοσκομένη λειμῶν παρὰ ῥόου Ὠκεανοῖο.
 Ἐν δὲ παρηργήσῃ ἀμύμονα Πηδάσῃ ἔει,
 Τὸν ῥά ποτ', Ἡετίωνος ἐλὼν κόλῳ, ἦγαγ' Ἀχιλλεύς,
 Ὅς καὶ θυγὴς ἑὼν, ἔπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.

Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιοχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεύς 155
 Πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν· οἱ δὲ, λύκοι ὡς
 Ὠμοφάγοι, τοῖσιν τε περὶ φρεσὶν ἄσπετος ἀλήκη,
 Ὄζ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρουσι δγώσαντες
 Δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήϊον αἵματι φοινῶν,

(26) Ἐπειδὴ εἶπεν ὁ Ποιητὴς, ὅτι οὗτοι οἱ ἵπποι ἦσαν ταχεῖς ὡς αἱ πνοαὶ τῶν ἀνέμων, προσθέττει ὅτι ἐγεννήθησαν ἐκ τῆς Ζεφύρου καὶ τῆς Ἀρπυίας Ποδάργης, τῆς ἐκ γεννητόρων περιφήμων, διὰ τὴν ταχύτητα αὐτῶν, οἱ ὅποιοι ἔτρεχον ὡς νὰ εἶχον πτέρυγας· διότι οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλεον Ἀρπυίας δαιμόνια τινα πτερωτά, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν εἶδιδετο εἰς ὕλα τὰ μετὰ μεγίστης ταχύτητος τρέχοντα ἢ ἱπτάμενα.

(27) Ἴδὼν ἄμαξα συρομένη ὑπὸ τριῶν ἵππων· πρέπει νὰ ἱξεύρωμεν ὅμως ὅτι εἰς τὰς τοιαύτας τῶν ἀρχαίων ἀμάξας ὁ τρίτος ἵππος δὲν ἐτίθετο ἔμπροσθεν τῶν μεταξὺ τοῦ ῥυμῆ (τιμονίου) δύο ἐζευγμένων ἵππων, καὶ εὖς συνηθίζεται τὴν σήμερον παρὰ τοῖς νεωτέροις τῶν Εὐρωπαϊῶν, ἀλλ' ἐδέετο εἰς τὴν ἰδίαν γραμμὴν ἐκ δεξιῶν.

(28) Φαίνεται ὅτι ἤθελεν εἶναι ἀρμοδιώτερον νὰ παραβληθῶσιν οἱ στρατιῶται τοῦ Ἀχιλλέως μετὰ τῶν λύκων, ἐπειδὴ πρὸ τούτων ἡμερῶν ἀντεχό-

Ὦν Ἄρπυια (Ι) ἡ μήτηρ Ἴνυ, Ποδάργη καλουμένη,
 Ἰπὸ Ζεφύρω δὲ αὐτοὺς ἔτακε, (26) βασκομένη
 Ἐν τῷ ἐπὶ Ὀκεανοῦ τὰς ὄχθας λιδαδίω.
 Στὰς παραξεύξεις (*) ἔτι δὲ, τούτων ἐκτός τῶν δῖω,
 Τὸν Πηλεΐδου ἔθικ' ὄμοῦ· (27) ὃν Ἀχιλλεὺς ὠρμήσας
 Κατ' Ἡετίωνος, κ' αὐτοῦ τὴν πόλιν ἐκπορήσας;
 Ἐλάσθε λάφυρον ποτέ· κ' ὅστις ἠκολουθοῦσε
 Τοὺς ἀθανάτους, μ' ὄλ' ἐποῦ σῶμα θνητῶν φοροῦσε.
 Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς φροντίζει
 Σπειῶν παντοῦ εἰς τὰς σκηνάς, καὶ ἅπαντας ὀπλιζει
 Τοὺς Μυρμιδόνων μαχητάς. Ὡς δὲ ἠγρωμένους
 Λυκ' αἰμαδὸρ' ὀρμητικὴν δύναμιν ἐνδυμένους, (28)
 Οἴτινες ἔλαφου τινα, μεγάλην κερασφόρου
 Ὄταν φρονέουσιν εἰς τὰ βουναῖα, καὶ φάγουν κατὰ κόρον,
 Κατασπαράτοντες αὐτὴν, πολλοὶ συνάμ' ὄμοῦσαι
 Μ' αἱματωμένους παρειαὶς ἅπαντες, καὶ ζητοῦσαι

(*) Οὕτω ἐλέγοντο τὰ σκηνία ἐξ ὧν προσεδέοντο
 εἰς τὴν ἡμαξάν ὁ ἕξω τῷ ζυγῷ τρίτος ἵππος.

μενοι τῇ πολέμῃ ἐπροθυμῶντο μεγάλως νὰ ἔλθουν εἰς
 μάχην, παρὰ μὲ χορτάσαντας καὶ ἐκ τέττα μεγάλως δι-
 ψῶντας. Ἀλλ' ὁ ἀμίμητος Ὀμηρὸς ἠθέλησε νὰ δεῖξῃ
 τὴν παραβολὴν νεωτέραν, πλεον ἄξιοπαράτηρητον, καὶ
 ἰσχυροτέραν· διότι, λέγεται, ὅτι οἱ Λυκοὶ ὑποφέρουσιν
 εὐκολώτερα τὴν πείναν παρὰ τὴν δίψαν· ἐπειδὴ τὰ
 κρέατα τὰ ὅποια κατατρῶγουν αὐξάνουν εἰς ὑπερβολὴν
 τὴν δίψαν αὐτῶν, καὶ οὕτω τρέχουσι μετὰ μεγαλητέρας
 ὀρμῆς εἰς τὰς πηγὰς· ὅθεν ἡ εἰκὼν περιζανεται διὰ τῆ-
 ς ζωηροτέρας.

Καί τ' ἀγελήδων ἕαται ἀπὸ κρήνης μελανύδρου, 160

Λάβουτες γλώσασσιν ἀραιῆσι μέλαν ὕδωρ

Ἄρκου, ἐρευγόμενοι φόνου αἵματος· ἐν δέ γε θυμὸς

Στήθεσιν ἀτραμός ἐστι, περισύεται δέ τε γαστήρ·

Τοιοὶ Μυρμιδόνων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες

Ἄφ' ἀγαθὸν φερόποντα ποδάρκος Αἰακίδαο 165

Ρῥούτ'· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήϊός ἔσται Ἀχιλλεύς,

Ὀτρύνων ἔππουστέ καὶ ἀνέρας ἀσπίδιώτας.

Πεντήκοντ' ἦσαν νῆες Δοαί, ἧσιν Ἀχιλλεύς

Ἐἰς Τροίην ἠγάγετο, Διὸς φίλος· ἐν δὲ ἐκάσῃ

Πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῖσιν ἑταῖροι· 170

Πῦτε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς ἐπεποιθεῖ,

Σημαίνων· αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ἤνασσε.

Τῆς μὲν ἰῆς σιχρὸς ἦρχε Μενέσθεος αἰολοθώρηξ

Υἱὸς Σπερχεῖοιο, διΐπετός ποταμοῖο·

Τοῦ γέκε Πηλῆος θυγάτηρ, καλὴ Πολυδώρη, 175

Σπερχεῖω ἀκάμαντι, γυνὴ θεῶν εὐνηθεῖσα·

Αὐτὰρ ἐπὶ κλητῶν Βύρω, Περιήρεος υἱί,

Πηγὴν πολυῦδρον τινα, ὕδωρ ἵνα ρουφήσουν
 Μὲ τῶν λεπτῶν γλωσσῶν αὐτῶν τ' ἄκρα, καὶ ὕ' ἀποσβύσουν
 Τὴν δάψαν, ἣν τοῖς προξενεῖ ἡ αἵματος ποιότης,
 Ἡ'ν ἐξερεύγουτ' ἐκ γαστρῶς· καὶ ἥτις, ἡ ὠμότης
 Πλέον' αὐξάν', αὐτῶν, ποιεῖ· κ' οὕτω οὐδέου φοβοῦνται,
 Καὶ αἱ κοιλίαι τῶν πολὺ περιεσποχωροῦνται·
 Κ' οἱ Μυρμηδόνων ἀρχηγοὶ καὶ βασιλεῖς ὁμοίως
 Κύκλω τοῦ φίλου, ἔγγαστοῦ τοῦ Δίακου, ἀνδρείως
 Πάντες ὠρμούσαν· Ἀχιλλεὺς δὲ ὁ ἀνδραιομένης
 Ἐν μέσῳ ἔστατο αὐτῶν, καὶ ἦν ἡσυχολημένος
 Τοὺς τε πεζοὺς καὶ τοὺς ἵππους διὰ τὰ ἐνθαρρύνει,
 Καὶ κατὰ τοῦ Τρωαδῆτων στρατοῦ τὰ παροτρύνει.

Τὰ πλοῖα, ὅσα Ἀχιλλεὺς ἔμπροσθεν τῆς Τρωάδος,
 Ὁ προσφιλὴς Θεοῦ Διὸς, ὠδήγησ' ἐξ Ἑλλάδος,
 Πεντήκοντ' ἦσαν· καὶ καθ' ἓν πενήκοντα ἀνδρείους
 Τῶν Μυρμηδόνων μαχητὰς ἔφερε· τοὺς ὅποιους
 Μέριας εἰς πέντε ἀρχηγούς, (*) πιστοὺς κ' ἀνδραιομένους,
 Κ' εἰς τὴν διοίκησιν αὐτοῦ πάντας ὑποκειμένους.

Τὸ πρῶτον τάγμ' ὠδήγει μὲν Μενέσβιος ἀνδρείος,
 Ποικίλον ἔχων καὶ λαμπρὸν θώρακα· ὁ ὅποιος
 Ἐκ Σπαρχεῖου τοῦ ποταμοῦ, τοῦ ἐκ Διὸς, γεννήθη,
 Κ' ἐκ τοῦ Πηλέως τῆς καλῆς κόρης κυοφορήθη,
 Τῆς Πολυδάρης· (II) Σπαρχεῖω τῷ θεῷ, συμμεγείσης
 Καὶ ἀλαμάτω ποταμῷ, κ' αὐτοῦ μητρὸς κληθείσης.
 Τοῦ Βῶρου Περιόρου δὲ (III) υἱοῦ, ἔθεωρεῖτο
 Καὶ κατ' ἐπίκλησιν, κοινῶς, τούτου υἱὸς καλεῖτο·

(*) Εἰς καθένα πεντακυσίους στρατιώτας.

Ὅς ῥ' ἀναφανδὸν ὅπιε, ποριῶν ἀπερείσια ἔδνα.
 Τῆς δ' ἐτέρης Εὐδωρος ἀρήϊος ἠγεμόνευε,
 Παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῶ καλῆ Πολυμήλη, 180
 Φύλασιος θυγάτηρ· τῆς δὲ κρατύς Ἀργειφύτης
 Ἡῤῥασαί', ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶν μετὰ μελπομένησιν
 Ἐν χορῶ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου, κελαδείνης·
 Αὐτίκα δ' εἰς ὑπερῶ' ἀναβάς παρελέξατο λάθρη
 Ἐρμείας ἀκάκητα· πόρου δὲ οἱ ἀγλαῶν υἱὸν 185
 Εὐδωρου, περὶ μὲν ταχύν, ἠδὲ μαχητήν·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τὸν γε μαρσόκος Εἰλείθυια
 Ἐξάγαγε προφῶσθε, καὶ ἡλίου ἴδεν αὐγὰς,
 Τὴν μὲν Ἐχελῆος κρατερὸν μένος Ἀκτοριδαο
 Ἡγάγετο πρὸς δῶμαί', ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα· 190
 Τὴν δ' ὁ γέρον Φύλας εὖ ἔτρεφεν, ἠδ' ἀτίταλλεν,
 Ἀμφαγαπαζόμενος ὡσεί' ῥ' εὖν υἱὸν οὔτα.
 Τῆς δὲ τρίτης Πείσανδρος ἀρήϊος ἠγεμόνευε
 Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσι
 Ἐγχεῖ μάρασθαι, μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον. 195

(29) Οἱ τότε Ἕλληνες συνήθιζον νὰ ἔχωσι τὴς κοι-
 τῶνας τῶν θυγατρῶν των εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆ ὀσπη-
 τίν, διὰ νὰ εἶναι μεμακρυσμένοι ἀπὸ κάθε κοινωνίαν
 καὶ προφυλαγμένοι· τὸ ὁποῖον μέρος οἱ Λακεδαιμόνες
 ὠνόμαζον, Ὡνον, (ὑπερῶν, ἀνώγειον) καὶ ἐπειδὴ ἡ
 λέξις αὕτη συμφωνεῖ σχεδὸν μὲ τὸ ὠόν, (αὐγόν) Σέ-
 λυστινες νὰ ἀποδείξουν ὅτι ἐν τύτῃ ἔλαβεν ἀρχὴν ἡ
 μυθολογία τῆς γενέσεως τῆς Ἑλένης.

Δίετι τὴν μητέρ' αὐτοῦ ἔλασ' εἰς ὑπανδρείαν,
 Δωρῆαὶν γάμου δοῦς αὐτῇ μεγάλην καὶ πλουσίαν.

Τὸ δευτέρου δ' ὑφ' ὀδηγοῦ ἦτον ἀνδρειωμένους,
 Εὐδῶρου (IV) τοῦ πολεμικοῦ, τεχθέντος ἐκ παρθένου,
 Τῆς Πολυμήλης, (V) θυγατρὸς Φύλαντος, (VI) ἣ ἔποια
 εἰς τὸν χορὸν, κατὰ πολλὰ ἦτον ἐπιτηδεῖα·
 Ὁ Ἄργεφύτης δὲ Ἑρμῆς, ὁ ἰσχυρὸς καὶ θεῖος,
 Κακὸν οὐδέποτε ὁ ποικῶν, καὶ εἰς κακὸν τελείως
 Μὴν ὑποκείμενος κανέν· ταύτην δ' τὰς χορευούσας
 Ἰδὼν παρθένους μεταξὺ, εἰς ἑορτὴν παρούσας
 Ἀρτέμιδας, διὰ χρυσοῦν βελῶν τῆς τοξοσύνης
 Καὶ εἰς τὰς ἄγρας φρεσὸν θόρυβον ἐμποιοῦσας,
 Ἠρώσθ' αὐτῆς· καὶ ἀναβάς δ' τὸ δῶμ' αὐτῆς λαθραίως, (39)
 Συγκατεκλήθη μὲ αὐτὴν ὑπνώττουσαν ἰδέως,
 Καὶ οὕτω ἔδωκεν αὐτῇ υἱὸν ἠγαπημένον,
 Εὐκίνητον, καὶ μαχητὴν ὅμα ἀνδρειωμένον,
 Τὸν Εὐδῶρον· κ' ὅταν αὐτῷ, διὰ τῆς βοηθείας
 Λογεῦτριας, εἰς τοκετοῦς παρούσης Εἰλειθυίας,
 Τεκούσα ἔδωκε τὸ ζῆν, ταύτην μὲν ὁ ἀνδρεῖος
 Ἐχελκῆς (VII) ἔγχευεν, υἱὸς Ἄκτορος· ὁ ὁποῖος
 Δῶρα τῇ ἔδωκε πολλά· τὸν Εὐδῶρον δὲ πάλιν,
 Μὲ ἐπιμέλειαν πολλήν, ἔτρεφε, καὶ μεγάλην
 Πόππος τοῦ Φύλας γηραιὸς, δ' οἶκον τὸν ἰδίου του,
 Καὶ τὸν ἠγάπα ὡς υἱὸν ἦν ἕνας ἐκ τῶν υἱῶν του.
 Τοῦ τρίτου ἦν δὲ ἠγεμὼν Πείσανδρος· ὁ ὁποῖος
 Μαιμάλου (VIII) ἦτον ὁ υἱὸς, πολεμιστὴς ἀνδρεῖος,
 Καὶ Μυρμιδόνων μεταξὺ, ἐν τῇ δορυφορίᾳ,
 Μετὰ τῶν Πάτροκλον, αὐτὸς ἔφερε τὰ πρωτεῖα·

Τῆς δὲ τετάρτης ἤρχε γέρον ἱππῆλάτα Φοῖνιξ.
Πέμπτης δ' Ἀλκιμίδων, Λαέρκεος υἱὸς ἀμύμων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντας ἄμ' ἠγεμόνεσσιν Ἀχιλλεύς
Στῆσεν ἑυκρίνας, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.

- „Μυρμιδόνες· μὴ τις μοι ἀπειλάων λελαθέσθω, 200
„Ἄς ἐπὶ νηυσὶ θοῶσιν ἀπειλεῖτε Τρώεσσι,
„Πάνθ' ὑπὸ μνησθμόν· καὶ μ' ἠτιάασθε ἕκαστος·
„Σχέτιλιε Πηλέος υἱέ· χόλον ἄρα σ' ἔτρεφε μήτηρ·
„Νηλεῖς· ὅς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀέκοντας ἑταίρους·
„Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα παντοπόροισιν 205
„Αὐτίς, ἐπεὶ ῥά τοι ἄθε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
„Ταῦτα μ' ἀγειρόμενοι θάμ' ἐθάξτε· νῦν δὲ πύφονται
„Φυλοπίδος μέγα ἔργον, ἔης τὲ πρὶν γ' ἐράσθη.
„Ἐνθά τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω.
Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου· 210
Μᾶλλον δὲ σίγῃς ἄρθην, ἐπεὶ βασιλῆος ἀκούσας.
Ὡς δ' ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρη πυκινούσι λιθοῖσι

(30) Ἰδὲ πολεμικὴ δημηγορία, εὐφραδῆς, ἰσχυρά,
καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆ Ἀχιλλέως ἀξία.

(31) Ὁ Ποιητὴς παραβάλλει τὴν θέσιν τῶν Μυρμι-
δονικῶν ταγμάτων μὲ οἰκοδομήματος μεγάλου τοῖχου,
τῆ ὁποῖου οἱ λίθοι εἶναι οὕτω ἀρμοδίως καὶ ἐπιμελῶς
συνθεμένοι, ὥστε ἀνθίσταται μ' εὐκολίαν καὶ εἰς τὰς βι-
αίας τῶν ἀνέμων πνοὰς καὶ εἰς τὰς βροχὰς βροχὰς.
Ἢ παραβολὴ δὲ αὕτη εἶναι τόσῳ μᾶλλον ἀρμοδία, ἐ-
πειδὴ οἱ τότε Ἕλληνες τὰς περισσοτέρας λέξεις ὅπου
μετεχειρίζοντο διὰ τὰ ἐξηγήσονται τὰς διαφορετικὰς τάξεις
τῶν μαχῶν ἐλάμβανον ἀπὸ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν.

Τὸ τέτατον ὁ Φαίηξ δὲ, ὁ γέρον, ἰώδηγούσε·
 Ὁδ' Ἀλκιμέδων (ΙΧ) ὁ υἱὸς Λαέρκου (Χ) ἰδοικούσε·
 Τὸ πέμπτον τῆγμα. Ὅταν δὲ οὕτω ἐμέρισέτους,
 Καὶ εἰς τοὺς ὀδηγούς αὐτῶν καλῶς ὑπέταξέτους,
 Τοιούτους λόγους πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν ὄγεναϊς,
 Καὶ ἰσχυρότατος, υἱὸς τοῦ ἱππασοῦ, Πηλείως·

„ὦ Μυρμιδόνων μαχηταί! ἤδη ἐνθυμηθῆτε,
 „Τὰς τε κρυφίσεις κ' ἀπειλὰς, (30) τὰς ὅσας ἐποιεῖτε
 „Κατὰ τῶν Τρώων, εἰς τὰς ναῦς, μεγαλοδόνημονοῦντες
 „Ὅτω δ' ἄρκει μὴ ἡ ὄργη, κ' ἐμὲ κατηγοροῦντες
 „Καὶ λέγοντες· „ὦ χαλεπὲ κ' ἄδικ' υἱὲ Πηλείως·

„Μὲ χολῆν σ' ἔτρεφε περὰν ἢ μήτηρ σου βεδοῖως.
 „Σκληρὰ καὶ ἀκαμπτος ψηχη! τί τοὺς ἠγαπημένους
 „Φίλους σου ἔχεις σανικῶς εἰς τὰς ναῦς κεκοσμημένους;
 „Ἄς ἐπισρέψωμεν λοιπὸν ὀπίσω μὲ τὰ πλοῖα,
 „Διότ' ὄργη σου εἰς τὴν ψυχὴν ἐπέπεσε βαρεῖα.“

„Ταῦτα πολλάκις ὅλ' ὁμοῦ συνηθροισμένοι ὄντες,
 „Ἐπὶ τὰς ναῦς περὶ ἐμὲ, ἐλέγετε βρωῦντες·
 „Νῦν δὲ πρὸς πόλεμον ἰδοὺ παρούσα εὐκαιρία,
 „Ὅν τόσω πρότερον, ἡμῶν ποθοῦσεν ἡ καρδία·
 „Ἀπέλθ' οὖν· καὶ ἰσχυρὰν, ὅς τις ὑμῶν, καρδίαν
 „Ἐχει εἰς τὰ σῆθη, κατ' ἐχθρῶν ἄς πολεμᾷ μ' ἀνδρείαν.

Ταῦτα εἰπόντος, ὁ καθεὶς τόσου ἐνθουσιάζθη,
 Ὅτε τὸ θάρρος κ' ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ διπλασιάσθη.
 Πλέον δ' ἠρμόθησαν αὐτῶν αἱ τάξεις ῥωμαλαῶς,
 Εὐθύς ὡς ἤχησ' ἡ φωνὴ αὐτῶν τοῦ βασιλέως.
 Ὡς δ' ὅταν τις μετὰ πολλῆς κτίξει ἐπιμελείας, (31)
 Μὲ πικρὸς λίθους, ὑψηλῆς τοῖχον τῶος οἰκίας,

Δώματος ὑψηλοῦ, βίας ἀνέμων ὀλαείων·
 Ὡς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ἀμφαλόεσσαι·
 Ἀσπίς ἄρ' ἐπ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυιν, ἀνέρα δ' ἀνὴρ· 215
 Ψαῦον δ' ἱπποκόμοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
 Νευόντων· ὧς πυκνοὶ ἐφέεσσαν ἀλλήλοισι.
 Πάντων δὲ προπάροιθε οὐδ' ἀνέρα θωρήσσεσθον,
 Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἕνα θυμὸν ἔχοντες
 Πρόσθεν Μυρμηδόνων πολεμίζειν· αὐτὰρ Δ' Ἰλλεὺς 220
 Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς κλιπέην· χηλαῦ δ' ἀπὸ πῶμ' ἀνέωγε
 Καλῆς, δαιδαλέης, τὴν οἱ Θετίς ἀργυρόπεζα
 Θῆλ' ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι, εὐπλήσασα χιτώνων,
 Χλαινάων τ' ἀνεμοσκεπέων, οὐλῶν τε ταπίτων·
 Ἐνθα δὲ οἱ δέεπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος 225
 Οὐτ' ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ' αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον,
 Οὔτε τρω σπένδεσκε Θεῶν, ὅτε μὴ Διὶ πατρί·

(32) Ο' Ποιητὴς ζωγραφίζει ἐξαισιῶς ἐνταῦθα τὴν
 φιλοσυργίαν μητρὸς τινος ἢ ὁποῖα βλέψασα τὸν υἱὸν αὐ-
 τῆς μελετῶντα νὰ ἀπέλθῃ εἰς πόλεμον φροντίζει ἐπιμε-
 λῶς νὰ θέσῃ εἰς τὴν ἀποσκευὴν τε ὅλα ἐλεῖνα, ὅσα
 προβλέπει ὅτι ἡμπορεῖ νὰ τῷ χρειασθῆι.

Κατὰ ἀνέμους τοὺς σφοδροὺς διὰ νὰ ἀντιτείνῃ,
 Κ' ὁ οἰκητὴς τὰς αἰσχυρὰς πνοάς τιν νὰ ἐκκλίνῃ·
 Οὕτω συνήρμωσαν πυκνῶς ἀσπίδας τὰς ὠραίας
 Ἀ'ς ἐκρατοῦσαν ἑ' τὰς ἐεῖρῶς χεῖρας καὶ ῥωμαλαίας·
 Κ' ἀσπίδες ἐπ' ἀσπίδων μὲν ἔσφιζοντο ἐδραΐαι,
 Ἐπὶ περικεφαλαίων αἱ περικεφαλαΐαι,
 Κ' ἐπ' ἀνδρῶν ἀνδρῶν ἠγγίζον δὲ πᾶσαι ἐπιπολαίως
 Δι' ἐπικεφαλαί' αὐτῶν, αἱ κοσμημέν' ὠραίως
 Μὲ ἵππων τρίχας, ἑ' τὰς λαμπρὰς λόφων τῶν κλινομένων
 Προμετωπίδας, κ' ἐπ' αὐτὰς ὑφοχαμιλομένων.
 Οὕτω ἀλλήλοισ τιν πυκνὰ ἦσαν συτεταγμένοι
 Οἱ Μυρμιδόνων μαχηταὶ τότε, οἱ ἀνδρεκομένοι.
 Πάντων δὲ ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὁ Πάτροκλος ἠγήετο,
 Καὶ Αὐτομέδων σὺν αὐτῷ· κ' ἕκαστος προθυμείτο,
 Μὲ ψυχῆς θάρσος τὸ αὐτῶν, διὰ νὰ ὀδηγήσων
 Τοὺς Μυρμιδόνας, καὶ αὐτοὶ πρότωι νὰ πολεμήσων.
 Ο' δ' Ἀχιλλεὺς εἰς τὴν σκηνὴν ἐμβὰς, ἦνοιξ' εὐθέως
 Τὴν σκευασμένην κιβώτην ποικίλως καὶ ὠραίως,
 Ἥ'σ εἶχε Θέτις ἡ θεὰ ἑ' τὸ πλοῖον τοῦ θεμένῃ,
 Μετὰ γλαμίδων ἐκλεκτῶν, χιτῶνων, γεμισμένην
 Ταπήτων τ' ἅμα μαλλιωτῶν κ' ὠραιοποιημένων, (32)
 Πρὸς τῶν ἀνέμων τὰς πνοὰς σκέπην παρεχομένων·
 Εἰς ταύτην ἔκειτο καὶ ἐν ποτήριον, μὲ κάλλος
 Ἐσκευασμένου θαυμασόν· ἐκ τοῦ ὁποίου ἄλλος
 Οἶνον δὲν ἔπιε κανεῖς, ἀνδρῶν τῶν ἐπιγεῖων,
 Οὔτε σπονδὴν ἄλλω τινι Θεῶν τῶν αἰετῶν
 Ἐξ αὐτοῦ ἔσπευδεν· εἰμὴν ἀπὸ τιν εἰς τὸν Δία,
 Τὸν Θεσπάτορα, σπονδὴν νὰ κόμῃ ἦτον χρεῖαι·

Τὸ ρά τὸτ' ἐκ γηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε Θεεῖω
 Πρῶτον, ἔπειτα δὲ νύψ' ὕδατος καλῆσι ροῆσι·
 Νύφατο δ' αὐτὸς χεῖρας, ἀψύσσατο δ' αἶθοπα οἴνου· 230
 Εὐχέτ' ἔπειτα τὸς μέσῳ ἔρκει· λείβε δὲ οἴνον,
 Οὐρανὸν εἰσαιδῶν· Δία δ' οὐ λάθε τερπικέρανον.
 „Ζεῦ ἄνα, Δωδωναίε, Πελασγικέ, τηλόθε ναῖω,
 „Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
 „Σοὶ ναῖουσ' ὑποφῆται, ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι· 235

(33) Ὁ Ποιητὴς δίδει εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα φρονήματα κοιῆς εὐλαβείας ἢ ὅποια εἶναι συμπαθῆς μετὰ τὸν χαρακτῆρα ἀνδρὸς ὀργίλου καὶ ἀδυσωπήτου, τὸν ὅποιον ἔδωκεν εἰς αὐτόν.

(34) εἰς τὴν Δωδώνην, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Μολοισῶν (νῦν Δρυνηπόλεως) μεταξὺ Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου, εὐρίσκειτο ναὸς τοῦ Διὸς κτισθεὶς ὑπὸ τῶν Πελασγῶν· τῆ ὁποῖα οἱ Ἱερεῖς, Σελλοὶ καλέμενοι, διήγον σκληρότατον βίον. Τοῦ σκοπῆ ἡμῶν ἀντιπείμενον δὲ δὲν εἶναι νὰ ἐξακριβώσωμεν ἂν ἦτοι οἱ ἱερεῖς ἐκαλεῖντο Σελλοὶ ἢ Ἑλλοὶ, ἐπειδὴ ὁ Ἡσίοδος ἀνομάζει τὴν Δωδώνην Ἑλλοκίαν καὶ ὄχι Σελλοκίαν· ὅς τις θέλει νὰ πληροφορηθῇ ἐπιτελέστερα περὶ τούτου δύναται νὰ ἀναγνώσῃ ὅσα ὁ Στράβων ἀναφέρει ἐν διεξόδῳ πρὸς λύσιν τῆς ἐπιτέτο φιλονεικίας τῶν Κριτικῶν.

(35) Ἡ λέξις „ὑποφῆται“ τὴν ὅποιαν ἀπαντῶμεν ἐν τῷ Κειμένῳ εἶναι δῆλον ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀντὶ τῆς „προφῆται“ ὡς τινες ἠθέλησαν νὰ ἐκλάβουν αὐτήν· ἀλλὰ ἐγκλείει διαφορετικὴν ἔννοιαν. εἰς τὰ σχόλια τοῦ Διδύμου ἀναγινώσκομεν ταύτην τὴν

Ταῦτο λαβῶν ἐκ κισῶτος τότε ὁ υἱὸς Πηλέως,
 Μὲ Θεοῦ πρῶτον τὸν καπνὸν ἐκθήρηεν εὐθέως· (33)
 Ἔπειτα ἐξέπλυνεν αὐτὸ μὲ ὕδωρ· κ' ἀποπλύνων
 Τὰς χεῖρας του ἐπιμελῶς, ἐγέμισε μὲ αἶνον.
 Ἔπειτα ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς σταθείς, σπουδῆν ποιῶσα
 Ἔως Δία τὸν βροντοποιόν, ὅς τις τὸν θεωροῦσε,
 Μὲ ἀτεινὲς πρὸς οὐρανὸν ὄμμα σφραμιμένον ὄντα,
 Καὶ πρὸς αὐτὸν ἀπὸ ψυχῆς τοιαῦτα ἐκβοῶντα·
 „Ζεῦ, Δωδωναίε, κραταίε! ἐν ὕψει καθεδρεύων·
 „Πελασγικέ· ὁ τῆς ψυχρᾶς Δωδώνης βασιλεύων· (34)
 „Ὅπου λατρεύουσιν σ' οἱ Σελλοὶ, οἰύποχρησμοδούντες, (35)
 „Πόδας μὴ νύπτουτες ποτὲ (36) καὶ κατάγῃς ὑπνοῦντες (37)

ἐξηγησιν αὐτῆς. Ἐποφήτας λέγουσι τὰς περὶ
 τὰ χρηστήρια ἀσχολυμένους, καὶ τὰς μαν-
 τείας γιγνομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκφέ-
 ροντας. Εἶναι δὲ δῆλον ὅτι εἰς τὰς ναὺς τῶν χρησμο-
 δοτῶν Θεῶν εὐρίσκοντο καὶ ὑπηρεταὶ τῶν ἱερέων ἤτοι
 ἐποῖερεῖς· οἵτινες, φαίνεται, διὰ τὰ περιδίζωσι χρή-
 ματα, ἐπεμελῶντο τὰ ἐξηγῆν εἰς τὰς χρηστηριαζομένους
 τῆς σκοτεινῆς τῶν θεῶν χρησμῶν. Αὕτη ἡ συνήθεια
 δηλῆται μᾶλλον διὰ τῆς τραγωδίας τῆς Εὐρυκίδους, Ἰων
 ὑπὸ ἕως ὁ νεὸς ἀφ' ἧς εἶπεν ὅτι ἡ ἱερίσσα κίθεται
 ἐπὶ τῆ τρίποδος καὶ χρησμοδοτεῖ ὅσα ἐμπνέει αὐτῇ ὁ
 Ἀπόλλων, γρέφεται πρὸς τὰς ὑπηρετάς τοῦ ναοῦ καὶ
 διορίζει αὐτὰς τὰ ἔλθην ἵνα λυσθῶσιν εἰς τὴν Καθα-
 λίαν πηγὴν καὶ τὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν ναὸν διὰ τὰ ἐ-
 ξηγήσων τὰς χρησμῶν εἰς τὰς χρεῖαν ἔχοντας τῆς ἐξη-
 γήσεως αὐτῶν. Ὁ Ὅμηρος λοιπὸν ἠξέλησε τὰ παρα-

„Ἦ μὲν δὴ ποτ' ἔμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
 „Τίμησας μὲν ἔμὲ, μέγα δ' ἴψασ λαὸν Ἀχαιῶν·
 „Ἦ δ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνου ἐέλδωρ.

τήση ὅτι οἱ Σελλοὶ ἕτοι ἦσαν τοῖσφι τινες ὑποἰερεῖς εἰς τὸν ἐν Δωδώνῃ ναόν· ἀλλὰ τῆτο δὲν φαίνεται ἀρμόττον εἰς ταύτην τῆ Ποιητῆ τὴν περίοδον, διότι ἐκτὸς ὅπῃ αὐτὴ ἢ συνήθεια δὲν ὑπῆρχεν ἀπόμι εἰς τὴν ἐποχὴν τῆ Ὀμήρου, καὶ ὅπῃ ἕδεν ἴχνος αὐτῆς ἀπαντῶμεν πῦ εἰς τὰς ἰστορίας ταύτης τῆς ἀρχαιότητος· ἕτοι οἱ Σελλοὶ τὰς ὁποῖους ἀναφέρει ὁ Ποιητής, δὲν εἶναι ὑποἰερεῖς ἀλλὰ πρῶτοι τῆ ναῦ ἱερεῖς· ὅθεν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐξετάσωμεν τὸ πρῶγμα ἀκριβέστερα, καὶ οὕτω θεμελιῶντες τὰς συμπερασμὸς ἡμῶν εἰς τὴν ξεχωριστὴν ἰδιότητα τῆ ἐν Δωδώνῃ μαντείου· τὸ ὁποῖον ἦτον πᾶν διαφορετικὸν πάντων τῶν ἄλλων μαντείων, θέλει δυνηθῶμεν νὰ εὗρωμεν εὐκόλως τὴν ἀληθῆ τῆς λέξεως τῶν Ἐποφῆτων ἔννοιαν. Εἰς ὅλα τὰ ἄλλα μαντεῖα ἐδιδόν οἱ ἱερεῖς τὰς χρησμὸς δεχόμενοι αὐτὰς ἀμέσως παρὰ τῶν Θεῶν αὐτῶν· εἰς τὸ ἐν Δωδώνῃ δὲ δὲν ἐδιδε τὰς χρησμὸς ὁ Ζεὺς ἀμέσως εἰς τὰς Σελλὰς ἱερεῖς αὐτῆ, ἀλλὰ εἰς τὰς δρυῖς, καὶ αἱ θανματουργοὶ δρυῖς μετοχέτευον αὐτὰς εἰς τὰς ἱερεῖς, καὶ ἕτοι εἰς τὰς χρηστηριζομένους· ὅθεν ἕτοι οἱ ἱερεῖς δὲν ἦσαν κυρίως προφηταί, διότι δὲν ἐδέχοντο τὴν ἀπόκρισιν ἀμέσως ἐκ στόματος τῆ Θεῆ, ἀλλ' ἦσαν ὑποφῆται, ἐπειδὴ ἐδέχοντο αὐτὴν ἐκ στόματος τῶν δρυῶν, ἂν εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐκφρασθῶμεν οὕτως. Αἱ δρυῖς λοιπὸν, κυρίως εἰπεῖν, ἦσαν οἱ προφηταί τῆ Διὸς· οἱ δὲ Σελλοὶ ὑποφῆται· καὶ ἰδὲ πῶς ὁ Ποιητής ἐγκλείει εἰς

„Καὶ ἄλλοτέ μου, βασιλεῦ, ἤκουσας εὐχομένου,
 „Καὶ τὴν ἀντίληψιν τὴν Σὺν θερμοῦς ἐξαιτουμένου*
 „Κὶ ἐτίμησάς με, εἰ τὴν ἐμὴν εὐχὴν τὸ οὖς Σου κλίνας,
 „Καὶ τῶν Ἑλλήνων τὸν στρατὸν ἐκάλυψας μ' ὀδύνας*
 „Νεῦτον καὶ ἤδη, κραταίε, ἀκρόασιν νὰ δώτης
 „Ταύτην μου τὴν ἀπὸ ψυχῆς εὐχὴν ἵνα πληρώσης*

μίαν μόνην λέξιν ταύτην τὴν περιεργείας ἀξίαν ἀρχαιο-
τητα.

(36) Ἰξεύρομεν ὅτι ἡ σκληραγωγία δὲν εἶναι παρά-
ξενος ὅταν ἐπτελήται πρὸς μετόνοιαν. Εἶναι ἀκατάληπ-
τον ὅμως πῶς δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὅτι ἀρέσκει τῷ
Θεῷ διὰ ῥυπαρότητος καὶ ἀκαθαρσίας θείων νὰ δοξά-
σῃ καὶ τιμῆσῃ αὐτὸν, ὅστις ἔδωκεν ἡμῖν ὕδωρ, ἔλαιον,
λευτρά, λιπὸν κ. τ. τ. καὶ μᾶς ἐπρόσβαξε νὰ θυμιαζώ-
μεθα καὶ ἐν καιρῷ τῶν νηστειῶν ἡμῶν. Ἡ διδασκαλία
τῆς Πυθαγόρου πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτοῦ νὰ ζῶσι παθα-
ρὰν καὶ ἐγκρατῆ ζῶην εἶναι σοφωτάτη.

(37) Ὁ Ποιητὴς λέγει καθαρώτατα, ὅτι οἱ ἱερεῖς ἕ-
τοι δὲν ἐνιπτον τὰς πόδας αὐτῶν καὶ ἐκοιμῶντο ἐπὶ
τὴν γυμνὴν γῆν πρὸς τιμὴν τῆς Διός. „Σοὶ ναίουσι
ἀνιπτό ποδες χαμαιεῦναι“ τὸ ὁποῖον „Σοὶ“ δὲν
πρέκει νὰ ἐκληρωθῇ ὡς ὀνομαστικὴ κτητικῆς, ἀλλὰ δο-
τικῆ πρωτοτύπῃ ἀνωθυμίας, ὡς παρατηρῶν ἀκριβῶς ὁ
προσεκτικὸς ἀναγνώστης θέλει καταλάβει, ὅτι ὁ Ποιητὴς
λέγει ὅτι ἀπὸ εὐλάβειαν καὶ πρὸς τιμὴν τῆς Θεῆς αὐ-
τῶν ἔξω οὕτως οἱ Σέλλοι. Τοῦτο τὸ παράδειγμα
εἶναι ἀξιοσημείωτον, ἐπεὶ δὲ καὶ παράξενον, ἐπειδὴ εἰς
τὴν ἰσορίαν τῆς ἀρχαιότητος δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν
τοιαῦτα τῶν Ἑσθρικῶν ἔθιμα, οἳ τινες δι' αὐστηρᾶς ζῶ-

Αὐτός μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
 „Ἄλλ' ἔταρον πέμπω, πολέσσι μετὰ Μυρμιδόνεσσι, 240
 „Μάρνασθαι· τῆ κῆδος ἅμα πρέες, εὐρύοπα Ζεῦ·
 „Θάρσυνου δὲ σὶ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, ὄφρα καὶ Ἔκτωρ

ἦς καὶ σκληροδιαίτης ἐζήτην νὰ ἀρέσῃν εἰς τὰς Θεοὺς·
 Οἱ Στράβων μ' ὄλον τῆτο, ὅστις εἰς τὸ Ζ. αὐτῆ βιβλίον ὀμιλεῖ διεξοδικῶς περὶ Σελλῶν, δὲν θεωρεῖ ταύτην τὴν σκληραγωγίαν ὡς εὐλαβείας ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ὡς λείψανον τῆς ἀπαιδευσίας τῶν προγόνων αὐτῶν οἵτινες βάρβαροι ὄντες καὶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον περιπλανώμενοι μῆτε τὰ λατρὰ ἐγνώριζον μῆτε κλίτην ἄλλην εἰμὴ τὴν γυμνὴν γῆν εἶχον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ὑπολάβωμεν ὅτι ἐκεῖνα ὅπῃ εἰς τὰς πρώτας Πελασγῆς ἦσαν ἔθιμα καὶ συνήθειαι, διεδέχθησαν καὶ ἐκτελέσασαν οἱ ἱερεῖς ἔτσι δι' εὐλάβειαν· Πόσα πράγματα δὲν βλέπει τις καὶ τὴν σήμερον, τῶν ὁποίων ἡ ἀρτίη ἐκπηγάζει ἀπὸ τὰ ἔθιμα τῶν ἀρχαίων, νὰ ἐκτελεῖνται μὲ εἴηλον πρὸς εὐλάβειαν! Εἶναι πιθανὸν δὲ ὅτι ἔτσι οἱ ἱερεῖς διὰ ταύτης τῶν τῆς σκληροδιαίτης ἐπεμελῶντο νὰ ἐλύσαν πρὸς ἑαυτὰς τὴν ἐμπισσύνην καὶ τὸν θαυμασμὸν τῆ πλήθους τὸ ὅποιον συνήθιζε νὰ εἶη μὲ τὴσιν μαλακότητα καὶ καθαρότητα. Τὴν ἀρχὴν τῆς καταγωγῆς τῶν Σελλῶν τῆ Διὸς εἰς μάτην ἤθελε ζητήσῃ τις εἰς τὴν ἀρχαιότητα, διότι δὲν θέλει εὐρεῖ ἄλλον οὕτω ἀρχαῖον ὡς τὸν Ὀμηρον. Οἱ Ἡρόδοτος λέγει εἰς τὸ Β. αὐτῆ βιβλ. ὅτι τὸ μαντεῖον τῆς Δωδώνης ἦν τὸ ἀρχαιότερον ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ μόνον τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. Τὸ γὰρ δὴ μαντήϊον τῆτο νενομίσαι ἀρχαιότατον τῶν ἐν Ἑλλησι χρησθηρίων εἶναι. καὶ ἦν τὸν χρόνον τῆτον

„Ἐγὼ μὲν μένω νῦν ἐδῶ, εἰς τὸν σταθμὸν τῶν πλοίων·
 „Τὸν φίλον μου, μετὰ πολλῶν πολεμικῶν ἀνδρείων,
 „Ἐκπέμπω δὲ κατὰ ἔθρων, διὰ τὰς πολεμίσσας
 „Νεῦσον οὖν, κράτιστε Θεέ! δόξαν ἔν’ ἀποκλήσῃ.
 „Τῆν ψυχὴν θάρρυνον, αὐτῷ ἐμπνέων εὐτολμίαν,
 „Καὶ ὑποσφίριζον αὐτοῦ τὴν χεῖρα, μὲ ἀνδρείαν·

μῦθον· ἄλλ’ ἢ κατωτέρω αὐτῷ προσθήκη. ὅτι τὸ
 μαρτεῖον τῆτο ἐκτίσθη ὑπότινος Αἰγυπτίῃς ἱερίσσης...
 ἔπειτα δουλεύουσα αὐτόθι ἰδρύσασθαι ὑπὸ
 φηγῶ πεφουκίῃ Διὸς ἱρόν... ἐκ δὲ τῆ
 τῶν χρησθήριον κατηγήσατο ἐκεῖ συνέλαβε
 τὴν Ἑλλάδα γλώσσαν κτλ. ἀναρῆται διὰ ταύ-
 τῆς τῆ Ποιητῆ τῆς περιόδου μαρτυροῦντες, ὅτι ἐν καιρῷ
 τοῦ Τρωϊκῆ πολέμου οἱ ὑπηρέται τῆς ἱερῆς τῆτου ἦσαν
 ἄνδρες, Σελλοὶ καλούμενοι καὶ ὄχι γυναῖκες. Ὁ Στρά-
 βων ἀναφέρει ἡμῖν τὴν παράξενον παλαιὰν μαρτυρίαν
 ὅτι ἕτος ὁ ναὸς τὸ πρῶτον ἐκτίσθη εἰς Θεσσαλίαν καὶ
 ἐκεῖθεν ματήχθη (τίνι τρόπῳ εἶναι ἄδηλον) εἰς Δω-
 δώνην· καὶ ὅτι πολλὰ Θετταλαὶ, ἱερίσσαι ὕσαι, ἠκολού-
 θησαν ἐκεῖ· τῶν ὁποίων αἱ ἀπόγονοι ἔγιναν ἐπομένους
 προφήτιδες. „Σαῖδας δὲ τοῖς Θετταλοῖς μυ-
 θώδεις λόγους προσχαριζόμενος, ἐκεῖθεν
 τε φησὶν εἶναι τὸ ἱερόν μετενηνεγμένον
 ἐκ τῆς περὶ Σκοτθῶσαν Πελασγίας. "Ἐστὶ δὲ
 ἡ Σκοτθῶσα τῆς Πελασγιώτιδος Θετταλίας.
 συνακολυθῆσαι δὲ γυναῖκας τὰς πλεῖστας
 ὧν ἀπογόνους εἶναι τὰς νῦν προφήτιδας."

Στρβ. κεφ. Ζ. Ἄλλ’ ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸν Σελλοῦδα
 Ὁ Σοφοκλῆς ὅστις μεταξὺ πάντων τῶν Ἑλλήνων

„Είσεται, ἢ ῥα καὶ οἶος ἐπίσχηται πολεμίζων
 „Ἡμέτερος θεράπων, ἢ οἱ τότε χεῖρας ἀαπτοί
 „Μαίνουθ', ὅππότε ἐγὼ περ ἰὼ μετὰ μύλων Ἀρήος 245
 „Αὐτὰρ ἐπεὶ κ' ὀπὸ νῆφε μάχην ἐνοπήητε δίηται,
 „Ἀσκήθης μοι ἔπειτα θοῶς ἐπὶ νῆας ἴκατο
 „Τεύχεσσί τε ζῦν πάσι, καὶ ἀγχεμάχοις ἐτάροισιν.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς·
 Τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατῆρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε. 250
 Νηῶν μὲν οἱ ἀπώσατο πολέμην τε μάχην τε
 Δῶκε· σοῦν δ' ἀνένευσε μάχης ἐξαπονέεσθαι.
 Ἦτοί ο' μὲν σπείσας τε, καὶ εὐξάμενος Διὶ πατρί,
 Ἄψ κλισίην εἰσῆλθε, δίπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῶν·
 Στῆ δὲ πάροθ' ἔλθω κλισίης, ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ 255

ποιητῶν ἐμιμήθη περισσότερο τὸν Ὅμηρον, ἀναφέρει
 ὡσαύτως τὰς Σελλοὺς εἰς τὰς Τραχινίας. ὅπου ὁ Ἡ-
 ρακλῆς λέγει πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἴλλον.....

Φανῷ δ' ἐγὼ τοῦτοισι συμβαίνοντ' ἴσα
 Μαντεῖα καινὰ, τοῖς πάλαι ξυνήγορα,
 Ἀτῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
 Σελλῶν ἐσελθῶν ἄλλος εἰσεγραψάμην
 Πρὸς τῆς πατρώας καὶ πολυγλώσσου δρυὸς.
 Ἦ μοι χρόνῳ τῷ βῶντι . . . . κτλ.

ἀλλὰ περὶ τοῦτου ρηθῆσεται ἀκριβέτερον καὶ διεξοδικότε-
 ρον εἰς τὰς ὑποσημειώσεις τῆς Ξ, Ὀδυσσεύς, ὑγείας
 οὔσης.

„Ἴνα καὶ Ἐκτωρ ὁ υἱὸς Πριάμου νῦν γνωρίσῃ,
 „Ὅτι θερόπων μ' ὁ πειρὸς (38) ἔξυρει νὰ πολεμήσῃ
 „Κ' ἐμοῦ ἀπόντος· κ' ὅτ' οὐχὶ μόνου ἐνθουσιῶσι
 „Δε χεῖρες του αἰ ἰσχυροί, φρέκην νὰ προξενῶσι
 „Ὅσάκις μοι ἀκολουθεῖ, κ' ἐμοῦ εἶναι πλησίον,
 „Ὅταν ἐξέρχωμαι ἐγὼ κατὰ τῶν ἐναντίων.
 „Ὅπόταν δὲ ἀπὸ τὰς ναῦς, πολέμου τὴν βαρεῖαν
 „Ἀποδιώξῃ ταραχὴν, καὶ μόχθῃ τὴν ἀγρίαν,
 „Δὲς, μὲ τὰ ὄπλα του, ἐμοῦ καὶ φίλους, ἐν ὑγείᾳ
 „Νῶ ἐπανέλθῃ ἀβλαβῆς εἰς τὰ Μυρμιδόνων πλοῖα.

Οὕτω προσνύχεται· ὁ δὲ Ζεὺς ἤκουε τὴν εὐχὴν του,
 Δὲν ἐνευσ' ὅμως εἰς τὸ πᾶν κατὰ τὴν αἰτήσιν του·
 Ἀλλὰ τὸ ἦμιον αὐτῆς μόνου νὰ τελειώσῃ,
 Ἀκρόασιν δὲ εἰς τὸ λοιπὸν δὲν ἐνευσὲ νὰ δώσῃ.
 Ἔδωκε μὲν ἀπὸ τὰς ναῦς, μάχην τὴν ὀλεθρίαν
 Τοῦ Μεναιτιάου ὁ υἱὸς ν' ἀπίωσῃ μὲ ἀνδρείαν·
 Δὲν εἰευσε δὲ ἐνταύτῃ διὰ νὰ ἐπιτρέψῃ,
 Ἀπὸ τὴν μάχην ὑγίης καὶ σώος ν' ἐπιστρέψῃ.
 Ὁ Ἀχιλλεὺς δὲ τὴν σπουδὴν, ὅταν, καὶ προσευχὴν του
 Τελείωσεν τὴν πρὸς Θεόν, εἰσήλθε εἰς τὴν σκηνήν του,
 Καὶ τὸ ποτήριον σπουδῆς εἰς τὴν κισυτὸν ἐγκλείσας
 Ἐξῆλθε· κ' ἐμπροσθεν σκηνῆς τὸν ἑαυτοῦ του σήσας

(38) Ὁ Ἀχιλλεὺς διατηρεῖ πάντοτε τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς μ' ὄλον ὅπου ἀνόμασεν ἀνωτέρω τὸν Πάτροκλον ἀκριβῆ αὐτῆς φίλον, τὸν ὀνομαζει ἐνταῦθα θεράποντα αὐτῆ, οἷος ἦν τῷ ὄντι.

Εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπι αἰνίν.
 Οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
 Ἔσχιον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν·
 Αὐτίκα δὲ σήκιστον εὐκίστες ἐξεχέοντο
 Εἰσοδαίσις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθουτες, 260
 Αἰεὶ κερτομέουτες ὀδῶ' ἐπι οἴκ' ἔχοντας,
 Νηπίαχοι· ζυγὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθείσι·
 Τοὺς δ' εἶπερ παρὰ τῆς τε κίων ἀνθρώπος ὀδίτης
 Κινήσει δέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες,
 Πρόσσω πᾶς πέτεται, καὶ ἀμύνει οἴσι τέκεσσι· 265
 Τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες,
 Ἐκ νῆων ἔχέοντο· βοῆ δ' ἀσθεσος ἀρώρει.
 Πάτροκλος δ' ἐτάροισιν ἐκέκλετο, μακρὸν αὔσας,
 „Μυρμιδόνες, ἔταροι Πηλεΐδῳ Ἀχιλῆος·
 „Ἄνδρες ἐσέ, φίλοι· μνήσασθε δὲ θουριδος ἀλκῆς, 270
 „Ὡς ἂν Πηλεΐδῃ τιμήσομεν, ὅς μὲγ ἄριστος
 „Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγγέμαχοι θεράποντες·
 „Γυνῶ δὲ καὶ Ἀτρεΐδῃς, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,

Ἐθεωροῦσε τοὺς στρατοὺς, ἔχων ἐπιθυμίαν
 Νά ἴδῃ Τρώων κ' Ἀχαιῶν τὴν μάχην τὴν ἀγρίαν.
 Οἱ Μυρμιδόνες πάντες δὲ, βήματι θάρραλαίῳ
 Σὺν Μενoitίου τῷ υἱῷ, προὔχουσαν, τῷ γενεαίῳ,
 Μὲ ἀνυπόμονου ψυχὴν καὶ προθυμον καρδίαν,
 Πότε ν' ὀρμήσουσιν κατ' ἐχθροῦν εἰς συμπλοκὴν ἀγρίαν.
 Ἡκούοντο σύμπαντες δ' εὐθύς, μὲ σφίγκας ὁμοιοῦντες,
 Οἰκούοντας παρὰ τὰς ὁδοὺς· οὓς παῖδες ἀφρουνοῦντες
 Κατὰ συνθήκην κακὴν συμπαίζοντες συγχίζουσαν
 Ἐρχόμενοι εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ τοὺς διεσθίζουσαν,
 Καὶ διὰ τοῦτου εἰς πολλοὺς κοινὸν κακὸν ποιοῦσι·
 Διότ' ἂν ἀκουσίως τις τῶν, ὅς ὁδοποροῦσι,
 Αὐτοὺς ἐγγίξῃ διαδῆας· οὔτεσ ἠρεθισμένοι,
 Εὐθέως ἔμπροσθεν αὐτοῦ πέτρουται ἀήροισμένοι
 Πάντες ὡς σύνεφον πυκνὸν, τὰ τέκνα τῶν, ζητοῦντες
 Νά βοηθήσουσιν, καὶ αὐτὸν κατακεντοῦν κυκλοῦντες.
 Κ' οἱ Μυρμιδόνες τὴν αὐτὴν ἔχοντες προθυμίαν
 Ἀπὸ τὰ πλοῖα, κατ' ἐχθροῦν, ἔτρεχον μ' εὐτολμίαν,
 Κ' ἐποίουσαν θόρυβον βαρύν· ὁ Πάτροκλος δ' ἀρχίστας,
 Ταῦτα παρήγειλλεν αὐτοῖς, μεγάλως ἐκδοήσας·

„ὦ Μυρμιδόνες προσφιλῆς, σύνοπλοι Ἀχιλλείως·
 „Ἐλλήμεσ, φίλ' ἀγαπητοί, ἔσασθε, καὶ γενναίως
 „Ὀπλίσθητε μ' ὀρμητικὴν δύναμιν κ' εὐτολμίαν,
 „Ἴνα Πηλέως τὸν υἱὸν σήμερον κατ' ἀξίαν
 „Τιμῶσωμεν, τὸν εἰ τὸν στρατὸν ἅπαντα τῶν Ἀργείων
 „Ἄριστον οὗτα, μετ' αὐτοῦ συνόπλων τῶν ἀνδρείων·
 „Κ' εἴν' Ἀγαμέμνων βασιλεὺς τὴν βλάβην του γνωρίσῃ,
 „Καὶ ὅτι ἔσφαλλε πολὺ, μὴ θέλων νὰ τιμῆται

„Ἦν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀ'χαῖῶν οὐδὲν ἔτισεν.

Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου· 275

Ἐν δ' ἔπεσον Τρῳάεσσι ἀλλήλες· ἀμφὶ δὲ νῆες

Σμερδαλέου κοῦβηταν αὐσάντων ὑπ' Ἀ'χαιῶν.

Τρῳῆες δ' ὡς εἶδοντο Μενoitίου ἄλκιμον υἱόν,

Αὐτὸν καὶ θεράποντα, σὺν ἔντατι μαρμαίρουτας,

Πᾶσιν ὀρώθη θυμὸς, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες, 280

Ἐλπόμενοι παρὰ ναυφί ποδώκεα Πηλεΐωνα

Μηριμόν μὲν ἀποδόψαι, φιλότῃτα δ' ἐλέσθαι·

Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,

Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκύντισε δουρὶ φαεινῷ

Αὐτικῷ κατὰ μέσσον, ὅθι πλείεσι κλονέοντο, 285

Νῆ' παρὰ πρύμνῃ μεγαθύμου Πρωτεσίλοου·

Καὶ βάλε Πυρραΐχμην, ὅς Πάονας ἱπποκαρυζὰς

Ἦ' γαγεν ἔξ Ἀμυδῶνος, ἐπ' Ἀ'ξίου εὐρύ ρέοντος·

Τὸν βάλε δεξιὸν ὤμου· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι

(39) Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ ὁ ἀνάγνωστης, ὅτι τὸ πλοῖον τοῦτο εὐρίσκετο εἰς τὴν δευτέραν σειρὰν καὶ ὅτι ἡ μάχη νῦν γίνεται μεταξὺ τῶν δύο τῶτων σειρῶν· ὅθεν ἀναφέρεται ἐνταῦθα ἡ πρύμνη τοῦ πλοίου, ἐπειδὴ ἡ πρῶτα ἦτον στρέμμένη πρὸς τὸ μέρος τῆς θαλάσσης.

„Τὸν μεταξύ τῶν Ἀχαιῶν πλέον ἀνδρειωμένον,
 „Καὶ ἀρχηγὸν πολεμιστῶν οὕτω ἐκλεγεμένον.

Ταῦτα εἰπούτος, ἐνταύτῳ ὤρμησεν μ' εὐτολίμην
 Σύμπαντες κατὰ τῶν ἐχθρῶν· κ' οὕτω φωνὴν ἀγρίαν
 Ἐξέπεμπον καὶ φρεβρῶν, ἐν ᾧ ἐπροχωροῦσαν,
 Ὡς τὰ πλοῖα Ἀχαιῶν πάντοθεν ἀντηχοῦσαν.
 Οἱ Τρῶες δὲ τὸν ἰσχυρὸν υἱὸν τοῦ Μενoitίου
 Μετὰ θεράποντος αὐτοῦ ἰδόντες τοῦ ἀνδρείου,
 Ἀπὸ τῆν λάμπην τῶν ξερόρων ὀπλῶν κεκυκλωμένους,
 Κ' ὑπ' Ἀχιλλέως τοῦ στρατοῦ ἐπακολουθουμένους,
 Εἰς τὰς ψυχὰς των ταραχὴν ἰσθάνθησαν βαθείως,
 Κ' αἱ φάλαγγες τῆς στρατιᾶς συγχύσθησαν εὐθέως·
 Ἐπίεσαντες ὅτ' Ἀχιλλεύς ὄργην του τῆν βαρεΐαν
 Ἀπέροψε καὶ ἀντ' αὐτῆς ἐκλεξε τῆν φίλειαν·
 Ὄθεν ἐκύταξε καθεὶς τὸ βῆμα παῦ ἢ εὐθύνη,
 Ἴνα τὸν ὀλεθρον αὐτοῦ, μὲ τῆν φυγὴν ἐκκλίνη.
 Ὁ Πάτροκλος δὲ κατ' αὐτῶν, τὸ πρῶτου ἐφορμήσας,
 Κ' ἐκ τῆς χειρός του τὸ λαμπρὸν ἀκόντιον ἀφήσας,
 Κατὰ τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν, ὅπου συνηθροισμένους
 Τούς πλείους εἶδεν ἀντικρῦ, καὶ συνταρασσομένους,
 Παρὰ τῆν πρύμνην, περισσῶς, τοῦ εὐσκευάσου πλοῖου
 Πρωτεσίλαου τοῦ λαμπροῦ ἥρωος καὶ ἀνδρείου, (39)
 Ἐπλήγωσε εἰ τὸν δεξιὸν ὤμον πληγὴν καιρίαν,
 Πυραύμνην, (XI) ἔντα ἀρχηγὸν τῶν ἀπὸ Παιωνίαν
 Ἐκεῖ παρῆντων μαχητῶν· οὗς ἐκ τῆς Ἀμυδῶνος,
 Σ' τ' ἄκρα κειμένης ποταμοῦ Ἀξίου, τοῦ ἀφθόνως
 Τὸ ρεῦμα χέοντος αὐτοῦ, ᾧδὲ γαί· καὶ εὐθείως,
 Περσῶν εἰ τὰ νῶτα ἐπὶ γῆν ἐξέναξε βαθείως.

Κάπεσεν οἰμώξας· ἔταροι δέ μιν ἀμφερόδηθεν 290
 Παίονες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φύδου ἦκεν ἄπασιν,
 Ἠγεμόνα κτείνας, ὅς ἀριεΐεσκε μάχεσθαι·
 Ἐκ νηῶν δ' ἔλασεν, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενου πῦρ·
 Ἡμιδάς δ' ἄρα νηῆς λίπετ' αὐτόθι· τοὶ δ' ἐφόδηθεν
 Τρῶες θεσπεσίῳ ἐμάδῳ· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο 295
 Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ἔμαδος δ' ἀλάσος ἐτύχθη.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς οὐρεος μεγάλοιο
 Καήσει πυκνὴν νεφέλην σεροπηγερέτα Ζεὺς,
 Ἐκ τ' ἔφρανον πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρῶονες ἄχροι,
 Καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἰσπετος αἰθήρ· 300
 Ὡς Δαναοὶ νηῶν μὲν ἀπώσάμενοι δῆϊον πῦρ,
 Τυτθὸν ἀνέπνευσαν· πόλεμον δ' οὐ γίνετ' ἔρανή·

(40) Εἰς τὴν ὁμιλίαν ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Πάτροκλος πρὸς τὸν
 Ἀχιλλεῦ ἀπαραικάλεσε νὰ τῷ δώσῃ τὰ ὄπλα τυ διὰ νὰ δοκι-
 μάτῃ ἴσως δυνηθῆ νὰ προξενήσῃ ἀκτῖνα κἂν φωτὸς εἰς τὰς
 Ἑλληνας. Ὁ Ποιητὴς προσέχων εἰς ἐκεῖνος τὴς λόγους, ἐν-
 ταύτῃ τυ τῇ παραβολῇ ἔλκει ἐξ αὐτῶν ταύτην τῆ Πατρό-
 κλυ τὴν ιδέαν ὑπὸ τὴν εἰκόνα τῆ Διὸς, ὅς τις διασχίζων
 τὰ νέφη διὰ τῆς ἀκτῖνος τῶν κεραυνῶν του, χεῖι φῶς
 ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὑψηλῶν βουνῶν τὰς ὁποίας τὰ πε-
 πυκνωμένα νέφη παρίστανον κατεξοφωμένας. Ἴδὲ δὲ ἡ
 εἰκὼν αὕτη φυσικῶς θεωρουμένη. Καθὼς ὅταν ἀστράπ-
 τη ὁ Ζεὺς ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν ὑρανῶν, βλέπῃ τις ἀ-
 μέσως τὰ ὑπὸ τῶν πεπυκνωμένων νεφῶν κεκαλυμμέ-
 να μέρη, οὕτω καὶ ὁ Πάτροκλος ὠρμήσας μετὰ τῶν ἀν-
 δρείων τυ ὁπαδῶν ἐπὶ ταὺς Τρῶας, ἐξέλκει τοὺς Ἑλληνας
 ἀπὸ τὸ σκότος εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν βυθισμένοι, καὶ δεικνύει
 ἀκτῖνα φωτὸς εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν· τῆτέστι τοῖς

Παίονες δ' οἱ περὶ αὐτῶν, κατατεταραγμένοι
 Τῆδε σκορπίσθησαν κἀκεῖ, φέδω κοτεσχημένοι·
 Διότι φέδωσεν αὐτοὺς ὁ Πάτροκλος ὠρμίσσας,
 Καὶ τὸν ἀνδρείου ἀρχηγῶν αὐτῶν, τοῦ ξῆνυ ζερήσας·
 Κ' οὕτω ἐδίωξεν αὐτοῖς, ἀπ' Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα
 Κ' ἔσβεσε φλόγας τοῦ πυρός, χειρὶ τοῦ τῆ ἀνδρεία.
 Κ' οἱ Τρῶες μὲν μετὰ πολλοῦ θορύβου ὑπεκκλίνουσι,
 Κ' ἠμίκαυσον τὸ μελανὸν πλοῖον ἐκεῖ σφόνου·
 Οἱ δ' Ἀχαιοὶ ἀπὸ παιτοῦ τὰ πλοῖα τῶν κυκλοῦσι,
 Καὶ ἀταξίαν φοβερὴν εἰς τοὺς Τρῶας ἐμποιοῦσι.
 Ὡς Ζεὺς δ' ὁ ἀσραποποιὸς ὅταν ποτὲ ἐκχύσῃ
 Τῶν ἀσραπῶν τοῦ γῆν σφοδρὰν λάμψιν, (40) καὶ διαλύσῃ
 Ζοφερὸν νέφος, δὲ αὐτῆς, καὶ καταπυκνωμένον,
 Ἐφ' ὑψηλοῦ, τὴν κρουφὴν, ὄρους ἐφηπλωμένον,
 Κ' εὐθείως τόπ' οἱ ὑψηλοὶ, ἀκρωρείαι μεγάλαι,
 Σύνδενδροι λόφοι, κ' ἐξοχαὶ φαίνονται· ἔτι ἄλλαι·
 Διὸς αἴρας τὸ παχὺ ἢ ἀσραπὴ σκορπᾷει,
 Καὶ τὸν αἰθέρα τὸν πλατὺν λαμπρύνει καὶ φωτίζει·
 Οὕτω καὶ τότ' οἱ Ἀχαιοὶ, φλόγα τὴν ὀλεθροῖαν
 Διῶξαντες ἀπὸ τὰς ναῦς, ἔλαβον εὐκαιρίαν
 Νὰ ἀναπνεύσωσι μικρῶν· ὅμως ἐπεκρατοῦσε
 Ἡ τοῖ πολέμου ταραχῇ, κ' ἡ μάχ' ἠκολουθοῦσε·

δίδει μικρὰν ἄνεσιν καὶ ἀναψυχὴν. Ἡ δὲ παροῦσα παραβολὴ εἶναι τῶσφ μαῖλλον δικαία, ἐπειδὴ αὕτη ἡ φωτὸς ἀκτὶς ὅπου πρῆξένησεν ἡ παρουσία τοῦ Πατρόκλου παρῆλθε τῶ ὄντι ὡς ἀσραπὴ καὶ ἐσβέσθη σχεδὸν εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν ὅπου ἔλαμψε.

Οὐ γὰρ πώ τι Τρωῆες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
 Προτροπαδὸν φασέοντο μελαινώων ἀπὸ νηῶν,
 Ἀλλ' ἔτ' ἄρ' αὐλίζαντο, νεῶν δ' ὑπόσεικον ἀνάγκη. 305
 Ἔνθα δ' ἄνδρ' ἔλεν ἄνδρα, κεδασθείτης ὑσμίνης,
 Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ Μεναιτίου ἄλκιμος υἱός,
 Αὐτίκ' ἄρα σρεφλέντος Ἀρηϊλίου βάλε μηρῶν
 Ἐγγεῖ ὀξυόεντι, διὰ πρὸ δὲ χαλκῶν ἔλασσε·
 Ρῆξεν δ' ἄσειον ἔγχος· ὁ δὲ πρηνῆς ἐπὶ γαίης 310
 Κάπεσ'· ἀτὰρ Μενέλαος ἀρνίος οὔτα Θόαυτα,
 Στέρουον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα.
 Φυλειδῆς δ' Ἀμφικλυον ἐφορμηθέντα δοκεύσας,
 Ἐΐθη ἄρεξόμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος
 Μυῶν ἀνθρώπου πέλεται, περὶ δ' ἔγχος αἰχμῆ 315
 Νεῦρα διεσχίσθη· τὸν δὲ σκότος ἔσσα' ἐκόλυψε.
 Νεσορίδα δ', ὁ μὲν οὔτας Ἀτύμνιον ὀξείῃ δουρὶ
 Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ δαίλασε χάλκεον ἔγχος·
 Ἡΐριπε δὲ προπάραιθε· Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρὶ

(41) Θαυμάσιον εἶναι τῷ ὄντι ὁποῦ, ὁ Ποιητὴς ἀφ' οὗ περιέγραψε τόσους μάχας εὐρίσκει ἀκόμι τὸν τρόπον νὰ εἰσαῖγῃ οὕτω μεγάλας ποικιλότητας ὄχι μόνον εἰς τὰς πληγὰς καὶ πτώματα τῶν νεκρῶν καὶ τῶν θνησκόντων ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν φράσιν αὐτὴν· οὐδὲν εἶναι τῷ ἄλλῳ ὅμοιον εἰς τὰς εἰκόνας του, καὶ τὸ ἴδιον ῥῆμα „ἔνεγκειν” εἶναι κατὰ διαφορῆς τρόπου μεταλλαγμένον. . . . . Τοιαύτη τις κἀνταῦθα τῷ Ὀμηρικῷ πέπλῳ ποικιλία ἐμπάσεται, (λέγει ὁ Εὐστάθιος) καὶ οὐ μόνον κατὰ τοὺς τρόπους

Διότ' οἱ Τρώων μαχηταί, εἰς τὴν ὄρμην Ἀργείων
 Δὲν τράπησαν εἰς γενικὴν φυγὴν· ἀλλ' ἐκ τῶν πλοίων
 Οὐλίγουτε νὰ κινήσῃν ὅπισθεν βιασθέντες,
 Ἡνυυσιοῦντο, εἰς τὴν ὄρμην ἐχθρῶν ἀντιταχθέντες.

Ἡ μάχης τόξος δ' ἐπέδῃ, ἐν τούτοις, διελύθη,
 Εἰς κάθε μέρος συμπλοκὴ ἰδίως ἐκροτήθη·

Ὅπου καθεὶς τῶν ἄρχηγῶν, Ἑλλήνων, τῶν ἠρώων
 Ἐφύνευε· ἐκ τῶν ὀδηγῶν τῆς στρατιᾶς τῶν Τρώων.

Πρῶτος αὖν Πάτροκλος ἰδὼν, ὑποχωροῦντ' ἐμπρός του,
 Τὸν Ἀρήϊλον, (41) εὐθὺς διὰ τοῦ δόρατός του

Τὸν μηρὸν πλήγωσεν αὐτοῦ, καὶ μὲ συντετριμμένον
 Ὄρσεν, τὸν ἑρρόψ' ἐπὶ γῆν προὔμυτα ἠπλωμένον.

Μενέλαος δ' ὁ ἰσχυρὸς πολεμιστῆς ὄρμησας

Κατὰ τοῦ Θούατος, κ' αὐτοῦ τὸ δόρυ ἀποσείσας,

Εἰς τὸ, ἀσπίδος γυμνωθὲν, σῆθος του τὸν πληγώνει,

Καὶ δὲ αἰχμῆς τῆς σιδήρεας τὰ μέλη του νεκρώνει.

Τὸν Ἄμφραν ὄρμῶντα δὲ, ἰδὼν υἱὸς Φυλείας

Ἐπύλασε, δόρυ τὸ ξερρόν ἀφήσας παρευθίως,

Καὶ διεπέρασεν αὐτοῦ τὸ κάτω σκέλος, ὅπου

Τῆς γαστρακνήμης τὸ παγὸν ὑπάρχει τοῦ ἀνθρώπου·

Τὰ νεῦρα αὐτοῦ δὲ ὁ σκληρὸς σίδηρος διασχίσας

Τὸν νεκρῶσε, σκότος πικρὸν εἰς τῶματου ἐπιχύσας.

Ἀντίλαχος δὲ ὁ υἱὸς Νίσαρος τοῦ Νυλείως,

Διὰ τοῦ δόρατος αὐτοῦ, τοῦ σιδήρου κ' ἄξέος,

Εἰς τὴν λαγόναν ἐνταύτῃ, Ἀτήμιον πληγώνει,

Καὶ ἐμπροσθέντου κατὰ γῆς ἄπνουν τὸν ἐξσπλώνει.

τῶν πληγῶν τε καὶ πτωμάτων, ἀλλὰ καὶ
 κατὰ φράσιν τὴν αὐτῆ τοῦ ἔθαινον."

Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε κασιγνήτοις γολυθίς 320

Στάς πρόσθεν νέκυος· τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης

ἘΨθη ἄρεξόμενος, πρὶν οὐτάσαι, οὐδ' ὀφάμαρτεν,

ὦμον ἄφαρ· πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκῆ

Δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὅτεον ἄχοις ἄραξε·

Δούπησεν δὲ πεσῶν, κατὰ δὲ σκίτος ὅσ' ἐλάλυψεν. 325

Ὡς τῷ μὲν δαιοῖσι κασιγνήτοσι θαμῆστε

Βήτην εἰς ἔρεβος, Σαρπηδόνος ἐσθλοῖ ἐταῖροι,

Υἱὸς ἀκουτισταί Ἀμισιδόρου, ὃς ῥα Χίμαιραν

Θρέψεν ἀμαιμακίτην, πολέσων κακὸν ἀνθρώποισιν.

Αἴας δὲ Κλειδούλου Οἴλιαδος ἐπορούσας 330

Ζῶν ἔλε, βλαφθέντα κατὰ κλονοῦ· ἀλλὰ σὶ αὖθι

Λῦς μένος, πλήξας ξίφει αὐχένα κοπίευντι·

Πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε

Ἐλλαθε πορφύρεος θάνατος, καὶ μοῖρα κραταιή.

Πηνέλεως δὲ Λυκῶν τε, συνέδραμον· ἔγχεσι μὲν γὰρ 335

Ἡμβροτου ἀλλήλων, μέλεσιν δ' ἠκύντισιν ἀμφῷ·

Τῷ δ' αὖτις ξιφίεσσι συνέδραμον· εἶθα Λύκῳ μὲν

Ἰπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν, ἀμφὶ δὲ αὐτὸν

Φάσανον ἐρραίσθη· ὃ δ' ὑπ' οὐατος αὐχένα θείει

Πηνέλεως, πᾶν δ' εἰσῶ ἔδῃ ξίφος, ἔσχε δὲ οἶον 340

(42) Οἱ Ἀμισιδάρος ἦτον βασιλεὺς τῆς Κιρίας, τοῦ
 ποῖον τὴν θυγατέρα ἐγνημεν ὁ Βελλεροφόντης· καὶ ἐπει-
 δὴ ὁ Ποιητὴς ἀναφέρει ἐν ταῦτα τὸν λαιρὸν παῖδ' ὃν ὑ-
 πῆρξεν ἢ Χίμαιρα καὶ παρὰ τίνι ὑπῆρξεν, οἱ ἀρχαῖοι
 ἐσυμπέραναν ἐκ ταύτης τῆς περιόδου ὅτι δὲν εἶναι πε-
 πλασμένη ἢ ὑπαρξίς αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι ἦτον κατ' ἐν ζῶον
 ἀπὸ τὰς ποιμένας τοῦ βασιλέως τῆτι, τὸ ποῖον ελθὼν
 εἰς λύσαν ἐπροξένησε μεγάλαις ζημίας, ὡς καὶ ὁ Καλυ-
 δῶμος χοῖρος.

Ο' Μάρης (XII) ἀργισθεὶς πολὺ διὰ τὸν ἀδελφόν του,
 Τοῦ Ἀυτλόχ' ἔρηξ' ἔγγυς μὲ δόρυ τὸ εὐρέϊν του,
 Κ' ἔσαθ' ἔμπρὸς εἰς τὸν νεκρὸν· ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἠ' ἀφήσῃ
 Τὸ δόρυ του ἐκ τῆς χειρὸς, πρόλαβε ἠ' ἀκουτίσῃ
 Ο' Θρασυμήδης κατ' αὐτοῦ, κ' ἐπλήγωσε βαρέως
 Τὸν ὄμην του ἐπιτυχίῳ· ὁ σίδηρος δ' ὄξείως
 Τ' ἄκραν βραχίονος αὐτοῦ ἔκοψ', αὐτὸ χωρίσας
 Ἐκ τῶν μυνίων, καὶ τ' ὄσων συντραψεν εἰστρυπήσας·
 Καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἐβρόντησε βαρέως,
 Καὶ σκίτος κάλυψε πικρὸν τὸ ὄμμα του εὐθείως.

Οὕτω αἱ δύο ἀδελφοί, σύνοπλοι Σαρπηδόου,
 Τ' πὸ τῶν Νέστορος υἱῶν φονεῖθησαν συγχρόνως·
 Ἀμειωδάρ (XIII) ὄντες υἱαί, Χίμαιραν τὴν ὄγριαν
 Τοῦ ἀναθρέψαντος, (42) πολλὰς ἀνθρώποις ὀλεθρίαν.
 Αἴας ὁ Οἰλέως δὲ ἐξώργησεν, ὠρμήσας,
 Κλεόβουλον, (XIV) ε' τὴν παραγῆν τῆς μάχης θεωρήσας
 Ἐμποδισθέντα· κ' ἐνταῦτ' ἰὸν τὸ ξίφος του βυθίζει
 Εἰς τὸν λαιμὸν, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ σώματος χωρίζει
 Καὶ τὸ μὲν ξίφος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ αἵματος θερμάθη,
 Σκότος θανάτου δ' ἐπ' αὐτὸν πικρὸν περιεκάνθη.
 Πηλέας καὶ Λύκων (XV) δὲ, ἀμφοτέροι ματαίως
 Ἀλληλοῤῥίψαντες αὐτῶν τὰ δόρατα, εὐθείως
 Συμβάλλου διὰ τῶν ξιφῶν, μετὰ ὀρμῆς βιαίας·
 Καὶ ὁ μὲν Λύκων τὸν καλὸν τῆς περικεφαλαίας
 Ἰκτύπησε λόφον· ἀλλ' αὐτοῦ τὸ ξίφος ἐτξαισθή·
 Τὸ Πηλέου, κάτω δὲ ὠτίου, ἐβυθίσθη
 Εἰς τὸν τοῦ Λύκωνος λαιμὸν· καὶ ἡ κεχωρισμένη
 Ἐκ τοῦ αὐχένος κεφαλῆν, ἔμεινε κρεμαμένη

Δέρμα· παρήέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυτο δὲ γυῖα.
 Μηριόνης δ' Ἀκόμαντα κυχεῖς ποσὶ καρπαλίμοισι,
 Νύξ' ἔππων ἐπιθυσόμενον, κατὰ δεξιὸν ὤμου·
 Ἦ'ριπε δ' ἐξ ὄχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλὺς.
 Ἰδόμενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ σῶμα νηλεῖ χαλκῷ 345
 Νύξει· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρισε,
 Νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλωιο, κέασσε δὲ ἄρ' ὀσεία λευκά·
 Ἐκ δὲ τίνασθεν ὀδόντες, ἐνέπλησθεν δὲ οἱ ἄμφω
 Ἄϊματος ὀφθαλμοί, τὸ δ' ἀνὰ σῶμα καὶ κατὰ ῥίνας
 Πρῆσε χανῶν· θανάτου δὲ μέλαν νίφος ὀμφεκάλυψεν. 350
 Οὔτοι ἄρ' ἠγεμόνες Δαναῶν ἔλον ἀνδρᾶ ἕκαστος.
 Ὡς δὲ λύκοι ἄρυσσιν ἐπέχρασαν, ἢ ἐρίφισι,
 Σύνται, ὑπ' ἐκ μήλων αἰρευόμενοι, αἵ τ' ἐν ὄρυσσι
 Ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν· οἱ δὲ ἰδόντες,
 Ἀἴψα διαρπάζουσι ἀνάγκη· θυμὸν ἐγούσας. 355
 Ὡς Δαναοὶ Τρῳέσσιν ἐπέχρασαν· οἱ δὲ φόβοιο
 Δυσκελᾶδου μνίσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.

Ἀπὸ τὸ δέρμα μοναχᾶ· ὁ Λύκων δ' ἐξηπλώθη,
 Καὶ πᾶν τοῦ σώματος αὐτοῦ μέλος κατενεκρώθη.
 Ὁ Μηριόνης φθόσας δὲ, πᾶ φύγη μελετώντα
 Ἀκάμαντα, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὴν ἄμαξαν πηδῶντα,
 Τὸν πλήγωσε ἐ τὸν δεξιὸν ὄμω· κ' ὡς ἔρριψέ τον
 Ἐκ τῆς ἀμάξης, τὸ πικρὸν σκότος ἐκάλυψε τον.
 Ἐρύμαντα (XVI) δ' Ἴδομενεὺς μὲ δόρυ τ' ἐξυμμένον
 Στὸ σῶμα εὗρε· κ' ὁ σκληρὸς αἰδῆρος διαβαίνων
 Τοῦ σώματος του ἀντικρῦ, ἐπέραςε δριμύως
 Κάτω τοῦ ἐγκεφάλ' αὐτοῦ· καὶ τὰ ὄσα βιαίως
 Συντρίψας, ἔκαμην εὐθύς ἕνα ἐκτιναχθῶσι,
 Καὶ οἱ ὀδόντες ἐνταυτῷ, καὶ μ' αἶμα ὃ ἐμπλησθῆσι
 Ἀμφοτέρω τ' οἱ ὀφθαλμοί· τὰ ρεῖθρα δ' αἵματός του
 Ἐκ τῶν μυκτήρων ἅμα δὲ καὶ ἐκ τοῦ σώματος του
 Ἐχέοντο ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ οὕτω ἐκυκλώθη
 Ἀπὸ θανάτου τὸ πυκνὸν νέφος καὶ ἐνεκρώθη.
 Οὕτω καθεὶς τῶν ἀρχηγῶν, Ἑλλήνων, τῶν ἱρώων,
 Ἐφόνευσ' ἐκ τῶν ὀδηγῶν τῆς στρατιᾶς τῶν Τρῳέων.
 Ὡς αἰμοδόροι λύκοι δὲ, ὅποταν ἀπαντῶσι
 Ἐρίφους ἤτε καὶ ἄρνοὺς, ὅπου ἴθελ' ἰδῶσι
 Ἐκ τῶν θρεμμάτων τῶν λοιπῶν ὅτ' εἶναι μακρυμμένοι,
 Τῆδε κάκει εἰ τὰ ὑψηλά ὄρη πεπλανημένοι,
 Διὰ τὴν ἄγνοιαν βοσκοῦ, ἐπόνων τῶν βιαίως
 Ὀρμῶσι πάντες, καὶ αὐτοὺς ἀρπάζουσι εὐθύως·
 Οὕτω κατὰ Τρωαδῆων οἱ Ἕλληες ὄρμουσαν,
 Ὅτινες θόρυβον φυγῆς κακόηχον ποιούσαν·
 Δι' ἧς ἐζήτουν τοῦ δεινοῦ κινδύνου νὰ σωθῶσι,
 Παραιτηθέντες παντελεῖς τοῦ νὰ ἀντισθῶσι·

Τόμ. Θ'.

υἱ

Δίας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἔκτορι χαλκοκορυσή
 Γεῖ' ἀκοντίσσαι· ὁ δὲ ἰδρῆϊ πολέμοιο,
 Ἀσπίδι ταυρεῖη κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους, 360
 Σκέπτει' ὄξυων τε ῥοίζων, καὶ δοῦπου ἀκόντων·
 Ἥ μὲν δὴ γίνισκε μάχης ἑτεραλκία νίκην,
 Ἀλλὰ καὶ καί ὡς ἀνέμιμενε, σῶω δ' ἐρήφης ἑταίρους.
 Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἰσω,
 Αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνει· 365
 Ὡς τῶν ἐκ νηῶν γένετο Γαχῆ τε Φόβος τε·
 Οὐδὲ κατὰ μῦθρον πέραν πάλλω. Ἔκτορα δ' ἵπποι
 Ἐκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι· λείπε δὲ λαὸν.

(43) Οἱ Ποιητῆς παριστάνει ἐνταῦθα τὸν Ἔκτορα
 φεύγοντα καὶ κατὰ καιρὸς ἰσάμενον ἵνα σώσῃ τὸν στρα-
 τὸν αὐτοῦ· καὶ αὐτῇ ἐστὶν ἡ κυρία ἐννοια τῆ ἐν τῷ 363. τοῦ
 Κειμένου σίγη, „ἀνέμιμνε“ ὡς ὁ αἰόδημος Εὐστάθιος
 παρατηρῶν λέγει. „Τὸ δὲ ἀνέμιμνεν ἢ πάντῃ
 λυεὶ τὴν τῆ Ἔκτορος φυγὴν, ἀλλὰ μᾶλλον
 βεβαιοῖ· ἢ γὰρ ἔμενεν ὁ Ἔκτωρ ὡς ἐξ ἀρ-
 χῆς, ἀλλ' ἀνέμενεν, ἢ γυν ὑποχωρήσας μι-
 κρὸν πάλιν ἔμενε· τοῦτο γὰρ ἢ „Ἀνά“ πρό-
 θεσις ἐνταῦθα δηλοῖ· οὕτω καὶ ἀναμάχε-
 σθαι, τὸ πάλιν μάχεσθαι, καὶ ἀναπαλαίειν,
 τὸ ἐκ δευτέρῃ παλαίειν, καὶ ἄλλα μύρια.“

(44) Οἱ Ποιητῆς παρέβαλε τὴν ἐπὶ τὰ πλοῖα ἐμ-
 πίπτοντας Τρῶας μὲ πεπυκνωμένον νέφος, τὸ ὁποῖον
 καταφερόμενον ἐγείρει φοβερὰν ἀνεμοθάλην· καὶ ἐν-
 ταῦθα παραβάλλει τὴν φυγὴν αὐτῶν μὲ τὸ ἴδιον νέ-
 φος ὑψόμενον πρὸς ἕρανόν· Ἡ εἰς τὴν ἐνταῦθα παρα-
 βολὴν ἐμφωλεύουσα δὲ ἰεραιότητος καὶ ποιητικῆ τέχνης

Ο μέγας Αἴας πάντα δὲ, τὸν σιδηρωπλισμένον
 Ἔκτορα, ἤθελε μ' αὐτοῦ δόρυ τὸ ἐξυμμένον
 Νὰ ἀκούτῃσῃ· οὗτος δὲ τῆς μάχης γυμνασμένος,
 Μὲ τὴν ἀσπίδα τοὺς πλατεῖς ὤμους κεκαλυμμένος,
 Τῶν τε βελῶν τὸν συργμὸν πάντα παρετηροῦσε,
 Κ' ἤχον δοράτων τὸν βαρύν· καὶ ἂν δὲν ἤγνοῦσε
 Ὅτι ἡ νίκη τὸν κρατὸν τῶν Τρώων νὰ ἀφύη
 Ἠρξάτο, καὶ εἰς Ἀχαιῶν τὰ τάγματα νὰ κλίνη,
 Ἀπὸ καιρὸν κατὰ καιρὸν, ἴσατο πάλιν μένων, (43)
 Καὶ τὸν κρατὸν ἔσωξ' αὐτοῦ, τὸν εἰς φυγὴν τραμμένον.
 Ὡς δὲ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ Ὀλύμπου ἀναβαῖνον
 Φαίνεται που ἐν οὐρανῷ νέφος πεπικνωμένον,
 Ὄταν, ἐν ᾧ εἴν' ὁ αἰθὴρ εὐδῖος, μὲ μεγάλην
 Ἐπαπειλή τινα ὁ Ζεὺς, τὸ πᾶν, ἀνεμοζάλην·
 Οὕτω καὶ τὰτ' ἀπὸ τὰς ναῦς αἱ Τρῶες διωγμένοι, (44)
 Μετὰ Δορύβου εἰς φυγὴν ἔτρεχον τετραμμένοι.
 Ἡ ἀταξία σ' τὸν κρατὸν παντοῦ ἐπεκρατοῦσε,
 Ὅστις ὀπίσω, ὀπρεπῶς τραπεῖς, ὑπεχωροῦσε.
 Τὸν Ἔκτορα δὲ αἱ ταχεῖς ἵπποι, καθλωπλισμένον
 Ἐξέφερον τῆς ταραχῆς, ὄντα βεδιασμένον

εἶναι, ὅτι ἀπὸ ὅλης τῆς τεθορυβιμένης καὶ φεύγοντας
 πολεμίας τάγματος κατεσκεύασε καὶ παρέστησεν ὁ θεό-
 κενος Ὅμηρος δύο ὑποκείμενα, τὴν φυγὴν καὶ τὸν
 φόβον, τὰ ὁποῖα μακρύνονται ἀπὸ τὰ πλοῖα τῶν Ἑλ-
 λήνων καὶ σπεύδουσι πρὸς Τρωάδα. „Ὡς τῶν ἐκ νη-
 ῶν γένετο Ἰαχὴ τε φόβος τε.“ Εἰς τὴν πα-
 ράφρασιν μὲ δὲ δὲν ἐδυνήθη νὰ φυλάξω τὴν ιδιότη-
 τον τῆ Ποιητῆ ἐκφρασιν διὰ τὸ ὑψηλὸν αὐτῆς.

Τρωϊκόν, οὓς ἀέκοντας ὄρυκτῆ τάφρον ἔρυκε.
 Πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι 370
 Ἀΐξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ λίπον ἄρματ' ἀνάκτων.
 Πάτροκλος δ' ἔπετο σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,
 Τρωσὶ κακὰ φρονέων· οἱ δὲ ἰαχῇ τε φόβῳ τε
 Πάσας πλῆσαν ὁδοὺς, ἐπεὶ ἄρ' τμάγην· ὕψι δ' ἀέλλη
 Σκιδναί' ὑπαί νεφέων· ταυύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι 375
 Ἀΐφορρόν προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
 Πάτροκλος δ' ἦ πλείεσσον ὀρινόμενον ἶδε λαόν,
 Τῇ ῥ' ἔχ' ὀμοκλήσας· ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον
 Προημέες ἐξ ὀχέων, δίφοροι δ' ἀνεκυμβαλίαζον.
 Ἀντικρὺ δ' ἀνὰ τάφρον ὑπέρθρον ὠκέες ἵπποι, 380
 Ἀμβροτοί, οὓς Πηληϊΐ Θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
 Πρόσσω ἰέμενοι· ἐπὶ δ' Ἐκτορι κέκλετο θυμός·
 Ἴετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.

(45) Περὶ τῶν ἵππων τῷ Ἐκτορὸς εἶπεν ὁ Ποιητὴς ὅσον καὶ ὅπως ἡ ποιητικὴ τῶ ἐσυγχῶρει νὰ εἰπῇ περὶ ἵππων κοινῶν καὶ θνητῶν· παρέστησεν αὐτὸς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς τῆς τάφρου ἀφρίζοντα καὶ χρεματιστομένους ὑπὸ γενοχωρίας διότι δὲν ἠμπορεῖσαν νὰ πηδήσουν πέραν. Ἀλλ' οἱ ἀθάνατοι τῷ Ἀχιλλέως ἵπποι δὲν εὐρίσκουν κάμμιναν δυσκολίαν, διαβαίνουσιν ἀμέσως τὴν τάφρον καὶ τρέχουσιν, ὡς ἰπτάμενοι, ἐπὶ τὴν πεδιάδα.

Ν' ἀφ' ἧς αὐτοῦ τοὺς μαχητὰς σκληρῶς διωκουμένους
 Κ' ὑπὸ τῆς τάφρου, εἰ τὴν ὄρμην φυγῆς, κωλυομένους·
 Εὐ' ἣ εὐκίνητοι πολλοὶ ἵπποι ὑπέξευγμένοι,
 Τ' ἄκρα συντρίψαντες ῥυμῶν, ἄφινου λελυμένοι,
 Ἀ' μάζας τὰς βασιλικὰς· Πάτροκλος δὲ συντίως
 Εἰδῶκεν ἀκολουθῶν, κ' ἐπρόσαξε συγγρῶνος
 Τῶν Ἀχαιῶν τοὺς μαχητὰς, ἢ ἀκολουθοῦν ἀνδρείως,
 Κακῶς περὶ Τρωαδῆτων φρονῶν καὶ ὀλεθρῶς·
 Οἴτινες ἀπὸ τῆν φυγῆς βοῆν τεταραγμένοι,
 Πάντες τοὺς δρόμους, πανταχοῦ, πλήρωσαν, σκεδασμένοι.
 Νέφη πυκνὰ κοινορτοῦ, πρὸς οὐρανὸν ὑψοῦντο,
 Καὶ μὲ ταχύτητα σφοδρὰν οἱ ἵπποι ἐκωσῶντο,
 Ἀπὸ τὰ πλοῖα καὶ σκηπὰς ὀπίσω τετραμμένοι,
 Καὶ πρὸς τὴν πόλιν, τὴν ὁδὸν πρὸσω διευθυμμένοι.
 Οἱ Πάτροκλος δ', ἔπου πολλοὺς φεύγοντας θεωροῦσε,
 Ἐκεῖ, φωνάζων κ' ἀπειλιῶν μεγάλως, ἐφωρμούσε.
 Ἄνδρες ἀπὸ τῶν ἀμαξῶν πίπτοντες κρημισμένοι,
 Ἦσαν εἰ τοὺς ἄζωνας αὐτῶν προῦμιτ' ὑψηλωμένοι.
 Ἀνατραμμένοι πανταχοῦ πίπτοντες ἐκροτοῦσαν
 Σφοδρῶς οἱ δίφροι ἀμαξῶν, καὶ τὰς ὁδοὺς πληροῦσαν·
 Οἱ δὲ ταχεῖς καὶ μὴ θνητοὶ ἵππ' οἱ εἰς τὸν Πηλῆα
 Δῶρα δοθέντες ἐκ Θεῶν, μὲ δῆματα ὀξεία,
 Κατὰ τὴν τάφρον ἀντικρὺ εὐκολ' ὑπερπηδοῦσαν, (45)
 Καὶ εἰς τὰ πρὸσω μὲ σφοδρὰν ὄρμην ἐπροχωροῦσαν·
 Διὸτ' ὁ Πάτροκλος, πολὺ εὔχετο ἢ ἀπαντήσῃ
 Τὸν Ἑκτορα, ἐπιθυμῶν νῆα τὸν διακουτίσῃ·
 Οὔν οἱ εὐνῆνται αὐτοῦ ἵπποι, μ' ὄρμην μεγάλην
 Τρέχοντες, ἔφερον μακρὰν ἀπὸ φυγῆς τὴν ζάλην,

Ως δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβροθε χθών
 Ἡ'ματ' ὀπωρινῶν, ὅτε λαδρότατον χέει ὕδωρ 385
 Ζεὺς, ὅτε δὴ ῥ' ἄνδρεςσι κοτεσσάμενος χαλεπήνη,
 Οἷ βίη εἰν ἀγορῇ σκολιᾶς κρῖνωσι θέμισας,
 Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, Θεῶν ὅπῳ οὐκ ἀλέγοντες·
 Τῶν δὲ πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
 Πολλὰς δὲ κλιτύς τὰτ' ἀποτμήγουσι χαράδραι, 390
 Ἐς δ' ἄλα πορφυρέην μεγάλην ξενάχουσι ῥέουσαι
 Ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ'· μινύθει δὲ τε ἔργ' ἀνθρώπων·
 Ως ἵπποι Τρωαὶ μεγάλην ξενάχοντο θέουσαι.
 Πάτροκλος δ' ἐπεὶ οὖν πρῶτος ἐπέκερσε φάλαγγας,
 ἈΨ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλμπετιές, αἰδὲ πόλῃος 395
 Εἶα ἱεμένους ἐπιδαίνεμεν, ἀλλὰ μεσηγυῖ
 Νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
 Κτεῖνε μεταίσσων, πολέων δ' ἀπετόνυτο ποιήν.
 Εὐθ' ἵτοι Πρόνουσιν πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῶν,
 Στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λύσε δὲ γυῖα. 400

(46) Ἐκ ταύτης τῆς περιόδου γίνεται δῆλον ὅτι ὁ Ποιητὴς εἶπεν ἀκύσητι περὶ τῶ κατακλυσμῆ ἐν καιρῶ Νῶε, ἢτε περὶ τῶ ἐν Λευκαλίωνος, καὶ ὅτι ἐγνώρισε καὶ αὐτὸς, ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέφερε κατακλυσμὸν διὰ τὴν τιμωρῆσιν τῆς ἀνθρώπων διὰ τὰς ἀνομίας των.

(47) Ὁ Πάτροκλος ἐνθυμεῖται ἐνταῦθα ὅτι παρέβη τὰς προσαγὰς τῶ Ἀχιλλέως διώξας μακρὰν εἰς Τρῶας, ὅθεν ἐπιγράφει καὶ κατατάττεται μεταξὺ τῶ Σιμόεντος ποταμῆ, τῶν πλοίων, καὶ τῶ τείχεος τῶν Ἑλλήνων, τὸ ὁποῖον εἰς διάφορα μέρη μὲν ἦτον κρημνισμένον, εἰς τὰ περισσότερα ὅμως ὑπῆρχεν ἀκόμι.

ὣς δ' ὑπ' ὀνέμου συστροφῆς σφοδρᾶς, βαρέως ζαίνει,
 καιρῷ ἐν μετοπωρινᾷ, καταταραττομένη
 Ἄπαντα γῆ ἢ μελανή, ὅταν μεγαλωτάτην
 Χέη ὁ Ζεὺς ἐξ οὐρανῶν βροχὴν καὶ σφοδρατάτην,
 Κατὰ ἀνθρώπων ὤργισθεις τῶν ἀσθαδιαζόντων, (46)
 Κ' ἐπ' ἀγορᾷ δυναστικῶς κ' ἐν βίᾳ δικάζοντων
 Δίκας ἀδίκους· τὴν δ' ὀρθὴν ὁδὸν καταφρονούντων,
 Καὶ σ' τὴν ἐκδίκητον Θεῶν φρουρίδα μὴ ποιούντων·
 Πάντες δὲ γῆς οἱ ποταμοί, μεγάλως πλημμυροῦσι
 Ρ' ὕσεις χειμάρρων αἰ σφοδραί, χαράγματα ποιοῦσι
 Ἐπὶ τοὺς λόφους καὶ βουνά, καὶ ἀπ' αὐτῶν βιαίως
 Καταφερόμεναι χηροῦν, ζεναύζονται βαρέως,
 Ἴς θάλασσαν τὴν μελανὴν, τὴν γῆν καταγυμνοῦσαι,
 Καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν θυητῶν φθορὰν παντοῦ ποιοῦσαι·
 Οὕτω καὶ αἱ Τρωαδῶν ἵπποι, πολλὰ ταχέως
 Τρέχουσαι, ὑπὸ τοῦ ζυγοῦ ἐσέναζον βαρέως.
 Τοῦ Μενoitίου δ' ὁ υἱὸς, ὅταν ἀποκομμένης
 Εἶδε τὰς φάλαγγας ἐχθρῶν, τὰς προπορευομένας,
 Ἐδῶκεν ἐπὶ τὰς ναῦς ὀπίσω, μὴν ἀφίω
 Κατὰ Τρωάδα νὰ πρυθῆ ἢ κρατιὰ Ἑλλήνων,
 Προθημουμένω περισιῶς· καὶ μεταξὺ τῶν πλοίων,
 Τοῦ τείχους, καὶ τοῦ ποταμοῦ, (49) πολλοὺς τῶν ἐναντίων
 Ἐφόνευσε μεταστροφείς· καὶ οὕτω ἐκδικίηθη,
 Τὸ, ὅσον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἶμα Ἑλλήνων, ἔχθη.
 Πρῶτος ὁ Πρῶτος (XVII) δὲ ἦν ὄν πληγῶς, ἀποσείσας
 Τὸ λαμπρὸν δόρυ· καὶ αὐτοῦ τὸ σῆθος ἐκτροπύνας,
 Ἐκ τῆς ἀσπίδος γυμνωθὲν, ἐνέκρωσεν εὐθέως
 Τὰ μέλ' αὐτοῦ· ὅσας πετῶν ἐβρόντησε βαρέως.

Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δὲ Θέσρα, Ἦνοπος υἱόν,
 Δευτέρου ἄρηθρῆς· ὁ μὲν εὐξέσῳ ἐνὶ δέφρῳ
 Ἦσο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
 Ἦνία ἠέχθησαν· ὁ δ' ἔγχεϊ νύξε παρασᾶς
 Γναθμόν δεξιτερόν δια δ' αὐτοῦ πείρεν ὀδόντων· 405
 Εἶλκε δὲ δουρὸς ἐλών ὑπὲρ ἄντυγος· ὡς ὅτε τις φῶς
 Πέτρῃ ἐπὶ προσβλήτι καθήμενος, ἱερὸν ἰχθύν
 Ἐκ πύκτου θύραζε λίνῳ καὶ ἴνοπι χαλκῷ·
 Ὡς εἶλκ' ἐκ δέφροιο κεχρηότα, δουρὶ φαεινῷ·
 Κάδδ' ἄρ' ἐπέσόμε' ἔωσε· πεσόντα δὲ μιν λίπε θυμός· 410
 Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύαλον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
 Μέσσην κακκεφαλίν· ἣ δ' ἄνδιχα πᾶσα κέασθη
 Ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηγῆς ἐπὶ γαίῃ
 Κάππεσεν· ἀμφὶ δὲ μιν θάνατος χύτο θυμοραΐζης.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα, καὶ Ἀμφοτέρων, καὶ Ἐπάλτην, 415

(48) Ἀρμοδιωτέραν καὶ δικαιοτέραν ταύτης εἰκόνα,
 διὰ τῆς ὁποίας ἠθέλησεν ὁ Ποιητὴς γὰ δῶση ἰδέαν τινα
 τῆς μεγάλης τῆ Πατρόκλυ ἀνδρείας, δὲν ἠθελε δυνηθῆ
 γὰ εὐρητισ εὐκόλως.

(49) Ὁ Ποιητὴς λέγει, ἱερὸν ἰχθύν, ἐπὶ τὸ ὁ-
 ποῖον ἐπίθετον ἔγιναν μεγάλαι φιλονεικίαι· ἐγὼ δὲ ἠπολύ-
 θησα εἰς τὴν παράφρασίν μου τὴν γνώμην ἐκείνων ὁ-
 τινες ἐκλαμβάνουσι τὸ ἱερὸν ἀντὶ τῆ μεγάλου· ἐ-
 πειδὴ ἀπαντῶμεν διαφορὰς περιόδους ἐκ τῶν ὁποίων
 βεβαιώμεθα, ὅτι οἱ Ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο πολλάκις τὴν
 λέξιν ἱερὸν διὰ γὰ παραγῆσθαι μόνον τὴν μεγαλειότη-
 γα· καθὼς καὶ τὴν σήμερον παρ' ἡμῖν, τὸ „Θεῖον“ συ-

Εἶτα πρὸς Θέσσορα (XVIII) ὄρμῃ Ἕνοπος, καθεσμένου
 εἰς ἄμαξόν του τὴν λαμπρὰν μὲ σῆθος φοδισμένου*
 Ὅστις μεγάλως ἐπλαγείς, καὶ ἐξ ἀμχανίας,
 Ἔχασ' εὐθύς ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἵππων τὰς ἡνίας*
 Ὁ Πάτροκλος δὲ ἐνταυτῷ ὄρμῶν πλησίασέ του,
 Κ' οὕτω σκληρῶς εἰ τὴν δεξιὰν γνάθου ἐκτύπησέ του,
 Ὡσε ἀίχιμν' ἢ σιδήρᾳ ἐπέρασεν ὀξέως
 Μίσου ὀδόντων τῆς σειρᾶς* ὁ Πάτροκλος δ' εὐθέως
 Διὰ τοῦ δόρατος αὐτοῦ, ἐκ τῆς περιφερείας
 Τοῦ δίφρου ἔσυρεν αὐτὸν, ὡς τις ἐπὶ τραχείας (49)
 Πέτρας καθήμενος ἀνὴρ, (ἥτις ἐξυψωμένη
 Καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἐμπρὸς ἴσεται προβλημένη),
 Μ' ἄγκιστρον τὸ ἀπὸ λαμπροῦ σιδήρου, αὐρ' ἐκβάλλων
 Ἐκ κίλπων τῶν θαλασσιῶν ἰχθύν τινα μέγαν* (49)
 Οὕτω κ' ὁ Πάτροκλος αὐτὸν, διὰ τοῦ δόρατός του
 Χάσκοντα ἔσυρεν ἐκτὸς, ἀπὸ τοῦ χήματός του*
 Κ' ἀποτινάξας τον εὐθύς, πρὸς γῆν ἐξώθησέ του,
 Ὅπου πεσόντα ἢ ψυχὴ ἀμέσως ἀφῆσέ του.
 Ἐπειτα δὲ διὰ σκληροῦ λίθου πολλὰ μεγάλου,
 Ἐκτύπησε τὴν κεφαλὴν, εἰ τὸ μέσον, Εὐρύαλου*
 Ἦτις εὐθέως ὑπ' αὐτοῦ τῆς περικεφαλαίας
 εἰς δύο σχίσθ', ἐκ τῆς βολῆς τοῦ λίθου τῆς βιαιίας*
 Καὶ οὕτω προῦμν' ἐπὶ γῆν Εὐρύαλος ἠπλώθη,
 Κ' ἀπὸ θανάτου τὸ πικρὸν νέφος περικυκλώθη*
 Καὶ μετὰ τοῦτον ἐνταυτῷ χεῖρ του ἢ ῥωμαλαία,
 Εὐρύμαντα, Ἀμφοτερόν (XIX) Ἐπάλτην (XX) καὶ Ἰφία,*
 (*) Ἴδε Μυθλ. Ἀριθ. (XXI).

νηθίζεται πρὸς παράγασιν τῆ καλῆ, διότι θέλοντες νὰ
 εἰπῶμεν π. χ. καλώτατον φάρι, λέγομεν θεῖον. κτ. τ.

Τληπόλεμόν τε Δαμασσορίδην, Ε'χίου τε, Πύρην τε,
 Γφέατ', Εὐειπόν τε, καὶ Ἀργεάδην, Πολύμηλον·
 Πάντας ἐπαστυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυδοτείῃ.
 Σαρπηθῶν δ' ὡς οὖν ἰδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους
 Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενυτιάδαο δαμέντας, 420
 Κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθασπτόμενος Λυκίοισιν·

„Αἰδῶς, ὦ Λύκιοι· πότε φεύγετε; νῦν θεοὶ ἐσέ·
 „Αὐτίσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὄφρα δαεῖω
 „Ὅς τις ὄδε κρατέει· καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
 „Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν. 425

Ἦ ῥὰ, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσσι ἄλτο χαμᾶζε.
 Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν, ἐπεὶ ἶδεν, ἔκθορε δίφρου.
 Οἱ δ' ὡς τ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχειλῆι,
 Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγάλη κλάζοντε μάχονται·
 Ὡς οἱ κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν· 430
 Τοῦ δὲ ἰδῶν ἐλέησε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
 Ἦ ῥην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλογόν τε.

(50) Οἱ Ποιητῆς ἐκφράζει τῆτο διὰ μιᾶς μόνης λέξεως „*Ἀμιτροχίτωνες*“ τὴν ὁποιανοὶ Ἀρχαῖοι ἐξηγῆσι κατὰ διαφορὰς τρόπους· μεταξὺ αὐτῶν δὲ οἱ περισσότερο φαίνονται σύμφωνοι εἰς τὴν ἔνοιαν τὴν ὁποιανὴν ἠκολούθησα εἰς τὴν παράφρασίν μου.

Δαμάσσορός τε (XXII) τὸν υἱὸν Τληπόλεμον, κ' Ἐχίον.
 Τὸν Ἀργεάδην *) σὺν αὐτοῖς Ἐυῖππον *) τὸν ἀνδρείον
 Πύργην, *) Πολύμηλον τ' (XXVI) ὁμοῦ, ζῶντος ὑστερημένους
 Ἔνα ἐπ' ἄλλον κατὰ γῆς ἔρριψε νεκρωμένους.

Τοὺς φίλους του ὁ Σαρπηθῆν ἰδὼν δὲ φουεθέντας
 Ὑπὸ Πατρόκλου τοῦ χειρῶν, καὶ ἀπογυμνωθέντας (50)

Τῶν ὀπλων των, ἤρξατ' εὐθύς μετὰ φωνῆς ἀγρίας

Νὰ λέγῃ ὀνειδιστικῶς εἰς τοὺς μαχητὰς Λυκίας*

„Δίσχυνη Λύκιοι ἰσχυροὶ· ποὺ φεύγετε, σαθῆτε!

„Μ' εὐκωπήσαν καὶ ἰσχύν πρὸς μάχην ὀπλισθῆτε

„Ἐγὼ δ' ἐπὶ τὸν ἄνδρα νῦν τοῦτον θεῖλ' ἐφορμήσω

„Ἐκ τοῦ πλησίον, ἵν' αὐτὸν μάθωτε καὶ γνωρίσω

„Τίς εἶναι, ὅστις μεθ' ὀρμῆς τοιαύτης καὶ ἀνδρείας,

„Τόσα δεινὰ νῦν προξενεῖ εἰς τὸν στρατὸν τῆς Τροίας·

„Διότι μαχητὰς πολλοὺς ἅμα κ' ἀνδρειωμένους

„Δαμάσας ἔρριψ' ἐπὶ γῆν πνοῆς ὑστερημένους.

Ταῦτα εἰπὼν, μὲ τὰ λαμπρὰ ὄπλα του καλυμμένους,

Ἐκ τῆς ἀμάξης ἐπὶ γῆν ἐπήδησ' ὠργισμένος.

Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ καὶ Πάτροκλος ὁμοίως

Ἐκ τοῦ ὀχήματος αὐτοῦ πηδῆσεν ὁ ἀνδρείος.

Κ' ὡς Γυῖπες μ' ὄνουχας κυρτοὺς καὶ ῥάμφ', ἀλληλορμῶντες,

Ἐφ' ὑψηλῆς που πολεμοῦν πέτρας, τρανώς βοῶντες·

Τοιοιουτρόπως καὶ αὐτοὶ, ὁ εἰς ἐπὶ τὸν ἄλλον

Ἀμρότεροι μετὰ φωνῶν ἐφόρμησαν μεγάλων.

Τοῦτον τοῦ Κρόνου ὁ υἱὸς ἰδὼν δὲ κ' ἐλεήσας,

Τῇ γεναικίτου κ' ἀδελφῇ, ἔλεγεν ἐκφωνήσας·

(*) Ἰδὲ. Μυθλ. ἀριθ. XXIII καὶ XXIV. XXV.

„Ω μοι ἐγών, ὅτε μοι Σαρπηδόνα, φίλτατον ἀνδρῶν,
 „Μοῖρό' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενoitιάδαο δαμῆναι*
 „Διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμουε φρεσίν, ὀρμαίνοντι, 435
 „Ἡ μιν ζών ἔοντα μάχης ἄπο δακρυόεσσης
 „Θείῳ ἀναρπάξας Λυκίης ἐνὶ πόνου δήμῳ,
 „Ἡ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενoitιάδαο δαμάσσω.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἡῤῥη
 „Αἰνότατε Κρονίδῃ, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες; 440
 „Ἄρδρα θνητὸν ἔντα, πάλαι πεπρωμένου αἴση,
 „Ἄψ ἐθέλεις θανότατο θυσηχέος ἐξαναλύσαι;
 „Ἐρδ'· ἀτὰρ οὐ τοι πάντες ἐπαιέομεν! Θεοὶ ἄλλοι.
 „Ἄλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν*
 „Αἴκε ζῶν πέμψης Σαρπηδόνα ὄνδε δόμευδε, 445
 „Φράζεο, μή τις ἔπειτα Θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος
 „Πέμπειν ἐν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης.

(51) Οἱ Ὀμηροὶ εἶχε γνωρίσῃ λοιπὸν ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι κύριος τῆς Εἰμαρμένης, καὶ δύναται νὰ μεταβάλλῃ αὐτὴν κατὰ τὴν ἀρέσκειάν τιν.

(52) Ἐκ ταύτης τῆς περιόδου φαίνεται ὅτι καὶ οἱ Ἑθνηκοὶ αὐτοὶ ἦσαν, πεπεισμένοι ὅτι ὁ Θεὸς ἐδύνατο νὰ μεταφέρῃ ἄνθρωπον ἐξ ἐνὸς εἰς ἄλλον μακρυνὸν τόπον ἐν ῥοπή ὀφθαλμοῦ, καθὼς ἀπαντῶμεν τοιαῦτα παραδείγματα καὶ εἰς τὴν Θεϊαν Γραφήν ὄχι ὀλίγα.

(53) Καὶ ἂν οὕτω θελήσῃς, ὁ Ἀχιλλεὺς δὲν θέλει ἀποθάνει* τότε δὲ ἰδὼν τὸ πᾶν εἰς σύγχυσιν ἢ Εἰμαρμένη παύει, καὶ τὸ πᾶν ἀνατρέπεται εἰς τὴν πρωτίτην αὐτοῦ ἀρχήν. Ἐὰν δὲ δὲν ὑποφέρῃς νὰ μὴν ἀποθάῃ

- „Φεῦ μοί ὦ Ἥρα· ἐπεὶδὴ νῦν εἶναι πεπρωμένον,
 „Τὸν Σαρπηδόνα μου υἱὸν φίλτατον, φονεημένον
 „Τὸ Πατρόκλου τῶν χειρῶν νὰ ἴδω, τοῦ ἀνδρείου
 „Καὶ Θαρράλαιου μαχητοῦ, υἱοῦ τοῦ Μενοικίου.
 „Διχῶς ὑπὸ τὸ εἴθος δὲ ἦδη μου ἡ καρδία,
 „Λογιζομένου δι' αὐτὸν, κινεῖ μ' ἐν προθυμίᾳ·
 „Ἡ ζῶντα ἀπὸ τῆς σκληρᾶς μάχης καὶ ἐλευθρίας
 „Νῦν ἀναρπάσας (51) παρευθὺς, τοῦ πλήθους γῆς Λυκίας
 „Τῆς καρποφέρου μεταξὺ, νὰ τὸν μετακομίσω, (52)
 „Ἦτε νὰ πῆς ὑπὸ χειρῶν Πατρόκλου νὰ ἀφήσω.
 Ἡ μεγαλόφθαλμος θεὰ Ἥρα ἡ σεβασμία,
 Ἀποκριθεῖσα ἐνταυτῷ, ἔλεγε πρὸς τὸν Δία·
 „ὦ χαλεπώτατε υἱὲ Κρόνου! τί ἐσργάσθης;
 „Τίς εἶναι ὁ ἐκπληκτικὸς λόγος σου, ὃν ἐκφράσθης;
 „Ἄνδρα θυητὸν, ἔκπαλαι νῦν, κατὰ τὸ πεπρωμένον
 „Νὰ παύσῃ πλέον τοῦ νὰ ζῆ ὄντα διωρισμένον,
 „Ἐκ τοῦ θανάτου τῶν χειρῶν σὺ νῦν νὰ ἐξελευσθῆς,
 „Καὶ τὴν πικρὰν μοῖραν αὐτοῦ θέλεις ν' ἀναχαίτῃς;
 „Πράξου ὡς θέλεις· ἀλλ' ἡμεῖς τοῦτο δὲν ἐπαινοῦμεν,
 „Ὅλοι οἱ ἄλλοι, τὸν λαμπρὸν Ὀλυμπον, ὅσ' οἰκοῦμεν,
 „Ἄλλο τι δὲ θέλει σ' εἰπῶ, καὶ προσοχὴν νὰ δώσῃς,
 „Ἴνα σ' τὰς φρένας σου αὐτὸ καλῶς νῦν ἐντυπίσῃς·
 „Τὸν Σαρπηδόνα ζῶντα ἄν, πέμψῃς εἰς τὴν Λυκίαν,
 „Σκέψῃτε μὴ καὶ σ' τοὺς λοιποὺς θεοὺς δώσῃς αἰτίαν,
 „Ἴνα καὶ ἄλλος τις αὐτῶν θελήσῃ τὸν υἱὸν τοῦ (53)
 „Ν' ἀρπάσ' ἐκ μάχης τῆς σκληρᾶς, σοδῶν τοῦ θανάτου του·

ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ θελήσῃς νὰ διατηρήσῃς διὰ τὸν ἑαυ-
 τόν σου μόνον ταύτην τὴν ἐξαίρεσιν, ἰδὼν δεικνύεις διὰ

„Πολλοὶ γὰρ περὶ ὅσῳ μέγα Πριάμοιο μάχονται
 „Υἱέες Ἀθανάτων, τοῖσιν κόνου αἰὼν ἐνήσεις.
 „Ἄλλ' εἴ τοι φίλος ἐςί, τεόν δ' ὀλοφύρεται ἕτορ, 450
 „Ἦ τοι μὲν μιν ἕασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 „Χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοισιάδαο δαιήναι·
 „Αὐτὰρ ἐπὶν τίν γε λίπη ψυχὴ τε καὶ αἶνυ,
 „Πέμπειμῶν Θάνατόν τε φέρειν, καὶ νήδυμον Ἴπνον,
 „Εἰσόκε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἴκωνται· 455

τέτυ τυρανικὸν κράτος κατὰ τῶν ἄλλων Θεῶν. Ταῦτα θέλει νὰ εἰπῇ ἡ Ἑρα τῷ Διὶ, καὶ τοιῦτοι εἶναι οἱ λογιζομὲνοι τῷ Διὶ, τοὺς ὁποίους φαίνεται ὅτι ποιεῖ κατ' ἑαυτὸν, ὅταν λέγῃ „Διχθὰ δέ μοι παραδίη μέμνε φρεσὶν ὀρμαίνοντι“ κτλ.

(54) Πῶς θέλει μεταφέρειν τὸν Σαρπηδόνα ὁ Ἴπνος καὶ ὁ Θάνατος; Διὰ ταύτης τῆς εἰκόνας θέλει νὰ παραγῆσῃ ὁ Ποιητὴς, ὅτι τὸ σῶμα τῷ Σαρπηδόνοιο θέλει βαλσαμωθεῖ τοινοτρόπως, ὥστε εἰς τὴν κλίνην εἰς τὴν ὅποιαν θέλει κεῖται, θέλει φαίνεται μᾶλλον κοιμώμενος παρὰ νεκρὸς ὁ Σαρπηδών. Πρὸς τέτοις λέγει δίδυμον τῷ Ἴπνῳ ἀδελφόν τὸν Θάνατον πρὸς παράσασιν ὅτι ὁ Θάνατος εἶναι ὕπνος τις καὶ ἀνάπυσις δι' ἧμεταβαίνει ὁ ἄνθρωπος εἰς ἄλλην ζωὴν.

(55) Ἡ ἰστορία ἦτε ἡ μυθολογία τῆς ἐπτοχῆς τῷ Ὀμήρῳ ἀνέφερεν ὅτι ὁ Σαρπηδὼν ἐνταφιασθῆ εἰς Λυκίαν, περὶ τῷ τόπῳ τῷ θανάτῳ τῷ ὅμως δὲν ἀνέφερεν τι· ὅθεν ὁ Ποιητὴς λαμβάνει τὸ ἐλεύθερον ἐξ αὐτῆς νὰ τὸν παραγῆσῃ θανόντα εἰς Τρωάδα διὰ νὰ ἐνταφιασθῆ εἰς Λυκίαν. Τὸ ὅποῖον μέσον ὡς ὑπὸ τῆς Ἑρας προβαλλόμενον

- „ Διότ' εἰσὶ πολλοὶ Θεῶν υἱοὶ γεγενημένοι,
 „ Ἐπὶ Τρωάδος τῶν τειχῶν εἰς μάχας ἐλθήμενοι·
 „ Καὶ ἂν θελήσῃς τὸν σκοπὸν τοῦτου σου ἢ ἐνεργήσῃς,
 „ Εἰς τοὺς πατέρας τῶν ὀργῆν σφοδρὰν θέλ' ἐμποιήσεις·
 „ Ἀλλ' οὕτω ἂν τὸν ἀγαπᾷς, καὶ ἂν σου ἡ καρδία
 „ Λυπεῖται τόσου, ἄφες νῦν ἐν μάχῃ τῇ ἀγρία,
 „ Τοῦ Μενoitίου ὁ υἱὸς διὰ τὸν νικήσῃ·
 „ Καὶ ὅταν ἡ ψυχὴ αὐτὸν καὶ ἡ ζωὴ ἀφήσῃ,
 „ Τὸν Θύνατον καὶ τὸν γλυκὺν Ἴππρον, (54) εἰς τῆς Λυκίας,
 „ Πέμφου, νὰ φέρωσιν αὐτὸν τὰ πλήθη τῆς εὐρείας· (55)

δικαιοῦναι τὸ πᾶν· ὁ Σαρπηδῶν φονεύεται εἰς Τρωάδα
 καὶ ἐνταφιάζεται ἐν τῇ Λυκίᾳ· Ἐκεῖνο δὲ ὅπῃ διδεδί-
 πιθανότητος μορφήν εἰς τὴν ὑπόθεσιν εἶναι ὅπῃ καὶ εἰς
 ἐκεῖνος τὸς αἰῶνας ὡς καὶ νῦν, οἱ ἡγεμόνες καὶ λοι-
 ποὶ μεγάλοι ἄνθρωποι, οἵτινες ἀπέθνησκον εἰς ξένους
 τόπους, μετεφέροντο εἰς τὴν πατρίδα τῶν καὶ ἐνταφιά-
 ζοντο εἰς τὰ κοιμητήρια τῶν προγόνων αὐτῶν. Καὶ οὐ-
 δεὶς δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ διὰ τὴν ἀρχαιότητα τῆς συ-
 νηθείας ταύτης, διότι ὑπῆρχε καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῶν
 Πατριαρχῶν, ὅπῃ βλέπομεν ὅτι ὁ Ἰακώβ ἀποθανὼν
 εἰς Αἴγυπτον εἶτε διορίσῃ τὰ τέκνα τῶν νὰ μεταφέρουν
 τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν Χαναάν, ὅπῃ ἤθελε νὰ ἐν-
 ταφιασθῆ. „ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Ἐγὼ προσί-
 θεμαι πρὸς τὸν ἐμὸν λαὸν· θάψατέ με μετὰ
 τῶν πατέρων μου ἐν τῷ σπηλαίῳ, ὃ ἐστὶν ἐν
 τῷ ἀγρῷ Ἐφρων τοῦ Χετταίου. Ἐν τῷ σπη-
 λαίῳ τῷ διπλῷ, τῷ ἀπέναντι Μαμβρῆ ἐν
 γῆ Χαναάν· κτλ. Γενεσις. κεφ. XLIX, σιχ. 29.

„Εὐθα ἐταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔταί τε,
 „Τυμβῶ τε στήλη τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπέθηκε πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε·
 Αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
 Παιῖδα φίλου τιμῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε 460
 Φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πατρὸς.
 Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἴυτες,
 Εὐθ' ἦτοι Πάτροσλος μὲν ἀγακλειτὸν Θρασύδημον,
 ὅς ῥ' ἦϋς θεράπων Σαρπηδόου ἦεν ἄνακτος,
 Τὸν βάλε νεΐαιραν κατὰ γαστέρα· λῦσε δὲ γυῖα· 465
 Σαρπηδῶν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαινοῶ.
 Δεύτερος ὀρμηθεῖς· ὁ δὲ Πηδάσον οὔτασεν ἵππου
 Ἐγγεῖ δεξιῶν ὤμων· ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν αἰσθῶν·
 Κάδδ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπατο θυμῶς.
 Τῷ ἰδὲ διασθήτην· κρίκε δὲ ζυγῶν, ἠνία δὲ σφι 470
 Σύγχυτ', ἐπειδὴ κείτο παρήγορος ἐν κονίῃσι.
 Τῶτο μὲν Αὐτομέδων δουρικλυτὸς εὔρετο τέκμων·

(56) Οἱ Ποιητῆς ἐγνώρισεν ὅτι θνήσκοντος τῆ υἱοῦ
 τῆ Διὸς ἔπρεπε νὰ ὑποφέρῃ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἦτι ὁ θά-
 νατός τῆ ἤθελε χύσῃ αἵματος δάκρυα. Τὸ τοιοῦτον θαῦ-
 μα εἶναι πιθανὸν διὰ τὸν θάνατον τῆ Σαρπηδόου ὅστις
 ἦν ὁ μόνος Διὸς υἱὸς καὶ οὐδεὶς ἄλλος μεταξὺ ἀμφοτέ-
 ρων τῶν στρατιῶν.

„Οπου οί φίλοι κ' ἀδελφοί αὐτοῦ θέλει φροντίσουν,

„Ν' ἐνταφιάσωσιν αὐτόν, ἅμα καί νά ἐδρύσουν

„Τάφον, καί σήλην ἐπ' αὐτόν ἔπειτα, τὰ ὅποια

„Εἰς τοὺς θανάτους, ὑψηλῆς εἶναι τιμῆς σημεῖα.

Ο' τῶν ἀνθρώπων καὶ Θεῶν πατήρ, μὲ προθυμίαν,

Τ'πήκουσεν εἰς τῆς θεᾶς Ἦρας τὴν νοθεσίαν·

Ἄμα δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατέχεε, πιπτούσας

Δρόσας σαγῶνας ἐπὶ γῆν, μ' αἶμα δι' ὕγρος ἕσας* (56)

Τῶν αὐτοῦ τὸν προσφιλῆ θελῶν ἵνα τιμήσῃ,

Οὐν ἔμελλ' ἤδη τῆς ζωῆς Πάτροκλος νά κερῆσῃ.

Ὅταν δ' οἱ δύο μαχῆται οὗτοι, κατευαντίον

Ἀλληλορμήσαντες ὁμοῦ, συνήλθασιν πλησίον·

Ο' Πάτροκλος τὰ δόρ' αὐτοῦ ἀφύσας ῥωμαλαίως,

Τόν, Σαρπηδόου ἀσπίσῃν ὄντα τοῦ βασιλείως,

Θρασύμηλον, (XXVII) κατὰ γαστρός τὸ ἔσχατον πληγῶνει,

Τόν ἐνδοξόν, καὶ ἐνταυτῷ τὰ μέλη του νεκρώνει.

Ο' Σαρπηδῶν δὲ κατ' αὐτοῦ ἤκούτισεν εὐθέως,

Ἄλλ' αὐτοῦ μὲν ἀποτυχῶν, ἐπλήγωσε βαρέως

Σ' τὸν ὦμον εἰς τὰ δεξιά, τὸν Πήδασόν του ἵππον,

Ὅστις ἐκπνέων τὴν ψυχὴν, κατέπεσε μὲ κτύπον,

Μετὰ μεγάλων μυκηθμῶν, ἐπὶ τὴν γῆν ἠπλώθη

Καὶ χωρισθείσης τῆς πνοῆς τοῦ σώματος, ἕνεκρώθη.

Ἴπποι δ' οἱ δύο μὴ θνητοί, ταραχθήσαν εὐθέως,

Καὶ τῆς ἀμόξης ὁ ζυγὸς διέτριψε βαρέως·

Συμπλήχθησαν κ' οἱ χαλινοί, διότ' ἦν ἠπλωμένος

Σ' τὴν γῆν, ὁ ἵππος τοῦ ζυγοῦ ἔξω ἠπροσηρημένος·

Ἄλλ' Αὐτομείδων ὁ λαμπρὸς, οὐδόλως ἀμελήσας

Ἦ δ' ὤκε τέλος εἰς αὐτὴν τὴν σύγχυσιν ἐλκύσας

Τόμ. Θ'.

Σπασσάμενος ταυίηκας ἄορ παχίος παρὰ μηροῦ,
 Ἀΐξας ἀπέκοψε παρήγορον, οὐδ' ἐμάτησε.
 Τῷ δ' ἰθυυθήτην, ἐν δὲ ρυτήρσι τάνυσθεν· 475
 Τῷ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοδόροιο.
 Ἔνθ' αἶ Σαρπηδῶν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαινωῶ,
 Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὤμων ἀρισερῶν ἤλυθ' ἀκωκῆ
 Ἐγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος οἶρυντο χαλκῷ
 Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐχ ἄλιου βέλος ἔκφυγε χειρὸς, 480
 Ἀλλ' ἔβαλ', ἐνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἀδιον κῆρ·
 Ἦριπε δ' ὡς ὅτε τις δρυὸς ᾄροιπεν, ἢ ἀχερωΐς,
 Ἦ ἐπίτυς βλωθρῆ, τὴν τ' οὔρσει τέκτονες ἄνδρες
 Ἐξέταμον πελέκεισσι νεήκεισι, νήϊον εἶναι·
 Ὡς ὁ πρόσθ' ἔππων καὶ δίφρου καίτο ταυυσθεῖς, 485
 Βεδρυχῶς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσεως.
 Ἦ ὕτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθῶν,
 Αἰθῶνα, μεγάλθυμον ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν,
 Ὡλετό τε ρεναχῶν ὑπὸ γαμφηλῆσι λέοντος·
 Ὡς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπισάων 490

(57) Δι' ὅλων τῶν περιγραφῶν, τὰς ὅποιαις κάμει ὁ Ποιη-
 τὴς εἰς τὰς πληγὰς καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν ἀκόλουθα φαίνεται,
 ὅτι ἐγνώριζε καλῶτατα τὴν κατασκευὴν τῆ ἀνθρωπίνου σώματος
 καὶ τὴν χρῆσιν ὅλων τῶν μελῶν αὐτοῦ· διότι οἱ τούτου εἰ-
 δήμονες ἄνδρες βεβαιοῦσιν, ὅτι ὅλαι αἱ περιγραφαὶ αὐτοῦ εἰσι
 δικαιοῦταται καὶ ὀρθόταται.

Ἐκ τοῦ παχίως του μηροῦ ξίφος τὸ ὀξύμῃνον
 Καὶ ἀποκόψας τοῦ δεσμοῦ ἔππων τὸν νεκρωμένον·
 Καὶ οὕτω ἔπ' οἱ μὴ θνητοὶ εἰσέθησαν εὐθυμμένοι,
 Καὶ ἔμειναν εἰς τοὺς χαλινοὺς πάλιν ὑποταγμένοι.
 Πάτροκλος δὲ κ' ὁ Σαρπηθῶν ἀλληλορμοῦν εὐθείως·
 Ἐ' ὁ Σαρπηθῶν ἐκ νέου μὲν ἠκούτισε βιαίως,
 Ἀλλὰ ἀπέτυχεν αὐτοῦ πάλιν, καὶ ἦ ὀξεῖα
 Τοῦ λαμπροῦ δόρατος αἰχμὴ ἐπέτασεν ἐν βίᾳ
 Ἀνώ τοῦ ὤμ' ἀρισερᾶ, υἱοῦ τοῦ Μενoitιου,
 Καὶ δὲν ἐπλήγωσεν αὐτόν· τὸ δόρυ τοῦ ὀποίου
 Ἐκ τῆς ἀνδρείας του χειρὸς δὲν ἔφυγε ματαίως,
 Ἀντακοντίσαντος· ἀλλὰ τὸν ἔπληγωσε βαρέως
 Εἰς τὸ διαζῶμα χωροῦν, μ' ὀξύτητα δριμύειαν,
 Ὅπερ περιτὴν συνετὴν εὐρίσκειται καρδίαν· (57)
 Κατέπεσε δ' ὁ Σαρπηθῶν εὐθύς, ὡς ὑψωμένη
 Λεύκη, ἢ πύκη, ἢ τε δρυς πίπτουσα κεκομμένη
 Ἰπὸ χειρῶν τοῦ ξυλουργοῦ μὲ πέλκευ ὀξεῖαν
 Ἐπὶ τὰ ὄρ', ἢ τις καλὴ εἶναι πρὸς ναυπηγίαν·
 Οὕτω ἐκεῖ κ' ὁ Σαρπηθῶν ἔκειτο ἠπλωμένος
 Ἀμάξης κ' ἔππων του ἔμπρός, καιρίως πληγωμένος·
 Βρυχώμενος ἄκράτει· δὲ εἰς τὴν χεῖρα συσφιγμένην
 Τὴν, ἐκ τοῦ σῆματος αὐτοῦ γῆν, καταμαιμωμένην.
 Καθὼς δὲ ταῦρος τις πυρρόοις, εὐτολμος καὶ γιναιός,
 Εἰς τὴν ἀγέλην τῶν βοῶν, ἐκ λέοντος βιαίως
 Ἀφαρπαχθεὶς εὐά φονευθῆ, σαίνει μεγάλως βρύχων,
 Σχιζόμενος ἐκ τῶν σκληρῶν τοῦ λέοντος ὀνύχων·
 Οὕτω καὶ τότε ὁ ἠγεμὼν τῶν ὀπλιτῶν Λυκίων,
 Νεκρούμενος ὑπὸ χειρῶν Πατρόκλου τῶν ἀνδρείων,
 12 =

Κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ονόμηνεν ἑταῖρου·
 „Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὸ μετ' ἀνδράσι· νῦν σε μάλα χρῆ
 „Αἰχμητὴν τ' ἔμεναι. καὶ Θαρσαλέον πολεμιστήν.
 „Νῦν τοι ἐέλδραθω πόλεμος κακός, εἰ θεὸς ἔσσι.
 „Πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας, 495
 „Πάντη ἐποιχόμενος, Σαρπηδόος ἀμφιμάχεσθαι·
 „Αὐτὸρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ περὶ μάρναο χαλκῶ.
 „Σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος
 „Ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερές, εἰ κέ μ' Ἀχαιοὶ
 „Τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα· 500
 „Ἄλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.

Ὡς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν,
 Ὀφθαλμούς, ῥίνας θ'· ὁ δὲ λάξ ἐν ζήθεσι βαινῶν,
 Ἐκ χροῦς εἶλεκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἔποντο·
 Τοιοῦ δ' ἅμα ψυχὴν τε καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμὴν. 505

(58) Ὁ Ποιητὴς λέγει „νεῶν ἐν ἀγῶνι“ ἢ ὅποια λέξις σημαίνει κυρίως τὸν τόπον ὅπου εὕρισκοντο τεθεμελιωμένα τὰ πλοῖα· καθὼς καὶ ἀλλαγῶ ἀπαντήσαμεν τὴν ἔκφρασιν ταύτην ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐννοίας· ἀλλ' ὁ Σαρπηδῶν δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἐννοῖ τὸ ἴδιον καὶ ἐδῆ, διότι δὲν ἐπληρώθη εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλλήνων, ἀλλ' εἰς τὴν πεδιάδα ἔξω τῶν περιφραγμάτων· ἐπειδὴ εὕρισκετο πέραν τῆς τάφρου· ὅθεν τινες τῶν Κριτικῶν διὰ νὰ διατηρήσουν καὶ ἐνταῦθα τὴν αὐτὴν τῆς λέξεως ἐνοίαν, εἶπον ὅτι ὁ Σαρπηδῶν ἐκφράττεται οὕτω παραλαλῶν, ὡς μὲ τὸν θάνατον παλαίων· ἀλλὰ τίνας ἔνεκεν ὁ τοιοῦτος βεβητισμένος συμπερασμὸς; δὲν δυνάμεθα ἄρα νὰ

Μὲ ἐκ καρδίας ζεναγμῶς βαθεῖς ἄλειποφυχοῦσε,
Καὶ σύνοπλόν του τὸν πιεῖν, κατ' ὄνομα ἄκαλοῦσε·

„ὦ Γλαῦκε, (λέγων πρὸς αὐτὸν) φίλε ἠγαπημένε·

„Καὶ μεταξύ τῶν μαχητῶν πλείον ἀνδρειωμένε·

„Σήμερον πρέπει νὰ φανῆς πολεμιστῆς γεναῖος·

„Σήμερον μάχη ἢ σκληρὰ, ἂν εἶσαι θάρραλαῖος,

„Εὐκύνητός τε καὶ ταχύς, πρέπει σου εἰς τὴν καρδίαν,

„Μεγάλως ἐπιθυμητὴ νὰ γένη, τὴν ἀνδρείαν·

„Παρόξυνον τοὺς ἀρχηγούς ἐν πρώτοις τῶν Δυκίων,

„Ἐρχόμενος ἀπανταχοῦ εἰς τὰς τάξεις, τῶν ἀνδρείων·

„Νὰ πολεμήσουν μὲ ἰσχύϊ περὶ τοῦ Σαρπηδόου·

„Εἶτα καὶ σὺ περὶ ἐμοῦ μάχου μ' αὐτοὺς συγχρόνως.

„Διότ' εἰς σὲ διὰ παντὸς μόνον, παρὰ εἰς ἄλλον,

„Ἀίσχυνή ἐπειτα πολλή καὶ ὄνειδος μέγαλον

„Θέλ' εἶναι, ὃν οἱ Ἄχαιοι ἠθέλειν ἐξισχύουσιν

„Πεσόντος μετὰ τὴν προσβολὴν πλοίου, (58) νὰ μ' ἀφαιρήσων

„Ἀπ' ὤμων ὅπλα τὰ λαμπρά· ὅθεν καὶ σὺ ἀνδρείως

„Πολέμησον, καὶ τοὺς λοιποὺς παρόξυνον ὁμοίως.

Ταῦτα εἰπόντας δὲ αὐτοῖ τὸ τέλος τοῦ θανάτου

Τὸ πικρὸν, ἄκαλυψεν εὐθύς τὸ ρόμα κ' ὄμματά του·

Διότ' ὁ Πάτροκλος μ' ὄρμηϊν εἰς τὸ σῆθος του πηδήσας,

Κ' ἐκ τῆς πληγῆς του τὸ λαμπρὸν δόρυ του ἐξεκύσας,

Μὲ τὸ διάφραγμα ἁμοῦ, ἀπὸ τοῦ σώματός του,

Ἐξέλιυσε καὶ τὴν ψυχὴν μετὰ τοῦ δόρατός του·

εἴπωμεν „εἰς τὴν προσβολὴν τῶν πλοίων“ ἐπειδὴ ἡ λέξις
„ἀγῶν“ σημαίνει καὶ μάχην, καὶ φιλονεικίαν, καὶ ἀμι-
λαν κτ. τ;

Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἔππους φυσιόωντας
 Γεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπον ἄρματα ἀνάκτων.
 Γλαύκῳ δ' αἶνόν ἄχος γένετο φθογγῆς αἰόντι·
 Ω'ρίνθη δὲ οἱ ἦτορ, ὅτ' οὐ δύνατο προσαμῦναι·
 Χεῖρι δ' ἐλὼν ἐπέεζε βραχίονα· τείρε γὰρ αἰνῶς 510
 Ἐΐλος, ὃ δὴ μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῶ,
 Τείχεος ὑψηλοῖο ἄρην ἐτάροισιν ἀμύων·
 Εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπευ ἐκηδύλω Ἀπόλλωνι·
 „Κλυθε, ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονε δήμῳ
 „Εἷς, ἢ ἐνὶ Τροίῃ· δύνασαι δέ τε πάντος' ἀκούειν 515
 „Α'νέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐμὲ κῦδος ἰκάνει.
 „Ἐΐλος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερόν, ἀμφὶ δέ μοι χεῖρ
 „Ο'ξείης ὀδύνησιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἶμα
 „Τερσῆσαι δύναται· βαρῦθει δέ μοι ὤμος ὑπ' αὐτοῦ.

(59) Ο' Ποιητὴς εἶχε γνωρίσῃ λοιπὸν τὴν ἀλήθειαν ταύτην ὅτι ὁ Θεὸς ἀκούει τοὺς αὐτὸν ἐπικαλουμένους καὶ μακρόθεν ὡς καὶ ἐκ τοῦ πλησίον* ὡς πανταχοῦ παρὸν καὶ τὰ πάντα πληρῶν.

(60) Ο' Εὐστάθιος διὰ τὴν παρακλήσιν τὴν θαυμάσιον τοῦ Ποιητοῦ τέχνην, ὅστις ἐξεύρει νὰ παριστάνῃ αὐτῷ ζωηρῶς τὴν κατάστασιν καὶ τὰς δυνάμεις τῶν ὑποκειμένων, τὰ ὅποια εἰσάγει λαλοῦντα, μᾶς κάμει προσεκτικούς εἰς τὸ μὴ συνεχῆς, ἀλλὰ κακομμένον τῆς προσευχῆς τοῦ Γλαύκου. Ο' δριμύεις καὶ αὐστηροὺς πόνους αἰσθανόμενος ἄνθρωπος δὲν ἐμίλει κατὰ συνέχειαν, ἀλλὰ καθὼς βιάζεται νὰ πνέῃ συνεχῶς, οὕτω κόπτει πάντοτε τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ λαλεῖ κατὰ διακοπὴν. „Σημεῖώσαι δ' ἐν τούτοις (λέγει ὁ ἀείδιος Ἀρχιεπίσκοπος)

Οἱ Μυρμηδῶνες δ' ἐνταύτῳ, ἔπρους τοὺς πνευσιῶντας,
 Καὶ νὰ τραπῶσι εἰς φυγὴν προθυμουμένους ὄντας,
 Ἀφ' οὗ ἡ ἄμαξα κενὴ ἔμεινε βασιλέως,
 Σπείσαντες τὴν φυγὴν αὐτῶν ματαίωσαν εὐθείως.
 Τὸν Γλαῦκον λύπη δὲ σφοδρὰ κατέλαβε καὶ πόνος,
 Ἀκούσαντα τοὺς πρὸς αὐτὸν λόγους τοῦ Σαρπηδόου·
 Μᾶλλον ταραχθῆ ἢ ψυχτὴ αὐτοῦ μὴ δυναμένου
 Νὰ βοηθήσῃ τω ποσῆς, ὡς τετυρανουμένου
 Ἐκ τῆς πληγῆς του τῆς πικρῆς, ἣν Τεῖχος, ἐφορμοῦντα
 Ἐπὶ τὸ τεῖχος Ἀχαιῶν νὰ ἀναβῆ ζητοῦντα,
 Μὲ βέλος πλήγωσεν ὄξυ, τὸ τόξον του τανύσας,
 Καὶ τῶν Ἑλλήνων τὴν πικρὰν μοῖραν ἀποσοδύσας·
 Ὅθεν τὸν τοξευθέντ' αὐτοῦ, βραχίονα ἔκρατοῦσε,
 Καὶ σφίγγων του, πρὸς τὸν λαμπρὸν Ἀπόλλωνα βροῦσε·
 „Εἰσάκουσέν μου, βασιλεῦ! ἤτε εἰς τὴν Λυκίαν
 „Εὐρίσκησαι τὴν λιπαρὰν. ἔτε καὶ εἰς τὴν Τροίαν·
 „Πάντοθεν σ' εἶναι δυνατὸν, ἀνδρὸς λελυπημένου
 „Ἴνα ἐκούσης, (59) κ' ὡς ἐγὼ νῦν, καταπονουμένου.
 „Πληγὴν μου ἔχω τὴν πικρὰν ταύτην· (60) ὑπὸ βαρέων,
 „Διαπεράται μου ἡ χεὶρ ὀδύνων, καὶ ὄξέων·
 „Δέν δύναται νὰ ξηρανθῆ τὸ αἷμα ἢ ὀδύνῃ
 „Τοῦ τραύματός μου τοῦ πικροῦ, τὸν ὤμον μου βαρύνει.

καὶ τὸ τῶν ἔννοιῶν πυκνὸν καὶ τὸ συχνὸν κομ-
 ματικόν· ἀπὸ γὰρ τοῦ κλύθι ἀναξ „ἕως τοῦ
 ἀμφὶ νέκυϊ κατατεθνηῶτι μάχωμαι „οὐκ ἑλάττους τῶν
 τεσσαρες καίδεκα ἔννοιῶν κείνται, ἐτίς ἐθέλει
 σκοπεῖσθαι πρὸς ἀκρίβειαν· ὡς οἶα τοῦ Γλαύκου,

„Ἐγγχος δ' οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον, εἰδὲ μόχεσθαι 520
 „Ἐλθὼν δυαμενέεσσιν· ἀνὴρ δ' ὄριτος ὄλωλε,
 „Σαρπηδῶν, Διὸς υἱός· ὁ δ' οὐδ' ὧ παιδί ἄμυνει.
 „Ἀλλὰ σὺ πέρ μοι, ἄραξ, τόδε καρτερόν ἔλκος ἄκυσσαι.
 „Κοίμισον δ' ὀδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὄφρ' ἐτάροισι
 „Κεκλόμενος Λυκίοισιν ἐποτρύνω πολεμίζειν· 525
 „Αὐτὸς τ' ἀμφὶ νέκυϊ κατατεθνεῖωτι μάχωμαι.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φαίβος Ἀπόλλων·
 Αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας· ἀπὸ δὲ ἔλκος ἀργαλίῳ
 Δῖμα μέλαν τέρσηνε· μένος δὲ οἱ ἔμδαλε θυμῷ,
 Γλαῦκος δ' ἔγνω ἦσαν ἐνὶ φρεσὶ, γήθησέν τε, 530
 Ὅττι οἱ ὦκ ἤκουσε μίγας Θεὸς εὐζαμένοιο.
 Πρῶτα μὲν ὤτρυνεν Λυκίων ἠγέτορας ἄνδρας,
 Πάντη ἐποικόμενος, Σαρπηδόνοσ ἀμφιμάχεσθαι·
 Αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρώας κίε, μακρὰ βιδιάσθων,
 Πουλυδάμαντ' ἐπὶ Πανθοίδην, καὶ Ἀγήνορα δῖον· 535
 Βῆ δὲ μετ' Αἰυεῖαν τε, καὶ Ἔκτορα χαλκοκορυστήν,

καὶ εὐποροῦντος λέγειν διὰ τὸ εἰς ἑαυτὸν ἐ-
 ράφθαι, καὶ πνευσίωντος διὰ τὸ ἐναγώνιον,
 ὅπερ αἴτιον τοῦ κομματικοῦ.“

(61) Τὰς εἰς τὰς ποιήσεις τοῦ Ὀμήρου ἀπαντωμένας
 δικαίας καὶ εὐλόγους προσευχὰς βλέπομεν καὶ εὐθέως εἰσα-
 κουόμενας· καὶ αὕτη ἡ εἰς τὸν Ποιητὴν ἐγνωσμένη τῶν εὐ-
 χῶν ἀπέλεια, καταπολεμητὴ τὰς ὀνειροπολήσεις τῶν Περιπατη-
 τικῶν, Θεορουντῶν αὐτὰς ἀνοφελεῖς, ὡς λέγει ὁ Εὐστάθιος.
 „Ὅρα καὶ νῦν ὡς οὐ κατὰ τοῦ εἶν Ἑλλησιν ἀ-

„Τὸ δόρυ μου δὴν ἤμποσῶν, σεῖρός τις κρατήσω,
 „Οὔτε ν' ἀντιπαραταχθῶ διὰ νὰ πολεμήσω.
 „Ὁ μεταξὺ τῶν μαχητῶν πλείον ἀνδρειωμένους,
 „Τίος Διός, ὁ Σαρπηθῶν, κείται πεφουεμένος·
 „Ὁ Ζεὺς δὲ οὔτε δι' αὐτὸν ἐνευσε νὸ θελήσει,
 „Ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ πικροῦ κῶν νὰ τὸν ἐξελεήσει.
 „Ἀλλὰ σὺ, Φοῖβε βασιλεῦ! ἴασον τὴν πληγὴν μου,
 „Παῦσον τὰς πένες τὰς σκληρὰς, σήριξον τὴν ἰσχὺν μου.
 „Ἔσο μοι ἦδη βοηθός, ἵνα καὶ τῶν Λυκίων
 „Διερεθίσω τὰς ψυχὰς, κατὰ τῶν ἐναντίων
 „Ν' ἀντιταχθῶσι ἰσχυρῶς, κ' ἐγὼ ν' εὐδοκηήσω
 „Τοῦ Σαρπηθῶνος τὸ νεκρὸν σῶμα ν' ὑπερασπίσω.

Ταῦτα εἰπ' ἐν προσευχῇ ὁ Φοῖβος δ' ἤκουσέ τε (61)
 Καὶ πόρους πάντας τοὺς ἐξείς εὐθὺς κατέπαυσε του.
 Τὸ αἶμα ἀπὸ τὴν πικρὸν ἐξήρανε πληγὴν του,
 Καὶ θάρρος ἅμα καὶ ἰσχὺν ἐμπνευσε εἰς τὴν ψυχὴν του.
 Ὁ Γλαῦκος τὴν μεταβολὴν ἠσθάνθη παρευθίως,
 Καὶ ἡ ψυχὴ ἔχαρ' αὐτοῦ, διότ' οὕτω ταχέως
 Ἠσέκουσέ του ὁ Θεὸς ὁ μέγας εὐχομένου·
 Ὄθεν Λυκίων τοῦ κρατοῦ πρώτον τ' ἀνδρειωμένον
 Διήγειρε τοὺς ἀρχηγοὺς τρέχων παντοῦ, ν' ὀρμήσουν
 Τοῦ Σαρπηθῶνος τὸ νεκρὸν σῶμα ν' ὑπερασπίσουν.
 Ἢτα καὶ τοὺς Τρωαδικῶν παρώτρυνε προβαίνων·
 Τὸν Πολυδάμαντα, υἱὸν Πάνθου ἀνδρειωμένον·
 Τὸν ἰνδοξότατον ὁμοῦ Ἀγήνορα κ' Αἰνεΐαν,
 Ἐ' Ἐκτορα ἐκ χαλκοῦ λαμπροῦ φέροντα πανοπλίαν·

θόους, καὶ τοὺς Περιπατητικοὺς ἀήρους, ἀρχὴ
 δοξάζει τὰ τῆς εὐχῆς Ὀμηροῦ· ἀλλὰ τὰς εὐλό-

Ἄγχου δ' ἰσάμενος ἔπεα πτερόντα προσηύδα·
 „Ἐκτορ* οὖν δὴ πόγχυ λελασμένους εἰς ἐπικούρωον,
 „Οἷ σέθεν εὔνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 „Θυμὸν ἀποφθινύθουσι· σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνασθαι. 540
 „Κεῖται Σαρπηδῶν, Λυκίων ἀγὸς ὀσπιδάων,
 „Ὅς Λυκίην εἴρυτο δίκησί τε καὶ σθένει ᾧ*
 „Τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχεϊ χάλκιος Ἄρης.
 „Ἄλλὰ, φίλοι, πάρσητε, νεμεσσηθήτε δὲ θυμῷ,
 „Μὴ ἀπὸ τεύχε' ἔλονται, ἀεικίσσασσι δὲ νεκρὸν 545
 „Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι, ὅσοοι ὄλοντο,
 „Τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῆσιν ἐπίφρομευ|ἐγχεῖσιν.

Ὡς ἔφατο· Τρῶας δὲ κατακρήθην λάβε πένθος
 ἄσχετον, οὐκ ἐπεικτὸν, ἐπεὶ σφισιν ἔρμα πόλῃος
 ἔσκε, καὶ ἄλλοδαπὸς περ ἑῶν· πολέες γὰρ ἄμ' αὐτῷ 550
 Λαοὶ ἔπονι', ἐν δ' αὐτὸς ἄρισεύεσκε μόχεσθαι.
 Βᾶν δ' ἰθὺς Δαναῶν λεληγμένοι· ἦρχε δ' ἄρα σφ' ἄν
 Ἐκτωρ, χωόμενος Σαρπηδόνοσ. Αὐτὰρ Ἀχαιοὺς·

γους εὐχὰς εἰσακουομένουσ ποιεῖ, καὶ οὐχ ἁπλῶσ
 „ἀλλὰ αὐτίκα καὶ ᾄκα“.

(62) Ἴδου ἔπαινοσ ἄξιόσ τοῦ υἱοῦ τοῦ Διόσ. Διὰ τῆσ
 ὀπείασ περιόδου θέλει νὰ διδῆξη ὁ Ποιητὴσ, ὅτι τοιαύτου
 ἔπαινοσ ἄξιοσ ὀφείλου νὰ ἐπιμελῶνται διὰ νὰ γένονται οἱ
 βασιλεῖσ καὶ ἡγεμόνεσ· οἷτινεσ δὲν δύνανται νὰ διατηρήσουν
 ἄλλωσπωσ τὰσ βασιλείασ των καὶ νὰ καταστήσουν αὐτάσ εὐ-
 δαίμονασ, εἰμὴ μόνον διὰ τῆσ ἀνδρείασ καὶ δικαιοσύνησ διὰ
 τῆσ ἀνδρείασ τοὺσ ἐχθροὺσ αὐτῶν ἀποσοδῶντεσ καὶ δαμάζον-
 τεσ, καὶ διὰ τῆσ δικαιοσύνησ τοὺσ ὑποκειμένουσ αὐτῶν ὑπε-
 ρασπικόμενοι.

Τούτου πλησίον δὲ σταθείς· ὦ Ἐκτωρ! (εἰπ' ἰδίως)
 ὦ Τῶν βοηθῶν σου μοχητῶν ἡμέλησας τελείως·
 ὦ ὅτινες, διὰ σέ, μακρὰν πατρίδος καὶ οἰκείων,
 τὴν ζωὴν χάουσαι αὐτῶν, ὑπὸ τῶν ἐναντίου·
 ἔδ' ἐγκατίλιπας αὐτούς, καὶ οὔτε νὰ φρουρήσῃς.
 ἔθελεις καὶ σ' τὰς συμπλοκάς ἵνα τοῖς βοηθήσῃς.
 ὦ τῶν Λυκίων ὀπλιτῶν διοικητῆς ἀνδρείος,
 ὦ Σαρπηδῶν, δόξα πνοῆς νῦν κείται· ὁ ὅποιος
 μέ τὴν μεγάλην του ἰσχύν, καὶ μέ τὴν εὐδικίαν,
 ἔκ παντός ἔσωζε δεινοῦ, τὴν εὐγεῶν Λυκίου. (69)
 ἔπὸ Πατρόκλου τῶν χειρῶν, υἱοῦ τοῦ Μενoitίου,
 ἔφρυσσέ τον ὁ σκληρὸς Ἄρης δι' ἀκοντίου.
 ἄλλὰ, ὦ φίλ' ἡγάπητοί, ἤδη παρασταθεῖτε,
 σπεύσατε πάντες ἀνδρικῶς· αἰσχύνῃν αἰσθανθήτε·
 μὴ Μυρμιδόνες τὰ λαμπρὰ ὄπλα του ἀφαρπάσουσιν,
 τ' ἔθρῖσουσιν σῶμα τὸ νεκρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀτιμάσουσιν·
 παρωργισμένοι καθ' ἡμῶν ὄντες περὶ Ἀργείων,
 ἠκουτισθέντων ὑφ' ἡμῶν σκληρῶς, ἐπὶ τῶν πλοίων.

Τοιαῦτα λέγοντος αὐτοῦ, μεγάλως ἐκ καρδίας
 Διπήθησαν οἱ ἰσχυροὶ κατοικηταὶ τῆς Τροίας·
 Διότι ἂν κ' ἄλλογενεὴς ἦν εἰς αὐτούς καὶ ξένος,
 τῆς πόλεώς τινος ζηριγμὸς μεγάλος ἦν καὶ σθένος·
 ὧς μαχητὰς μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων πολλοὺς ἀνδρείους,
 κ' ἀνδραγαθῶν εἰς τὰς σκληρὰς πολέμους κ' ὀλεθρῆς·
 ὅθεν πρὸς τοὺς πολεμιστὰς Ἑλλήνων κατ' εὐθείαν
 πάντες κινήθησαν, θερμὴν ἔχοντες προθυμίαν.
 ὦ δ' Ἐκτωρ, ὅστις τῶν λοιπῶν πλέον παρωργισμένος
 περὶ τοῦ Σαρπηδόνος ἦν, ἠγάγετο προταγμένος.

Ὄρσε Μεινοιτιάδαο Πατροκλήος λίσσιον κῆρ·
 Αἴαντε πρώτῳ προσέφα, μεμαῶτε καὶ αὐτῷ· 555
 „Αἴαντε· νῦν σφῶν ὀμύνεσθαι φίλον ἔσω,
 „Οἴοι περ πάρος ἤτε μετ' ἀνδράσι, ἧ καὶ ἀρείους·
 „Κεῖται ἀνὴρ, ὃς πρώτος ἐσέλατο τείχος Ἀχαιῶν,
 „Σαρπηδῶν, ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισσάμεθ' ἐλόντες,
 „Τεύχεά τ' ὤμοιῖν σφελοίμεθα, καὶ τιν' ἑταίρων 560
 „Αὐτοῦ ἀμυνομένων δαμψαίμεθα νηλεῖ χαλκῷ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενείαινον.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φύλαγγας,
 Τρῶες καὶ Λύκιοι, καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοὶ,
 Σύμβalon ἀμφὶ νεκρῷ καταθεθνεῶτι μάχεσθαι, 565
 Δεινὸν αὔσαντες· μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.
 Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτι ὅλην τάνυσσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
 Ὅφρα φίλῳ περὶ παιδί μάχης ὅλῳς πόνοσ εἴη.

(63) Σκοτίαν καλεῖ ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸν πεπικνωμένον κοινότοπον, ὅστις ὑφούται ὑπὸ τῶν ποδῶν τῶν μαχομένων καὶ δὲν ἀφίνει αὐτοὺς πολλαίκι, ἢ ἀλληλογνωρίζονται. Ἴδου πῶς ἡ σφραγὶς ποιητικὴ μεταβάλλει τὰ φυσικαῖα πράγματα εἰς θάυματα. Αἱ δύο κραταὶ εἰσὶν ὡς θαυμαμένα εἰς τὸν κοινότοπον κύκλῳ τοῦ σώματος τοῦ Σαρπηδόου· ὁ Ζεὺς δὲ χεῖρ ἀπ' αὐτοὺς πεπικνωμένον σκότος διὰ τὴν ἀκαταστήσῃ τὴν μάχην ὀλεθριότεραν, καὶ διὰ τὴν ἀκαταστήσῃ τὴν κηδείαν τοῦ νιού αὐτοῦ μὲ μεγαλήτερον ἀριθμὸν θυμάτων.

Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δέ, τοὺς μαχητὰς Ἑλλήνων
Διήγειρεν ὁ συνετὸς Πάτροκλος παροτρύνων·

Καὶ πρῶτον μὲν τοὺς ἰσχυροὺς Αἰάντας θεωρήσας,
Προθυμουμένους καὶ αὐτοὺς, τοῖς εἶπεν ἰκρωνήσας·

„Ἴδού, ὦ Αἰάντες, καιρὸς ἀνδρείοι νὰ δειχθῆτε·

„Ὡς κ' ἄλλοτε, νῦν πλέον δέ, εἰάν προθυμηθῆτε·

„Ὁ Σαρπηθῶν κεῖτ' ἐπὶ γῆν νεκρὸς· ὁ ἐφωρμήσας,

„Πρῶτος ἐπὶ τῶν Ἀχαιῶν τὸ τεῖχος, κ' εἰσπηδήσας·

„Ἄλλ' ἐκδικήσεως διπλῆς ἤθελεν αἰσθανθῶμεν,

„Ἐὰν ν' ἀρπάσωμεν αὐτοῦ τὸ πτώμα δυνηθῶμεν·

„Ἴν' ἀτιμάσωμεν κ' αὐτὸν, τὰ ὄπλα ἀφαιρῶντες,

„Καί τινας ἄλλους τῶν αὐτοῦ φίλων, ὅσοι θελήσουσιν,

„Διὰ ν' ἀντιπαραταχθῶν ἵνα τῷ βοηθήσουσιν.

Ταῦτα μὲν εἶπ'· οἱ δ' ἰσχυροὶ Αἰάντες τὴν ἀνδρείαν

Πάλιν νὰ δείξωσιν αὐτῶν, σπεύδουσι μὲ προθυμίαν·

Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἅπασ' ἐνδυναμοῦνται

Αἰ φάλαγγες τῶν μαχητῶν κ' ἀλληλαντικνοῦνται.

Λύκιοι, Τρῶες, Ἀχαιοὶ καὶ Μυρμιδόνες ἅμα,

Φωνὰς ἐκπέμποντες σφοδρὰς πάντοθεν καὶ συνάμα,

Τοῦ Σαρπηθῶνος τὸ νεκρὸν σῶμα περικυκλοῦσι,

Κ' εὐθέως μάχην φοδερὸν περὶ αὐτὸ κροτοῦσι·

Εἰς τὴν ὁποῖαν τὰ εὐρῆα ὄπλα βαρυηχοῦσαν

Ἐν ᾧ φρικτῶς οἱ μαχηταὶ τ' ἀλληλαντικτυποῦσαν.

Τὸν ὀλεθρον τῆς συμπλοκῆς, ὁ Ζεὺς δέ, ἔν' αὐξήσῃ.

Καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ θέλων, ἵνα ποιήσῃ

Λεῖμα πολλῶν πολεμιστῶν νὰ ἐκχυθῇ, σκοτίαν (63)

Ἦπλωσ' ἐπὶ τὴν συμπλοκὴν ταύτην τὴν ὀλεθρίαν·

ὄσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκοπας Ἀχαιοὺς,
 Βλῆτο γὰρ οὔτε κάκιος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 570
 Τίος Ἀγακλῆος μεγαθίμου, δίος Ἐπεγαυῆς,
 ὅς ῥ' ἐν Βουδείῳ εὐναιομένῳ ἦνασσε.
 Τὸ πρῖν· ἀτὰρ τότε γ' ἰσθλὸν ἀνεψιδὸν ἔξεναρίζας,
 Εἰς Πηλῆν ἰκέτευσσε, καὶ εἰς Θέτιν ἀργυρόειζαν·
 Οἱ δ' ἄμ' Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι πέμπον ἔπεισθαι 575
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρῶεσσι μάχοιτο.
 Τὸν ῥα τὸθ' ἀπτόμενον νέκυος βόλε φαίδιμος Ἔκτωρ
 Χερμαδίῳ κεφαλῆν· ἠ δ' ἀνδιχα πᾶσα κέασθη·
 Εὐ κόρυθι βριαρῆ· ὁ δ' ὄρα πρηγῆς ἐπὶ νεκρῷ
 Κάππεσεν, ἀμφιδέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊζῆς· 580
 Πατρόκλῳ δ' ἄχος γένετο φθιμένου ἐτάροιο·
 Ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων ἴρηκε ἰοικῶς
 Ὠκίῳ, ὅς τ' ἐφόθησε κολοιούστε, ψῆράς τε·

Οἱ Τρώων πρῶτον μαχηταὶ εἰς τὴν συμπλοκὴν, βιαίως
 Ἀπέκρουσαν τοὺς Ἀχαιοὺς· διὰ τ' ἐτρώθη εὐθέως
 Ὁ Ἀγακλῆς (ΧΧVΙΙΙ) Ἐπειγεὺς*) ὁ ἔνδοξος ἔσθιος,
 Καὶ Μυρμιδόνων μεταξὺ κράτις· ὁ ὅποιος
 Ἐν πόλει τῆ Βουδείῳ (*) ἦν, τὸ πρὶν ὁ βασιλεύων,
 Ἀλλ' ἔνα του ἀνεψιὸν φανεύσας, ἰκετεύων
 Κατέφυγε πρὸς τὴν θεῶν, Θέτιν καὶ πρὸς Πηλεῖα,
 Οἷτινες τὸν υἱὸν αὐτῶν, τὸν μέγαν Ἀχιλλεῖα
 Κατὰ Τρωάδος τῆς λαμπρᾶς διὰ ν' ἀκολουθήσῃ
 Ἐπεμψαν, ἵνα ὑπ' αὐτοῦ τοὺς Τρώας πολεμήσῃ.
 Τοῦτον ὁ Ἔκτωρ ὁ λαμπρὸς τί σῶμ' ἰδὼν κρατοῦντα
 Τοῦ Σαρπηδόου το νεκρὸν, κ' ἐπιμελῶς ζητοῦντα
 Ν' ἔλκυσῃ, εἰς τὴν κεφαλὴν ἐκτύπησε βραχίως
 Διὰ τίνος χειροπληθοῦς, λίθου, τε καὶ τραχέος.
 Κ' ἡ κεφαλὴ μὲν ὑπ' αὐτοῦ τῆς περικεφαλαίας
 Εἰς δύο σχίσθη ἐκ τῆς βολῆς τοῦ λίθου τῆς βίαιας·
 Αὐτὸς δὲ προῦμυτα πεσὼν, εἰς τὸ πτώμα ἐφηπλώθη,
 Κ' ὀπὸ θανάτου τὸ πικρὸν νέφος περικλώθη.
 Τοῦτου πεσόντος δὲ νεκροῦ, μεγάλως ἠ καρδία
 Τοῦ Μενoitίου τοῦ υἱοῦ λυπήθη ἡ ἀνδρεία·
 Καὶ διὰ τῶν προμαχητῶν ἐφώρμησεν ὁμοίως
 Καθὼς κινεῖται τις ταχὺς Ἴεραξ, ὁ ὅποιος
 Μετὰ ταχύτητος σφοδρᾶς, τὸ νέφ' αἴρος σχίζων
 Τοὺς ψόρας (*) καὶ τοὺς κολοιοὺς ταραττεῖ ἔμβροβίζων·

(*) Ἀριθ. μυθ. ΧΧΙΣ,

(*) Πόλις τις ἐν Θεσσαλίᾳ μὴ σωζομένη πλέον.

(**) Ὁ Ψόρος ἢ Ψάρ, κατ' Ἀριστοτέλην εἶναι ποικίλος καὶ κατάρικτος Κοσσύφου μεγέθους ἔχων. Οἱ Λατῖνοι καλοῦσιν αὐτὸν Sturnus· παρ' ἡμῶν δὲ ἐν τῇ συνήθειᾳ λέγεται Ψαρόνι.

Ὡς ἰθὺς Λυκίων, Πατρόκλεις, ἱπποκίλευθε,
 Ἔσσοιο καὶ Τρώων· κεχλῶσο δὲ κῆρ, ἰτάροιο. 585
 Καὶ ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον, Ἰθαίμεινος φίλον υἱόν,
 Δύχυνα χερμαδίῳ, ῥῆξεν δ' ἀπὸ τοῦο τένουτας.
 Χώρησαν δ' ὑπὸ τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἔκτωρ.
 Ὀσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταυροῦο τέτυκται,
 Ἦν ῥὰ τ' ἀνὴρ ἀφῆ πειρώμενος ἢ ἀέθλω, 590
 Ἦῖ καὶ ἐν πολέμῳ, δηῖων ὑπὸ θυμοραΐσειων·
 Τόσσου ἰχώρησαν Τρῶες, ὠσαντο δ' Ἀχαιοί·
 Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιδάων,
 Ἔτραπετ', ἴκτεινευ δὲ Βαθυκλῆα μεγάλθυμον,
 Χάλκωνος φίλον υἱόν, ὃς Ἐλλῶδι οἰκία ναίων, 595
 Ὀλῶ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσαι.
 Τὸν μὲν ὄρα Γλαῦκος σῆθος μέσου οὔτασε δουρὶ,
 Στρεφθεῖς ἔξαπίνης, ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων·
 Δούπησεν δὲ πεσών· πυκινόν δ' ἄχος ἔλλαδ' Ἀχαιοῦς,
 Ὡς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνὴρ· μέγα δὲ Τρῶες κεχάρουτο· 600

(64) Πόλις Θεσσαλίας τῆς ὁποίας οἱ πολῖται πρῶτοι ἐκαλοῦντο Ἕλληνας, ἀπὸ Ἑλλης τοῦ Δευκαλίωνος καὶ Πύρρας· ὕστερον δὲ πάντες οἱ ἐν Ἑλλάδι ἐκλήθησαν Ἕλληνας ὀνοματικῶν· ὡς λέγει ὁ Θεουκιδίδης ἐν τῇ Α. „Οὐδὲ τοῦνομα τοῦτο ζύμπασι ποιεῖν, ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς Ἑλλης τοῦ Δευκαλίωνος, καὶ πάνυ οὐδὲ εἶναι ἢ ἐπικλήσις αὕτη, κατὰ ἔθνη δὲ ἄλλα τε καὶ τὸ Πελασγικὸν ἐπὶ πλοῖστον, ἀφ' ἑαυτῶν τῶν ἑπωνυμῶν παρεχέσθαι. Ἑλλης δὲ καὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ ἐν τῇ φθυσίῳ ἰσχυράντων, καὶ ἐπαγομένων αὐτοῦς ἐπ' ὠφελείᾳ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, καθ' ἕκαστος μὲν ἠδὴ τῇ ὀμιλίᾳ μάλλον καλεῖσθαι Ἕλληνας. . . . Πρῶτον δὲ ἐκείνοι μόναι Ἕλληνας ἐκαλοῦντο, οἱ δὲ ἄλλοι κατὰ τὰ ἔθνη ἕκαστος· ὡς περ καὶ ὁ Παιητῆς ἐν τῷ καταλόγῳ λέγει. „Μυρμιδόνες δ' ἐκκλούτο, καὶ Ἕλληνας καὶ Ἀχαιοί".

Οὕτω, ὦ Πάτροκλ' ἱππικέ, κινήθης κατευθείαν
 Λυκίων καὶ Τρωαδιτῶν τότε μ' ὄρμην ἀγρίαν,
 Ἰπὸ τε λύπης καὶ ὀργῆς κατακυριευμένος,
 Ὡς εἶδες ἅτ' ὁ Ἐπειγεὺς ἔπεσε φουνημένος.
 Καὶ τὸν υἱὸν Ἰθαίμενους (XXX) Σθενέλαου (XXXI) εὐθέως
 Διάτινος χειροπλήθους, λίθου, τε καὶ τραχέος
 Οὕτω ἐκτύπησε σφοδρῶς, τυγῶν εἰς τὴν αὐχένα,
 Ὡς ἔμεινον ἐκ τῆς βολῆς τὰ νεῦρ' ἀποκομμένα.
 Οἱ πρόμαχοι Τρωαδιτῶν, ὑποχωροῦν εὐθέως,
 Σὺν τούτοις δ' ἄμα κ' ὁ λαμπρὸς, Ἐκτωρ, τε καὶ γενναῖος,
 Ὅσον δὲ φθάνει ἢ βολῆ, μακρὰν, τοῦ ἀκουτίου,
 Ἀφνομένου ἐκ χειρὸς, πολεμιστοῦ ἀνδρείου,
 Ἢ ἐν ἀγῶνος τέπω που, τὴν δοκιμὴν ποιοῦντος,
 Ἢ τ' ἐν ταῖς μάχαις κατ' ἐχθρῶν αὐτὸ ἀντικεινῶτος.
 Τόσον οἱ Τρῶες, εἰς φυγὴν, μακρύνθησαν, τραπέυτες,
 Κ' ἐδίωξαν οἱ Ἀχαιοὶ αὐτοὺς συγκληθέντες.
 Πρῶτος ὁ Γλαῦκος δὲ σραφεῖς, ὁ ἀρχηγὸς Λυκίων
 Τὸν Βαθυκλέ' (XXXII) ἀγαπητὸν κατὰ πολλὰ κ' ἀνδρείον
 Χάλκωνος (XXXIII) φίνευσεν υἱόν, Ελλάδα (64) κατοικοῦντα
 Καὶ Μυρμιδόνων μεταξὺ πάντων πολυπλουτοῦντα.
 Τοῦτον ὁ Γλαῦκος οὖν σραφεῖς ὀπίσω αἰφινιδίως,
 Ἐν ᾧ νὰ φθᾶς ἔμελ' αὐτὸν, ἠκόντισε καιρίως
 Σ' τὸ μέγαν σῆθους, καὶ ἔμπρὸς κατέπετεν εὐθέως,
 Τὰ ὄπλα του δὲ ἐπ' αὐτὸν ἐξρίντησαν βαρείως.
 Ὁ θάνατος τοῦ ἰσχυροῦ τούτου ἀνδρός, βαρείαν
 Λύπην ε' ἐκάσθη Ἀχαιοῦ ἔφερε τὴν καρδίαν.
 Οἱ Τρῶες δὲ κατὰ πολλὰ χαρέντες ἐφορμοῦσι
 Σὺμπαυτες καὶ τὸ σῶμ' αὐτοῦ, εὐθύς περικικλυῖσι.
 Τόμ. Θ'.

Στάν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἴοντες ἀολλέες· οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
 Ἀλκῆς ἐξελάβοντο, μένος δ' ἰὺς φέρου αὐτῶν.
 Ἐὐθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἔλευ, αἰδρα κορυθῆν
 Λασόγονοι θρασύν, υἱὸν Οὔνητος, ἔς Διὸς ἱεὺς
 Ἰθάίου ἐτέτυκτο, Θεὸς δ' ὡς τίετο δῆμῳ· 605
 Τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος. ὦκα δὲ θυμὸς
 ᾗγετ' ἀπὸ μελέων, συγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἶλεν.
 Διυείας δ' ἐπὶ Μηριόνη δόρυ χάλκεον ἔκεν·
 Ἐλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδα προβιθῶντος·
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλείατο χάλκεον ἔγχος, 610
 Πρόσω γὰρ κατέκλυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν ὄρου μακρὸν
 Οὔδει ἐνσκιμβῆθι, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμήχθη
 Ἐγγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος ἄρης·

Ἀλλ' οἱ Ἑλλήνων μαχηταί, μ' ἰσχύν καὶ εὐτολμίαν
 Αὐτέτεινον εἰς τὴν ὄρμην αὐτῶν, τὴν οὐτ' ἀγρίαν·
 Κ' ὁ Μηριόνης εὐταυτῷ ἠπλώσσε νεκρωμένον
 Τὸν πολμηρὸν πολεμιστὴν Λαόγονον (XXXIV) κλημένον,
 Οὔτα Οὐνήτορος (XXXV) υἱὸν φίλτατον· ὁ ὁποῖος (*)
 Διὸς Ἰδαίου ἱερεὺς ὑπῆρχε, καὶ ὁμοίως
 Ωῖστώ' ἀθάνατον Θεὸν ἅπαντα ἐτιμοῦσαν
 Τὰ πλῆθη τῶν Τρωαδευτῶν καὶ τὸν ποληγαπούσσαν·
 Τοῦτου τῆς σαγίνης δὲ κάτωθεν καὶ ὠπίου,
 Πλήγασσε Μόλου ὁ υἱὸς διὰ τοῦ ἀκοντίου·
 Ἡ ὡς ἡ ψυχὴ εὐθὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν μελῶν χωρίσθη,
 Σκότος θανάτου τὸ πικρὸν ἐπάνω του σκορπίσθη.
 Κατὰ τοῦ Μηριόνου δὲ ἀντέσεισεν εὐθέως
 Διειίας, δόρυ τὸ χαλκοῦν, θάρρῶν ὅτι βεβαίως
 Νὰ ἐπιτύχ' ἔμελ' αὐτοῦ, εἰ τὰ ἔμπροσθεν κρατοῦντος,
 Δ' ἄπειδ' αὐτοῦ τὴν σφραῖαν, καὶ οὕτω προχωροῦντος·
 Ἀλλ' οὗτος ῥίπτουτα αὐτὸν, τὸ δόρ', ἀνακαλύψας,
 Τὴν βολὴν ἔφυγ' εὐτυχῶς, ἔμπροσθεν κατακύψας·
 Καὶ οὕτω ὤπισθεν αὐτοῦ, δόρυ τὸ ἐκταμμένον
 Ἐπὶ τὸ ἔδαφος πετὸν ἔμεινε πεπηγμένον·
 Οὔπου αἰχμὴ ἢ σιδηρᾶ, μετὰ ὄρμης βυθίσθη,
 Καὶ εἰς τὰ αὐτὸ σαυρωτήρ (**) βιαίως διεσεισθη·

(*) Οὐνήτορ.

(**) Τὸ εἰς τὸ δεύτερον ἄκρον τοῦ δόρατος σιδηρον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐπήγγυσον εἰς τὴν γῆν οἱ μαχηταί τὸ δόρυ ὅταν ἤθελον νὰ σήσων αὐτὸ ὄρθιον, καὶ ἐν καιρῷ ἀνάγκης ἐμάχοντο καὶ δι' αὐτῶ.

Αἶχμή δ' Αἰνείας κραδαιομένη κατὰ γαίης
 ὦχετ', ἐπεὶ ῥ' ἄλιον εἰσαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν. 615
 Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο, φώνησέν τε·
 „Μηριόνη· τάχα κέν σε, καὶ ὄρχησίνην περ ἔοντα,
 „Ἐγὼς ἐμὸν κατέπαυε διαμπερές, εἴ σ' ἔβαλόν περ.
 Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δαυρικλυτὸς ἀντίου ἤυδα·
 „Αἰνεία· χαλεπὸν σε καὶ ἰφθιμὸν περ ἔοντα, 620
 „Πόντων ἀνθρώπων σέσσαι μένος, ὅς κε σευ ἄντα
 „Ἐλθῆ ἀμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτιξε.
 „Εἰ καὶ ἐγὼ σε βάλοιμι τυγῶν μέσσω ὀξείῃ χαλκῶ,
 „Ἀἰψά κε, καὶ κρατερός περ ἔων καὶ χειρὶ πεπαιθῶς,
 „Εὖχος ἐμοὶ δῶης, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπόωλω. 625
 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἐνένιπτε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
 „Μηριόνη· τί σὺ ταῦτα, καὶ ἔσθλος ἔων, ἀγορεύεις;
 „Ὡς πέπον· οὔτι Τρῶες ὀνειδείεις ἐπέεσσι
 „Νεκροῦ χωρήσουσι, πάρος τινα γαῖα καθέξει.

---

(65) Τρία εἶδη χειρῶν μετεχειρίζοντο οἱ Κρήτες. Πυρρίχιον, τὸν ὁποῖον ἐχόρευον ἐνοπλοὶ πρὸς ἀσκήσιν τῶν πολεμικῶν· Σίικινιν, ὁ ὁποῖος ἦτον Γερατικὸς, καὶ Κορδακισμός, ὃς τις ἦτον αἰσχροὺς καὶ εἰς τοὺς δημοτικὰς μόνον ἀρμόδιος.

- Αἰνείας μάτην τὴν βολὴν ἰδὼν δὲ γενηθεῖσαν,
 Καὶ τὴν τοῦ δόρατος ἀχμὴν εἰς γῆν καταπογείσαν,
 Ἐκυριεύθη ὑπ' ὀργῆς μεγάλης, καὶ εὐθέως
 „ὦ Μηριόνη! (πρὸς αὐτὸν ἐφάνησε·) βεβαίως
 „Τὸ δόρυ μου τὸ σεριτὸν τοῦ ζῆν κατέπαυέ σε,
 „Ἐὰν ἀχμὴ ἢ σιδηρὰ αὐτοῦ ἐπλήγωνέ σε,
 „Μ' ὅλον, τὴν ἔνοπλον, ὅπου, ὄρχησιν διδαγμένους (65)
 „Εἰς τὰ πολεμικὰ καλῶς, εἴται, κ' ἐξησκημένους.
 „Δυσκόλως θέλει δυνηθεῖς, Αἰνε΄, ἂν καὶ γενεῶς
 „Καὶ ἰσχυρὸς εἶσαι πολλὰ (ὑπέλαθεν εὐθέως
 „Ὁ Μηριόνης ἔλαμπρος ἀκουτιζῆς) νὰ σδίσης
 „Πάντων ἀνθρώπων τὴν ἰσχὺν· καθένα ἢ ἀφανίσης,
 „Ὅς τις εἰς μάχην κατὰ σοῦ ἔλθῃ διευθυμμένος·
 „Διότ' ἀνὴρ καὶ σὺ θυητὸς εἶσαι γεγεννημένος.
 „Καὶ σὺ, εἰὰν μὲ τὸ σεφρόν δόρυ μου σὲ πληγώσω
 „Σ' τὸ μέσον σήθους, κ' ἐπὶ γῆν ἐμπρὸς μου σ' ἐξαπλώσω,
 „Μ' ὅλον ὅτ' εἶσαι ἰσχυρὸς τοσοῦτω καὶ γενναῖος,
 „Καὶ πεπεισμένους εἰ τὴν πολλὴν χειρῶν σ' ἰσχὺν, βεβαίως
 „Ἐμὲ μὲ δοξάν μὲν πολλὴν ἠθέλε σεφανώσης,
 „Τῷ Ἄδῃ δέ σου τὴν ψυχὴν ἠθέλε παραδώσης.
 Τοιαῦτα λέγοντος αὐτοῦ, Πάτροκλος ὁ γενναῖος
 Ἀκούσας, ὄνειδιστικῶς τῷ ἔλεγεν εὐθέως·
 „Τίς εἶναι αὕτη, ὦ υἱὲ Μόλου, ἢ ὀμίλια,
 „Ἢ εἰς ἀνδρείου, καθὼς σὺ, οὐδ' ὄλως μὴ σίκεια;
 „Οἱ Τρῶες μ' ὄνειδιστικούς λόγους, δὲν θέλ' ἀφίσουν,
 „Φίλε μου, σῶμα τὸ νεκρὸν καὶ νὰ ἀναχωρήσουν,
 „Πρὶν καί τις ἄλλος ἀρχηγὸς αὐτῶν ἐνδρευμένους
 „Δεῖν πῆσῃ ἔτι ἐπὶ γῆν ζωῆς ὑσερημένους.

„Ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ' ἐνὶ βουλήῃ· 630

„Τῷ, οὔτε χρὴ μῦθον ὀφέλλειν, ἀλλὰ μάχεσθαι.

Ὡς εἰπὼν, ὁ μὲν ἤρχ', ὁ δ' ἅμ' ἔσπετο ἰσάθεος φῶς.

Τῶν δ' ὡς τε δρυτόμων ἀνδρῶν ὄρυμαγδὸς ὄρωρεν

Οὔρεος ἐν βίσσης, ἔκαθεν δέ τε γίνετ' ἀκοιή·

Ὡς τῶν ὄρωρετο δούπος ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδαίνης, 635

Χαλκοῦ τε, ῥινοῦ τε, βοῶν τ' εὐποιητάων,

Νυσσομένων ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·

Οὐδ' ἂν εἴη φραδῶμων περ ἀνὴρ Σαρπηδόνα δῖον

Ἔγνω, ἐπεὶ βελέεσσι, καὶ αἵματι, καὶ κούρησιν,

Ἐκ κεφαλῆς ἔλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους. 640

Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρῶν ὀμίλειον, ὡς ὅτε μυῖαι,

Σταθμῷ ἐν βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας,

Ὠρῆ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει.

Ὡς ἄρα τοὶ περὶ νεκρῶν ὀμίλειον· οὐδέ ποτε Ζεὺς

Τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὅσσε φαεινῶ, 645

„Αἰ μάχαι πράξεις ἀπαιτοῦν διὰ χειρὸς ἀνδρείας,
 „Τὰ δὲ συνειδρία βουλῶν, λόγους καὶ ὀμιλίας.
 „Ὅθεν δὲν πρέπει τις ἐδῶ λόγους μακροῦς ἢ ἐκτείνῃ,
 „Ἀλλὰ νὰ μάχητ' ἰσχυρῶς, ἐχθροὺς νὰ ἀποκτείνῃ.

Ταῦτα εἰπὼν, πρῶτον αὐτὸς ὤρμησε, κ' ἐπομένως
 Ὁ Μηριόνης, μὲ Θεὸν μάκαρ' ὁμοιωμένους.
 Καθὼς δ' ἐργαζομένων που ἀνδρῶν τῶν δενδροκόπων
 Εἰς ὄρους κοίλου, μεταξὺ, καὶ πολυδένδρου τόπου,
 Ἡ΄χος ἐγείρεται βαρὺς δένδρων τῶν κοπτομένων,
 Κ' ἀκούετ' ἕως τῶν μακρῶν μερῶν περικειμένων.
 Ὁμοίως τόπος ὁ πλατύς μάχης τῆς ὀλεθρίας
 Βαρυηχοῦσ' ἐκ τῆς σφοδρᾶς συγκρούσεως κ' ἀγρίας,
 Χαλκοῦ κ' ἀσπίδων, ἐκ βοῶν δερμάτων σκευασμένων,
 Διὰ δοράτων καὶ ξιφῶν ὀξέων πληττομένων.
 Τοῦ Σαρπηδόου τὸ νεκρὸν σῶμα, τῶν ἀδυνάτων
 Ἰνα γνωρίσῃ ἦτον τις καὶ τῶν γνωριμιωτάτων
 Διότι μὲ κοινορτὸν, καὶ βέλη καλυμμένον
 Ἐκ κεφαλῆς ἕως ποδῶν ἦτον, κ' αἱματωμένον.
 Οἱ Τρῶες δὲ καὶ Ἀχαιοὶ ἄπαυς' ἀλληλορμούσαν
 Κύκλω αὐτοῦ, καὶ μετ' ὀργῆς μεγάλης πυλεμοῦσαν.
 Καὶ καθὼς μῦλαι πτερωταί, μάνδραν περικυκλοῦσι
 Εἰς τὸν ἀνοιξέως καιρὸν, καὶ ἤχου ἀποτελοῦσι
 Κύκλω εἰς τὰ ποιμενικὰ ἀγγεῖα τὰ μεγάλα,
 Ὅπότεν ταῦτα μὲ λευκὸν γέμοντα εἶναι γάλα'
 Οὕτω καὶ σῶμα τὸ νεκρὸν τότε περικυκλοῦσαν
 Οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἀχαιοί, κ' ἀλληλοπολεμοῦσαν.
 Ζεὺς δὲ δὲν ἔτρεψε ποσῶς ἀπὸ τῶν μαχομένων
 Ὁ μμα αὐτοῦ τὸ φωτεινόν, ἀλλὰ προσηλωμένον

Ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς αἰὲν ὄρα, καὶ φράζετο θυμῷ
 Πολλὰ μάλ' ἀμφὶ φέω Πατρόκλου, μερμηράζων,
 Ἥ ἤδη κἀκείνου ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 Αἰοτοῦ ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηθῶνι φαίδιμος Ἔκτωρ
 Χαλκῷ δηρώσῃ, ἀπὸ τ' ὤμων τεύχε' ἔλγται· 650
 Ἥ ἔτι καὶ πλεόνεστον ὀφέλλειεν πόνου αἰπύν.
 Ὡς δὲ δὲ οἱ φρουρούτι δασύσατο κέρδιον εἶναι,
 Ὄφρ' ἦὺς Φεράπων Πηληϊάδῳ Ἀχιλῆος
 Ἔξαπτε Τρωῶας τε καὶ Ἔκτορα χαλκοκορυζήν
 Ὡσαίτο προτὶ ἄστυ, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἔλοιτο· 655
 Ἔκτορι δὲ πρωτίτῳ ἀνάγκηδ' ἀθυμὸν ἐνώρσεν·
 Ἔς δ' ἴφρον δ' ἀναθάς φύγαδ' ἔτραπε, κέκλετο δ' ἄλλους
 Τρωῶας φευγέμεναι· γινῶ γὰρ Διὸς ἰρὰ τάλαντα.
 Ἔνθ' οὐδ' ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἄλλ' ἐφέβηθεν
 Πάντες, ἐπεὶ βασιλῆα ἰδοὺ βεβλημένον ἦτορ, 660
 Κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρῃ· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ
 Καίπεσον, εὐτ' ἔριδα κρατερὴν ἐτάυσσε Κρονίων.

(66) Ἐπειδὴ ὁ Ποιητὴς ἀνέφερεν ἀλλῆσιν τὴν ἰδέαν ταύτην θελήσας νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην τὴν ἴνα καταλάβῃ ὅτι ὁ Ζεὺς κατέχει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὅλων τῶν ἀνθρώπων τὴν εἰμαρμένην καὶ ζυγιάζει ταύτην πάντοτε ἐπὶ δικαίαν πλάγιγγα, παρέρχεται αὐτὴν ἐν ταῦθα ἐν συντόμῳ διὰ νὰ παρασκευάσῃ μόνον τὴν ζωηρότητα τῆς πράξεως ἢ ὑποία δὲν τῷ συγχωρεῖ τὴν ἐπιθεσιν μερικωτέρας εὐκλάνος.

Πάντα εἰς μάχην τὴν σκληρὰν, εἶχε, καὶ ὀλεθρίαν,
 Σκέψεις πολλὰς καὶ λογισμοὺς ποικῶν κατὰ καρδίαν
 Περὶ Πατρόκλου· ἂν ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ Σαρπηδόου
 Τὸ νεκρὸν σῶμα, ὃ πικρὸς αὐτοῦ νὰ γένη φόνος
 Ἰπὸ τῶν Ἑκτορος χειρῶν, ἕς τις νὰ τὸν γυμνώσῃ
 Καὶ ἀπὸ ὄπλα τὰ λαμπρὰ, ὅταν τὸν θανατώσῃ.
 ἦτε δ' ἀφ' ἑσ' ἵνα πολλοὶ ἔτι ἀνδρευόμενοι
 Εἰς μάχην τὴν φθοροποιὴν πέσωσι νεκρωμένοι.
 Οὕτω λογισμέῳ δὲ αὐτῷ, ἢ ἀποφασίσῃ
 Καλῆτερον πρὸς τὸ παρὸν ἐφάνη τὸ ἢ ἀφίση,
 Πάλιν Πηλέως τοῦ υἱοῦ Θερσίππων ὁ γενναῖος,
 Καὶ ἐκ δευτέρου τὸν στρατὸν τῶν Τρώων ῥωμαλαίως
 Κ' Ἑκτορα ἅμα τὸν λαμπρὸν, πρὸς πόλιν νὰ ἀπίωσῃ
 Καὶ τῶν ἀνδρείων μαχητῶν πολλοὺς νὰ θανατώσῃ
 Ὅθεν πρὸ πάντων τῶν λοιπῶν εἰς τὴν Ἑκτορος καρδίαν
 Φυγῆς ἀνάνδρου κ' ἀγενοῦς ἐπέβαλε δειλίαν·
 Ὅστις τὸ ὄχημ' ἀναβάς ὀπίσω τράπ' εὐθείως
 Προσάξων κ' ὄλους τοὺς λοιποὺς νὰ φύγῃσι ταχέως·
 Δότι πλάσιγγα Διὸς ἐγνώρισε τὴν θεῖαν
 Ὅτ' αἰφνιδίως εἰς ῥοπὴν ἔκλινεν ἐναντίαν. (66)
 Κ' οὔτε οἱ Λύκιοι αὐτοὶ ἔμεινον, οἱ ὁποῖαι
 Πάντα εἰς μάχας τὰς σκληρὰς ἐδείχθησαν ἀνδρεῖοι,
 Ἀλλὰ τραπέυτες εἰς φυγὴν μὲ βήματα ταχέα
 Ἐτρέχον, κ' ἀφισαν ἐκεῖ αὐτῶν τὸν βασιλέα
 Εἰς τὴν καρδίαν μὲ σκληρὸν σίδηρον πληγωμένου
 Ἰπὸ πολλῶν ἄλλων νεκρῶν, ὡς εἶδον κυκλωμένου.
 Διότι ἔπεσον πολλοὶ, κέκλωτοι, τῶν ἀνδρείων,
 Ἀφ' οὗ τὴν μάχην τὴν σκληρὰν ἤρέθισ' ὁ Κροϊώων.

Οἱ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμοιῳ Σαρπηδόνας ἔντε' ἔλουτο
 Χάλκεα, μαρμαίροντα, τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας
 Δῶκε φέρειν ἐτάροισι Μενoitίου ἄλκιμος υἱός, 665
 Καὶ τότε Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς
 „Εἰδ' ἄγε νῦν, φίλε Φοῖβε, κελαινεφές αἶμα κίθηρον
 „Ἐλθῶν ἐκ μεκλείῳ Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα,
 „Πολλὸν ἄπο προφέρων λούσου ποταμοῖο ῥοῆσι,
 „Χρῖσόν τ' ἀμβροσίῃ, περιδ' ἀμβροταεῖματα ἔσσω. 670
 „Πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
 „Ἔπειτα καὶ Θανάτιω διδυμάσσει, σὶ ῥά μιν ὤκα
 „Θήσουσιν Λυκίης εὐρείης πύνοι, δῆμψ·
 „Ἢνθα ἔταρχήσουσι κασίγνηταί τε, ἔται τε,
 „Τύμβω τε, σήλη τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων. 675
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πατὴρ ἀνηκούσθησεν Ἀπόλλων,
 Βῆ δὲ κατ' Ἰθάκην ὄρέων ἐς φύλοπιν αἰνῆν·
 Αὐτίκα δ' ἐκ βελείῳ Σαρπηδόνα δίῳ ἀείρας,
 Πολλὸν ὅπο προφέρων, λούσεν ποταμοῖο ῥοῆι,

---

(67) Ἐπεῖνο ὅτι μεταχειρίζονται οἱ Λύκιοι διὰ τὰ βαλσαμώσων τὸ σῶμα τοῦ Σαρπηδόνα, παριγάνει διὰ ποιητικωτάτης ἰδέας ὁ Ὅμηρος ὅτι ἐκτελεῖ ὁ ἴδιος Ἀπόλλων. Ἐπειδὴ καθὼς ὁ Θεὸς ἔτος διὰ τῆς θερμότητος αὐτῆ ἐπιφέρει τὴν σῆψιν τῶν νεκρῶν σωμάτων, οὕτω καὶ τὴν διατήρησιν αὐτῶν διὰ τῶν ἐνεργειᾶ αὐτῆ φουομένων ἀρωματικῶν πραγμάτων.

Κ' οὕτω οἱ Ἕλληνας αὐτοῦ ὄπλα τὰ ποικιλιμένα
 Τὰ ἐκ λαμπροῦ τε καὶ σερρῶν σιδήρου σκευασμένα,
 Ἀπ' ὤμων του τῶν ἰσχυρῶν ἔκδυσαν, τὰ ὅποια,
 Ὁ Πάτροκλος, νὰ κομισθῶν, ἐπρόσαξε, εἰς τὰ πλοῖα,
 Καὶ τότε Ζεὺς τῶν νεφελῶν ὁ ἀθροιστὴς φωνάζει
 Εὐθὺς τὸν Φοῖβον, καὶ αὐτὸν τὰ ἐβέβησεν προσάξει·

„Υπαγε, Φοῖβ' ἀγαπητέ, (67) τὸ αἶμα νὰ καθαίρῃς
 „Κκ Σαρπηδόνα· τῶν μελῶν, κ' εἶτα νὰ τὸν ἐκφέρῃς
 „Μακρὸν τῆς μάχης· καὶ ἀφ' οὗ ἐπιμελῶς τὸν νύψῃς
 „Εἰς τὰς ῥοὰς τοῦ ποταμοῦ λούσας του, καὶ ἀλείψῃς
 „Τὰ μέλη σώματος αὐτοῦ πάντα μετ' ἀμβροσίας,
 „Καὶ μὲ ἱμάτια αὐτὸν καλύψῃς ἀφθαρσίας,
 „Εἰς διακομιστὰς ταχεῖς, ἔπειτα, καὶ προθύμους,
 „Θάνατον κ' ὕπνον, ἀδελφοῦς, παράδος, τοὺς διδύμους,
 „Εἰς τὸν εὐδαίμονα λαὸν ταχέως νὰ κομίσουν,
 „Λυκίας τῆς πλατυίας γῆς, καὶ νὰ τὸν καταθήσουν·
 „Ὅπου οἱ φίλοι κ' ἀδελφοὶ αὐτοῦ θίλει φροντίσουν
 „Ν' ἐνταφιάσωσι λαμπρῶς αὐτὸν, καὶ νὰ ἰδρῦσουν
 „Τάφον, καὶ εἴλημ ἐπ' αὐτὸν ἔπειτα, τὰ ὅποια
 „Εἰς τοὺς θανάοντας, ὑψηλῆς εἶναι τιμῆς σημεῖα.

Ταῦτα εἰπόντος τοῦ πατρὸς, Θεῶν, καὶ βασιλείας
 Φοῖβος Ἀπόλλων ὁ λαμπρὸς ὑπήκουσε, κ' εὐθέως
 Ἐκ τῶν τῆς Ἰδῆς κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν κατήλθε,
 Καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τῆς σκληρᾶς μάχης τὸν τόπον ἦλθε.
 Τοῦ Σαρπηδόνα τὸν νεκρὸν ἐγείρας δ', ἐκκομίζει
 Μακρὸν τῆς μάχης τῆς δεινῆς, καὶ πάραυθα φροντίζει
 Εἰς τὰς ῥοὰς τοῦ ποταμοῦ ἵνα τὸν ἀπονέψῃ
 Λούων αὐτὸν ἐπιμελῶς, ἅμα καὶ νὰ ἀλείψῃ

Χρῖσέν τ' ἀμβροσίη, περὶ δ' ἀμβροτα εἶματα ἔσσε· 680
 Πέμπε δὲ πομπῆσιν ἅμα κραινοῖσι φέρεσθαι,
 Ἵπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάσσειν, οἷ ῥά μιν ὤκα
 Κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίου δῆμῳ.

Πάτροκλος δ' ἔπποισι καὶ Αὐτομέδοντε κελύσας,
 Τρῶες καὶ Λυκίους μετεκίαθε, καὶ μίγ' ἀάσθη. 685
 Νήπιος· εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν,
 Ἡτ' ἂν ὑπέκφυγε κῆρα κακῆν μέλανος Θανάτοιο.
 Ἄλλ' αἰεῖγε Διὸς κρείσσω νόος γέπερ ἀνδρῶν·

(68) Οἱ πρῶτος περὶ Ἡθικῆς σκοπὸς τοῦ Ποιη-
 τῆ, τὴν ὁποῖαν θέτει εἰς τὸν μῦθον, δὲν τὸν ἐμποδίζει
 νὰ εἰσάξη ὁμοίως καὶ εἰς τὰ ἐπεισόδια ἠθικόν τι ὡς
 συνέπειαν τοῦ σκοπῆτε ἐκείνῳ· τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖ
 ἐξαιρέτως καὶ εἰς τὸ παρὸν ἐπεισόδιον ὁ ἀμιμητος Ὁ-
 μηρος, διότι περιπλέκει εἰς αὐτὸ δύο ἀναγκαιοτάτας
 διδασκαλίας· πρῶτον μὲν θέλει νὰ διδάξη, ὅτι ἂν συμ-
 βῆ ποτε ἀμμία διχόνοια μεταξὺ τῶν συμμάχων πρέπει
 νὰ προσέχη τις μετὰ μεγίστης ἐπιμελείας νὰ μὴ πληρο-
 φορηθῆν ταύτην οἱ ἐναντίοι, ἵνα, ἀγνοῶντες αὐτήν, μὴ
 τολμῶσι νὰ ἐπωφεληθῆν αὐτῆς· δεύτερον δὲ, ὅτι ἂν
 ἡ ὁμόνοια τῶν συμμάχων εἶναι καὶ καθ' ὑπόκρισιν μόνον
 φαινομένη, δὲν πρέπει νὰ διώκη τις μὲ σκληρότητα τὴς
 ἐναντίας, ἵνα μὴ βιάσῃ αὐτὴς νὰ μεταχειρισθῆν ὅλας τῶν
 τὰς δυνάμεις· διότι ἀνακαλύπτεται διὰ τῆς εἰς αὐτὴς
 ἡ ἀδυναμία ἣτις πρέπει νὰ κρύπτηται ἐπιμελῶς. Ὅταν
 ὁ Πάτροκλος ἐφάνη ὑπὸ τῶν ὀπλων τοῦ Ἀχιλλεύου
 οἱ Τρῶες, νομίσαντες αὐτὸν διὰ τὸν Ἀχιλλεῖα φιλιῶ-
 θέντα καὶ ἐνωθέντα πάλιν μὲ τὴς συμμάχους τε, τρέ-

Τὰ μέλη σώματος αὐτοῦ πάντα μετ' ἀμβροσίας,
 Καὶ μὲ ἱμάτια αὐτὸν ἢ ἐνδύσῃ ἀφθαρσίας.
 Ἔτα εἰς διακομιστὸς ταχεῖστε καὶ προθύμους,
 Θάνατον κ' Ἴπνον, ἀδελφούς, παρέδωκε, διδύμους.
 Ὅς τινες πάραυθα αὐτὸν ἔφερον κατ' εὐθείαν
 Εἰς τὸν ἐνδαίμονα λαὸν, οἰκοῦντα τὴν Λυκίαν.
 Ὁ Πάτροκλος ἐν τούτοις δὲ, τοὺς Ἴππους νὰ μασιῶσῃ
 Τῷ Αὐτομέδοντι εἰπὼν, καὶ νὰ τοὺς ἐρεθίσῃ,
 Κατόπι εἰς τοὺς μαχητὰς τῶν Τρώων καὶ Λυκίων
 Τρέχων, ἐδῶκεν αὐτούς· καὶ τοῦτο ἦν τ' ὅποιον
 Μεγίστη βλάβ' ὑπῆρξ' αὐτοῦ. (68) Ὁ ἄφρων! Ἀχιλλέως
 Ἄν φυλάττε τὴν συμβουλὴν, ἐξέφευγε βεβαίως
 Τὴν σκληρὰν μοῖραν καὶ πικρὰν, τοῦ σκοτενιοῦ θανάτου·
 Πλὴν, πόντοτε αἰ δοῦλοι Διὸς πατρός τοῦ ἀθανάτου

πονται εὐθέως εἰς φυγὴν καὶ ἀφίνωσιν πᾶσαν τῆς νίκης
 των ὠφέλειαν· ἀλλ' ὁ Πάτροκλος, ὅστις ἔπρεπε νὰ
 εὐχαρισθῇ εἰς τῆτο μόνον, διώκει πολλὰ μακρὰν τὸν
 Ἔκτορα, τὸν ὑποχρεοῖ νὰ τῷ ἀντιταχθῇ καὶ τὸν βιάζει
 νὰ γνωρίσῃ ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἀληθὴς Ἀχιλλεὺς ὑπὸ τῶν
 ὄπλων τῶν, ἀλλ' ἕτερός τις ἐκείνῳ κατώτερος ἥρωος· καὶ
 οὕτω φονεύει αὐτὸν ἐν τέλει ὁ Ἔκτωρ καὶ θαναποκ-
 τᾶ τὸ ὄφελος ὅπῃ ἢ νομιζομένη διαλλαγὴ τῷ Ἀχιλλέ-
 ως εἶχε βιάσῃ τὸς Τρώους ν' ἀφήσιν ἐκ τῶν χειρῶν-
 των. Διὰ τοιούτων πλάσεων ἐγέμισεν Ποιητὴς ὅλα τὰ
 τὰ πονήματα μὲ διδασκαλίαν εἰς τὴν ἀνθρώπινον δια-
 γωγὴν ἐξαιρέτως ὠφελίμως, καὶ ἐφάνη ἀνώτερος τῶν
 ἐπαίων καὶ ἐγκωμίων ὅπῃ ὄλων τῶν αἰώνων οἱ μέ-
 γιστοι ἄνδρες τῷ ἔδωκαν.

Ὅς τε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ σφείλετο νύκην
 Ῥ'ηιδίως, ὅτε δ' αὐτὸς εἰποτρύνῃσι μάχεσθαι· 690

Ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἀνήκεν.

Ἐνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξας,
 Πατρίκλεις, ὅτε δὴ σε Θεοὶ θάνατόνδε κάλεσαν;
 Ἀδρήσων μὲν πρῶτα καὶ Αὐτόνοσον, καὶ Ἐχέκλον,
 καὶ Πέριμον Μεγάδην, καὶ Ἐπίσσορα, καὶ Μελάσιππον. 695
 Αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐλάσον, καὶ Μυυλεον, ἠδὲ Πυλάρτην·
 τοὺς ἔλεν· οἷδ' ἄλλοι φύγαδ' ἐμνώοντο ἕκαστος.
 Ἐνθά κεν ὑψίπυλον Τροάην ἔλου νύξας Ἀγαίων
 Πατρίκλου ὑπὸ χερσὶ, περὶ πρό γὰρ ἔγχεῖ θυῖεν·
 Εἰμὴ Ἀπόλλων Φοῖβος εὐδμήτην ἐπὶ πύργου 700
 Ἔστη, τῷ ὄλοά φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων.

¶ (69) Καὶ αὕτη ἡ ἀποτροφή εἶναι ἠθύτητος καὶ δυνάμεως πλήρης. Ὁ Ποιητὴς ἐνθουσιαθεὶς αἰφνιδίως ὑπὸ ποιητικῷ πνεύματος, σρέφεται καὶ λαλεῖ πρὸς τὸν νεκρὸν Πάτροκλον ὡς πρὸς ζῶντα· διὰ τῆ ὁποίῳ τρόπῳ τῆτι κατασαινεὶ ἀθάνατον τὸν Ἥρωα τῆτον καὶ τὸν θεωρεῖ ὡς Θεόν. Ταύτης τῆς περιόδου τὴν ἠραιότητα τῆς ὁποίας πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀπωφελήθη ἐξαισίως ὁ μέγας τοῦ Ὀμήρου μιμητῆς Δημοσζήνης, παριστάνει ἐξαιρέτως ὁ Λογγίνος κεφ. XIV.

Ἐν' ἰσχυρότεροι, παρὰ ἀνθρώπου ἐπιγείου·
 Διότ' ὁ Ζεὺς, καὶ τοῦ πολλὰ εὐτόλμου καὶ ἀνδρείου
 Φοβεῖ τὸ γῆθος, καὶ ὄφρα φεῖ τὴν ἐλκὴ μ' εὐκολίαν,
 Καὶ ἐξ ἐκεῖνων, οἷς τὸ πρὶν ἐπέπνευτ' εὐτολίμῳ·
 Ὅσας καὶ τότε τὴν ψυχὴν Πατρόκλου καὶ ὄρμησιν,
 Ὀσῶσ' ἐμπνεύσας τῷ πολῷ, θάλλῃσ' ἴν' ἐρεθίσῃ.

Τίνα οὖν πρῶτον, τίνα δὲ ἴσχατον τῶν ἡρώων,
 Πάτροκλε, (69) τὸτ' ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐξάνυσας τῶν Τρώων;
 Ὅταν αἱ μάκαρες Θεοὶ Ὀλύμπου ἄλλεσάν σε
 Εἰς θάνατόν σου τὸν περὶ, κ' αὐτῷ παρεδώσαν σε·

Ἀδρῆσον πρῶτον κατὰ γῆς ἤπλωσ' ἴκνυσιμένον·
 Αὐτόνου, Ἐγγελλου (XXXVI) κ' ἑμοῦ Πέριμου*) γενημένον
 Τίῳ τοῦ Μίγρου· ἐτε δὲ Ἐπίστορα (XXXVIII) εὐθέως,
 Καὶ τὸν Μερόντιον ἑμοῦ, ὄρμησας ῥωμαλαίως.
 Τὸν Ἐλασον (XII) ἔπειτα δὲ, τὸν Μούλιον ὁμοίως·
 Καὶ τὸν Πυλάρτην (XL) τῆς ζωῆς ὑσέρησε καιροῖας.
 Οὐτ' ἦσαν τὸτ' αἱ ὑπ' αὐτοῦ πεσόντες φονευμένοι,
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες εἰς φυγὴν τράπησαν φοβισμένοι.
 Καὶ οὕτως ὑπὸ τῶν χειρῶν Πατρόκλου τοῦ ἑρμούντος
 Ἐμπροσθεν πάντων, καὶ φθορὰν εἰς τοὺς φεύγοντας ποιοῦντος,
 Ἐμμελλου τὸτ' οἱ Ἀχαιοὶ τὴν Τροίαν καὶ πορθήσουσιν
 Τὴν ὑψηλόφυλον, κ' αὐτῆς τὰ τεῖχη ν' ἐδαφίσουσιν,
 Ἐάν Ἀπόλλων ὁ λαμπρὸς, ὀλέθρια φρονιζῶν
 Κατὰ Πατρόκλου, τὸν στρατὸν Τρώων ὃ ὑπερασπίζων,
 Δὲν ἐπνευδεν ἵνα σταθῇ ἐπὶ τοῦ ὑψημοῦ
 Σ' τὸ τεῖχος πύργου, τοῦ σεβρῶως ἐπακοδομημένου·

(*) Ἀριθμ. μυθ. XXXVII.

Τρίς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
 Πάτροκλος, τρίς δ' αὐτὸν ἀπερυφέλιξεν Ἀπόλλων,
 Χεῖρεσσι ἀθανάτησι φαεινῆν ἀσπίδα νύτσω·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἴσος, 705
 Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας, προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων.
 „Χάζεο, διογενὲς Πατρόκλεις· σὺ νῦν τοι αἶσα
 „Σὺ ὑπὸ δουρὶ πόλιον πέρθαι Τρώϊων ἀγερώχων·
 „Οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλεύου, ὅς περ σέο πολλὸν ἀμείνων.
 Ὡς φάτο· Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω, 710
 Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηδύλου Ἀπόλλωνος.
 Ἔκτωρ δ' ἐν Σκαιῆσι πύλης ἔχε μώνυχας ἵππους·
 Δίξε γὰρ ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνου αἴθης ἐλάσσας,
 Ἡ' λαοὺς ἐς τείχος ὁμοκλήσειεν ἀλῆναι.
 Ταῦτ' ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων, 715
 Ἀνέρι εἰσάμενος αἰζήνῃ τε, κρατερῶν τε,
 Ἀΐω, ὃς μήτρως ἦν Ἔκτορος ἵπποδάμοιο,
 Αὐτοκασίγνητος Ἐκάδης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
 Ὄς Φρυγίην ναῖεσκε ῥοῆς ἐπὶ Σαγγαρίοιο.
 Τῶ μιν εἰσάμενος προσεφώνεε Φοῖβος Ἀπόλλων· 720

(70) Ὁ Ἡσίοχος μᾶς διδάσκει τὴν ἀληθῆ αἰτίαν δι
 ἣν αἱ Σκαιαὶ πύλαι ὠνομάζοντο οὕτω· „Σκαιαὶ
 πύλαι ἐν Ἰλίου διὰ τὸ ἐξ ἀριστερῶν πεῖ-
 σθαι“ λέγων· ἐπειδὴ αἱ πύλαι αὗται ἦσαν εἰς τ' ἀ-
 ριστερὰ τῆς Τρωάδος, δηλ. εἰς Δυσμῆς πρὸς τὸ μέρος τῆς
 θαλάσσης, ὅπου ἐγένοντο αἱ προσβολαὶ· ναὶ οὕτω ὄλων τῶν
 ἄλλων αἱ περὶ τῆς ἐπιπέτου αὐτῶν γινώμαι εἰσι ψευδεῖς.

Τρίς ἐπὶ τείχους τοῦ ἕψηλῴ τὴν ἑπαλξίν ἀνδρείως
 Ἀνέσ' ὁ Πάτροκλος, καὶ τρίς Φοῖβος αὐτὸν ὁ θεῖος
 Ἀπέκρουσεν, ἀντιταχθεὶς ὄρμητιν τὴν αἰσχροῦτου,
 Πλήττων τῇ θεῖαυ χειρὶ, ἀσπίδα τὴν λαμπράν του·
 Ἀλλὰ τὸ τέταρτον καθὼς ὄλως ἔγριωμένος
 Ὄρμησε πάλιν, μὲ θεοῦ μάκαρ' ὁμοιωμένος,
 Φοῖβος ὁ μέγας τοξευτῆς δεαῖος ἐπαπειλήσας,
 Ταυῦτα ἔλεγεν αὐτῷ, τρανώτατα βοήσας·

„Ἀπέχου, Πάτροκλ' εὐγενές! δὲν εἶναι πεπρωμένον
 „Νὰ πῆς ὑπὸ τῶν σῶν χειρῶν ἢ τῶν ἀνδρειωμένον
 „Τρωαδitiῶν πόλις λαμπρά· οὔτε ὑπ' Ἀχιλλείως,
 „Ὅσες σου πλέον τολμηρὸς εἶναι καὶ ρωμαλαῖος.

Ταῦτα εἰπόντος, ὁ υἱὸς εὐθὺς τοῦ Μενουπίου,
 Πολὺ ὅπισ' ὑπυχωρεῖ, Ἀπόλλωνος τοῦ θεοῦ
 ἵνα ἐκφύγῃ τὴν ὄρμητιν. Ὁ δ' Ἐκτωρ προχωρήσας
 Στάθεις πύλας τὰς Σκαιὰς (70) τοὺς ἔππους του κρατήσας,
 Καὶ ἐσοχάζετο εἰάν ἐπρεπε νὰ ὀρμήσῃ
 Πάλιν κατὰ τῶν Ἀχαιῶν, ἥτε νὰ διωρίσῃ
 Τοὺς μαχητὰς Τρωαδitiῶν, διὰ νὰ συναγθῆαισι,
 Κ' εἰς πόλειος τὰ ὑψηλὰ τείχη νὰ ἐγκλεισθῶσι.
 Ἐν ᾧ οὖν ταῦτα καθ' αὐτὸν ἰσκέπτετο λογισμένος,
 Παρίσταται τῷ ὁ θεὸς Φοῖβος, ὁμοιωμένος
 Μὲ ἀνδρα γέον κ' ἰσχυρὸν, Ἀΐσιον· ὁ ὅποιος
 Ἐκτορος τοῦ πολεμιστοῦ ὁ πρὸς μητρὸς ἦν θεῖος,
 Ἐκάσθης δὲ ὁ ἀδελφός, κ' υἱὸς γεγεννημένος
 Τοῦ Δύμαντος, (XLI) ὅς τις ἐν γῇ Φρυγίας οἰκημένος
 Ἐπὶ τὰς ἔχθρας ποταμοῦ ἦτον τοῦ Σαγγαρίου.
 Τούτῳ Ἀπόλλων ὁ υἱὸς Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου

„Ἔκτωρ· τίπτε μάχης ἀποπαύσαι; οὐδέ τι σε χρή·
 „Αἰθ' ὅσον ἦσσαν εἰμι, τόσον σέο φέρτερος εἶην·
 „Τῷ κε τάχα συγερώς πολέμου ἀπερωήσεται.
 „Ἄλλ' ἄγε, Πατρόκλω ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
 „Αἰ κέν πως μιν ἔλγῃ, δῶή δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων. 725
 Ὡς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη Θεὸς ἀμπύου ἀνδρῶν·
 Κεφριόνη δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἔκτωρ
 Ἴππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Δύσεθ' ὄμιλον ἰών· ἐν δὲ κλόνου Ἀργείουσιν
 ἦκε κακόν, Τρωπῶν δὲ καὶ Ἑκτορι κῦδος ἔπαζεν. 730
 Ἔκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα, οὐδ' ἐνάριζεν·
 Αὐτὰρ ὁ Πατρόκλω ἔπεχε κρατερώνυχας ἵππους·
 Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἄλτο χαμαῖζε,
 Σκαιῆ ἔγχος ἔχων· ἐτέρηφι δὲ λάζετο πέτρου
 Μάρμαρον, ἐκρίοντα, τὸν οἱ περὶ χεῖρ ἐκάλυψεν· 735
 ἦκε δ' ἐρειπάμενος· οὐδὲ δὴν χάζετο φωτὸς,
 Οὐδ' ἀλίωσε βέλος· βάλε δ' Ἔκτορος ἵμοχθῆα
 Κεφριόνην, νόθου υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,

Ὁμοίεις καὶ προσελθών· „Τι τοῦτο; σὺ ν' ἀφίσας
 „Τὴν μάχην, Ἐκτωρ (εἰπ' αὐτῷ) καὶ νὰ ἀναχωρήσῃς;
 „Πολλά σοι εἶναι ἀπρεπές! Εἶθε, κατώτερός σου
 „Ὅσον εἰμὶ, τόσῳ πολὺ ν' εἴμην ἀνώτερός σου
 „Κατὰ τὴν δύναμιν χειρῶν, καὶ τότε ν' φυγῆ σου
 „Ἐκ τοῦ πολέμου, μισητὴ ἴθελ' εἶν' ἐντροπὴ σου·
 „Ἀλλὰ τοὺς ἵππους σου, ἔλθε, δίαξον νῦν ταχέως
 „Κατὰ Πατρόκλου· μάχου δὲ μ' ἰσχύην καὶ θάρραλαίως·
 „Ἴνα τῆς μάχης καὶ ζωῆς ἅμα τὸν καταπαύσῃς,
 „Καὶ παρ' Ἀπόλλωνος τιμὴν καὶ δόξαν ἀπολαύσῃς.

Ταῦτα εἰπὼν οὖν ὁ Θεὸς εἰς τὴν μάχην ἦλθ' εἰθίως·
 Τὸν Κεφρέουην δ' ἐνταυτῷ ὁ Ἐκτωρ ὁ γενναῖος
 Ἐπρόσαξε τὸν σινετὸν, τοὺς ἵππους νὰ μάσῃ,
 Καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὴν σκληρὰν μάχην νὰ ὀδηγήσῃ.
 Εἰμῶς εἰς τὸ πλῆθος δ' ὁ Θεὸς, θόρυβον ἐνσκορπίζει
 Εἰς τοὺς Ἑλλήνων μαχητὰς πάντας, καὶ τοὺς φοβίζει,
 Τὴν στρατιὰν Τρωαδῆτων, ἵνα ἀγκαρδιώσῃ
 Καὶ εἰς τὸν Ἐκτορα λαμπρὰν δόξαν ζητῶν νὰ δόσῃ.
 Ὁ Ἐκτωρ δὲ τοὺς μαχητὰς τοὺς ἄλλους τῶν Ἑλλήνων
 Ἀφίσας, ἔτρεχεν αὐτοῦ τοὺς ἵππους διευθύνων
 Κατὰ Πατρόκλου, τοὺς ταχέεις· Πάτροκλος δ' ὁ γενναῖος,
 Ἐκ τῆς ἀμάξης ἐπὶ γῆν ἐπήδησεν εὐθείως·
 Καὶ τὸ σερρῶν δόρυ κρατῶν εἰς χεῖρα του τὴν μίαν,
 Πέτραν λευκὴν, σὴν δεξιὰν λαμβάνει, καὶ τραχεῖαν
 Χειροπληθῆ· καὶ ἐνταυτῷ καθ' Ἐκτορας ὠρμήσας
 Καὶ πλησιάσας του πολὺ, ἔρριψ' αὐτὴν ἀφίσας·
 Τῆς σκληρᾶς πέτρας δ' ἡ βολή, δὲν ἔγινε ματαίως
 Ἐκ τῆς ἀνδρείας του χειρός· ἀλλ' ἐπληξε βαρείως

Ἴππων ἤν' ἔχοντα, μετώπιον, ὄξεί' λαί·
 Ἀμφοτέρας δ' ἄφρῦς σύνελεν λίθος, οὐδὲ σὶ ἔσχευ 740
 Ὀσέον· ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κνήρῃσιν
 Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· ὁδ' ἄρ', ἀρνευτήρι ἐσικώς,
 Κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δέφρου· λίπε δ' ὄξέα θυμός.

Τὸν δ' ἐπικερτομέων προπέφης, Πατρόκλης ἵππεῦ·
 „ὦ πάπαι, ἧ μάλ' ἑλαφρὸς ἄνῃρ· ὡς ρέεα κυβισῶ· 745
 „Ἐὶ δῆπου καὶ πόντω ἐν ἰχθίοεντι γένοιτο,
 „Πολλοὺς ἀν κορέσειεν ἄνῃρ ὅδε, τήθεα διφῶν,

(71) Εἶναι βέβαιοι ὅτι ἡ παλαιὰ Τρωάς ἔκειτο μακρύτερα τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὴν μετέπειτα κτισθεῖσαν· τὸ ὅποιον ἐπισημαίνεται διὰ διαφορῶν ἐν τῇ Ἰλιάδι περιόδῳ καθὼς ἐσημείωσε τοῦτο καὶ ὁ Στράβων εἰς τὸ 17. αὐτοῦ Βιβλίον· καὶ ὁ ἐνταῦθα τοῦ Πατρόκληος ἀείματος, τοῦ ἁποικοῦ δὲν ἔλλειψαν νὰ ἐπιωφεληθῶν οἱ Ἀρχαῖοι πρὸς μεγαλύτεραν βεβαίωσιν, εἶναι ὡσαύτως ἰκανὴ μαρτυρία· διότι ὁ θαυμασμὸς τοῦ Πατρόκληος σεμελιῖται εἰς τῆτο τὸ ἀπὸ Τρωάδος ἄχρι τῆς θαλάσσης διάστημα, τὸ ὅποιον μὲ τὸ νὰ συνίστατο ἀπὸ τεσσαράκοντα γὰδια σχεδὸν δὲν ἐσυγχώρει νὰ πισεύσῃ τις εὐκλύως ὅτι εἰς Τρωάδα εὐρίσκοντο κατ' ἐπάγγελμα ἄλιεῖς καὶ βυτιγαί, ἐπειδὴ οἱ τοῖστοι κατοικῶν συνήθως ἐπὶ τὸ περιγιάλιον καὶ ἐπὶ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν. Ὅσον δὲ διὰ τὸ διεξοδικὸν τῆς τοιαύτης ἐνταῦθα τοῦ Πατρόκληος ὁμιλίας εἰσὶ τινες τῶν σοφῶν Ἑλληνιστῶν οἵτινες σκεπτικῶς τὴν περίοδον ταύτην κρίνοντες λέγουσιν. „Ἐὰν θελήσωμεν νὰ δεχθῶμεν ὅτι τῶ ὄντι ἡ περίοδος αὕτη ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Ὀμηρικῆ καλὰ μὴ πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὁ Ποιητὴς εἰσή-

Τὸν ἰσθριόνην, (τοὺς ταχεῖς ἔππους καθοδηγοῦντα
 τοῦ Ἑκτορος, καὶ ἐν χερσὶ τοὺς χαλκούς κρατοῦντα,
 Νέβου Πριάμου δὲ υἱόν,) εἴ τὸ μέσου μετωπίου,
 Καὶ ἀμφοτέρως τὰς ὀφρῦς σὺντριψε τοῦ ἀθλίου,
 Μὲ τὸ ὅσῳν τῆς κεφαλῆς ἅμα, κ' εἰς γῆν ἔμπρός του.
 Κ' ὁ δεξιὸς κ' ἀρισερὸς ἔπεσεν ὀφθαλμός του.
 Αὐτὸς δὲ κατὰ κεφαλὴν τοῦ δόφρου ἔκκορημνήθη,
 Ὡς βουτιεῖς, καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος ἔχωρίσθη.

Τοῖουτοτρόπως, ἱππικὴ Πάτρολλε, θεωρήσας
 Αὐτὸν πεσόντα, σκωπτικῶς ἔλεγες ἔκφωνήσας·

- „Φεῦ! ἔλαφρὸς κατὰ πολλὰ ἦν οὗτος, ὁ ὅποιος
 „Ῥίπτεται κατὰ κεφαλὴν τόσῳ ἐπιτηδεύων.
 „Αὐ εἰς θαλάσσης μέρος που(71)τῆς εἰς ἔχθους πλουσίας
 „Ἦθειεν ἔλθῃ ὁ ἀνὴρ οὗτος, ἐπ' ἀληθείας
 „Μὲ ὄσρακίδερμα πολλοὺς ἔμελε νὰ χορτάσῃ,
 „Ἀπὸ τοῦ πλοίου ἐκπηδῶν χωρὶς νὰ δειλιάσῃ,

γαγεν αὐτὴν ἐξεπίτηδες μόνον καὶ μόνον
 θελήσας νὰ παραστήσῃ δι' αὐτῆς ὅτι ἕνας
 μέγας πολεμιστῆς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι καὶ
 καλὸς ἀσειολόγος, Ἄλλ' εἶναι πολλὰ ἀμφί-
 βολος τῆς περιόδου ταύτης ἡ γνησιότης, καὶ
 πιθανότατον ὅτι οἱ τελευταῖοι πέντε αὐτῆς
 εἰχοὶ προσετέθησαν παράτινος τῶν ἀρχαί-
 ων Κριτικῶν, τῶν ὁποίων τὰς αὐτοπροαι-
 ρέτους διορθώσεις ὑπέφερον τὰ πονήματα
 τῆ Ὀμήρου, ἢτε παράτινος τῶν Ῥαψωδῶν, οἵ-
 τινες μονωδῆντες τὰς ποιήσεις αὐτῆ ε-
 καμνον προσθήκας εἰς αὐτὰς αὐθαδῶς καὶ

», Νηὸς ἀποθρώσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη·

», Ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ρεῖα κυβισᾷ·

», Ἢ ῥὰ καὶ ἐν Τρώεσσι κυβισήρες ἕασιν.

750

Ὡς εἰπὼν, Κεφριόνη ἤρωϊ βεδήκει,

Οἶμα λέοντος ἔχων, ὅς τε σαθμοὺς κεραΐζων,

Ἐδλίητο πρὸς σῆθος, εἴ τ' ἐμὴ ὤλεσεν ὀλκή·

Ὡς ἐπὶ Κεφριόνη, Πατρόκλεις ἄλο μεμαῶς·

Ἐκτωρ δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἄλο χαμάζε·

755

Τῷ περὶ Κεφριόναο, λέονθ' ὡς, δηρωθήτην,

Ὡτ' ὄρεος κορυφήσιν περὶ κταμένης ἐλάφοιο,

Ἄμφω πεινῶντα, μέγα φρονέοντα μάχεσθον·

Ὡς περὶ Κεφριόναο δῶα μῆσορες αὐτῆς,

Πάτροκλός τε Μενετιάδης, καὶ φαίδιμος Ἐκτωρ,

760

Ἴεντ' ἀλλήλων ταμέειν χροῶα νηλεῖ χαλκῷ.

κατὰ τὴν φαντασίαντων διὰ τὰ φαίνωνται
εὐάρασοι εἰς τοὺς ἀκροατάτων. Μεγαλητέ-
ρα βεβαίωσις δὲ ταύτης τῆς κρίσεως αὐτῶν εἶναι τὸ εἰς
πιθανότητα μὴ ὑποπίπτον, ὅτι ὁ Πάτροκλος αὐτὸς ὁ-
φίς ἐπέπληξεν ἀνωτέρω τὸν Μηριόνην ἀγειολογῆντα
κατὰ τῆ Αἰνείου, εἰπὼν αὐτῷ ὅτι διὰ λόγων δὲν ἀπω-
θῆνται οἱ Τρῶες ἀλλὰ δι' ἀνδρείων πράξεων, καὶ ὅτι
αἱ μὲν μάχαι ἀπαιτῶν πράξεις ἀνδρείας, τὰ δὲ συνέδρια
βηλῶν λόγων καὶ ὁμιλίας· αὐτὸς ὁ ἴδιος Πάτροκλος,
λέγουσι, δὲν εἶναι πιθανὸν τὰ ἐλησμόνησε τόσον ὀγλί-
γωρα τὴν ὠραίαν τε ταύτην διδασκαλίαν καὶ τὰ ἀγειο-
λογῆ ἐναυθα καὶ μάλιστα ἐπὶ παρούσῃ τῆ Ἐκτορος·
ἔθεν πιστεύουσι ὅτι ὁ Πάτροκλος εἶπε μόνον τὸν πρῶ-
τον εἶχον. » Ἄ πόποι, ἢ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνήρ, ὡς ρεῖα

„Κ' ἡθάλασσα ἐκ τῶν προῶν ἀνέμου παραγμένη,
 „ Ἄν ἦθελ' εἶναι καὶ πολλὰ σφοδρῶς ἠγρωμένη·
 „ Καθῶς καὶ ἐκ τοῦ δέφρου νῦν μὲ τόσση εὐκολίαν
 „ Καταπηδᾷ ἐπὶ τὴν γῆν ἐνταῦθα τὴν πλατυΐαν.
 „ Τ' οὔτι κ' οἱ Τρῶες βουτιζὰς ἔχουσι, παρομοίως
 „ Ξείρουτας κατὰ κεφαλὴν νὰ ρίπτωνται ραδίως.

Κατὰ τοῦ Κεβριόν' ὄρμα τοῦ ἥρωος, ἀγρίως
 Τοῦ Μενoitίου ὁ υἱὸς ταῦτα εἶπ' αὐτῷ, ὁμοίως
 Ὡς αἰμοδύρος λέωντις, ὅσις μ' ὄρμην ἀγρίαν
 Τὰς μάνδρας φθείρων τῶν ἀρνῶν, σ' τὸ σῆθος, του βαρείαν
 Καὶ σιληράν ἔλαβε πληγὴν· καὶ μού' ἡ δύναμίς του
 Εἰδ' ἡ αἰτία καθ' αὐτὸ τοῦ τέλους τῆς ζωῆς του.

Οὕτω ὦ Πάτροκλε, καὶ σύ· μὲ τόσση προθυμίαν

Κατὰ τοῦ Κεβριόν' ἐκεῖ ὄρμησας, κ' εὐτολίαν.
 Ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ Ἐκτωρ ὁ Ῥωμαλαῖος
 Ἐκ τῆς ἀμάξης ἐπὶ γῆν ἐπήδησεν εὐθέως·
 Καὶ περὶ σῶμα τὸ νεκρὸν, μὲ τρομερὰν ἀνδρείαν
 Μάχην ἐκρότησαν ἐκεῖ ἀμφότεροι ἀγρίαν,
 Ὡς δύο λέοντες ὅπου ἔλαφον φουευσμένην
 Εὐρόντες που σ' τὰς κορυφὰς ὄρους τινος κειμένην,
 Καὶ πείναν ἔχοντες πολλήν, ἀμφότεροι ὄρμοῦσι
 Μετὰ μεγάλων ὤρυγμῶν κ' ἀλληλοπολεμοῦσι·
 Καὶ περὶ σῶμα τὸ νεκρὸν τοῦ Κεβριόν' ὁμοίως
 Τοῦ Μενoitίου ὁ υἱὸς καὶ Ἐκτωρ ὁ ἀνδρείος,
 Ἀμφότερ' ἔμπειροι μαχῶν, ἀλληληντυσιῶντο,
 Καὶ εἰς τὸν ἄλλον μὲ πληγὰς νὰ βλάψῃ προθυμοῦντο.

κυβιστῆ“ οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ὅτι εἰσὶ ξένοι, ἂν καὶ κο-
 λῶ ἀρχαῖοι.

Ἐκτῶρ μὲν κεφαλῆφιν ἔπει λάβεν, οὐχὶ μεθίει·
 Πάτροκλος δ' ἐτέρωθεν ἔχεν ποδός· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερῆν ὕσμίνην.

Ὡς δ' Εὐρώς τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοισιν 765

Οὔρεος ἐν βήσσης, βαθέην πολεμιζέμεν ὕλην,
 Φηγόν τε, Μελίην τε, τανύφλοισιν τε Κράνειαν,
 Ἄτε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλλον τανύηκας ὄξους
 Ἡ'χῆ Θεπεσίη, πόταγος δέ τε ἀγνυμενάων.

Ὡς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες 770
 Δήουιν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὕλοισι φίβοιο.

Πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὄξέα δοῦρα πεπήγεις,
 Γοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευροῦφι θορόντες·

Πολλὰ δὲ χερσμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐσυφέλιξε
 Μαρναμίνων ἀμφ' αὐτόν· ὁ δ' ἐν σροφάλεγγικουίης 775
 Κεῖτο μέγας μεγαλωσὶ, ληλασμένος ἵπποσυναίων.

Κ' ὁ Ἐκτωρ μὲν τὴν κεφαλὴν νεκροῦ λαβὼν ἔκραυε,
 Ὁ Πάτροκλος δ' ἐκ τοῦ ποδὸς ν' ἐκσύρη τον ζητοῦσε.
 Ἐν τούτοις δέ, οἷ, τ' Ἀχαιοὶ καὶ Τρῶες παρομοίως
 Τῶν δὴ αἶμα κραυγῶν ἐμάχοντο ἀγρίως.

Ὡς δ' ὅταν Ἑῦρος αἶμα δὲ καὶ Νότος συγκινῶνται,
 Κ' εἰς κοιλίωμα βουνοῦ δασύου, ἀλληλαπαυτῶνται,
 Κ' ἐν ᾧ ἀμφοτέρω μ' ὄργην σφοδρὰν φιλονεικοῦσι
 Καὶ δόσος τὸ δένδρον δασύ βιαίως συγκινῶσι
 Μὲ τὰς ἀγρίους τῶν πυρῶν· αἱ Λεῦκαι, αἱ Μελίαι,
 Τ' π' ὄρμην τὴν φοβεράν αὐτῶν, καὶ αἱ Κρανίαι,
 Τῆδε κλινόμεναι κἀκεῖ, συντρέβουσι, συγκτυποῦσι
 Τοὺς μακροῖς κλάδους, καὶ βαρὺν ἦχον ἀποτελοῦσι·
 Οὕτω οἱ Τρῶες κ' Ἀχαιοὶ ἀλληλαντεκνιούουσι,
 Μ' ὄρμην συνέπιπτον σφοδρὰν, κ' ἀγρίως ἐκτυποῦντο.
 Καὶ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, οὐδὲν ν' ὑποχωρήσῃ
 Σ' τὴν ἄλλου ἠθέλεν ὄρμην καὶ ν' ὀπισθοδρομήσῃ.
 Περὶ τοῦ Κεβριόου δὲ τὸ σῶμα, πεπηγμένα
 Πολλὰ ἀκούτεια σερρῶν, ἦσαν καὶ ὀξυμμένα.
 Ἐκ τῶν βελῶν τῶν πτερωτῶν, ἐκ τῶν χορδῶν πηδούτων,
 Καὶ λίθων τῶν χειροπληθῶν, βρομίτατα πιπτόντων
 Εἰς τὰς ἀσπίδας μαχητῶν, τῶν ἀντιφερομένων,
 Καὶ περὶ σῶμα τὸ νεκρὸν ἀγρίως μαχόμενων,
 Ἦχος ἐγείρετο βαρὺς· ὁ δὲ νενεκρωμένος
 Καὶ μεγαλόπωμος ἄνηρ, μακροεκτεταμένος
 Σ' τὸ μέσον τοῦ κοιναρτοῦ, ὅς τις, ὡς πυκνωμένου
 Ἰφούτο νέφος, ἐκ ποδῶν τῶν κυκλωμαχομένων,
 Ἐκείτο ἐπὶ γῆν ἐκεῖ, τὸ πνεῦμα του ἀφῆσας
 Καὶ αἶμα τὸ νὰ ἰδῆ γῆ τοὺς ἵππους λησμονήσας.

Ὄφρα μὲν ἥλιος μέσου οὐρανὸν ἀμφιβαδύκει,
 Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἤπτετο· πίπτε δὲ λαός·
 Ἡῆμος δ' ἥελιος μετενεύσσετο βουλυτόνδε,
 Καὶ τότε δὴ ῥ' ὑπὲρ αἴσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν· 780
 Ἐκ μὲν Κεθριόνην βελέων ἦρωα ἔρυσσαν,
 Τρώων ἐξ ἔνοπης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλαυτο·
 Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνέρουσε.
 Τρίς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, θοῶν ἀτάλατος Ἀῤῥήϊ,
 Σμερδαλέα ἰάχων· τρίς δ' ἐννέα φῶτας ἔπερνευ· 785
 Ἀλλ' ἔτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἴσος,
 Ἐὐνέ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότιοι τελευτή.

(72) Ὁ Ποιητὴς δὲν εὐχαριεῖται μόνον μὲ τὴν ση-
 μειώσιν τῆς ἡμέρας τῶν πράξεων, ἀλλὰ ἐφρόντισε νὰ
 φανερώσῃ καὶ τῆς διαρκείας αὐτῶν τὰς ὥρας. Ἐνταῦ-
 θα παριστάνει ὅτι ἡ παρῦσα ἡμέρα, ἣτις εἶναι ἡ δεκάτη
 ἐξ ἑξήκοντα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆ Ἀχιλλέως καὶ ἡ ἕκτη ἀπὸ
 τῆς ἀνανεώσεως τῆ πολέμου, καὶ ἡ ὅποια διαρκεῖ ἐκ
 τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀ. ῥήδ, δὲν ἐτελείωσεν ὅλη εἰσέτι, καὶ
 ὅτι ὁ Πάτροκλος ἐφονεύθη ὀλίγον τι πρὶν τῆς δύσεως
 τῆ Ἡλίου.

(73) Ὁ Ποιητὴς λέγει „βουλυτόνδε“ δηλ. καθ'
 ὄν καιρὸν οἱ βόες ἀπολύονται τῶν ἔργων, ὅπερ ση-
 μαίνει τὴν ἐσπέραν ἐνταῦθα· περὶ δὲ τῆς τοιαύτης ἐκ-
 φράσεως τοῦ Ποιητῆ ἴδε Τομ. Ζ. σελδ. 19. ὑποσμ. 14.

(74) Δὲν εὐχαριεῖται ὁ Ποιητὴς νὰ εἰπῇ ἀπλῶς μό-
 νον ὅτι οἱ Ἕλληνες ἠρξάντο νὰ ὑπερέχον εἰς τὴν μά-
 χην, ἀλλὰ διὰ νὰ ὑψώσῃ περισσότερο τὴν εὐτολμίαν
 καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν λέγει „ὅτι καὶ ἐνατίσι τῆς
 θελήσεως τῆς δεινῆς Μοίρας ὑπερεῖχον.“

Ἐν ὄσῳ περὶ οὐρανοῦ τὸ μέσον ὑψωμένους
 Ἡΐλιος ἦτον ὁ λαμπρὸς· (72) τότε συγκεχυμένους
 Ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὰ βέλη ἔπετούσαν,
 Καὶ τοὺς ἄνδρείους μαχητὰς σκληρῶς ἐθανατοῦσαν·
 Πρὸς τὴν ἐσπέραν (73) ὅταν δὲ τὸν δρόμου του ἤν κλίτων,
 Καὶ ἐναντίον τῆς δεινῆς μοίρας (74) οἱ τῶν Ἑλλήνων
 Ἀνώτερ' ἦσαν μαχηταὶ τότε· καὶ μ' εὐτολμίαν
 Ἀκολουθοῦντες τὴν δεινὴν μάχην καὶ ἀλεθρίαν,
 Ἀπὸ τῶ μέσον τῶν βελῶν, τῶν αἰχμηρῶν δοράτων,
 Καὶ τῶν σφοδρῶν, Τρωαδίτων, φωνῶν κ' ἀγριωτάτων·
 Τὸν Κεβριόνην τὸν νεκρὸν ἐξείλκυσαν γεναιῶς,
 Καὶ τὰ ποικίλα ὄπλ' αὐτοῦ ἐξέδυσαν εὐθέως.
 Ὁ Πάτροκλος δὲ τὴν φθορὰν θείων τῶν ἐναντίων,
 Τρὶς ὥρμησε μετὰ φωνῶν βαρέων καὶ ἀγρίων,
 Ὁμοίος μ' Ἄρην τὸν Θεόν· καὶ τρὶς ἀπὸ ἐνώσας
 Ἐφόνευσε πολεμιστὰς χεῖρ' του ἠρώμαλαία·
 Ἀλλὰ τὸ τέταρτον καθῶς, μᾶλλον ἠγριωμένος
 Καὶ μὲ ἀθάνατον Θεὸν ὥρμησ' ὁμοιωμένος,
 Τότε, ὦ Πάτροκλε, στιγμή ἐφώνη ἡ ἐσχάτη
 Ζωῆς σου ἢ ὀδυνηρὰ καὶ ἀλεθριωτάτη, (75)

διότι οἱ ἄνδρεῖοι καὶ γεναιόψυχοι ἄνδρες δοκιμάζουν
 νὰ βιάσων καὶ τὴν εἰμαρμένην αὐτὴν διὰ νὰ γένη αὐτοῖς
 εὐνοϊκὴ.

(75) Ἡ ἰδέα τὴν ὁποῖαν ὁ προσεκτικὸς καὶ εὐαί-
 σθητος ἀναγνώστης δύναται νὰ ἐξαντλήσῃ ἐκ ταύτης τῆς
 ὥραιας ἀποστροφῆς, εἶναι ὁμοία μὲ τάπητος τινος περιτυ-
 λιγμένου παρασατικῆς περιγραφῆς, ἐπὶ τὸν ὁποῖον, ἐν

Ἦνυτετο γὰ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ἰσμήνῃ
 Δεινὸς ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλύουου οὐκ ἐνόηθεν·
 Ἡέρι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ὄντε βόλησε· 790
 Στῆ δ' ὄπιθε, πλῆξεν δὲ μετάφρενον, εὐρέε τ' ὤμω
 Χειρὶ καταπρηγεῖ· σρεφεδίνηθεν δὲ αἰ ὄσσε.
 Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βέλε Φοῖβος Ἀπόλλων.
 Ἡδὲ κυλιδομένη καναχῆν ἔχε ποσπὶν ὑφ' ἔππων
 Αὐλώπις τρυφάλεια· μιάθησαν δὲ ἔθειραι 795
 Αἵματι καὶ κονίησι· (πάρως γε μὲν οὐ θέμις ἦεν
 Ἰπποκόμον πῆληκα μαιίνεσθαι κονίησιν·
 Ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη, χάριέν τε μέτωπον
 Ρ' ἕτε' Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς ἔκτορι δ' ἔωκεν
 Ἦ, κεφαλῇ φορέειν· σχεδόνθεν δὲ αἰ ἦεν ὄλεθρος·) 800
 Πᾶν δὲ αἰ ἐν χεῖρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχρος,
 Βριθῦ, μέγα, σισαρὸν, κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
 Ἀσπίς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμνιόεσσα·

ὃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκτυλίπτει τις αὐτὸν, παριστάνου-
 ταὶ ἀμοιβαδὸν αἱ διάφοροι εἰκόνες.

(76) Ἐπειδὴ ὁ Ἀπόλλων εἶναι ὁ Ἥλιος αὐτὸς, καὶ
 ἡ παρέλευσις τοῦ καιρῶ μετρεῖται μὲ τὴν περίοδον τοῦ
 Ἥλιου, θεωρεῖται ὁ Θεὸς ἕως ὡς τῆς εἰμαρμένης ὁ
 δηγὸς καὶ τῆς θείας ἀποφάσεως ἐκτελεγεῖς. Ἐπὶ τοῦτο
 σφηρίζεται αὕτη τοῦ Ποιητοῦ ἡ πλάσις,

(77) Αὕτη ἡ σκέψις ἐπὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ Ἀ-
 χιλλέως εἶναι θαυμασιωτάτη. Ὅποῖος καὶ πόσος ἔ-
 πανος ἦρα διὰ τὸν Ἥρωα τοῦτον δὲν ἐγκρύπτεται εἰς
 αὐτήν!

Ἀπόλλων Φαῖβος ὁ θεὸς ὀρμῶντι μὲ ἀνδρείαν
 Ἡ'πρήτητέ τῳ εἴ τήν σκληρὸν μάχην καὶ ὀλεθρίαν· (76)
 Δὲν εἶδ' ὁ Πάτροκλος δ' αὐτὸν εἴ τήν μάχην εἰσελθόντα,
 Ὡς καλυμμένον μὲ πολλὰ πυκνὴν νεφέλην ἔντα.
 Σταθεῖς δὲ ὕπισθεν αὐτοῦ, ὅταν ἴπλησάσέ του,
 Τοῦ μεταφρένου μεταξὺ καὶ ὤμων ἔκτύπησέ του
 Μὲ τήν παλάμην τῶν χειρῶν, τόσω πολλὰ βαρέως,
 Ὡς ἔσκατιθῆσαν αὐτοῦ οἱ ὀφθαλμοὶ εὐθέως.
 Ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τὴν περικεφαλαίαν
 Ἐξέβαλ' ἅμα ὁ θεὸς Ἀπόλλων τὴν ὠραίαν·
 Ἦτις ὑφ' ἔππων τῶν ποδῶν κατακυλιουμένη.
 Ἡ'χον ἐποίηε, ὑπ' αὐτῶν συχνοπεπατουμένη·
 Καὶ ἐμολύθησαν αὐτῆς αἱ τρίχες πατηθείσαι
 Σ' τὴν κόμην καὶ εἴ τὰ μελανὰ σῆματα ἐμδαφείσαι.
 (Ἡ' περικεφαλαῖ' αὐτῆ ἡ σερόδοποιημένη
 Καὶ μ' ἔππων τρίχας, θαυμασιῶς ἐπικεκοσμημένη,
 Εἰς τὸν τῆς γῆς κοινωρτόν, τὸν καταιματωμένον
 Ἰνα κυλῆται τὸ πρὶν δὲν ἴν συγχωρημένου· (77)
 Ἀλλὰ τοῦ θεοῦ κ' ἰσχυροῦ ἐκάλυπτεν ὠραίως
 Τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ ἦδ' ἰμέτωπον, Ἀχιλλεύως·
 Τότε ἠθέλησεν αὐτῆν ὁ Ζεὺς δὲ νὰ δωρίσῃ
 Τῷ Ἔκτορι, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἵνα κοσμήσῃ,
 Εἰς τὸν πολλὰ μικροῦν καιροῦ μένουτ' αὐτῷ, τοῦ βίου,
 Ὡς τοῦ θανάτου του μακρὸν μὴν ὄντος τοῦλεθροῦ.)
 Τὸ μέγα, σερεῦν, βαρὺ καὶ χαλκοσωμμένον
 Δόρου του, ἔμεν' ἐν χειρὶ αὐτοῦ συντεθλασμένου.
 Ἀπὸ τῶν ὤμων του εἴ τὴν γῆν ἀσπίς του ἡ ὠραία
 Καὶ πλατυγατ' ἔπεσ', ὁμοῦ μὲ τὸν ἀναφορέα.

Λῦσε δὲ οἱ θώρηκα, ἀναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
 Τὸν δ' ἄτη φρένας εἶλε, λύθει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα, 805
 Στῆ δὲ ταφῶν ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὄξείῃ δουρὶ
 Ὠμῶν μεσσηγὺ σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνὴρ,
 Πανθοίδης Εὐφορβος, ὃς ἠλικίην ἐκέκαστο
 Ἐγγείθ', ἱπποσύνη τε, πόδεςσσί τε καρπαλίμοισι·
 Καὶ γὰρ δὴ ποτε φώτας εἴκοσι βῆσεν ἰφ' ἵππων, 810
 Πρῶτ' ἔλθων σὺν ἔχεσφι, διδασκόμενος πολέμοιο.
 Ὅς τοι πρῶτος ἔφῃκε βέλος, Πατρότλεις ἱππεῦ,
 Οὐδὲ δάμασσ'· ὁ μὲν αὖθις ἀνεδράμε, μίκτη δ' ὀμίλῳ,
 Ἐκ χροῶς ἀρπόξας δόρυ μείλιον· οὐδ' ὑπέμεινε
 Πάτροκλον, γυμνοῦ περ ἑόντ', ἐν δηϊοτήτι. 815
 Πάτροκλος δὲ Θεοῦ πληγῆ καὶ δουρὶ δαμασθεῖς,
 Ἄψ ἐτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων.
 Ἐκτωρ δ' ὡς εἶδεν Πατροκλῆα μεγάλθυμον
 Ἄψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὄξείῃ χαλκῷ,

(78) Διὰ τὴν ὑψώσιν μᾶλλον τὴν γεναιότητα τοῦ
 Πατρόκλου καὶ τὴν τῷ προσάψει μεγαλητέραν τιμὴν, ἐ-
 παινεῖ τοιοῦτοτρόπως ὁ Ποιητὴς τὴν ἀνδρείαν τοῦ Εὐ-
 φόρβου· διότι τοιοῦτος τις καὶ μόνον ἐδύνατο τὴν τολμή-
 σην διὰ τὴν πλησιάζουσαν.

Τὸν Φαίρακά του δ' ἐνταύτῳ ἐξέλυσεν ἰδίῳς
Φοῖβος Ἀπέλλων βασιλεύς, Διὸς υἱὸς ὁ θετός.

Τ' τε οὖν ὁ Πατρόκλου νοῦς ἔλας ἐθροισθήη

Κ' ἢ τῶν ἀνδρείων του μέλιν' δύναμις διελύθη.

Καὶ ἐν ᾧ ἴσατ' ἐκπλαγείς, ἐξέπιασθεν εὐθίως,

Ἐκ τοῦ πλησίον, μεταξύ τῶν ὤμων του, βαρέως

Δάρδαυος τις πλήγυσ' αὐτὸν, Εὐφρόβος (ΧΛΙΠ) κεκλημένος

Ὅστις τοῦ Πάνθου ἦν υἱὸς, πολλὰ ἀνδρεωμένος,

Τοῦς συνομήλικας αὐτῶ, εἰς τὴν δορυφορίαν,

Σ' τὴν ἱππικὴν ἅμα νεκῶν, καὶ εἰς τὴν εὐκνωστῆαν.

Καὶ ὅστις εἴκοσι ποτὲ πρότερον, μετ' ἀνδρείας

Ἐξέρριψε τῶν ἀμαξῶν εἰς μάχας τὰς ἀγρίας (78)

Τὰ τοῦ πολέμου τοῦ σκληροῦ καλῶς ἂν διδαγμένος,

Καὶ εἰς τὸ ν' ἀμαξομαχῇ μεγάλως γυμνασμένος.

Οὗτος, ὃ Πατρόκλ' ἱππικῆ, πρῶτον ἐπλήγωσέ σε

Μὲ δόρυ του τὸ σερεῖν, ὅμως δὲν φένευσέ σε

Ἀλλὰ εἰς τὰ ὀπίσ' εὐθὺς πάλιν ἐτράπ' ὀρμήςας

Τὸ ἐκ μελίας δόρ' αὐτοῦ ἐκ τῆς πληγῆς ἐλύσας.

Καὶ δὲν ἐπρόσμεν' οὐδαμῶς, ἂν κ' ὄπλων γυμνωμένον

Τὸν Πατρόκλον, καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δόρατος τρωμένον.

Ὅστις τοῦ Φοῖβου τῆς χειρὸς Ἀπέλλωνος τῆς θείας

Καὶ τῆς τοῦ δόρατος πληγῆς Εὐφρόβου τῆς βαρείας

Καθὼς ἠσθούνη, παρευθὺς εἰς τὸν στρατὸν Ἑλλήνων

Ἐτράπ' ὀπίσω τὴν σκληρὸν μοῖραν αὐτοῦ ἐκκλίνων.

Ἀλλ' ὡς ὁ Ἐκτωρ εἶδ' αὐτὸν, εἰς τὰ ὄπισθεν τραμμένον

Καὶ δι' ἑξέως καὶ σκληροῦ σιδήρου πληγωμένον,

Τὰς τάξεις τῶν Τρωαδῶν τρέξας, πλησιασέ τον,

Καὶ εἰς τὸ ἔσχατον, παρῶς, λαγόνος πλήγωσέ τον.

Ἀγγίμουλον ῥά οἱ ἦλθε κατὰ σίχας, οὔτα δὲ δουρὶ 820
 Νείατον ἐς κενεῶνα· διὰ πρὸ δὲ χαλκῶν ἔλασσε·
 Δούπησεν δὲ πεσῶν, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
 Ὡς δ' ὅτε Σὺν ἀκόμαντα Λέων ἐδίησατο χάρμη,
 Τῷ τ' ὄρεος κορυφῆσι μέγα φρονιόντε μάχεσθον,
 Πίδακος ἀμφ' ὀλίγης, ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω· 825
 Πολλὰ δὲ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βέηρι·
 Ὡς πολέας πέφνοντα Μενoitίου ἄλκιμον υἱὸν
 Ἔκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγγει θυμὸν ἀπήυρα·
 Καὶ οἱ ἐπευχόμενος, ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·

„Πάτροκλ' ἤπου ἔφησθα πόλιω κεραϊζέμεν ἀμύν, 830
 „Τρωιάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
 „Ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαίαν·
 „Νήπιε· τάων δὲ πρόσθ' Ἔκτορος ὠκίεες ἵπποι
 „Ποσσὶν ἐρωρέχεται πολεμίζειω· ἔγγει δ' αὐτὸς
 „Τρωσὶ φιλοπιτόλεμοισι μεταπρέπω, ὅς σφιν ἀμύνω 835
 „Ἠμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δὲ τ' εὐθάδε γυῖπες ἔδονται.

(79) Οἱ Ποιητῆς λέγει. „ὄσφιν ἀμύνω ἦμαρ ἀναγκαῖον“ δηλ. τὴν ἡμέραν τῆς δουλείας ἢ ὅποια εἶναι ἐκείνη καὶ ἢν εἶναι τις βιασμένος νὰ πράττη ὅ,τι δὲν θέλει, καὶ καθ' ἣν καταντᾷ εἰς τὸ ἔσχατον τῆς δουλείας· ἦμαρ ἀναγκαῖον, εἶναι τὸ ἐναντίον τοῦ, ἦμαρ ἐλευθέρου. Ἐκ ταύτης τῆς περιόδου εἴλκυσε καὶ ἐποίησε τὸ, ἀναγκαῖα τύχη, καὶ ὁ μιμητῆς τοῦ Ὀμήρου Σοφοκλῆς, δι' ἕνεοῖ τὴν δουλείαν.

Κ' ἤμην τοῦ δόρατος αἰχμηδούτατα εἰπῆλλθε
 Καὶ τῆς λαγόνος ἀντικρὺ διαπερώσ' ἐξήλλθε·
 Μ' ἤχον δ' ὁ Πάτροκλος πολὺν κατέπεσεν εὐθείως.
 Κ' ὄλων Ἑλλήνων τὰς ψυχὰς, ἐλύπησε βορείως.
 Ὡς δ' ὅταν χοῖρον ἰσχυρὸν, λέων ἠγρώμινος
 Εἰς τιнос ὄρους κορυφῆν, πολὺ ἂν διψασμένος,
 Εὐρ' ἐν μικρᾷ τιμῇ πηγῇ, κ' ἀμφοτέρω ὁμοίως
 Σφδρότατα περὶ πηγῆς μάχονται κ' ὀλεθρίως,
 Διότ' ἀμφοτέρ' ἐνταυτῷ θέλουν νὰ ποτισθῶσι,
 Ἴνα τῆς δίψας τῆς πολλῆς αὐτῶν ἀπαλλαγθῶσι·
 Κ' ἐν τέλ' ὁ Λέων, κατ' αὐτοῦ χοῖρον τὸν ἐφορμῶντα,
 Ἐπερισχίσας, ἐπὶ γῆν ἐκτείνει πνευσκῶντα·
 Κ' Ἐκτωρ Πριόμου ὁ υἱὸς, τὸν Πάτροκλον ὁμοίως,
 Ἀφ' οὗ ἐφάνευσε παλλοῦς, ἠκόντισε καιρίως,
 Καταπεσόντα ἐπὶ γῆν· αὐτὸν δὲ θεωρήσας,
 Ταῦτα καυχώμενος, αὐτῷ διεῖθνε, βοήσας·
 „Ὅντως, ὦ Πάτροκλε, σὺ νῦν νόμισας νὰ πόρθῆσῃς
 „Τὴν πόλιν μου, καὶ εἰς τὰς ναῦς, δουλείσας, νὰ κομίσῃς
 „Ἐπὶ τὴν γῆν τῆς προσφιλοῦς πατριδος σου Ἑλλάδος,
 „Μητέρας μετὰ θυγατρῶν, τῶν οἰκητῶν Τρωάδος
 „Ἀνόητε! δὲν σ' ἦν γνωστὸν, ὅτ' Ἐκτορος ὄρμουσιν
 „Οἱ ταχεῖς ἔπ' ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ φρέκην ἐμποιοῦσιν
 „Εἰς μάχας τὰς φθοροποιᾶς; κ' ἐγὼ ἔτι διεπρίπω
 „Ἐν μέσῳ τῶν πολεμιστῶν Τρώων, καὶ ἀποτρίπω
 „Μακρὰν τῶν τὴν ὀδυνηρὰν ἡμέραν τῆς δουλείας, (79)
 „Τὸ σέρρον δόρυ μ' ἰσχυρῶς κινῶν, τὸ ἐκ μελίας.
 „Ἀλλὰ σου σῶμα τὸ νεκρὸν, ἐδῶ ἐν τέλει μένει,
 „Τῶν σαρκοφάγων πετεινῶν, σπάραγμα ἵνα γένη.

- „Α' δειλ'· οὐδέ τοι, ἔσθλός ἐών, χραίσμησεν Ἀχιλλεύς,
 „Ὅς που τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλει· ἴοντι·
 „Μή μοι πρὶν ἵεναι, Πατρόκλεις ἵπποκέλευθε,
 „Νῆας ἀνὰ γλαφυρὸς, πρὶν γ' Ἐκτορος ἀνδροφόνουιο 840
 „Αἵματίεντα χιτῶνα περὶ σήθεσσι δαΐξαι·
 „Ὡς που σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πείθε.
 Τὸν δ' ὀλιγόδρανέων προσέφησ, Πατρόκλεις ἵππευ.
 „Ἡ' ὄη νῦν, Ἐκτορ, μεγάλ' εὐχεο· σοὶ γάρ ἔδωκε
 „Νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, σ' μ' ἐδάμασσαν 845
 „Ρ' ἠϊδίως· αἰτοὶ γάρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἔλαυτο.
 „Τοιοῦτοι δ' εἴπέρ μοι εἰκόσιν ἀντεδύλησαν,
 „Πάντες ἄν αὐτῶν ὄλουτο, ἐμῶ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
 „Ἀλλά με Μοῖρ' ὄλοη, καὶ Ἀητοῦς ἕκταυεν υἱός,
 Ἀνδρῶν δ' Εὐφροβός· σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις. 850
 „Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο γῆσιν·
 „Οὐθην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέη, ἀλλά τοι ἴδη
 „Ἄγγι παρέσγηκεν θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή,

(80) Οὗτοι τοῦ Πατρόκλου οἱ λόγοι εἰσὶν ἰσχυροὶ καὶ ἥρωϊκῆς ψυχῆς ἄξιοι· διότι νικημένος καὶ τὰ λοιθια πνέων παριστάνει δι' αὐτῶν πόσον ἀνώτερος εἶναι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ δίκαια ὅπου ἔχει διὰ τὰ καταφρονῆ αὐτόν.

(81) Λέγει ὁ Πάτροκλος „ὁ Ζεὺς μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ἦσαν σοι βοηθοί“ ἐποιδῆ τὸν μὲν Λία θεωρεῖ ὡς αὐτουργόν καὶ κύριον τῆς Εἰμαρμένης, τὸν δ' Ἀπόλλωνα ὡς ἐκτελεσθῆν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διὸς· ὅθεν προσέττει κατωτέρω „Ὁ Ἀητῆς υἱὸς μὲ μοῖραν τὴν δεινὴν μου“ κτλ. τῆστι βοηθόμενος ὑπὸ τοῦ Διὸς, τῆ ὁποῖα αἱ διαταγαὶ εἰσὶν ἢ εἰμαρμένη τῶν ἀνθρώπων.

- „Αἴθλιε! οὐδ' ὁ Ἀχιλλεύς αὐτὸς νὰ σ' ὠφελήσῃ
 „Δυνήθ' ἂν κ' ἰσχυρὸς πολὺ, καὶ νὰ σοὶ βοηθήσῃ.
 „Ὅστις εἰ τὰς ναῦς μένου αὐτοῖ, πολλὰ παρηγγεῖλέ σε,
 „Ὅταν εἰς μάχην καθ' ἡμῶν ν' ἔλθῃς ἀπέσειλέ σε.
 „Μὴ, Πάτροκλ' ἱππικέ, (εἰπῶν) πρότερον ἐπιστρέψῃς
 „Ἐπὶ τὰ πλοῖα Ἀχαιῶν, πρὸ τοῦ νὰ καταστρέψῃς
 „Ἐκτορ' ἀνδρῶν του φονευτὴν· πρὶν νὰ καταματώσῃς
 „Σ' τὰ στήθη τῶν χιτῶν αὐτοῦ, πρὶν νὰ θανατώσῃς.
 „Ταῦτα σοὶ εἶπε παρηνεῶν· σὺ δ', ἄφρων, πεπεισμένος
 „Σ' τοὺς λόγους ἔμεινας αὐτοῦ, νοδὸς αἶν σφρημένους.
 Σὺ δέ, ὦ Πάτροκλ' ἱππικέ, μικρὸν τι ἀνεσήθῃς,
 Καὶ πρὸς αὐτὸν, λειποψυχῶν, τοιαῦτα ἀπεκρίθῃς·
 „Ὀντως, ὦ Ἐκτωρ, ἢμπορεῖς νὰ ἐκφώνῃς καυχήσεις (80).
 „Πολλὰς σὺ ἤδη· ἐπειδὴ ὁ Ζεὺς, ἵνα νικήσῃς
 „Κ' Ἀπὸ πολλῶν σ' ἴσαν βοηθοί (81) οἵ τινες ὀδύμασάν με
 „Ἐνκόλωες, ὅπλων τῶν σεβρότων ἀφ' οὗ ἐγὼ μνωσάν με·
 „Τοιοῦτοι εἰκοσιν, ὡς σὺ, ἔτι ἂν μ' ἀπηυτοῦσαν,
 „Εἰς μάχην κατ' ἐμὸν εἰάν ἀγρίως ἐφορμοῦσαν,
 „Τ' πὸ αἰχμῆς τῆς σιδήρεας πάντες τοῦ ὄρατός μου
 „ἢ θέλε πέσωσιν ἐδῶ, δίχα πνοῆς, ἐμπρός μου·
 „Ἀλλὰ με ὁ Λητοῦς υἱὸς, μὲ Μοῖραι τὴν δεινὴν μου,
 „Ἐπ' Ἐφφορβός, καὶ τρίτος σὺ, ἤρπασας τὴν ζωὴν μου·
 „Πλὴν θέλει σ' εἶπω ἄλλο τι, καὶ προσοχὴν νὰ δώσῃς,
 „ἵνα εἰ τὰς φρένας σου αὐτὸ καλῶς νῦν ἐντυπώσῃς·
 „Κ' εἰς σέ αὐτὸν καιρὸς ζωῆς πολὺς πλέον δὲν μένει·
 „Πλησίον σ' εἶναι ὁ δεινὸς θάνατος κ' εἰμαρμένη. (82)

(82) Παρισάνει προφητεύοντα ἐνταῦθα τὸν Πάτροκλον ὁ Ὅμηρος διότι ἐφρόνει ὡς οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι.

„Χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλλῆος, ἀμύμονος Δίακίδαο.

Ὡς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτῳ κάλυψε. 855

Ψυχὴ δ' ἐκ ρέθειών πταμένη Ἀΐδῶσδε βεβήκει,

Ὄν πότμον γούσσα, λιποῦσ' ἀνδροτήτα καὶ ἦβην.

Τὸν καὶ τέθνεῦτα προσήδα φαίδιμος Ἔκτωρ.

„Πατρόκλεις, τί νῦ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;

„Τίς δ' οἶδ', εἰκ' Ἀχιλεὺς Θέτιδος παῖς ἠνυκόμεοι, 860

„Φθῆγῃ ἐμῷ ὑπὸ δαυρὶ τυπεῖς ἀπὸ θυμῶν ἐλέσται;

Ὡς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς

ἔϊρυσε, λαξ προσβάς· τὸν δ' ὑπτίον ὡς ἀπὸ δουρός·

Αὐτίκα δὲ ξύν δαυρὶ μετ' αὐτομέδοντα βεβήκει,

Ἀΐτιθεον θεράποντα ποδώκεος Δίακίδαο· 865

Ἰέτο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκίεες ἵπποι

Ἄμβροτοι, οὓς Πηλεΐ· Θεοὶ δίδσαν, ἀγλαὰ δῶρα.

φοι, οἳ τινες ἐπίστευον ὅτι ἡ ψυχὴ καθ' ἣν στιγμήν λύεται ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆ σώματος τὰ ὅποια κατέχουσιν αὐτὴν εἰς τὸ σκότος, βλέπει ἀσφαλῶς τὸ μέλλον ὡς αὐτὸς ὁ Θεός, με τὸν ὅποῖον ἄρχεται νὰ ἐνώνηται. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ αἰσθησις τοῦ Σωκράτους, ὅς τις καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ἰπὸ τῶν Ἀθηναίων καὶ πλησιάζων τὴν τελευταίαν τῆς ζωῆς αὐτῆ στιγμήν λέγει αὐτοῖς „Τὸ δὲ δὴ μετὰ τοῦτο ἐπιθρῦμῳ ὑμῖν χρησμοφῶδῆσαι, ὧ καταψηφισάμενοί μου; Καὶ γὰρ εἰμὶ ἤδη ἐνταῦθα, ἐν ᾧ μάλιστα ἄνθρωποι χρησμοφῶδῆσιν, ὅταν μέλλωσιν ἀποθανεῖσθαι· φημί γάρ.“ κτλ. Πлт. В. Ἀπολογ. Σωκρτ.

(83) εἰς τὰς γάμους τοῦ Πηλέως μετὰ τῆς Θέτιδος:

Τέλος τῆς Π'. Ῥαψωδίας.

„Γ'πό ἐγγόνου Αἰακοῦ, πίπτεις δεδαμασμένους,
 „Τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ λαμπροῦ, καὶ τεθνατωμένους.

Τοιαῦτα λέγοντος αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὄμματά του
 Νεφέλη ἢ ὄδυνηρά ἐχύθη τοῦ θανάτου·
 Ἡ δὲ γευναία του ψυχῇ, τὴν μοῖραν τῆς θρηνοῦσα,
 Τ' ἀχμαῖον κ' ἰσχυρὸν αὐτοῦ σῶμα ἀπολιπούσα,
 Ἐκ τῶν ἀνδρέων του μελῶν ἀποπταμέν' ἐξῆλθε,
 Κ' εἰς Πλούτωνος τὸ σκοτεινὸν βασίλειον κατήλθε.
 Ὁ λαμπρὸς Ἑκτωρ δὲ αὐτὸν θνύσκοντα θεωρήσας,
 Τοιαῦτα ἔτι ἐπ' αὐτῷ, τραυῆτατα φωνήσας.

„Γέ μου τὸν ἀφανιστικὸν θάνατον προμαντεύεις,
 „ὦ Πάτροκλε; τί τὴν δεινὴν Μοῖραν μου προφητεύεις;
 „Τίς οἶδε ἄν, καὶ Ἀχιλλεύς, θεΐδος τῆς ὠραίας
 „Προσφιλῆς τέκνον, ὑπ' ἐμοῦ χειρὸς τῆς ῥωμαλαίας;
 „Καὶ δόρατός μου τῆς αἰχμῆς τῆς σιδηρᾶς, δὲν πέση
 „Δεδαμασμένος, καὶ τὸ ζῆν αὐτοῦ δὲν ἀπολέσῃ!

Ταῦτα εἰπὼν, τὸ σιδηροῦν δόρ' ἐκ τοῦ τραύματός του
 Ἐξείλκυσε βαρυπατιῶν ἐπὶ τοῦ πτώματός του·
 Κ' ἐπ' Αὐτομέδοντα ὄρμα τὸν θεῖον παρευθῆως,
 Θεράποντα τοῦ ἰσχυροῦ κ' ἐνδόξου Ἀχιλλέως,
 Ἰν' ἀκουτίσῃ καὶ αὐτόν· ἀλλ' ἐξεκόμισάν του
 Ἐκ τοῦ κινδύνου τοῦ δεινοῦ εὐθύς, καὶ ἔσωσάν τον
 Ἰπποὶ οἱ θεοὶ καὶ ταχεῖς, δῶρα λαμπρὰ κ' ὠραῖα
 Δι' ὧν οἱ μάκαρες Θεοὶ τιμῆσαν τὸν Πηλέα. (83)

ἔδωκαν ὅλοι οἱ Θεοὶ κατὰ τὴν συνήθειαν δῶρα εἰς τὸν
 γαμβρὸν· ὁ Ποσειδῶν τῷ ἔδωκεν ἵππους, ὁ Ἥφαιστος
 ἄπλα. κτλ. κτλ.

Τέλος τῆς Π. Ῥαψωδίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΥΤΙΝΑΣ
Τίτλος: ...
Αριθμός: ...
Έτος: ...

ΜΥΘΟ ΛΟΓΙΑ

Μ Ε Τ Α

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΓΟΡΙΩΝ.

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΜΤΘΛΙΝ

ΛΑΜΒΟΤΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΩΝ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ.

Θ Ε Μ Ι Σ. (Ι)

Ἦν θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς καὶ ἐπομέ-
ως ἀδελφὴ τῶν λοιπῶν Τιτανίδων δηλ. τῆς Θέτιδος,
Ρέας, Μνημοσύνης, Φοίβης, Διώνης καὶ Θείας. Ὁ
Ζεὺς ἐρωτευθεὶς εἰς αὐτὴν τὴν ἠκολούθει πανταχοῦ καὶ
τέλος πάντων καταλαβὼν αὐτὴν φεύγουσαν εἰς Μακεδο-
νίαν τὴν ἔκλεξε διὰ δευτέραν σύνευνόν του· καὶ οὕτω
ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς τὰς Ὠρας, τὴν Εὐνομίαν, τὴν Δί-
κην, τὴν Εἰρήνην καὶ τὰς τρεῖς Μοῖρας, Κλωθῶ,
Λάχεσι καὶ Ἀτροπὸν.

Ἐθεωρεῖτο ὡς Θεὰ τῆς Δικαιοσύνης καὶ παντὸς τι-
μίου καὶ ὀρθοῦ πράγματος· καὶ ὡς ἡ Δίκη ἦν παρ' ἀν-
θρώποις ἦτον αὐτὴ παρὰ Θεοῖς. Ὁ Ζεὺς μετεχειρίζετο
τὸ μέσον της ἵνα συγκαλῆ τοὺς Θεοὺς ὅταν ἦτον ἀναγ-

καίον να ψηφισθῆ κόμμία τιμωρία κατὰ ἀδίκων καὶ παραινόμεν. Ὅθεν θεωρεῖται ὡς ὁ καθ' αὐτὸ ὑπὸ Θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις δοθεὶς νόμος. Αὕτη ἐδίδασκε τοὺς ἀνθρώπους τὰς προσευχάς, τὴν ἐκτέλεσιν καὶ διατήρησιν δεσμῶν καὶ συνθηκῶν, τὴν Μαντείαν, τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς, τοὺς νόμους καὶ ὅλα ὅσα συνεισφέρουσι πρὸς ἐνεργειαν καὶ διατήρησιν τῆς Εἰρήνης· ὅθεν θεωρεῖται πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ ὡς τῶν Μισθίων εφευρέτρια· καὶ αὕτη ὑπῆρχε τὸ πρῶτον τὸ ἐν Δελφοῖς Μαντεῖον· τὸ ὁποῖον ὁμῶς ἐκυρίευσε μετέπειτα ὁ Δ' ἰσχυρὸν δυνάστης αὐτὴν· ὅθεν παρωρογισθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτῆς κατὰ τοῦ Θεοῦ ἐπεμελεῖτο ἵνα δεικνύη ματαίους τοὺς χρητμούς αὐτοῦ διὰ παντοίων νυκτερινῶν προφητικῶν ὁμιλιῶν. Λέγεται δὲ ὅτι καὶ πρὸ Δευκαλίωνος εἶχε Μαντεῖον εἰς τὴν ἐν Βοιωτίᾳ Κέφισσον πόλιν, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλθων ὁ Δευκαλίων ἠρώτησεν αὐτὴν καὶ ἐδιδόχθη τῷ τρόπῳ να πληθύνῃ τὸ ὑπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἀφανισθὲν ἀνθρώπινον Γένος. Δι' αὐτῆς τῆς συμβουλῆς ἀπέφυγεν ὅ,τε Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν τὴν κλίνην τῆς Θέτιδος, μαθόντες ὅτι ὁ ἐξ αὐτῆς τεχνησόμενος υἱὸς θάλει γένη ἰσχυρότερος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Παριστάνετο ὡς τετράγωνός τις λίθος μὲ γυναικείαν κεφαλὴν, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἦτον ἰσχυρώτατον, καὶ μέρος τῆς κόμης αὐτῆς ἐκρέματο ἡμελημένον ἐπὶ τὰ νῶτα αὐτῆς, μέρος δὲ περίστανε δύο πλοκάμους· Ὑπὸ τὸν ἴδιον λίθου εὗρίσκοντο πλησίον τρεῖς ἄλλαι μορφαί, μακρὰ φορέματα, κουτὴν χλαμίδα, πέλους ἐπὶ τὰς κεφα-

λὰς, ζώνην περί τήν μέσην, καὶ σανδάλια εἰς τοὺς πόδας φέρουσαι, καὶ τὰς ὤφρας περιζάνουσαι.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἔκτισαν ναὸν ὑπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς. Οἱ Θεβαῖοι ἰδρυσαν πρὸς τιμὴν αὐτῆς ἄγαλμα ἐκ λευκοῦ μαρμάρου· καὶ οἱ οἰκηταὶ τῆς τῆς Ὀλυμπίας τῆ ἡγειρον καὶ θωμόν· εἰς δὲ Τροιζῆνα ἐπειδὴ ἐλατρεύοντο πολλὰι Θέμιδες ἔκτισεν ὁ Πιθεύς δι' ὅλας ἕνα μόνον ναὸν ὑπὸ τοῦ ὀνόματος Θέμιδος.

ΑΛΗΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ.

Θέλεται ἔτι ἦτον βασιλόπαις τις ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἐπομένως καὶ βασίλισσα ἐνὸς μέρους τῆς ἐπαρχίας ταύτης· καὶ ἐπειδὴ ἡ διοίκησίς της ὑπῆρξε εὐμενῆς καὶ δικαιοσύνης, ἐτιμήθη μετὰ θάνατον ὡς Θεὰ τῆς Δικαιοσύνης· καὶ μὲ τὸ νὰ ἐκαταγίνετο πρὸς τοῖς ἄλλοις μὲ τὴν Ἀφρονομίαν ἐξαιρέτως, ἐρέθη ὅτι ἔξευρεν ἵνα προφητεύῃ. Ἡ μετὰ τοῦ Διὸς δὲ ὑπανδρεία αὐτῆς δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπῆρξεν, ἐπειδὴ οἱ αὐτὴν ὡς βασιλόπαιδα καὶ βασίλισσαν ἐν Μακεδονίᾳ ἐθέλουτες λέγουσιν ὅτι ἦτον ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς τοῦ Διός.

ΑΡΚΕΣΙΛΑΟΣ (II) ΙΑΣΟΣ (III) ΣΦΗΛΟΣ (IV)
 ΒΟΥΚΟΛΟΣ (V) ΚΛΟΝΙΟΣ (VI) ΔΗΙΟΧΟΣ
 (VII) ΛΥΚΟΦΡΩΝ (VIII) ΜΑΣΤΩΡ (IX) ΚΛΕΙ-
 ΤΟΣ (X) ΠΕΙΣΗΝΩΡ (XI) ΑΣΤΥΝΟΣ (XII)
 ΠΡΟΤΙΑΩΝ (XIII) ΣΧΕΔΙΟΣ (XIV) ΠΕΡΙ-
 ΜΗΔΗΣ (XV) ΛΑΟΔΑΜΑΣ (XVI) ΩΤΟΣ (XVIII)
 ΚΡΟΙΣΜΟΣ (XXIII) ΕΤΦΥΤΗΣ (XIX) ΚΟ-
 ΠΡΕΤΣ (XX)

Ο Ἀρκεσίλαος ἦτον υἱὸς τοῦ Βουκοῦ Λύκου καὶ
 τῆς Κλεοδούλης· ἐφρονεῦθη πρὸ Τρωάδος ὑφ' Ἐκτορος
 καὶ τὰ λείψανα αὐτοῦ ἔφερεν ὁ Λήϊτος εἰς τὴν Βουωτιάνα
 καὶ θάψας αὐτὰ ἐπὶ τὰς ὄχθας τοῦ Ἐρκυνοσ ποταμοῦ
 (τὰ νῦν ποτάμι τῆς Λειβαδίας) τῷ ἠγεῖρε καὶ μνημεῖον.
 Ο Ἰάσος, ἀρχηγὸς τῶν Ἀθηναίων πρὸ Τρωάδος, ἦτον υἱὸς
 τοῦ Σφήλου, γεννηθέντος ἐκ τοῦ Βουκόλου, ἐνὸς τῶν Ἡρα-
 κλέος υἱῶν· Ο Κλονίος ἀναφέρεται μένον ὅτι ἐγεννήθη
 ἐκ τοῦ Λαίρκου καὶ πλέον οὐ· Τοῦ Δηϊόχου ἡ καταγω-
 γὴ εἶναι ἀδήλος· Ο Λυκόφρων, τοῦ ὁποίου τοῦ πα-
 τρός, Μάσωρος, οἱ γενήτορες δὲν ἀναφέρονται, ἦτον Κυ-
 θήριος φυγὰς καὶ διάγων παρὰ τῷ Αἰάντι Τελαμῶνους,
 διὰ τὸν φόνον ἐνὸς τῶν Κυθηρίων· Ο υἱὸς τοῦ ἀδήλου
 Πεισήνορος, Κλείτος, εἶναι ἄγνωστος περαιτέρω· Ο μάϊως
 καὶ ὁ Δ'ζύνωρος υἱὸς τοῦ Προτιάωρος· Ο ἀρχηγὸς τῶν Φω-

κέων Σχεδῖος ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Περιμήδου, τοῦ ὁποῖου ἡ καταγωγὴ δὲν ἀναφέρεται. Ὁ Λαοδάμας ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος. Τοῦ ἐκ Κυλλήνης Ὠτου καὶ ἀρχηγῶν ὠν Ἐπειῶν ὁ πατὴρ δὲν ἀναφέρεται μῆτε ὁ τοῦ Κροίσμου, καὶ τοῦ Εὐφύτου ὁμοίως βασιλέως τῆς Ἐφύρης καθὼς μῆτε τοῦ ἐν Μυκῆναις γεννηέντος Κοπρέως καὶ διὰ τὸν ὑπ' αὐτοῦ φόνου τοῦ Ἰρίτου ἐκείθεν πρὸς τὸν Εὐρυπθέα καταφυγόντος, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἔμμευεν ὡς κήρυξ.

~~~~~

Α Ρ Η Τ Α Ι (Ι)

Ἦσαν θυγατέρες τοῦ Θαύμαντος καὶ τῆς Ἥλέκτρας θυγατρὸς τοῦ Ὀκεανοῦ· κατὰ τινὰς μὲν τρεῖς τὸν ἀριθμὸν Ἀἴλλη, Ὀκυπέτη καὶ Ποδάργη· κατ' ἄλλους δὲ τέσσαρες προστιθεμένης καὶ τῆς Κηλαάνης. Αἱ μορφαὶ αὐτῶν ὠμοῖαζον μὲ παρθένων· ἀλλὰ ἦσαν ἰσχυαὶ καὶ χλωμαί. Εἰς τὰς χεῖρας ἔφερον μεγάλους κυρτοὺς ὄνυχας ὡς ἱερσάκων· κατετήκοντο ἀπούσως ἀπὸ ὑπαρδᾶλλουσαν πείναν, ἐπειδὴ ὅ,τι ἔτρωγον ἐξήμουν αὐτὸ πάλιν εὐθέως. Ἐπὶ τοὺς ὠμούς εἴφερον πτέρυγας, ὅθεν ὅπου ὠφραίνοντο φαγητὰ ἔπτατο εὐθὺς φοδερὶν ἦχον διὰ τῶν πτερυγῶν των ποιοῦσαι, καὶ ἐμόλυνον ἅπαντα ὅσα ἤγγιζον μὲ τὰς ῥυπαρὰς χεῖρας των. Τὰ σώματα αὐτῶν ἦσαν κεκαλυμμένα παντοῦ μὲ πτερά· οἱ πόδες των ὡς οἱ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὠτα των ὡς τῶν Ἄρκτων· Ἐκατοίκουν εἰς Θράκην καὶ μετὰ θάνατον διορίσθησαν ὑπὸ τοῦ Διὸς νὰ φυλάττουν

τὴν εἰσόδου τοῦ Ταρτάρου ἀφίνουσαι καθένα νὰ εἰσέλθῃ οὐδένα δὲ νὰ ἐκβῇ· Ὀργισθεὶς ὁ Ποσειδῶν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Σαλμυδασσῦ (τὰ ἡν Σταγνώρας, ἐν Θυράκῃ) Φινέως, ἔπεμψεν αὐτὰς νὰ τὸν ταράττωσι καὶ νὰ τὸν βασανίζωσιν ἀπαύτως· ὅθεν ὁσάκις ἐκάθετο νὰ διευνήσῃ, εὐθὺς ὡς παρετίττοντο αὐτῷ τὰ φαγητὰ, ἔπιπτον αὐταὶ μετὰ μεγάλου θορύβου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἥρπαζον μέρος τῶν φαγητῶν, μέρος ἔρριπτον κάτωθεν τῆς τραπέζης καὶ τὸ λοιπὸν ἐμόλυνον τοιοῦτοτρόπως, ὥστε ἐκ τῆς δυσωδίας δὲν ἔδυνάτο νὰ τὸ γευθῇ. Ὅταν ἐν τέλει μετὰ παρέλευσιν καρπῶν ἦλθον πρὸς τὸν Φινέα οἱ Ἄργοναῦται, ταῖς ὑπεσχέθη πᾶσαν βοήθειαν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἰς τὸ ταξιδιόν των εἰάν ἤθελε τὸν ἐλευθερώσασιν ἀπὸ τὴν τυραννίαν τῶν Ἀρπυιῶν· ὅθεν οἱ Ἄργοναῦται ἐδώριτάν τοὺς υἱοὺς τοῦ Βορέος, Κάλαιν καὶ Ζήτην, ὡς πτέρυγας ἔχοντας, ἵνα διώξωσιν αὐτὸς· οἳ τινες γυμνώσαντες τὰ ξίφη αὐτῶν ἤρξαντο νὰ διώκουν αὐτὰς ἀνιλεῶς, ἐπειδὴ ἰξευρον ὅτι εἰάν δὲν τὰς ἐφύγεον ἔπρεπε νὰ ἀποθάνουν αὐτοί· ὡς δὲ μετὰ πολὺν διωγμὸν ἔφθασαν αὐτὰς, μία αὐτῶν ἔπεσε νεκρὰ εἰς τὸν Τύγγριν ποταμὸν εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν ἰσθμὸν, ὅθεν ἐκλήθη ἐπομένως τὸ μέρος ἐκεῖνο Ἀρπυια· καὶ αἱ ἄλλαι κατεδιώχθησαν ἕως εἰς τὰς Ἐχιδναίας νήσους· καὶ ἐκείθεν ἐπέσρεψαν οἱ διώκται αὐτῶν διὰ προσαγῆς τοῦ Διὸς πέμψαντος πρὸς αὐτοὺς τὴν Ἴριον· ὅθεν ἐκλήθησαν ἔκτοτε καὶ Στροφάδες αἱ νῆσοι ἐκεῖναι.

ΑΛΗΘΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΓΟΡΙΑ.

Ἦσαν θυγατέρες τοῦ ῥηθέντος Φινεύς· αἱ ὁποῖαι διάγουσαι ἀγρεῖον καὶ ἀσελγῆ βίου, ὑπερῆθεντος τοῦ πατρὸς αὐτῶν τοῦ φωτὸς τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, διὰ τὸ ὑψηλὸν γῆρας του, ἤρπαζον καὶ κατεδαπάνουν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ· ἕως οὗ οἱ υἱοὶ πλησιοχώρου τινος βασιλέως Βορέος ὀνομαζομένου ἐδίωξαν αὐτάς καὶ ἔθεσαν ἐπιστάτας εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Φινεύς, οἵτινες ἔσωσαν τὸ λοιπὸν αὐτῆς διὰ τὰς δυνάμεις τοῦ δυστυχῆς Φινεύς τὰς τελειώσῃ ἐν ἰσυχίᾳ τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείου πλήρης ζωῆς αὐτοῦ.

Οἱ Ἀλληγορηταὶ ἐννοοῦν ὑπὲρ αὐτὰς τὴν φιλαργυρίαν καὶ φιλαρπαγὴν· ἀπὸ τὰς ὁποίας οἱ κυριευόμενοι δὲν συγχοροῦνται μῆτε νὰ φάγωσι καθὼς πρέπει μῆτε νὰ ἀπολαύσων ὅ,τι κέκτηνται· ὅθεν οἱ τοιοῦτοι φαίνονται χλωμοὶ καὶ ἰσχνοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Μὲ τούτους τῶν ἀρπακτικῶν δακτύλων τῶν ὄνυχας ἔλκουν ὅλα πρὸς αὐτούς, τοὺς, διδάσκουν νὰ κρύπτουν τὰ ἀρπαζόμενα μὲ ἐπιμέλειαν, τὰ ὁποῖα ὅμως ὡς ἀδίκως κεκτημένα βιάζονται νὰ ἀποβάλλωσι πάλιν ἐξεμοῦντες.

ΠΟΛΥΔΩΡΗ (II) ΠΕΡΙΟΡΗΣ (III) ΒΥΔΩΡΟΣ
 (IV) ΠΟΛΥΜΗΛΗ (V) ΦΥΛΑΣ (VI) ΕΧΕ-
 ΚΛΗΣ (VII) ΜΑΙΜΑΛΟΣ (VIII) ΑΛΚΙΜΕΔΩΝ
 (IX) ΛΑΕΡΒΗΣ (X) ΠΥΡΑΙΧΜΗΣ (XI) ΜΑ-
 ΡΤΣ (XII) ΑΜΙΣΩΔΑΡΟΣ (XIII) ΚΛΕΟΒΟΥ-
 ΛΟΣ (XIV) ΛΥΚΩΝ (XV) ΕΡΤΜΑΣ (XVI)
 ΠΡΟΝΟΟΣ (XVII) ΘΕΣΤΩΡ (XVIII) ΑΜΦΟ-
 ΤΕΡΟΣ (XIX) ΕΠΑΛΤΗΣ (XX) ΙΦΕΤΣ (XXI)
 ΔΑΜΑΣΤΩΡ (XXII).

Ἡ Πολυδώρη ἀναφέρεται μόνον ὡς κόρη τοῦ Πη-
 λέως καὶ τῆς Ἀντηγόνης, ἢ ὅποια ὑπανδρευθεῖτα τῷ Σπερ-
 χεῖω τοῦ Πύκλῃ Βώρω ἔτεκε τὸν Μενέσθιον· Ὁ Περύ-
 ρης πατὴρ τοῦ Βώρου δὲν ἀναφέρεται ἐκ τίνων γονέων
 ἦν. Ὁ Εὐδωρος υἱὸς τοῦ Ἐρμού καὶ τῆς Πολυμήλης ὀρ-
 χήστριας ἐξαιρέτου, θυγατὴρ τοῦ Φύλαντος (τοῦ ὁποίου
 οἱ γονεῖς εἶναι ἄγνωστοι) ἦτον ἓνας τῶν ἀξιοματικῶν Μυρ-
 μιδόνων, ταχύπους, ἀνδρείος καὶ μνήμων τοῦ Πατρό-
 κλου· ἐφανεύθη δὲ ὑπὸ τοῦ Πυραίχμου. Ὁ Ἐρχκλῆς
 ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀκτορος καὶ ἀνὴρ τῆς Πολυμήλης. Ὁ
 Μαίμαλος, γενήτωρ τοῦ Πεισάνδρου, δὲν ἀναφέρεται τί-
 νος υἱὸς ἦτον. Ὁ ἀξιοματικὸς Μυρμιδιὸν Ἀλκιμέδων
 ἦτον υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ Λαέρκου. Τοῦ τὸν Εὐδωρον φο-
 ρεῦσαντος ἀρχηγοῦ τῶν Παιώνων Πυραίχμου οἱ γονεῖς

δὲν εἶναι γνωστοί. Ο' Μόρως ἀδελφός τοῦ Ἀ' τυμνίου ἐγεν-
νήθη ἐκ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Κασσιόπης. Τοῦ Λυκίου Ἀ' μι-
σωδάρου, τοῦ Κλεοβαίλου καὶ Λύκωνος ἡ καταγωγὴ δὲν
δηλοῦται που. Ἰ' πὸ τοῦ ὀνόματος Ἐ' ρύμας ἦσαν τρεῖς
Τρῶες· αὐ τὸν μὲν ὁ Ἰδομενεὺς, τὸν δὲ ὁ Πάτροκλος
πρὸ Τρωάδος, καὶ τὸν τρίτον ὁ Τούρονος εἰς τὴν Ἰτα-
λίαν ἐφόνευσεν. Ο' Πρόνοος ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀ' γήνορος καὶ
ὁ Μόστωρ τοῦ Ἡ' νοπος· ὁ δὲ Ἀ' μφοτερός, ὁ Ἐ' πάλης
ὁ Ἰφεύς καὶ ὁ Δαμάστωρ εἶναι ἀγνωστον τίνων τέκνα
ἦσαν.

ΑΡΓΕΑΔΗΣ (XXIII) ΕΠΙΠΠΟΣ (XXIV) ΠΤΡΗΣ
(XXV) ΠΟΛΤΜΗΛΟΣ (XXVI) ΘΡΑΣΤΜΗΛΟΣ
(XXVII) ΑΓΑΚΛΗΣ (XXVIII) ΕΠΙΓΕΤΕ (XXIX)
ΙΘΑΙΜΕΝΗΣ (XXX) ΣΘΕΝΕΛΟΣ (XXXI) ΒΑ-
ΘΥΚΛΗΣ (XXXII) ΧΑΛΚΩΝ (XXXIII) ΛΑΟ-
ΤΟΝΟΣ (XXXIV) ΟΝΗΤΩΡ (XXXV) ΕΧΕ-
ΚΛΟΣ (XXXVI) ΠΕΡΙΜΟΣ (XXXVII) ΕΠΙ-
ΣΤΩΡ (XXXVIII) ΕΛΑΣΟΣ (XLI) ΠΥΛΑΡ-
ΤΗΣ (XLI) ΔΥΜΑΣ (XLI) ΕΤΦΟΡΒΟΣ (XLI).

Τοῦ Ἀ' ργεάδου, Εἰπίπου, Πύρου, Πολυμήλου,
καὶ τοῦ ὀπαδοῦ τοῦ Σαρπηδέου Θρασυμήλου οἱ γεννή-
τορες δὲν εἶναι γνωστοί. Τοῦ δὲ Μυρμιδόου Ἀ' γακλέου
πατὴρ ἦτον ὁ Ἐ' πειγεύς βασιλεὺς τῆς Βουδεΐου πέλειως

τοῦ ὁποίου οἱ γουεῖς δὲν ἀναφέρονται που καθὼς καὶ τοῦ
 Τρωῶς Σθενελάου, πατὴρ τοῦ Γῆβαιμένου, καὶ τοῦ
 πλουσίου Μυρμιδόνος Χάλκιου γεννίπαιτος τῶν Βαθυ-
 κλέα. Οἱ Λαόγονος ἐγενήθη ἐκ τοῦ Οὐήτορος ἐρέως τοῦ
 Διός. Τοῦ Εἰχέκλου, Περίμου, Εἰπίρορος, Εἰλάσσου, καὶ
 Πυλάρτου, Τρώων πολεμιστῶν, ἡ καταγωγὴ εἶναι οὐσαύτως
 ἄδηλος. Οἱ Δύμας ἦτον πατὴρ τοῦ Ἀΐου καὶ τῆς Εἰ-
 κάθης, κατοικητῆς τῆς Φρυγίας ἐπὶ τὰς ὄχθας τοῦ Σαγ-
 γαρίου ποταμοῦ· εἶχε δὲ καὶ δύο ἄλλους υἱοὺς ἀκόμη
 Οἰτρέα καὶ Μύγδονα καλουμένους. Ὅταν αἱ Ἀμαζόνες
 εἰσῆλθον εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ὁ Πρίαμος τῶν ἐπεμφε-
 βοηθητικῶν στρατεύματων, καὶ πρὸς ἐνδείξιν τῆς εὐγνωμο-
 σύνης του τῶν ἔδωκεν εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Εἰ-
 κάθην. Οἱ δὲ φουεῖς τοῦ Πατρόκλου Εὐφορβος, ὁ δὲ τὴν
 ἀνδρείαν αὐτοῦ μεγάλως ἐπαινούμενος, ἦτον υἱὸς τοῦ Πάν-
 θου καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πολυδάμαντος, καὶ ἐφρονεῖν ὑπὸ
 χειρῶν τοῦ Μενελάου.

ΤΕΛΟΣ τοῦ Θ'. ΤΟΜΟΥ.

Π Ι Ν Α Κ.

Τῶν ἐν τῇ Μυθολογίᾳ περιεχομένων Θεῶν, Ἡμιθέων,
Ἡρώων, καὶ λοιπῶν ὑποκειμένων.

	Σλ.		Σλ.
Ἀγακλῆς.	241	Θρασύμηλος	241
Ἀλκιμέδων.	240	Ἴασις	236
Ἀμσώδαρος	240	Ἰθαιμένης.	241
Ἀμφοτερός.	240	Ἰφείδς	240
Ἀργεάδης.	241	Κλείτος	236
Ἀρχεσίλαος.	236	Κλεόβελος	240
Ἀρπυια.	237	Κλονίος	236
Ἀρηίλυκος	237	Κοπρεὺς.	236
Ἀγόνος.	236	Κροΐσιμος	236
Βαθυκλῆς	241	Λαογόνος	241
Βυκόλος	236	Λαοδάμας.	236
Βαμάστωρ	240	Λαέρκης	240
Δηϊόχοι.	236	Λυκόφρων	236
Δόμας	241	Λύκων	240
Εἰλασσιος	241	Μαίμα λ	240
Επάλτης.	240	Μάρης.	240
Επειγέυς.	241	Μάστωρ	236
Επίστωρ	241	Ονήτωρ	241
Ερύμας.	240	Πεισήνωρ	236
Εὐδωρος	240	Περιμήδης.	236
Εὐίππος	241	Περιμος	241
Εὐφήτης	236	Περίορης	240
Εὐφορβος	241	Πολυδώρη.	240
Εἰχελῆς	240	Πολυμήλη	240
Εἰχελος	241	Πολύμηλος	241
Θέμις	233	Πρόνοος	240
Θέστωρ.	240	Προτιάων	236

	Σλ.	
Πυλάρτης	241	Σχεδῖος
Πυραΐχμης	240	Φύλας
Πύρης	241	Χάλκων
Σθενελος	241	Ω'τος
Σφῆλος	230	

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΒΥΤΙΝΑΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

Σλ.
236
240
241
236

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας

Δημόσια Βιβλιοθήκη Βυτίνας